

Maskun kiinteät muinaisjännökset
ja maalöydöt

Kertomus vuonna 2006 tehdystä
arkeologisesta inventoinnista

Laatinut Esa Laukkanen

Turun maakuntamuseo

Tiivistelmä

Maskun muinaisjäännösinventointi 2006:

Kuuluu osana Turun lähikuntien rakennettua ympäristöä ja kulttuurimaisemaa selvittävään VARAKUM-projektiin, jonka toteuttajana on Turun maakuntamuseo, ja jonka rahoitus tulee Lounais-Suomen ympäristökeskuksen myöntämän EAKR:n lisäksi alueen kunnilta, Turun maakuntamuseolta ja Varsinais-Suomen Liitolta. Inventoinnille, sen valmistelulle ja sen jälkitöille oli varattu työaikaa yhdelle hengelle kolme kuukautta.

Inventoinnin suorittaja: FK Esa Laukkanen.

Tässä inventoinnissa löytyi tai tuli tietoon viisi varmaa tai mahdollista muinaisjäännöstä, niihin kuului:

- yksi esihistoriallinen tulisija (inv. n:o 39)
- muu esihistoriallinen muinaisjäännös (inv. n:o 41)
- yksi asuinpaikka tai työskentelypaikka kivi–pronssikausien vaihteesta (inv. tunnus T7)
- yksi tervahauta (inv. n:o 40)
- yksi ajoittamaton muinaisjäännös (numerotta, nimellä Haikko 2)

Vanhoja kylätonttien paikkoja tarkastettiin Mäksmäen alueella, jossa niitä on jäänyt osaksi tyhjilleen.

Kaikki Maskusta tunnetut kohteet yhdistäen voidaan esittää seuraava asetelma:

Maskusta 2.12.2006 tunnetut varmojen ja mahdollisten muinaisjäännösten esiintymät tyypeittäin:

Kivikautisia asuinpaikkoja (n:ot 15, 17, 18 ja ehkä 40 ja T7)	3-5
Pronssi- tai rautakautisia asuinpaikkoja (n:o 16)	1
Esihistoriallisen tulisijan jäännös (n:o 39)	1
Esihistoriallisia hautaraunioryhmiä (n:ot 5, 6, 9, 10 ja 23)	5
Esihistoriallisia hautaraunioita, em. ryhmien ulkopuolella (n:o 4)	1
Hautarauniolta näyttäviä, ajoitukseltaan epävarmoja raunioita (7, 8, 13, 14 ja 3F)	5
Rautakautinen kalmisto, jossa maakumpuja (n:o 1)	1
Rautakautisia polttokenttäkalmistoja (n:o 3, jossa myös röykkiö tai kaksi, ehkä myös n:ot 2 ja 21)	1-3
Rautakautinen ruumiskalmisto (n:o 2)	1
Rautakautinen asuinpaikka (3D)	1
Tyypiltään tunnistamattomia esihistoriallisia muinaisjäännöksiä (3A, 3E, 3G, 3O, 3P, 19, 20 ja ehkä 3H, 3I, 3R ja T4)	7-11
Uhrikuopparyhmiä kiveen tai kalliopintaan hakattuina (n:ot 1, 11, ehkä T3)	2-3
Muinaislinnoja (n:o 12)	1
Ajoittamattomia yksittäisiä kivilatomuksia (T5, T6, T8)	3
Ajoittamaton maanpinnan alta havaittu kivirakenne (numerotta, nimellä Haikko 2)	1
Keskiaikaisen linnan jäännökset (n:o 24)	1
Keskiaikaisen luostarin paikka (n:o 25)	1
Käytöstä jääneitä kylätontteja, historialliselta ajalta (3D-3S:n luona, toinen 3J-N:n luona)	2
Muita muinaisjäännöksiä hist. ajalta (22, 26-38 40, T1, T2, T9, osa 6.tta)	19
Yhteensä	57-66

Inventoinnin löydöt: KM 36121-36124.

Tutkimusraportti (eli inventointikertomus): Esa Laukkanen 2006 Turun maakuntamuseon arkistossa.

Kopioidaan Museoviraston Arkeologian osaston topografiseen arkistoon ja Turun yliopiston Arkeologian arkistoon.

Esipuhe

INVENTOINTIALUEEN YLEISPIIRTEITÄ

Masku kunta sijaitsee noin 20 km Turun kaupungista pohjoiseen rannikolla, ja nykyisin se luetaan Länsi-Suomen lääniin. Maskun ympärysrajaa ei ole helppoa hahmottaa yksityiskohdissaan sen vuoksi, että Masku kuuluu niihin vanhoihin varsinaissuomalaisiin pitäjiin, joilla on tavattoman monia pieniä enklaavialueita. Nyttemmin tällaisten vanhojen pitäjien alueita on koetettu mahdollisuuksien mukaan yhtenäistää liittämällä enklaaveja naapurikuntiin. Mikäli ei huomioida enklaavialueita, niin Maskun rajanaapureita ovat Vahto, Rusko, Raisio, Naantali, Lemu ja Nousiainen.

Maskun maapinta-ala on 93 km² (1.1.2005) ja asukasluku on 5869 (vuosien 2004–2005 vaihe). Viljelysmaata Maskussa on varsinkin merenrannan tuntumassa ja Maskunjoen varsilla; usein vainiot vuorottelevat pienien kalliomäkien kanssa. Laajempiakin kallioalueita Maskussa on paikoin; soista mainittakoon Raision rajalla oleva Karevansuo. Mitään järveksi luettavaa vesistöä Maskussa ei ole.

Maskun kautta kulkee Turun ja Uudenkaupungin välinen rautatie, jolla kulkee nykyisin etupäässä tavarajunia. Maskun kautta kulkee myös valtatie 8 Porin ja Rauman suuntaan ja maantie Kustaviin. Maatalous on Maskussa yhä, palvelujen, teollisuuden, rakentamisen ja kaupan ohella, tärkeä tuotannon haara, ja viljelmien voi kokonaisuutena katsoa melkein päällimmäisen kunnan maisemanäkymiä, vaikka maatalouden osuus elinkeinorakenteessa on selvästi alle kymmenesosan (7,2 % noin vuonna 1997).

AIEMMAT TIEDOT MASKUN MUINAISLÖYDÖISTÄ

Joitakin tietoja Maskun pitäjän muinaisjäännöksistä on julkaistu jo vuonna 1878, osana koko Maskun kihlakunnan muinaismuistojen esittelyä (K. Killinen: ”Kiinteitä muinaisjäännöksiä Maskun kihlakunnassa”. Suomen Muinaismuistoyhdistyksen Aikakauskirja III.). Vuonna 1958 on Torsten Edgren tehnyt Maskussa muinaisjäännösinventoinnin, josta on kertomus alkuperäisenä käsikirjoituksena Helsingissä Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa ja kopiona mm. Turun maakuntamuseolla. Vuosina 1984 ja 1985 on Maskussa toimitettu Aino Nissinahon johdolla rautakautisen asutusalueen kartoitusta, johon on kuulunut koekaivauksia ja lähinnä aiemmin tunnettujen kalmistojen mukaan valittujen alueiden inventointia. Juha-Matti Vuorinen on inventoinut vuonna 1986 Maskussa sijaitsevia hautaunoita Turun yliopiston arkeologian oppiaineen projektia varten; silloinen inventointi kuului osana Lounaisrannikon hautauniot -projektiin. Vuonna 2004 on Heljä Brusila inventoinut Turun ja Rauman välisen valtatie 8:n läheisyyteen sijoittuvia alueita mm. Maskussa valtatie 8:n kehittämissuunnitelmiin liittyvien alueiden tutkimiseksi.

Kaivauksia on Maskussa tehty verraten vähän. Edellä mainittujen koekaivausten ja kahden muun koekaivauksen lisäksi niitä on tehty vain Mäksmäen ja Humikkalan kalmistoalueilla sekä Stenbergin linnavuorella ja Ohensaaren kartanon maalla. Pappilan maalla sijaitseva ns. Humikkalan kalmisto on sieltä vuonna 1925 saatujen löytöjen perusteella yleisesti tunnettu lähinnä arvokkaiden esine- ja tekstiililöytöjensä perusteella. Yksittäisiä muinaisjäännösten tarkastuksia Maskussa on tehty aina 1800-luvulta alkaen.

Vuonna 1931 ilmestyneessä Varsinais-Suomen historian ensimmäisessä osassa on A. M. Tallgrenin laatima silloin saatavissa olleet tiedot kattava Maskun muinaisjäännösten ja irtaimien muinaisesineiden esittely. Vuonna 1966 ilmestyneessä Aulis Ojan kirjoittamassa Maskun historian ensimmäisessä osassa on vastaavaan tapaan tietoa myös paikkakunnan muinaislöydöistä. Varsinais-Suomen seutukaavaliitto on vuonna 1979 julkaissut perustietoja silloin tunnetuista Maskun ym. kuntien muinaisjäännöksistä (”Varsinais-Suomen suojelualueet ja -kohteet / Vaiheseutukaava 1/ Salon seutukaavan muutos 1979”).

INVENTOINNIN TOTEUTTAMINEN

Tämänkertainen muinaisjäännösinventointi eli arkeologinen inventointi kuuluu osana käynnissä olevaan Turun lähikuntien kulttuurimaisemaa ja rakennettua ympäristöä selvittävään ns. VARAKUM-projektiin, jonka rahoitus tulee Lounais-Suomen ympäristökeskuksen myöntämän EAKR:n lisäksi alueen kunnilta, Turun maakuntamuseolta ja Varsinais-Suomen Liitolta.

Suoritin tämän inventoinnin kenttätöitä 12.5.2006 alkaen etupäässä kevään ja alkukesän aikana tähän tehtävään palkattuna tilapäisenä työntekijänä. Kenttätöihin ja kaikkiin muihin inventointiin liittyviin tehtäviin oli minulle varattu työaikaa kolme kuukautta. Työnantajani oli tämän inventoinnin aikana Turun maakuntamuseo, jonka taholta tutkija Heljä Brusila toimi työni valvojana.

Viime aikoina on ainakin joissakin yhteyksissä katsottu, että yleensä sellaiset vanhat kylätontit, jotka ovat nyt vailla rakennuksia, olisi huomioitava muinaisjäännösinventoinneissa. Koetin kenttätöitä valmistellessani huomioida sellaisten tonttipaikkojen sijaintitietoja ja kenttätöissä merkitä muistiin, miltä nämä vanhat tonttipaikat näyttivät päällisin puolin. Saatavillani oli Turun maakuntamuseon tietokantoihin koottua tietoa vanhojen kylätonttien sijainnista. Käytössäni oli myös ns. venäläisen topografikartan lehtiä koko kunnan alueelta.

Inventointikohteitten yhteydessä on maininta rauhoitusasteluokasta, aina milloin se on entuudestaan määritetty. Luokkajako on seuraava:

- Luokka 1 koskee niitä muinaisjäännöksiä, joiden kohdalla pätee: ”Kohteet katsotaan valtakunnallisiksi muistomerkeiksi, jotka ovat niin arvokkaita, että niiden säilyminen on turvattava kaikissa olosuhteissa. Vaikka ne tutkittaisiinkin, ne pyritään entisöimään.”
- Luokkaan 2 kuuluvat ne, joiden kohdalla pätee: ”Kohteiden arvoa ei voida selvittää ilman tarkempia tutkimuksia. Tutkimustulosten perusteella ne siirretään joko I luokkaan tai tavallisimmin III luokkaan.”
- Luokkaan 3 kuuluvat ne, joiden kohdalla pätee: ”Kohteet, joita riittävästi tutkittuina tai kokonaan hävinneinä ei ole enää tarpeen pitää rauhoitettuna.”

Yhden muinaisjäännöksen havaitsin olevan nyt tuhoutumisvaarassa. Tämä muinaisjäännös on osaksi jo rikkoutuneen tulisijan osa, joka on inventointinumerolla 39, se näytti olevan vaarassa murentua hiekkakuopan reunaleikkauksen mukana.

Maanomistusta koskevat tiedot sain tähän inventointikertomukseen pääasiassa kiinteistötietojärjestelmästä marraskuussa 2006. Tähän inventointiin liittyvät muinaislöydöt on tarkoitus toimittaa säilytettäväksi Museoviraston kokoelmiin, ne on diaroitu siellä 6.11.2006, jolloin niille on otettu päänumeroiksi KM 36121–36124. Tämän inventoinnin yhteydessä koottua perustietoa Maskun muinaisjäännöskannasta on syötetty Turun maakuntamuseolla ylläpidettävään VARAKUM-projektiin liittyvään tietokantaan. Inventoinnin valokuvat on luetteloitu ja liitetty Turun maakuntamuseon kokoelmiin tunnuksilla KF2006:734 – 2006:768; 2006:771; 2006:776–2006:797; 2006:814–2006:815; 2006:817–2006:824 ja KD2006:5247–2006:5263.

Tässä yhteydessä haluan vielä kiittää kaikkia työtäni avustaneita tahoja.

Turussa 20.12.2006

Esa Laukkanen

Esa Laukkanen
Inventoinnin suorittaja

Taulukko 1: Muinaisesineitä Maskusta

Vuoden 2006 inventointinumero on mainittu niitten esineitten kohdalla, jotka ovat peräisin kiinteistä muinaisjäännöksistä. Arkistotiedot on koottu 8.5.2006 saatavissa olleesta aineistosta.

Esihistoriallista aikaa nuoremmista maalöydöistä on tämän taulukkoesityksen lopussa oma jaksonsa, jossa ovat ne harvat tiedot, joita näistä nuoremmista maalöydöistä oli saatavilla.

Määksmäestä eli Mäeksämäestä (3) on tässä taulukossa käytetty nimitystä kaikkialla Mäksmäki.

Lyhennykset:

KM = Kansallismuseon kokoelmat

TKHM = Turun Kaupungin Historiallinen Museo, myöhemmin Turun maakuntamuseo.

TYA = Turun yliopiston arkeologian osaston kokoelmat.

Oja 1966 = Aulis Oja: Maskun historia. Turku 1966.

Kivikautiset ja alustavasti sellaisiksi katsottavat löydöt

Löytönumero	Löytöpaikka	Löytölaji	Kylä
KM 17027	Juvan yksinäisruthollista erotetun Mäkilän talon uutispellosta noin 150 m tilan päärakennuksesta (Huom! löytötiedoissa oli epäselvä sana ennen sanaa "uutispellosta")	nelisivuinen oikokirves	Juva
KM 17184	Juvan ratsutilasta lohkaistun rintamamiestilan Kauriskallion maalta sokerijuurikasmaasta.	kourutaltoa	Juva
TYA 319:1-2	Pietilä. P = 6729 550, i = 3236 400, z = 40.	kaksi kivitaltoa	Kaituri
TKHM?, n:o ?	KM 17031:n verifikaatin mukaan noin 100-200 m:n päästä KM 17031:n löytöpaikasta on löytynyt kivikirves , jonka pitäisi olla Turun Historiallisen museon kokoelmissa. Löytöaika 1950- ja 1960-lukujen vaihteessa. Hugo Lankilan 27.2.1976 Museovirastolle tulleissa tiedonannoissa mainitaan (muitakin?) Kaiturin Nälkänummen kirveslöytöjä; siinä maininnat eivät tosin ole kovin yksityiskohtaisia.	kivikirves	Kaituri tai Pakainen
KM 23246:1-99	Kankaisten sorakuoppa (15)	kaivauslöytöjä	Kankainen
KM 25833	Kankaisten sorakuoppa (15?)	vasarakirves	Kankainen
KM 36124	Kankaisten sorakuoppa (15). Inventointilöytö.	iskos	Kankainen
TYA 318:1-8	Kankaisten soraomnttu (15)	asuinpaikkalöytöjä	Kankainen
Ei numeroa.	Parviilan kiinteistö. P = 6723 657, i = 3232 865, z = n. 30. (Tieto Heljä Brusilan täyttämän tarkastuslomakkeen mukaan.)	kirves	Kankainen
KM 31563	Kelhoinen. Löytynyt peltotöissä. Löytöpaikka: p = 6722 110, i = 3225 840, z = n. 15.	kivikirves	Kelhoinen
KM 36121	Korpi-Iiroisten hiekkakuoppa (39). Inventointilöytöjä.	savi-astian paloja	Korpi-Iiroinen
KM 3674:1	Kurittulan koskesta	kivitaltoa	Kurittula

KM 26935	Noopila (18)	saviastian paloja, iskoksia	Kurittula
KM 36099	Haikon vainiolta. Kohdasta: p = n. 6728 800, i = n. 3232,280, z = 22.	reikäkiven katkelma	Kurittula
KM 36100	Etutalo (41)	kivikirves	Kurittula
KM 36122:1-9	Etutalo (41). Inventointilöytöjä.	hiekkakivihioimia, iskoksia, ydin	Kurittula
Kadonnut esine	Ison-Äähälän tiluksilta	ukonvaaja (kiviesine, K. Killinen oli nähnyt sen 1800-luvun lopulla)	Kurittula?
KM 26070:1-3	Pasunkallion lammet (17)	saviastian paloja, iskoksia	Lankila
TKHM 13514	Pasunkallion lammet (17)? – Löydetty huhtikuussa 1941 (Aiemman inventointikertomuksen mukaan löytövuosi ollut 1939, ja löytöpaikka oli ollut noin 700 m Lankilan kylän Alhon talosta etelään.) noin 80 cm:n syvyydeltä sorakuopasta, joka oli noin kilometrin päässä Lankilan kylästä. Löytöpaikalla oli ollut paljon mustuneita kiviä. Ostettu 1941 Einari Suomiselta Maskun Lankilan kylästä. (Oja 1966, s. 18: löytynyt Lankilan Itätalon santakuopasta.)	vasarakirves	Lankila
Pitäisi olla ”Turun museossa”	Lankilan Kirkkorvosta löydetty vuonna 1927. Kirkkorvo on merkitty Ruskon karttalehdelle (1995), se on Maskunjoen etelärannalla lähellä yläreunaa keskellä.	kaksi kivikirvestä (Oja 1966, 18.)	Lankila?
KM 36123:1-	Nummila (T7). Inventointilöytöjä.	iskoksia	Maanpää
KM 9519:35	Karhumäki. (Tarkoittanee Karhuvuorta, jota on myös sanottu Karhunmäeksi, ks. lähemmin Lundan selostuksesta tässä inventointikertomuksessa). Kaivettu 1932.	neljä saviastian palaa.	Odensaari
KM 17031	Kaiturin talon maalla sijaitsevasta sorakuopasta. Löytöpaikka on esitetty kartalla, joka on verifikaateissa Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa.	kaksi vasarakirvestä	Pakainen
Isossatalossa	Pakaisten Isontalon Jokipellostä. (Maskun hist. s. 18.). Isontalon Jokipelto on lohko, jonka keskikohta näkyy v:n 1995 Ruskon karttalehdellä kohdassa: 6728 770, 3236 660.	reikäkirves	Pakainen
KM 14423	Maskun Pakaisista sorakuopasta, huomattu seulasta. Löytöpaikka ollut Peuran talon maalla, Pakaisista Nousiaisten Papumäelle vievän tien varrella, noin 1900 m etelään Papumäen osuuskaupasta.	vasarakirves	Pakainen (?)
TKHM?, n:o ?	Kivikirves on löytynyt KM 17031:n verifikaatin mukaan noin 100–200 m:n päästä KM 17031:n löytöpaikasta. Löytöaika 1950- ja 1960-lukujen vaihteessa.	kivikirves	Pakainen tai Kaituri
KM 14422	Humikkalan kalmistomäki (2) (V:n 1958 inv. kert. s. 3.)	reikäkirves	Pappila
Kadonnut esine	Intolan talon maalta (tieto v:n 1958 inventointikertomuksesta sivulta 4.)	kivikirves	?
KM 5810:3	Maskun Halisojan pellostä	kiviase, varsipuoli	?
KM 17279	Tullut Nälkänummelta ajetun maan joukossa?	kiviesineen sirpale	?

TYA 68	Masku, Nälkänummi (Turun yliopiston Arkeologian topografisessa arkistossa olevan verifikaatin mukaan tämän on Antti Lonki tallentanut hiekasta, samalla on mainittu ajankohta 27.4.1971.)	porfyryri-iskos	?
Pitäisi olla Liedon Vanhanlinnan museon kokoelmissa		Hugo Lankilan löytöjä (Mainitut Lankilan kirjeessä, joka on Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa.)	?

Maskusta kokoelmiin tulleita kiviesineitä, joista ei tiedetä, onko niiden löytöpaikka Maskussa

Löytönumero	Löytöpaikka	Löytölaji	Kylä
KM 2979:4	Ehkä Nousiaisista löydetty; tätä on arveltu sieltä tuoduksi	vasarakirves	?
TKHM 14	?	reikäkirves	?
TKHM 4366:1	Odenaari, maalöytö	kivikuula, ehkä historialliselta ajalta?	Odenaari?

Pronssikautisia tai mahdollisesti pronssikautisia löytöjä

Löytönumero	Löytöpaikka	Löytölaji	Kylä
Ei löytönumeroa, koska on löytäjän hallussa	Maskujoen varren peltomaasta (karttaote n:o 7). Löytöpaikan koordinaatit: p = 6725 080, i = 3229 830, z = 5. (Tietolähde: Heljä Brusilan kertomus tarkastuksesta 23.9.1982.)	kivikirves, pronssikautinen?	Immala
KM 3699:2	Pajan perustuksesta, ”5 metr. Kurittulaan vievän kylätien itäpuolella ja noin 25 m erillään eteläpuolella olevasta Vähä-Äähälä-nimisestä talosta, noin ½ kyynärää syvältä paikasta, jolla vieläkin paja sijaitsee” (Karttaote n:o 21 ym.). (41)	pronssinen onsikirves	Kurittula
TYA 314 (osa)	Pappila, Myllymäki (16)	saviastian paloja ym.	Pappila

Rautakautisiksi katsottavat löydöt

Löytönumero	Löytöpaikka	Löytölaji	Kylä
KM 3699:4	Hujalan yksinäistalon kivikkopellosta, mäkirinteestä, tätä pelloksi tehtäessä.	rautainen putkikeihäs, lehti väännetty, putki haljennut ja suusta särkynyt	Hujala (?)

TYA 12	Humikkala, Myllymäki eli Muuntajanmäki (T4). (Turun yliopiston Arkeologian topografisessa arkistossa olevan verifikaatin mukaan tämä löytöerä on montun reunasta.) (Muuntajanmäkeä on ennen nimitetty Myllymäeksi, koska sillä on ollut Humikkalan talojen tuulimyllyjä.)	rautanaula, hiottu kiviesine ja savitiivistettä.	Humikkala
	Humikkalan kalmisto, ks. Pappilan rekisterikylä		Humikkalan Kalmisto
TYA 248 (osa)	Immala. (3) Löytöpaikat näkyvät karttaotteella n:o 16.	pintapöimintalöytöjä	Immala
TYA 264 (osa)	Immala. (3) Löytöpaikat näkyvät karttaotteella n:o 16.	koekaivaus- ja pintapöimintalöytöjä	Immala
KM 3574:345	Erästä kummusta Kalmuhaassa lähellä Kankaankartanoa (1)	saviastiankappaleita	Kankainen
TKHM 324	Kalmuhaasta (1) aiemman inventointikertomuksen mukaan.	kilvenkupura	Kankainen (aiemman inventointikertomuksen mukaan)
TKHM 325	Kalmuhaasta (1) aiemman inventointikertomuksen mukaan. (On luutnantti Aminoffin lahjoittama.)	taivutettu rautamiekka	Kankainen (aiemman inventointikertomuksen mukaan)
TKHM 328	Kalmuhaasta (1) aiemman inventointikertomuksen mukaan. (On luutnantti Aminoffin lahjoittama.)	rautainen nuolenkärki	Kankainen (aiemman inventointikertomuksen mukaan)
TKHM 329	Kalmuhaasta (1) aiemman inventointikertomuksen mukaan. (On luutnantti Aminoffin lahjoittama.)	rautainen nuolenkärki	Kankainen (aiemman inventointikertomuksen mukaan)
TKHM 330	Kalmuhaasta (1) aiemman inventointikertomuksen mukaan. (On luutnantti Aminoffin lahjoittama.)	rautainen keihäänkärki	Kankainen (aiemman inventointikertomuksen mukaan)
TYA 248:112–113, 114–115	Haapalan torppa (21)	koekuopituslöytöjä v:lta 1984, mm. tasavarsisoljen katkelma	Kankainen
TYA 248 (osa)	Pintapöimintalöytöjä (21) tarkemmat löytöpaikat näkyvät karttaotteilla 16–17.	asuinpaikkalöytöjä?	Kankainen
TYA 264 (osa)	Pintapöimintalöytöjä (20, 21, 1), tarkemmat löytöpaikat näkyvät karttaotteilla 16–17.	asuinpaikkalöytöjä?	Kankainen
TYA 317:1–9	Kankainen, Lammashaka (20)	saviastianpaloja, palanutta savea, kuonaa, palanutta luuta	Kankainen
TYA 315:1–3	Kurittula, Kullanmäki. Löytöjä koekuopista (karttaote n:o 4).	kvartsi-iskos, 19 mahdollista kvartsi-iskosta, palanutta luuta	Kurittula
TKHM 13515	Löydetty Kurittulan kylästä Rauhanmäen palstalta ulkorakennuksen vierestä noin 10–20 cm:n syvyydestä.	keihäänkärki	Kurittula?
KM 13399	Mäksmäki. (3) Löytäneet Aarne Kallio rakennuksen perustuksen kaivuussa ja puutarhan raivauksessa.	kalmistolöytöjä	Mäksmäki
KM 13460:1–39	Mäksmäki (3)	kaivauslöytöjä v:lta 1954	Mäksmäki

KM 13727	Mäksmäki. (3) Löytynyt Aarne Kallio tontiltaan aikaisemmin tutkitun kalmiston laidasta.	kuolaimet	Mäksmäki
KM 14165	Mäksmäki (3). Aarne Kallion huvilan tontilta Mäksmäen etelärinteeltä, rakennuksen pohjoispuolelta. Ollut ison kiven vieressä. Löytöpaikan vieressä oli ollut kaivaus.	miekan säilä	Mäksmäki
KM 14424:1-9	Mäksmäki (3). Löydöksistä n:o 4 on poimittu asuinrakennuksen alta, muut perunamaasta noin 10 m itään asuinrakennuksesta. (Ks. inv. 1958)	kalmistolöytöjä	Mäksmäki
KM 15518	Mäksmäki (3). Löytynyt Aarne Kallion omistaman Mäntysyrjän tilalta samoilta paikoilta kuin KM 14424:1-3, :5-9.	keihäänkärki	Mäksmäki
KM 16291	Mäksmäki (3) Löytynyt irtomaasta Kallion talolle kääntyvää tietä levitettäessä läheltä tieleikkausta ja tien mutkaa. Löytökohta oli 35 itäkaakkoon Mäksmäen alemmasta rauniosta ja 14 m Kallion vajasta (navetasta) koilliseen.	solki	Mäksmäki
KM 18912:1-11	Hovin huvilatontin ja viereisen huvilatontin alueelta, Mäksmäeltä (3) maantien viereisestä ojasta, alarinteeseen Hovin huvilarakennuksesta (Löytötietojen mukaan Mäksmäen koillispuolelta.). Ojassa oli ollut näkyvillä usean metrin pituisella alalla nokinen kulttuurikerros.	mm. helmiä, pronssikierukoita, palanutta luuta.	Mäksmäki
KM 19003	Mäksmäki (3)	kaivauslöytöjä v:lta 1972	Mäksmäki
KM 26799:1-115	Mäksmäki (3)	kaivauslöytöjä	Mäksmäki
KM 31565	Mäksmäki (3)	keihäänkärki	Mäksmäki
TYA 248 (osa)	Mäksmäki (3). Löytöpaikat näkyvät karttaotteella n:o 18.	pintapoinentalöytöjä ja löytöjä koekuopista	Mäksmäki
Löytäjän Marjo Peurla-Ahosen hallussa	Mäksmäki (3). Tämä esine näkyy valokuvassa KF2006:771 ja sen löytöpaikka on merkitty karttaotteelle n:o 18.	kivinen hioin	Mäksmäki
KM 8656:1-41	Humikkala (2)	kaivauslöytöjä	Pappila
KM 11831	Humikkalan kalmistosta (2)	miekka	Pappila
KM 13400	Pappilan rakennuksen alta	rautainen keihäänkärki	Pappila
KM 16575:1-40	Humikkala (2)	kalmistolöytöjä kaivaukselta	Pappila
KM 30929	Humikkala (2)	hevosenkenkäsolki	Pappila
TYA 314:1-9	Pappila, Myllymäki (16)	rautaesineen kappale, saviastian paloja, palanutta savea, kuutiokivi, tiiltä.	Pappila
TYA 248:121	Löytöpaikka näkyy karttaotteella n:o 16.	kiviesineen katkelma	Sopola
TYA 504	Sopola, Kreula (19)	rautanaulan katkelma, saviastian paloja, palanutta savea, kuonan pala, palanutta luuta.	Sopola
TYA 248 (osa)	Löytöpaikat näkyvät karttaotteella n:o 16.	asuinpaikkalöytöjä?	Villilä
KM 17272:1-3	Puuton mäki, jossa on iso muuntaja Humikkalan alakoululta luoteeseen 400 m ja kirkolta kaakkoon 500 m (n:o T4). Löytyneet turpeesta ja kiinteästä maasta paikalta, josta on ajettu savea.	saviastian paloja, naula, palanutta luuta	?
KM 22437	Masku, Piuha, Annikki Jokelan omistamalta tontilta.	tulusrauta	?

Joitakin historiallisen ajan löytöjä ja sellaisiksi alustavasti arvioitavia löytöjä

Löytönumero	Löytöpaikka	Löytölaji	Kylä
TKHM 17004:1-2	Hujalan kylästä Metsärinteen tilan pellosta	joitakin uudemmiksi arvioitavia löydöksiä?	Hujala?
TYA 316:1	Humikkala, Muuntajanmäki	rautaesine, kuuluneet hist. aikaan?	Humikkala?
KM 4391:1-13	Kalelan virkatalon metsästä Valkamäen luolasta. Kilometri Kalelan talosta. Löytöpaikka näyttää esitetyn kartalla, joka on riippukansiossa Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa.	hopea-aarre, tiukuun tai keltoon sijoitettuna	Kallela
TYA 764:1-6	Vanhan tien varressa lähellä kirkonkylää olevan hiekkakuopan rinteiltä ja sen päältä. Kuopan reunalla oli havaittu palokerros. Löytökohta on kuopan reuna sijainnissa: 6726 450, 3232 110, se on toimistorakennuksen ja omakotitalon välillä.	ruostuneita nauvoja, rautaesineiden katkelmia, hiekan sekaisia lohkareita, metallikuonaa, hiiltä.	Kurittula
KM 5216:1-45	Stenbergan linnavuori (24)	kaivauslöytöjä	Linnavuori
?	Hirvijoen pohjasta sijainnista 6728 440, 3230 030. (Tieto Heljä Brusilan laatimasta tarkastuslonteosta, joka koskee Maskun Mäksmäen Hirvijoen löytöpaikkaa)	yksipuinen ruuhi	Mäksmäki?
?	Masku, Heikkilän torppa (Tieto Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa riippukansioissa olevasta Walter Konowin kirjeestä toukokuulta 1899.)	raha-aarre, jossa oli ollut 21 hopearahaa ja 89 vaskirahaa.	?

Taulukko 2: Muinaisjäännökset inventointinumeroiden mukaisessa järjestyksessä

MJREK	Inv. n:o 2006	PK-lehti n:o	Paikannimi	Tyyppi	Ajoitus	p	i	z	Aikaisemmat kenttätyöt, niiden johtajat tai selonteon kirjoittajat, tutkimusvuosi	Luokka
481010001	1	1044 04	Kalmuhaka	hautapaikat: hautakummut	rautakautinen	6726 616	3230 879	15-20	A. O. Heikel, koekaiv. 1897 tai 1898 Torsten Edgren, inv. 1958 Aino Nissinaho, inv. 1984	1
481010002	2	1044 07	Humikkala	hautapaikat	rautakautinen	6727 181	3231 624	30	Sakari Pälsi, tark. 1925 Sakari Pälsi, kaiv. 1925 Torsten Edgren, inv. 1958 Anna-Liisa Hirviluoto, kaiv. 1964 Seija K. Sarkki, koekaiv. 1973 Aino Nissinaho, koekaiv. 1984 Heljä Brusila, tark. 1992	1
481010003	3	1044 04	Määksmäki	muinais- jäännösryhmät: – hautapaikat: hautaröykkiöt, polttokenttä- kalmistot – kivirakenteet: latomukset – tunnistamattomia muinais- jäännöksiä – asuinpaikat: kylänpaikat	rautakautinen ja historiallinen	6726 584	3230 344	n. 20-25	Jorma Leppäaho, kaiv. 1954 Torsten Edgren, inv. 1958 Eila Serälä, kaiv. 1972 Seija Sarkki, koekaiv. 1973 Aino Nissinaho, koekaiv. 1984 Taina Pietikäinen, koekaiv. 1990 Taina Pietikäinen, koekaiv. 1991 Teija Tiitinen ym., hoitotoimia 1997 ja myöhemmin	2
481010004	4	1044 07	Salomäki	kivirakenteet: röykkiöt	pronssikautinen	6722 389	3231 930	30	Torsten Edgren, inv. 1958 Juha-Matti Vuorinen, inv. 1986	1
481010005	5	1044 04	Vuorensivu	kivirakenteet: röykkiöt	pronssikautinen	6726 869	3228 108	52	K. Killinen, tark? Torsten Edgren, 1958 Juha-Matti Vuorinen, 1986	1

MJREK	Inv. n:o 2006	PK-lehti n:o	Paikannimi	Tyyppi	Ajoitus	p	i	z	Aikaisemmat kenttätyöt, niiden johtajat tai selonteon kirjoittajat, tutkimusvuosi	Luokka
481010006	6	1044 04	Hallusvuori	muinai- jäännösryhmät: kivirakenteet: röykkiöt ja lähteet	moni- periodinen: pronssi- kautinen ja historialliseen aikaan kuuluva	6726 810	3227 992	45	K. Killinen, tark? Torsten Edgren, 1958 Juha-Matti Vuorinen, 1986	2
481010007	7	1044 04	Alistalo	kivirakenteet: röykkiöt	Epävarma	6726 067	3227 321	15	Torsten Edgren, 1958 Juha-Matti Vuorinen, 1986	2
481010008	8	1044 04	Kairinen 1	kivirakenteet: röykkiöt	pronssi- kautinen?	6728 203	3230 773	25	Torsten Edgren, 1958 Juha-Matti Vuorinen, 1986	2
481010009	9	1044 04	Kairinen 2	kivirakenteet: röykkiöt	pronssi- kautinen?	6728 359	3230 938	20–35	Torsten Edgren, 1958 Juha-Matti Vuorinen, 1986 Marja Sipilä & Aino Nissinaho, tark. 1995	2
481010010	10	1044 07	Pysäkin kallio	kivirakenteet: röykkiöt	pronssi- kautinen?	6722 726	3231 438	27,5	Torsten Edgren, 1958 Juha-Matti Vuorinen, 1986 Heljä Brusila, tark. 2004	2
481010011	11	1044 04	Mäkelä	kulttipaikat: kuppikivet	rauta- kautinen?	6726 750	3230 460	n. 20	Anna-Liisa Hirviluoto, tark. Aino Nissinaho, tark. 1984	1
481010012	12	1044 07	Kajamonvuori	puolustus- varustukset: muinaislinnat	rauta- kautinen?	6725 367	3235 187	37,5– 62,9	Torsten Edgren, tark. 1962 Juhani Kostet, tark. 1982 Teija Tiitinen ym., hoitotoimia 1997–2006	1
481010013	13	1044 07	Kuusimäki	kivirakenteet: röykkiöt	rauta- kautinen?	6725 200	3231 400	20–25	Heljä Brusila, tark. 1990	2
481010014	14	1044 07	Päivärinta	kivirakenteet: röykkiöt	rauta- kautinen?	6725 380	3231 360	20–25	Heljä Brusila, tark. 1990	2
481010015	15	1044 07	Kankaisten sorakuoppa	asuinpaikat	kivikautinen	6723 938	3232 685	30–40	Heljä Brusila, tark. 1985 Aino Nissinaho, tark. 1985 Heljä Brusila, inv. 2004 osana numeroa 1	2
481010016	16	1044 07	Myllymäki	asuinpaikat	esi- historiallinen	6727 208	3231 436	21–27	Aino Nissinaho, koekaiv. 1985	2

MJREK	Inv. n:o 2006	PK- lehti n:o	Paikannimi	Tyyppi	Ajoitus	p	i	z	Aikaisemmat kenttätyöt, niiden johtajat tai selonteon kirjoittajat, tutkimusvuosi	Luok- ka
481010017	17	1044 07	Pasunkallion lammet	asuinpaikat	kivikautinen	6727 790	3236 715	45-47,5	Esa Laukkanen, tark. 1990, Anna-Liisa Hirviluoto ja Heljä Brusila, tark. 1991	2
481010018	18	1044 07	Noopila	asuinpaikat	kivikautinen	6728 244	3233 511	25-30	Marja Sipilä, tark. 1991	2
481010019	19	1044 04	Kreula	maarakenteet: kummut; kivirakenteet: röykkiöt	rauta- kautinen?	6726 399	3230 065	15	Aino Nissinaho, tark. 1992	2
	20	1044 07	Lammashaka	?	rauta- kautinen	6726 560	3231 060	17,5	Aino Nissinaho, koekaiv. 1985	
	21	1044 04	Haapalan torppa	polttokenttä- kalmisto?	rauta- kautinen	6726 730	3230 920	20-25	Aino Nissinaho, koekaiv. 1985	
	22	1044 04	Rantametsä	taide: muistomerkit, hakkaukset	historiallinen	6725 750	3225 610	n. 2,5		
	23	1044 07	Kareva	kivirakenteet: röykkiöt	varhais- metalli- kautinen?	6723 010	3233 130	40-45	Heljä Brusila, inv. 2004 numerolla 2	
481500001	24	1044 04	Stenbergä	puolustus- varustukset	historiallinen aika	6724 200	3226 160	2,5-15	Juhani Rinne, kaiv. 1908	1
	25	1044 04	Karinkylä, Isotalo	kirkko- rakenteet: luostarin jäänökset	keskiaikainen	6723 640	3228 410	n. 4		
	26	1044 07 1044 08	Nunnapolku	kulkuväylät	keski- aikainen?	6729 130	3235 890	30		
	27	1044 07	Suuri Postitie	kulkuväylät	historiallinen aika	6724 530	3232 350	32,5	Tark. Anitta Lehtonen ja/tai Tapio Hakkarainen 1989	
	28	1044 12	Airikintie	kulkuväylät	historiallinen aika	6741 220	3247 130	70-75		
	29	1044 07	Vahdon kirkkopolku	kulkuväylät	historiallinen aika	6727 560	3232 340	22-22,5	Tark. Jorma Reilander n. v. 1977?	
	30	1044 12	Huovien tie	kulkuväylät	historiallinen aika	6739 440	3244 580	70		

MJREK	Inv. n:o 2006	PK-lehti n:o	Paikannimi	Tyyppi	Ajoitus	p	i	z	Aikaisemmat kenttätyöt, niiden johtajat tai selonteon kirjoittajat, tutkimusvuosi	Luokka
	31	1044 04	Haravuori	taide: muistomerkit	historiallinen aika	6724 130	3229 940	n. 35		
	32	1044 12	Kuhankuono	kivirakenteet: rajamerkit	historiallinen aika	6745 080	3250 170	70		
	33	1044 12	Rajavuori	kivirakenteet: rajamerkit	historiallinen aika	6741 050	3247 290	87,5		
	34	1044 12	Laaskallio	kivirakenteet: rajamerkit	historiallinen aika	6739 100	3244 980	80		
	35	1044 11	Heinäköykky	kivirakenteet: rajamerkit	historiallinen aika	6738 220	3243 770	80–85		
	36	1044 08	Kiuksvuori	kivirakenteet: rajamerkit	historiallinen aika	6730 120	3234 200	67,5	Esa Laukkanen, inv. 2003 (Nousiaisten inventoinnissa ilman n:roa, mainittu inv:kertomuksen sivulla 233)	
	37	1044 07	Herranpiltin-palтта	kivirakenteet: rajamerkit	historiallinen aika	6728 480	3235 290	n. 40		
	38	1044 07	Golf-kenttä	maarakenteet: kuopat	historiallinen aika	6725 350	3232 370	30–35	Heljä Brusila, tark. v. 2000	
	39	1044 07	Korpi-liroisten hiekkakuoppa	työpaikat: tulisijat	esihistoriallinen	6728 540	3233 570	25		
	40	1044 12	Kailassuo	valmistuspaikat: tervahaudat	historiallinen aika	6738 560	3243 870	82,5		
	41	1044 07	Etutalo	asuinpaikat	kivi- ja/tai pronssi-kautinen	6728 020	3232 440	22,5		
481000001	T1	1044 04	Sunhill	kivirakenteet: kiviaidat	?	6724 560	3228 310	15–20	Aino Nissinaho, inv. 1992 (n:olla 2)	
481000002	T2	1043 06	Pakattulan Myllyvuori	muinaisjäännös	historiallinen aika	6719 010	3225 830	3–5	Heljä Brusila, tark. 1987 Esa Laukkanen, tark. 1997	
	T3	1044 04	Kukkulinna	kulttipaikat: kuppikivet (kuppikallio)	rauta-kautinen?	6726 020	3227 580	10–15		

MJREK	Inv. n:o 2006	PK-lehti n:o	Paikannimi	Tyyppi	Ajoitus	p	i	z	Aikaisemmat kenttätyöt, niiden johtajat tai selonteon kirjoittajat, tutkimusvuosi	Luokka
	T4	1044 07	Muuntajanmäki	muinai- jäännös?	?	6726 740	3232 940	15-20	Aino Nissinaho, koekaiv. 1985	
	T5	1044 07	Hotovaha 1	kivirakenteet: röykkiöt	?	6727 020	3236 000	32,5-35	Heljä Brusila, tark. 1998	
	T6	1044 07	Hotovaha 2	kivirakenteet: röykkiöt	?	6727 430	3236 010	35-40	Heljä Brusila, tark. 1998	
	T7	1044 08	Nummila	muinai- jäännös?	esihistorialli- nen	6732 080	3238 020	37,5		
	T8	1044 04	Ristivuori	kivirakenteet: latomukset	?	6722 440	3229 387	50	Heljä Brusila, tark. 2005	
	T9	1044 04	Mätäspuoli	käräjäpaikka?	historiallinen	6724 700	3226 500	n. 5-10		

Kohdekuvaukset inventointinumeroittain (viimeisinä tentatiivikohteet T1–T9)

1 Kalmuhaka

Muinaisjäännösrekisterissä 481 01 0001 Kalmuhaka.
Seutukaavan suojelukohde numerolla 16653 ja nimellä Kankainen.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: hautapaikat: hautakummut

Ajoitus: rautakautinen

Rauhoitusluokka: I

Lukumäärä: 1–3 (kolme tai neljä kumpua on ollut, yksi on tuhoutunut, vain yksi erottui)

Peruskartat: 1044 04 LEMU (ei merkitty v:n 1995 peruskarttalehdelle)

P = 6726 616, i = 3230 879, z = 15–20

Koordinaattiselite: koordinaatit muinaisjäännösrekisteristä.

Maastomerkintä: ei merkintää

Pinta-ala: ei tarkoin selvillä

Etäisyystieto: Maskun kirkosta 0,8 km lounaaseen.

ARKISTOTIEDOT

A. O. Heikel	koekaivaus 1897 tai -98	TKHM 324–325, 328–330, kalmistolöytöjä KM 3574:345, saviastian paloja ja eläimen hammas
Torsten Edgren	inv. 1958, n:o 1	–
Aino Nissinaho	inv. 1984 tai 1985	–

INVENTOINTI 2006

Aika: 26.7.2006

Löydöt: –

Karttaotteet: n:o 3 ja 17

Kuvat: –

LYHYT KOHDEKUVAUS

Matala, laajahko kohouma on maan pinnassa koulun pihamaan pohjoislaidalla viljelysmaan vieressä.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Matala maakumpu, kaiketi sama, mitä Heikel oli tutkinut, on noin 40 m pohjoiseen Kankaisten kansakoulusta pihalla, joka nyt on tiheikön vallassa ja vähän roskienkin. Kankaisten koulun ikkuna-aukoissa on levyt.

Ulkorakennuksia ei pihalla ole, eikä sinne ole ajotietä.

Kohteen kuvaus:

Ensimmäiset löydöt on havaittu 1880-luvulla kaivettaessa Kankaisten kansakoulurakennuksen perustusten kohdalta. (Axel O. Heikels berättelse till A. K. af år 1898. Museoviraston arkeologian osaston topografinen arkisto.). Vuonna 1898 Axel O. Heikel havaitsi paikalla kaksi tai kolme hautakumpua, joista tutki hieman yhtä ("... två eller tre grafhögar, af hvilka jag obetydligt undersökte ett ..."; edellä mainittu lähde.). Heikelin tutkiman kummun keskikohta sijaitsi hänen piirroksensa mukaan 40 m koulurakennuksen pohjoispäädystä pohjoiseen; ruohikkoa kasvavan kummun läpimitta oli piirroksen mukaan noin 15 metriä. Kumpuun oli tehty joskus perunakuoppa sen lounaislaitaan, ja kummun etelälaidalta oli kuljetettu pois suuria kiviä, mainitsi Heikel. Aiemmat löydöt olivat peräisin aivan koulurakennuksen pohjoispäädyn pohjoispuolella olleesta kummusta, jota ei enää vuonna 1898 ollut; se oli tasoitettu. Heikelin piirroksesta ei selviä kahta useampaa kummun paikkaa, vaikka hän ilmoitti, että kumpuja olisi paikalla ollut kolmekin; ei selviä, tarkoittiko hän,

että niitä olisi ollut kolme lukematta mukaan jo tuhoutunutta. Joka tapauksessa yksi kummuista oli ollut kiviröykkiö, joka oli tuhottu, siitä oli tallennettu löytöinä kilvenkupra, miekka ja keihäänkärki, jotka Heikel oli nähnyt Kankaisten kartanossa, mistä ne oli luvattu toimittaa museoon Turkuun. Heikel on maininnut tutkineensa kolmesta kummusta sitä, joka oli lähinnä tärveltyä kiviröykkiötä. (Axel O. Heikels berättelse till A. K. af år 1898. Museoviraston arkeologian osaston topografinen arkisto.)

Koulun pihan pohjoisessa laidassa on matala laajahko kohouma, sen länsireunan pinnan muodossa näkynee jälki siitä vanhan perunansäilytyskuopan kaivannosta, joka on mainittu Heikelin selonteossa ja sen kartassa. Kumpu kokonaisuutena oli niin loivareunainen, että sen läpimittaa oli vaikea hahmottaa. Kumpua, joka sijaitsi Torsten Edgrenin vuoden 1958 inventoinnin mukaan neljäntoista metrin päässä koulurakennuksen pohjoispäädystä, en havainnut. Aino Nissinaho ei hänkään ollut sitä havainnut tarkastaessaan Kankaisten kansakoulurakennuksen ympäristöä vuonna 1984. Tämän kummun läpimitta oli Torsten Edgrenin mukaan noin 9 X 9 metriä ja korkeus noin 30 cm. Sen länsipuolisko oli ollut osaksi tasoitettu, kummun keskellä oli ollut painauma. Toinen kumpu oli sijainnut tästä kummusta koillisen suuntaan.

Rinteessä koulurakennuksen länsipuolella on ehkä vanhan kasvimaan alue havaittavissa matalana painanteena. Sen alapuolista törmää pellon reunan yläpuolella on tuettu kivillä

Kankaisten kansakoulurakennuksen kivijalkaan muuratuista kivistä yhdessä on **uhrikuppeja**. Kivi, jossa ne ovat, on lähellä koulurakennuksen länsiseinällä lähellä eteläpäätä. Niistä on piirros Aino Nissinahon kenttätöselonteossa vuodelta 1984. Kuopat ovat osaksi verraten laajoja. Ei tiedetä, mistä kivi on siihen siirretty.

Luokitusehdotus: –

Lisäyksiä: Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa on myös Constance Aminoffin kirje, jossa mainitaan Axel Heikelin hieman kaivaneen Kalmuhaassa röykkiötä. Kirje on päivätty 15/4 1904.

2 Humikkala

eli Humikkalan Pappilan Myllymäki

Muinaisjäännösrekisterissä 481 01 0002 Humikkala.

Seutukaavan suojelukohde numerolla 16660 nimellä Humikkala.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: hautapaikat

Ajoitus: rautakautinen

Rauhoitusluokka: 1

Lukumäärä: 1–2 (ruumiskalmisto, ehkä myös polttokenttäkalmisto)

Peruskartat: 1044 07 RUSKO (merkitty v:n 1995 peruskarttalehdelle)

P = 6727 181, i = 3231 624, z = 30

Koordinaattiselite: p- ja i-koordinaatit muinaisjäännösrekisteristä, osoittavat tutkittujen ruumishautojen sijaintipaikkaa; z-koordinaatti pohjakartalta (mahdolliset polttokenttäkalmistoon viittaavat löydökset ovat näitten osoittamasta kohdasta hieman länteen).

Maastomerkintä: Opastaulu

Pinta-ala: ei tarkoin selvillä; ruumishautoja on tutkittu yli 50 m:n matkalta alla mainittavan hiekkaharjun päältä (karttaote n:o 20).

Etäisyystieto: Maskun kirkon ympäristössä.

ARKISTOTIEDOT

Sakari Pälsi	Tarkastus 1925	KM ? (Pälsille oli luovutettu tarkastuksen yhteydessä löytöjä; ne ovat ehkä kaivauslöytöjen joukossa?)
Sakari Pälsi	pelastuskaivaus 1925 miekka	KM 8656:1–41 KM 11831
Torsten Edgren	inv. 1958 (n:o 2)	–
Anna-Liisa Hirviluoto	kaivaus 1964	KM 16575:1–40, kalmistolöytöjä
Seija K. Sarkki	koekaivaus 1973	–
Aino Nissinaho	koekaivaus 1984	–
Heljä Brusila	tarkastus 1992	–
	hevosenkenkäsolki	KM 30929
Heljä Brusila	tarkastus 1999	ei uusia löytöjä; tarkastus koski KM 30929:n löytöpaikkaa

INVENTOINTI 2006

Aika: 29.6.2006

Löydöt: –

Karttaotteet: n:o 3 ja 20

Kuvat: –

LYHYT KOHDEKuvaus

Maskun kirkon vieressä olevalla mäellä on sijainnut ristiretkiaikainen ruumiskalmisto, jota on tutkittu kaivauksin. Kirkon lähetyviltä on löydetty hevosenkenkäsolki, ja myös paikka, jossa oli tavattu palaneita luun siruja.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Sijaitsee Maskun kirkon läheisyydessä. Tästä kalmistosta on käytetty nimitystä Humikkalan Pappilan Myllymäki tai Pappilan Myllymäki (ainakin Pälsi 1925).

Kohteen kuvaus:

Tähän kohteeseen kuuluva rautakautinen kalmistopaikka on havaittu Maskun kirkon lähetyvillä sijaitsevalta mäeltä soranotossa vuonna 1925. Soranotossa talteen saadut löydökset osoittavat hautoja jo tuhoutuneen työssä. Arkeologi Sakari Pälsi tarkasti tämän kalmistomäen 27.3.1925, ja johti seuraavana kesänä sen pelastuskaivausta. Tarkastuksessaan Pälsi totesi, että mäen laella maan pinnassa erottui toistakymmentä

pitkähköistä kuoppaa; joitakuuta samanlaisia oli myös itärinteellä. Kaivauksessa todettiin 56 hautaa, ja samalla tallennettiin runsas ja osin varakkuutta osoittava esinelöydöstö. Kaivaukskartoilla esitetty hautakuoppien sijainti näkyy karttaotteella n:o 20. Yhden haudan tekstiililöytöjen perusteella on hahmoteltu Maskun Humikkalan muinaispuku. Tähän kalmiston pääasiallinen käyttö ajoittuu rahalöytöjen perusteella ristiretkiajan alkupuolelle (Paula Purhosen artikkeli ”Esihistoriallinen hautausriitti – valmistautumista tuonpuoleiseen” teoksessa ”Muinainen Kalanti ja sen naapurit”. Hämeenlinna 2003.)

Vuonna 1964 on Pappilan Myllymäellä tehty kaivaus Anna-Liisa Hirviluodon johdolla. Kaivauskertomusta siitä kaivauksesta ei ole. Vuonna 1973 Myllymäellä on tehty Seija K. Sarkin johdolla koekaivaus, jonka tarkoituksena on ollut selvittää, oliko suojeltua aluetta mahdollista osaksi vapauttaa suojelusta. Kaivaus silloin on ollut löydötön. Vastaavasti on Aino Nissinahon johdolla vuonna 1984 tutkittu alueita Myllymäen seudulla kevyen liikenteen väylän rakentamista varten. Myös sillä kertaa kaivaus on ollut löydötön.

Heljä Brusila on tarkastanut kahta ehkä Myllymäen muinaisjäännökseen tai muinaisjäännösryhmään liittyvää löytökohtaa 24.7.1992. Toinen löytökohdista oli ollut Maskun kellotapulin vieressä, ja siitä oli havaittu kaapelitöissä nokimaata. Toinen löytökohta taas oli ollut lähellä kirkon länsipäätä, siitä oli havaittu nokimaata ja palaneita luita kuopasta, joka oli tehty joulukuusen jalkaa varten (karttaote n:o 20).

Rautakautinen hevosenkenkäsolki on havaittu karttaotteeseen n:o 20 merkityltä kohdalta hautausmaasta. Hautausmaan lähetyviltä on huomioitu matala kiviröykkiö. Heljä Brusila on tarkastuskäynnillään syksyllä 1999 todennut, että tähän röykkiöön tehdystä koekuopassa oli palaneen tiilen siruja.

Se osa mäestä, joka on jäänyt jäljelle soranotossa, on saattanut hieman madaltua sorakuopan reunan vyöryessä. Tutkituista haudoista ehkä useimmat ovatkin sijainneet sellaisilla kohdilla, missä ei nyt enää ole jäljellä alkuperäistä maan pintaa. Maskun seurakunnan hautausmaahan tehty laajennusosa ulottuu melkein tämän sorakuopan reunaleikkaukseen saakka.

Luokitusehdotus: –

Lisäyksiä: Hugo Lankilan sanomalehtikirjoituksen mukaan olisi Maskun hautausmaalta havaittu vuonna 1949 tiiliholveja. Ne olivat tulleet näkyville, kun virsirunoilija ja kirkkoherra Hemminki Maskulaisen muistopatsaan jalustalle oli tehty runsaan metrin syvyistä kaivantoa. Löydös on tullut yleiseen tietoon ehkä ainoastaan Suomenmaa-lehdessä 16.10.1969 olleen Hugo Lankilan kirjoituksen kautta.

3 Määksmäki

Muinaisjäännösrekisterissä 481 010 0003 Määksmäki.
Seutukaavan suojelukohde numerolla 16652.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: muinaisjäännösryhmät:

- hautapaikat: **hautaröykkiöt, polttokenttäkalmistot**
- kivirakenteet: **latomukset**
- tunnistamattomia **muinaisjäännöksiä**
- asuinpaikat: **kylänpaikat**

Ajoitus: rautakautinen, historiallinen

Rauhoitusluokka: 2

Lukumäärä: 14–20. (Alla mainittavat kirjaintunnuksukset osoittavat tämän kohteen osien sijainnin karttaotteilla; useimmat ovat otteella n:o 18, D ja S näkyvät otteella n:o 16.)

1 polttokenttäkalmisto (Alueella A, ehkä osaksi sen lähiympäristössäänkin. Vrt. myös O:n selostus);

1–3 hautaröykkiötä (varmin osassa C, lisäksi ehkä yksi kuuluu osana B:hen ja hautaröykkiö on ehkä myös F);

1 esihistoriallinen asuinpaikka (D);

1 esihistoriallinen latomus (osa A:ta, kaivettu vuonna 1954);

4–8 määrittämätöntä esihistoriallisia muinaisjäännöksiä (niistä varhimmat ovat E, G, O, P; osien H & I kohdalla saattaa olla esihistoriallinen muinaisjäännös, tai mahdollisesti kaksi, muita epävarmoja ja tyypiltään määrittämättömiä esihistoriallisia muinaisjäännöksiä ovat Q ja R,);

5 vanhaa toisistaan erillistä talontonttia (J, K, L, M, N);

1 kyläntontti (S).

Peruskartat: 1044 04 LEMU (ei ole merkitty v:n 1995 peruskarttalehdelle; viereinen n:o 11 taas on)

P = 6726 584, i = 3230 344, z = n. 20–25

Koordinaattiselite: p- ja i- koordinaatti muinaisjäännösrekisteristä, z on luettu karttalehdeltä. Koordinaatit osoittavat lähinnä tämän muinaisjäännösryhmän länsilaitaan.

Maastomerkitä: ei merkintää

Pinta-ala: tunnettujen osien perusteella arvioituna noin 4 hehtaaria.

Etäisyystieto: Maskun kirkosta runsas kilometri länsilounaaseen.

ARKISTOTIEDOT

Jorma Leppäaho	kaivaus 1954	KM 13399:1–7 kalmistolöytöjä KM 13460:1–39 kalmistolöytöjä KM 13727 kuolaimet KM 14165 miekan säilä KM 14424:1–9 kalmistolöytöjä
Torsten Edgren	inventointi 1958 (n:ot 3, 10 ja 11)	KM 15518 keihään kärki KM 16291 solki
Eila Serälä	kaivaus 1972	KM 19003:1–11 kalmistolöytöjä
Seija Sarkki	kaivaus 1973	–
Aino Nissinahö	inventointi ja koe- kaivauksia 1984–1985	TYA 248, TYA 264
Taina Pietikäinen	koekaivaus 1990	–
Taina Pietikäinen	kaivaus 1991	KM 26799 rautakauden löytöjä
Teija Tiitinen ym.	muinaisjäännöksen hoitotoimia 1997–2002	KM 31565 keihäänkärki

INVENTOINTI 2006

Aika: mm. 6.6.2006

Löydöt: –

Karttaotteet: n:o 3, 16, 17 ja 18

Kuvat: KF2006:752--753, KF2006:771, KF2006:783; KD2006:5249--5250

LYHYT KOHDEKUVAUS

Tässä on laajahkon vainion keskellä kolme vierekkäistä mäkeä, joista pohjoisin on selvästi laajin ja eteläisin selvästi pienialaisin. Suurimmalla mäellä on vieri vieressä omakotitalojen tontteja, joiden kohdalla on rautakautinen kalmisto. Sen kalmiston löydöt ajoittuvat Aino Nissinahon tutkielman mukaan kansainvaellusajalta viikinkiajalle (Aino Nissinaho: Pintapoiminta arkeologisenä havaintoaineiston keruumenetelmänä ja sen soveltaminen Maskun rautakautisen asuinalueen tutkimisessa. Käsikirjoitus, Suomalainen ja vertaileva arkeologia. Turun yliopisto. Kesäkuu 1988., s. 56.). Suurimman mäen laella on talon pihalla ison silmäkiven ympärille koottu hautaraunio, jota ei ole tutkittu. Alempana saman mäen eteläisessä rinteessä on polttokenttäkalmisto, joka on osaksi tuhoutunut ja pieneltä osin tutkittu. Avokalliolla tämän mäen itäisessä rinteessä on uhrikuppien esiintymä talon pihalla, ja se on entuudestaan rekisteröity erikseen muinaisjäännoksenä (inv. n:o 11). Keskimmaisella mäkiäksellä on vanha kylätonttialue, jolla on nyt kaksi pihamaata, ja sieltä on havaittu merkkejä rautakautisistakin muinaisjäännoksista. Eteläisin ja pienin mäki on laitumena, ja sieltä on myös merkkejä rautakautisista muinaisjäännoksista.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Sijaitsee Sopolantien eteläpuolella, Maskusta Naantaliin menevän tien n:o 1893 kahden puolen, siinä, missä tässä tiessä on selvä laajahko kaarre Mäksmäentien pään kohdalla. Tämän kohteen osat sijoittuvat mäille, joitten rinteet ovat paikoin melko jyrkkiäkin. Mäistä ainakin suurimman maaperä on todettu kenttätutkimuksissa kauttaaltaan moreeniksi. Joitakin kalliopaljastumia erottuu näillä mäillä. Ympäröivä vainio on melkoisen tasaista savikkoa. Osaa tästä muinaisjäännoeryhmästä on hoidettu pitämällä lampaita laitumella aitauksissa.

Kohteen kuvaus:

Tässä ja karttaotteessa on tämän kohteen osia eritelty tunnuksilla (3:)A-(3:)S.

A:

Etelään laskeutuvaa rinnettä, jolla pihamaita. Ensimmäiset muinaislöydöt (KM 13399:1-7) tästä oli tehnyt pienviljelijä Arne Kallio vuosien 1946-1951 ajalla. Hän oli löytänyt rautakautisia esineitä rakennuksen perustusten kaivuussa ja puutarhan raivauksessa. Asuinrakennus, jonka perustuksia kaivettaessa vuonna 1946 löytöjä tavattiin, on karttaotteelle pystyviivoitetun alueen läntisen (vasemman) reunan alla, kiinteistö, jolla tämä rakennus sijaitsee, on nimeltään Mäntysyrjä. Löydöt osoittavat paikalla olleen rautakautista **kalmistoa**. Perustuskaivannon löytökohta ja puutarhasta hieman idempää havaittu olivat tulleet täysin tuhoetuiksi ennen kuin niitä ehdittiin tutkia. Yksi kaivausalue oli vuonna 1954 avattu noin 10 metriä luoteeseen siitä asuinrakennuksesta, jonka perustusten kaivuussa löytöjä oli tavattu. Siltä kaivausalueelta oli havaittu **kivilatomus**, josta oli tavattu rautakautiseksi arvioitua keramiikkaa ja uudella ajalla löytyjä rahoja, mutta ei palanutta luuta. Tämä kaivettu kohta oli merkitty vuoden 1954 kaivausten selonteossa tunnuksella A, ja se, samoin kuin samalla B:ksi merkitty kaivausalue, sijaitsevat tässä karttaotteelle n:o 18 A:ksi merkityssä ja pystyviivoitetussa osassa. Kaivausalue B oli kooltaan ollut alle 2 X 4 m:n laajuinen, ja sen sijainti on 15 m koilliseen A:lla merkitystä kaivetusta kivilatomuksesta. Kaivausalue B:stä oli tavattu **polttokenttäkalmistoa**, jonka oli päätelty jatkuvan ylärinteeseen, mistä oli koepistoiissa tavattu mustaa maata ainakin 20-30 m:n etäisyydellä (kaivausalue B:stä lukien?). Löytöinä oli vuoden 1954 kaivausalue B:stä tullut esineitä ja palaneita luun siruja. Vuoden 1954 molempien kaivausalueiden löydöt ovat numeroilla KM 13460:1-39.

Tämän A:ksi merkityn alueen itäpuolelle ja länsipuolelle on tehty vuonna 1984 **koekuoppia**, joiden sijainnit on merkitty noihin kenttätöihin liittyvin karttoihin. Koekuopista yhdestä on löytynyt karttaotteelle merkitystä kohdasta luvun (TYA 248:100).

Keihäänkärki KM 31565 on löytynyt pienestä pihalle tehdystä perunamaasta noin 3-5 metrin päästä pihalla olevan ulkovaraston länsiseinästä länteen. Luettelotietojen mukaan se olisi löytynyt noin 20 metriä rauhoitustaulusta etelään. Löytöpaikasta noin 20 metriä pohjoiseen on ollut kiinnitettynä rauhoitustaulu siihen rökkiöön, joka on vuonna 1958 inventoitu numerolla 10. Luettelotietoihin merkityt koordinaatit kuitenkin virheellisesti viittaavat lähellä olevien uhrikuoppien luokse (jossa myös on rauhoitustaulu).

B:

(Tässäkin, tunnuksen B yhteydessä, mainittakoon, että vuoden 1954 kaivausalueet, mitkä on kaivausselonteossa merkitty A:lla ja B:llä, kuuluvat molemmat edellä A:lla merkittyyn muinaisjäännoeryhmän osaan.)

Tässä tunnus B on tutkimattomalla alueella, kohdassa, jossa vuosien 1990–1991 kaivausten yleiskartoissa on merkitty olevan aiemmin tunnettua **kalmistoaluetta**. Vuoden 1984 selonteossa (s. 4) on arveltu, että kalmistoalue ulottuisi yhtenäisenä silmäkivellisestä rauniosta (n:o 11:stä alueella C) aina edellä mainitulle Mäntysyrjän tilalle, jolloin tässä tunnuksilla A, B ja C merkityt osat muodostaisivat yhdessä yhtenäisen kokonaisuuden.

Vuoden 1954 kaivauksen yhteydessä on arveltu polttokenttäkalmiston jatkuneen lähelle silloin havaittua kehämäistä kiviryhmää. Sama kiviryhmä on kuvailtu vuoden 1958 inventointikertomuksessa numerolla 10 (kertomuksen sivut 12–13 ja liitekartat.). Vuoden 1958 inventointikertomuksessa on ilmoitettu tässä röykkiössä olleen rauhoituskilven. Nyt rauhoituskilpi on irronnut, ja tontin omistajat olivat asettaneet sen alkuperäiselle paikalleen, joka erottuu kivessä jäljellä olevan kilven pohjan muotoisen sementtimuurauksen vuoksi. Röykkiö on arviolta noin neljän metrin päässä pihalla olevasta leikkimökistä. Tästä latomuksesta on mm. yksityiskohtainen asemapiirros vuoden 1958 inventointikertomuksessa.

C:

Tästä osasta C on havaittu ensiksi suuren silmäkiven ympärillä oleva verraten vähistä kivistä muodostuva röykkiö (n:o 11/1958), jonka voitaneen jo rakenteen perusteella katsoa melkoisella varmuudella olevan **hautaraunio**, vaikka sitä ei olekaan tutkittu. Osassa tätä aluetta C on tehty vuonna 1972 kaivauksia. Kaivauksissa on todettu **rautakautinen hauta** kohdalla, jolla on nyt asuinrakennus. Vuonna 1973 oli tehty kaivauksia tienrakennukseen tarvittavien kohtien tutkimiseksi alueen C laidalla tai heti siitä itään, silloin ei oltu tallennettu löytöjä; havaitut rakenteet olivat olleet kaksi kiveystä, joista toinen oli ehkä verraten uusi roskakätkö.

Röykkiö, jolle on annettu vuonna 1958 inventointinnumero 11, on laajahkolla pihamaalla (valokuvailiite). Osaksi pihamaa on verraten kaltevaa, sen pohjoisosassa on tasaista kalliota. Röykkiön kivistä yhteen on kiinnitetty rauhoituskilpi. Tästä noin 6 m:n läpimittaisesta röykkiöstä on vuoden 1958 inventointikertomuksessa asemapiirros. Heti tämän C:llä merkityn alueen pohjoispuolella on pohjoiseen laskeutuvaa rinnettä. Siihen rinteeseen on tehty vuoden 1984 kenttätöissä kolme koekuoppaa, niistä ei oltu havaittu mainittavaa (kenttätöselonteko: Mäksmäen yleiskartta 1984).

D:

Asuinpaikka. Immalan vanha kylätontti on sijainnut tämän vieressä. Kaivauksissa vuonna 1985 on löydetty kolmesta toistensa lähellä olevasta kuopasta rakennejäännöksiä (Selonteko Turun yliopiston Arkeologian topografisessa arkistossa diaarinumerolla 358: Aino Nissinaho: Masku, Kankainen, Immala, Myöhäisrautakautisen asuinpaikan koekaivaus ja pintapoimintatutkimus 1985.).

Koekuoppa numerolla 186 oli sijainnut yllä mainitussa Immalan selonteossa olevan lyijykynällä tehdyn lisämerkinnän mukaan kohdassa, jonka x-koordinaatti kaavoituksen pohjakartalta luettuna on ollut 165 70 ja y-koordinaatti 595 76; siten tämän koekuopan sijainti olisi ollut yhtenäiskoordinaatein: p = 6726 150, i = 3230 550, z = 7,5. Kaivauskartoilta on nähtävissä sijainti samoin. Suunnilleen 0,5 m X 3 m:n laajuiseksi tehdystä koekuopasta n:o 186 oli paljastunut **kiveystä** noin 35 cm:n syvyydeltä. Tästä kuopasta oli löytynyt saviastian paloja sekä savitiivistettä tai palanutta savea (TYA 264:459, :461, :462.).

Salvosmainen puurakenne oli tavattu koekuopasta n:o 124, joka oli sijainnut noin 50 metriä pohjoisluoteeseen koekuopasta n:o 186. Siinä oli ollut 10–15 cm:n levyinen 70 cm:n mittainen puu ristikkäin kahden muun päällä 45–50 cm:n syvyydessä. Koekuoppa n:o 149:stä, joka oli sijainnut noin 50 metriä luoteeseen koekuopasta n:o 186, oli havaittu **ojarakenne**. Sitä oli arveltu tien ojaksi.

Yhden rakenteen yhteydestä tallennettu hiilinäyte on antanut radiohiiliajoitustulokseksi 1100 ± 110 , $L^{13}C = -25.2\%$ (Hel-2411 Immala 186), (Jungner Högne & Sonninen, Eloni: Radiocarbon dates IV, sivu 58. Helsinki 1996. Dating laboratory University of Helsinki Report N:o 4.) Löydöksiin TYA 264 on kuulunut myös kuonaa.

E:

Tienrakennusta edeltäneissä tutkimuksissa havaittu **esihistoriallinen muinaisjäännös**. Tässä on syksyllä 1990 ja keväällä 1991 kaivetulta kohdalla havaittu kivilatomusta, ja samalla tallennettuihin löytöihin on kuulunut ainakin keramiikkaa, palanutta luuta, savitiivistettä ja 800-luvulle ajoitettu lasihelmi. (Kaivauksilta tallennettu radiohiilinäyte on vuonna 1991 lähetetty analysoitavaksi, mutta ajoitustulosta en löytänyt saatavilla olleista julkaisuista.) Samoilta kohdin on Aino Nissinaho ilmoittanut jo ennen näitä kaivauksia löytyneen rautakauden tyyppiin kuuluvaa keramiikkaa. (Aino Nissinaho, mt., siinä kuva 9.)

F:

Vuonna 1984 tutkimuksissa havaittu rakenne, jolle Aino Nissinaho on antanut numeron 3. Tämä F eli aiemmin n:o 3 on matala, noin 3 X 3 m laaja kiven- ja maansekainen raunio avokallion lähellä, mutta

kuitenkin maapeitteisellä kohdalla. Aino Nissinaho on esittänyt, että tämä olisi **mahdollinen rautakautinen hauta** (Aino Nissinaho, mt. s. 91.).

Tämän sijaintikohtaa ei ole merkitty em. tutkielman kuvaan 10, mutta siihen merkityn viereisen kohteen perusteella sijaintikohta on määritettävissä (Kuvassa 10, joka on karttapiirros, näkyy rakenne 4, mikä sijaitsee, kuten samassa tutkielmassa sivulla 91 on ilmoitettu, tästä rakenteesta n:o 3 noin 30 m koilliseen.). Inventointikäynnillä koetin löytää kalliolta kohdan, jossa rakenne n:o 3 sijaitsisi. Tienrakennusta varten tehdyn kallioleikkauksen yläpuolella erottui aivan matala noin 3 m:n läpimittainen kivikko, joka ehkä juuri on rakenne 3:ksi merkitty raunio.

G:

Vuonna 1984 tutkimuksissa havaittu kalliopohjalla oleva maakumpu, jonka laajuus on noin 3–4 m. Tämä on Aino Nissinahon arvion mukaan **rautakautinen rakennelma** (Aino Nissinaho, mt. s. 91). Tähän kumpareeseen oli vuonna 1984 tehty koekuoppa, josta oli löydetty rautakauden tyyppin saviastianpaloja noin 10 cm:n syvyydestä (TYA 248:2–7, 14–16, 22–26). Kumpu, josta nuo löydöt on saatu, on varmaankin lähellä perinnemaisemamatkailun opastaulua maan pinnassa tien vierellä erottuva noin neljän metrin läpimittainen kohouma, joka on yläpinnaltaan hieman epätasainen ja ruohikon peittämä. Joitakin kiviä pilkisti kohouman reunoilta. Sen vieressä oli pienellä alalla avokalliota.

H–I:

Rakenteettomia **muinaisjäännöksiä tai niiden osia** edellä mainittuun Aino Nissinahon tutkimukseen sisältyvän liitekarttaesityksen II mukaan merkittyinä. Nämä on huomioitu TYARKTIKA-tietokannassa (koordinaatteina siinä: 6717 00, 1559 55; 6716 94, 1559 55), jossa ei ole suljettu pois mahdollisuutta, että nämä liittyisivät kalmistoon, eikä liioin niitä mahdollisuuksia, että löydökset osoittaisivat asuinpaikan jäännöksiä; samalla on H:n katsottu voivan olla mahdollisesti pajan jäännös. Näitten määrittely perustunee vuonna 1984 koekuopista havaittuihin saviastianpaloihin ja muihin löytöihin. Koekuoppien sijaintipaikat ja löydökset ilmenevät vuoden 1984 kenttätyöselonteosta.

J–N:

Kyläkunnan vanhoja talontonttien paikkoja Aino Nissinahon mainitun tutkimuksen kuvaan 10 sisältyvän karttaesityksen perusteella. Se karttaesitys perustunee Villilän, Immalan, Mäksmäen ja Sopolan isojakokarttaan vuodelta 1777. Näistä N on nyt pihamaata, K ja L ovat ainakin osaksi pihamaita ja M:n voinee sanoa olevan pihamaan vierustaa. M on selvästi ylempällä tasolla kuin sen viereinen pelto. J on osaksi lammashakaa, osaksi tasaista kallioaluetta. Haassa on harvakseen pieniä puita. Maaperästä kohooa J:n kohdalla selvästi useitten rakennusten kivijalkoja.

O:

Lahomäeksi sanotulta mäeltä vuonna 1984 todettu maakivien ryhmä ja siitä noin 10 m:n päähän tehdyistä koekuopista todettu löydöllinen nokinen kerros. Aino Nissinaho on selostaessaan Lahomäen löydöksiä maininnut tämän mäen lounaispäässä olevasta tasanteesta, jonka hän on sanonut muodostuneen jyrkähkön rinteen yläpuolelle. Aino Nissinaho on maininnut, että tällä tasanteella on suurehkoja kiviä kehämäisesti asettuneina, ja niiden muodostaman kehän keskusta on pinnalta kivetön. Kehän keskelle oli kaivettu koekuoppa, josta oli löytynyt rautakauden tyyppiin kuuluvia saviastian paloja ja palanutta savea (TYA 248:81–83, 86–87), joita oli ollut 50 cm:n syvyyteen ulottuvassa runsaasti pieniä kiviä sisältävässä nokimaassa. (Aino Nissinaho, mt. sivu 91.) Kovin selvää kivikehää ei tässä O:lla merkityllä kohdalla näyttänyt olevan, kumminkin joittenkin kivien voi ehkä katsoa olevan toisiinsa nähden niin, että niistä yhdessä muodostuu karkeasti ottaen laajahkon ympyrän kaaren osa tai osia. Lahomäen länsipäässä osa maakivistä on suuria, ja joittenkin suurten kivien kupeessa näkyi ehkä pellonraivauksessa syntyneitä pieniä kasoja, joissa oli melko kulmikkaita kiviä.

Aino Nissinaho on mainitussa tutkimuksessaan esittänyt (edelleen sivulla 91), että sanotun kivikehän kohdalla on **rautakautinen rakenne**, joka on mahdollisesti hauta. TYARKTIKA-tietokannassa on toteamus, että osittaisen suurista kivistä koostuvan kehän lähelle tehdyistä koekuopista oli tullut esille **polttokenttäkalmistoon viittaava löydöllinen nokinen kerros**.

P:

Maakumpu, joka on havaittu vuoden 1984 tutkimuksissa. Aino Nissinaho on mainitussa tutkimuksessaan ilmoittanut tämän olevan mäen itäpäässä lähellä etelään laskeutuvaan rinteeseen kaivettua kellarikuoppaa. Tätä, halkaisijaltaan kolmimetristä; maakumpua oli tutkittu vuonna 1984 koeojalla, joka oli paljastanut löytöinä rautakauden tyyppin saviastianpaloja, todennäköisen katkelman, kuonaa ja luuta (TYA 248:80, 91, 97, 99). Kummun reunoilta oli koeojasta tullut esille maanalaisia kiveystä. Tulosten perusteella Aino Nissinaho on esittänyt mainitussa tutkielmassaan (sen sivulla 91), että tämä kumpu olisi joko **rautakautinen rakenne tai rautakautisen kerrostuman päälle tai sitä sekoittaen tehty rakenne**. TYARKTIKA-tietokannan

mukaan tämän mäen (Lahomäen) itäpäästä olisi löytynyt muutamia rautakauden saviastian paloja, mutta niistä ei oltu tehty erillistä TYARKTIKA-kohdetta (Maininta näistä saviastian paloista on TYARKTIKA-tietokannassa niitten kohteiden yhteydessä, joille on annettu koordinaateiksi 671679 ja 155938.). Kellarikuopaksi katsottu syvennys on melkoisen avara ja viistoseinäinen; sen laidoilta ei erottunut kivirakenteita. Pohjoislaitaa ympäröi matala maavalli. Jos hahmotin oikein tästä osasta P tutkitun kummun sijainnin, se lienee lähellä kuopan reunaa kulkevaa maavallia niin, että vain kapea sola erottaa niitä. Lahomäellä maanpinnan muodot erottuivat käyntini aikana hyvin. Lahomäki on ollut kesällä 2006 lammasaitauksen sisällä.

Q:

Kohta, josta on vuoden 1972 tutkimuksissa löytynyt muutama pala rautakautiseksi katsottua keramiikkaa ja klininkä eli savitiivistettä. Aivan tarkka löytöpaikka ei ole tiedossa, siksi kysymykseen tuleva alue on merkitty umpinaisella viivalla. Osa Q on osaksi vuoden 1973 kaivausalueella, vrt. edellä C:tä koskeva kohta.

R:

Maakumpare, joka on havaittu vuonna 1984. Tämä läpimitaltaan noin nelimetrisen kumpu oli todettu matalahkoksi, mutta selvästi ympäristöstään kohoavaksi. Vuonna 1984 oli noin neljännes kummun alasta avattu, ja esille oli saatu pienistä kivistä ja maasta koottu rakennelma. Kumpareen keskeltä oli tavattu tiilen paloja. Aino Nissinaho on katsonut, että on mahdollista, että löydös olisi esihistoriallinen rakennelma, jota olisi kaivettu myöhemmin historiallisena aikana, ja mahdollista on sekin, että tässä ei olisi mitään esihistoriallista (Aino Nissinaho, mt. s. 91, siinä tällä on numerona 4.). Tätä en lähemmin tarkastellut inventoidessani.

S:

Immalan vanhan kylätontin sijaintipaikka Aino Nissinahon tutkimusten mukaan.

Luokitusehdotus: 2, ehkä C:n silmäkivellisen röykkiön osalta 1.

Lisäyksiä: Uutta tähän liittyvää kirjallisuutta on ainakin pienpainate ”Matka Etelä-Suomen perinnemaisemiin ja esihistoriaan”. (Julkaisija: Helsingin yliopisto, Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia ja Perinnemaisemamatkailu Etelä-Suomessa -hanke. ISBN 952-10-2461-5. Salpausselän Kirjapaino. Hollola 2005.)

4 Salomäki

Muinaisjäännösrekisterissä 481 01 0004 Salomäki.
Seutukaavan suojelukohde numerolla 16658.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: kivirakenteet: röykkiöt
Ajoitus: pronssikautinen
Rauhoitusluokka: 1
Lukumäärä: 1
Peruskartat: 1044 07 RUSKO (ei merkitty v:n 1995 peruskarttalehdelle)
P = 6722 389, i = 3231 930, z = 30
Koordinaattiselite: koordinaatit muinaisjäännösrekisteristä.
Maastomerkintä: ei merkintää
Pinta-ala: röykkiön ala
Etäisyystieto: Maskun kirkosta noin 4½ km etelään.

ARKISTOTIEDOT

Torsten Edgren	inv. 1958 (n:olla 4)	–
Juha-Matti Vuorinen	inv. 1986	–
	(tunnus 481-06-0600-5)	

INVENTOINTI 2006

Aika: 8.6.2006
Löydöt: –
Karttaotteet: n:o 8
Kuvat: KF2006:758–:760; KD2006:5254–5255

LYHYT KOHDEKUVAUS

Hautaraunio jyrkästi kuperalla metsässä olevalla mäellä lähellä tonttia, jolle oltiin kesällä 2006 rakentamassa.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Maskun etelärajan lähellä 500 m koilliseen Kustavintien ja rautatien risteyksestä. Sijaitsee kalliolla, jonka kaakkoista rinnettä on louhittu tontin tasaamiseksi. Röykkiön kaakkoislaita oli noin 40 m luoteeseen siten louhitusta kohdasta. Röykkiö on tasaisella kallion päällyksellä kohdalla, josta kallion jyrkästi länteen laskeutuva rinne alkaa. Röykkiön itäreunan vieressä on hieman harjava kahden metrin läpimittainen maakivi.

Kohteen kuvaus:

Tämän kivilatomuksen pohjan muoto on hieman epäsäännöllinen, sen ulkoreunalla kiviä on verraten harvassa. Röykkiön keskellä on suuri sammalpeitteinen purkamisjälki, jossa kasvaa noin seitsemimetrinen koivu. Röykkiön länsireunalla on syvä purkamisjälki, sekä sammalpeitteinen. Paasiarkun jäännöksiä erottuu röykkiön kivikosta. Paasiarkun koillisena päätynä on 1,1 m pitkä kivipaasi, jonka toiseen päähän liittyy saman pituinen paasi, ja toiseen päähän kaksi peräkkäistä paatta, molemmat niistä noin metrin mittaiset, niin paasiarkun jäännöksissä on kaksi metriä pitkä sivu, jonka pituussuunta on koillinen–lounas (valokuvaliite). Tämän röykkiön ulkoreuna ei ollut tasaisen kaartuva, sitä ei joko ollut huoliteltu, tai sitten sen kivikko on sekoittunut röykkiötä pengottaessa. Röykkiön läpimitaksi mittasin 10,1 m koillis-lounas-suunnassa, ja 9,9 m ristikkäisessä suunnassa. Röykkiön korkeutta oli vaikeata hahmottaa. Kivet röykkiössä ovat melko pyöristyneitä, niitten läpimitta on melko säännöllisesti 0,2–0,4 m:n luokkaa. Kivien pinnoilla on hieman sammalta ja hieman jäkälää. Röykkiön ympärillä ei näkynyt erityisen paljoa hajallaan olevia lohkarkeitä. Vuoden 1958 inventointikertomuksen mukaan paikalta oli viety runsaasti kiviä kolmea vuotta aiemmin, ja tämä raunio oli vaurioitunut silloin pahasti.

Luokitusehdotus: entinen luokka.

Lisäyksiä:

5 Vuorensivu

Muinaisjäännösrekisterissä 481 01 0005 Vuorensivu.

Seutukaavan suojelukohde numerolla 16651; toisena kahdesta Tujula-nimisestä kohteesta.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: kivirakenteet: röykkiöt

Ajoitus: pronssikautinen

Rauhoitusluokka: 1

Lukumäärä: 3

Peruskartat: 1044 04 LEMU

(röykkiöt on merkitty v:n 1995 peruskarttalehdelle yhdellä muinaisjäännöksen merkillä)

P = 6726 869, i = 3228 108, z = 52

Koordinaattiselite: Röykkiöryhmän p- ja i-koordinaatit muinaisjäännösrekisteristä; z-koordinaatti on luettu peruskartalta.

Maastomerkintä: ei merkintää

Pinta-ala: röykkiöitten ala

Etäisyystieto: Maskun kirkosta runsas 3 km länteen.

ARKISTOTIEDOT

K. Killinen	inv. 1870-luvulla ?	—
Torsten Edgren	inv. 1958 n:olla 5	—
Juha-Matti Vuorinen	inv. 1986 (tunnuksilla 481-06-0201-2, 481-06-0202-3 ja 481-06-0203-4)	—

INVENTOINTI 2006

Aika: 30.5. ja 26..10.2006

Löydöt: -

Karttaotteet: n:o 2

Kuvat: KD2006: 5247–: 5248

LYHYT KOHDEKUVAUS

Kolme kiviröykkiötä tiiviinä ryhmänä korkealla kallioalueella; lähellä ei ole rakennuksia.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Röykkiöryhmä sijaitsee Hallusvuoren laajalla mäkialueella olevan vanhan kolmiomittauspaikan vieressä kallion korkeimmalla kohdalla. Röykkiöryhmä on seutukaavaliiton luettelossa nimellä Tujula. Puusto röykkiöiden ympärillä on paljolti harvaa männikköä, myös kuusia ja lehtipuita kasvaa lähellä tätä kohdetta.

Kohteen kuvaus:

Kolmesta röykkiöstä läntisin (tässä **A**) on läpimitaltaan 9 ja 10 metrin välillä, sen korkeus on noin metrin luokkaa. Kivet tässä röykkiössä ovat melko pyörityneitä. Niitten reunojen päällä ja välissä on jäkälää ja sammalta. Kivien läpimitta vaihtelee noin 15 cm:stä metriin; röykkiöstä pilkistää esiin metrin mittainen paasi, joka vaikuttaa olleen osa röykkiöön tehtyä paasiarkkua, josta Juha-Matti Vuorinen on maininnut. Purkamisjälki on röykkiön keskellä. Tämä on Turun yliopiston arkeologian ylläpitämässä TYARKTIKA-tietokannassa tunnuksella **481-06-0201-2**.

Toinen röykkiö (tässä **B**) on edellisestä vain 1½ m:n etäisyydellä; näitten välillä oli pitkä puuvapa kiinnitettyä männyn runkoon kiinni. Vapa erottui kauaksi puitten latvojen välistä, ja oli sellaisena ehkä palvellut jotakin mittaustarkoituksia. Tämä röykkiö on itään edellä selostetusta röykkiöstä ja se on nykyisellään kiinni seuraavassa röykkiössä. Ryhmän keskimmäisen röykkiön läpimitaksi mittasin kahdessa suunnassa 8,1 metriä; korkeudeksi arvioin runsaat ½ metriä. Kivien läpimitta vaihtelee noin 0,2–0,6 m:n välillä. Sammalta ja jäkälää on kivissä samoin kuin edellä selostetussakin. Purkamisjälki on röykkiön keskellä. Turun yliopiston arkeologian ylläpitämässä TYARKTIKA-tietokannassa tunnuksella **481-06-0202-3**.

Kolmas röykkiö (tässä C), joka on kiinni ryhmän keskimmaisessä röykkiössä, on mittaukseni mukaan läpimitaltaan 10,3 metriä sekä länsi–itä- että pohjois–etelä-suunnassa, kun mukaan luetaan myös mahdollisesti purkamisessa sivuun joutuneet kivet. Sammalta ja jäkälää on kivissä samoin kuin edellä selostetuissakin. Purkamisjälki on röykkiön keskellä. Tämän röykkiön pohjoislaidalla kasvaa tyvekäs mänty. Turun yliopiston arkeologian ylläpitämässä TYARKTIKA-tietokannassa tunnuksella 481-06-0203-4.

Röykkiöitten lähellä on joitakin kivillä reunustettuja retkeilijöiden tulisijoja. Yksi, joka on noin 20 m:n päässä röykkiöistä lounaaseen, on suuri ja nelikulmainen.

Luokitusehdotus: entinen luokka

Lisäyksiä: Ks. seuraavan kohteen eli n:o 6:n kohta ”Lisäyksiä”.

6 Hallusvuori

Muinaisjäännösrekisterissä 481 01 0006 Hallusvuori.

Seutukaavan suojelukohde numerolla 16656; toisena kahdesta Tujula-nimisestä kohteesta.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: muinaisjäännösryhmät: kivirakenteet: rökkiöt ja lähteet

Ajoitus: moniperiodinen: pronssikautinen ja historialliseen aikaan kuuluva

Rauhoitusluokka: koskien rökkiöitä: muinaisjäännösrekisterissä luokka on 2/3; lähteen osalta rauhoitusluokkaa ei ole entuudestaan määritetty

Lukumäärä: 2

Peruskartat: 1044 04 LEMU

(merkitty v:n 1995 peruskarttalehdelle yhdellä muinaisjäännöksen merkillä)

P = 6726 810, i = 3227 992, z = 45

Koordinaattiselite: Koordinaatit muinaisjäännösrekisteristä, osoittavat rökkiöitä.

Maastomerkintä: ei merkintää

Pinta-ala: rökkiöitten ja lähteen ala

Etäisyystieto: Maskun kirkosta 3½ km länteen.

ARKISTOTIEDOT

K. Killinen	inv. 1870-luvulla ?	–
Torsten Edgren	inv. 1958 n.olla 6	–
Juha-Matti Vuorinen	inv. 1986 (tunnuksilla 481-06-0501-5 ja 481-06-0502-6)	–

INVENTOINTI 2006

Aika: 30.5. ja 26.10.2006

Löydöt: –

Karttaotteet: n:o 2

Kuvat: KF2006:741–:744; KD2006: 5263

LYHYT KOHDEKUVAUS

Kaksi hautarauniota laajahkolla kalliomäellä, jonka päällä ei ole rakennuksia. Alempana mäen rinteessä on kohta, jossa olleessa lähteessä on uskottu olleen parantavaa vettä.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Kaksi hautarauniota on kalliolla heti Hallusvuoren ylitse kulkevan kylänrajan länsipuolella. Lähde on saman mäen alarinteessä. Rökkiöt ovat silokalliolla, jossa puusto on männikköä, ja jossa kasvaa myös katajia, kanervia, sammalta ja jäkälää. Rökkiöiden ympäristössä ei näkynyt paljoa lohkaraita kalliopinnalla.

Kohteen kuvaus:

Mäellä on vanha honka, jonka kylkeen on koverrettu askelmia, tämän hongan juurella on kivirökkiö (tässä A), jonka läpimitta itä-länsi-suunnassa on noin 8,3 metriä. Ristikäisessä suunnassa läpimitta on 7,3 metriä; pohja on muodoltaan epämääräinen. Kivet ovat tässä rökkiössä melko pyörityneitä, läpimitaltaan tavallisesti rajoissa 0,2 – 0,4 metriä; niiden pinnoissa näkyi jäkälää ja hieman sammaltakin. Rökkiön korkeus on noin 0,3 metriä, keskellä erottui laaja matala syvennys.

Edellisestä runsas 2½ metriä pohjoiseen on rökkiö (tässä B), jonka läpimitta pohjois–etelä-suunnassa on vajaat 10 metriä ja ristikkäisessä suunnassa on noin 6,6 metriä; pohjan muoto on epämääräinen. Tämän korkeus on noin 0,4 metriä. Kivien pinnoissa näkyi jäkälää, sammalta oli lähinnä kivien vierillä; keskellä rökkiötä oli laaja syvennys, jota sammal peittää. Kivien koko oli suunnilleen sama kuin viereisissäkin rökkiöissä; tässäkin kivet olivat melkoisen pyörityneitä.

Rökkiöt ovat Turun yliopiston arkeologian ylläpitämässä TYARKTIKA-tietokannassa tunnuksilla 481-06-0501-5 ja 481-06-0502-6.

Hallusvuorella sijaitseva lähde on mainittu monessa yhteydessä kansantarinoiden siihen liittämien erityisten ominaisuuksien takia. Siitä on maininta uhrilähteenä A. M. Tallgrenin Varsinais-Suomen historia I:ssä, hän on kylläkin sijoittanut sen erehdyksessä Nousiaisten kohteiden joukkoon ja tekstissä nimenä on Hullusvuori. Turun yliopiston folkloristiikan oppiaineen kokoelmissa olevan Frans Leivon runomuotoisen käsikirjoituksen mukaan Hallusvuoren lähde oli matala kuoppa kallionluolassa, sen vesi tehoi kaikkiin tauteihin, kunhan vettä otettaessa jätettiin lähteeseen vahvalla uskolla neula, naula tai pieni raha. Vettä riitti tässä lähteessä Leivon mukaan kaikkina vuoden aikoina.

Ritva Niemelä on Maskun paikannimiä koskevassa tutkimuksessaan maininnut Antti Hujalan kertoneen, että Kiveisten alueella Hallusvuorella on jossakin ison kiven alla luonnonlähde, jonne on heitetty ennen rahoja hyvän onnen toivossa (Ritva Niemelä: Maskun luontonimet, s. 31. Pro gradu -tutkimus. Turun yliopiston Suomen kielen laitoksen arkisto.). Hallusvuoren lähellä asuvat Lerkit kertoivat Hallusvuoren lähteeseen heitetyn ennen kolikoita. Siitä oli tiennyt heille kertoa Lemusta oleva Saima Saarinen.

Tiedustelin lähteen sijaintipaikkaa maanomistajalta Taisto Toivoselta, joka totesi paikan päällä lähteen kuivuneen. Se oli ollut inventoinnin valokuvissa näkyvän kallioseinämästä lohjenneen suuren kivenlohkareen reunan alla. Toivosen näyttämällä lähteen paikalla oli kuitenkin kallionkolossa vettä, kun kävin sen luona syksyllä (26.10.2006). Muutamana edellisenä päivänä sattuneitten sateitten tuomaa kosteutta valui Hallusvuoren päällystältä pienenä lorisevana purona melkeinpä juuri Toivosen osoittaman kallionkolon viereen, ja siinä kallionkolossa oli pieni lähteen silmän näköinen vesilammikko. Tämä Toivosen osoittama lähteen kohta on pystysuoran pitkän kallioseinämän vierellä olevan suuren kiven alarinteen puoleisen laidan alla. Mainittu kivi on noin 4½ m:n pituinen, 3 m:n levyinen ja 1½ m:n korkuinen (valokuvat KF2006:743–:744). Kivistä noin 2 m alarinteeseen on rinteiden korkeuskäyrien suuntainen hieman jo umpeen kasvanut polku-ura. Paikka on terassimainen kohta melkoisen ylhäällä mäen rinteessä, pohjoisen suunnassa oleva peltovainio näkyi sille joistakin kohdista puiden lomasta. Alarinteen suunnalla on lähellä toinen terassi, jolla on mm. noin 4 m:n läpimittainen kivenlohkare, ja toinen lohkare sen vieressä, ja näistä noin kymmenen metriä lännempänä on vielä kaksi samaa kokoluokkaa olevaa lohkareta; nämä neljä suurta lohkareta voisivat helpottaa lähteen paikan löytämistä ylärinteeseen kuljettaessa.

Luokitusehdotus: 2

Lisäyksiä: Hallusvuoreen on liitetty vanhastaan enemmänkin tarinanaihelmia: Ritva Niemelän mainitun tutkimuksen mukaan siellä kerrotaan asustaneen hallusvuarentätaxi nimitetyn kummitusolennon jolla oli peloteltu tuhmia lapsia. Ukonilmalla sanottiin tämän olennon ajavan vuorellaan punainen lakki päässänsä.

7 Alistalo

Muinaisjäännösrekisterissä 481 01 0007 Alistalo.
Seutukaavan suojelukohde numerolla 16650 ja nimellä Kiveinen.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: kivirakenteet: röykkiöt
Ajoitus: ajoittamaton
Rauhoitusluokka: 2
Lukumäärä: 1
Peruskartat: 1044 04 LEMU
(merkitty v:n 1995 peruskarttalehdelle)
P = 6726 067, i = 3227 321, z = 15
Koordinaattiselite: koordinaatit muinaisjäännösrekisteristä.
Maastomerkintä: ei merkintää
Pinta-ala: röykkiön ala
Etäisyystieto: Maskun kirkosta runsas 4 km länteen.

ARKISTOTIEDOT

Torsten Edgren	inv. 1958 n:olla 7	–
Juha-Matti Vuorinen	inv. 1986 (tunnuksella 481-06-0100-0)	–

INVENTOINTI 2006

Aika: 26.5.2006
Löydöt: –
Karttaotteet: n:o 2
Kuvat: –

LYHYT KOHDEKUVAUS

Kiviröykkiö on asfalttitiien vierellä matalalla vainioiden ympäröimällä mäellä, jolla on huonokuntoinen tuulimyllyn runko.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Asfalttitiestä noin 20 m pohjoiseen ja 750 m:n päässä Maskun ja Lemun rajasta.

Kohteen kuvaus:

Kivikko on pikaisesti vilkaistuna jossakin mielessä luonnonmuodostuman näköinen. Kummassakin aiemmassa inventoinnissa se on katsottu epävarmaksi muinaisjäännökseksi. En mitannut tätä. Juha-Matti Vuorinen on mitannut läpimitaksi toiseen suuntaan 7,9 m ja toiseen 8,1 m. Hän arvioi korkeudeksi 0,4 m, Torsten Edgren oli katsonut kiviä, jotka ovat suuria ja kulmikkaita, olevan tässä röykkiössä kahdessa kerroksessa.

Luokitusehdotus: 2

Lisäyksiä:

8 Kairinen 1

Muinaisjäännösrekisterissä 481 01 0008 nimellä Kairinen.
Seutukaavan suojelukohde numerolla 16654 ilman nimeä.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: kivirakenteet: röykkiöt

Ajoitus: pronssikautinen?

Rauhoitusluokka: 2

Lukumäärä: 1

Peruskartat: 1044 04 LEMU

(merkitty v:n 1995 peruskarttalehdelle)

P = 6728 203, i = 3230 773, z = 25

Koordinaattiselite: p- ja i-koordinaatit muinaisjäännösrekisteristä, z-koordinaatti luettu peruskartalta.

Maastomerkintä: ei merkintää

Pinta-ala: röykkiön ala

Etäisyystieto: Maskun kirkosta runsas kilometri luoteeseen.

ARKISTOTIEDOT

Torsten Edgren

inv. 1958 n:olla 8

–

Juha-Matti Vuorinen

inv. 1986 (tunnuksella

–

481-06-0300-2 ja

INVENTOINTI 2006

Aika: 2.6.2006

Löydöt: –

Karttaotteet: n:o 4

Kuvat: KF2006:745

LYHYT KOHDEKUVAUS

Kivikko rakentamattoman mäen pohjoiskärjessä lähellä rautatien varrella olevaa peltoaluetta.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Kiviröykkiö sijaitsee mäen laen ja pohjoisrinteen taitteessa, 100 m rautatiestä lounaaseen ja noin 1000 m eteläkaakkoon (Nousiaisten puolella olevasta) Hirvijoen rautatiesillasta. Röykkiön ympärillä on havumetsää ja kallioaluetta, jolla on yleisesti jäkälää ja sammalta. Louhikkoa ei ole aivan lähellä ympäristössä.

Kohteen kuvaus:

Röykkiön pohjan reuna on hieman hajanainen; sen läpimitaksi mittasin itä-länsi-suunnassa 10,7 metriä. Röykkiössä on kiviä paikoin päällekkäisinäkin kerroksina. Kivet ovat melkoisen pyöristyneitä, niitten tavallinen läpimitta on noin 0,2–0,4 metriä. Kivien reunoilla ja päälläkin oli sammalta ja jäkälää. Vertaamalla röykkiön kivien yläpintojen korkeutta kivien välisten rakojen syvyyteen päätelin tämän röykkiön kivien olevan matalassa painanteessa. Röykkiön kivikossa on sitä paitsi melkein pienen kivikellarin laajuinen syvennys; minkä sisällä oli kuiva noin 15 m korkea kuusi. Tämän röykkiön yläpinta on paikoin loivasti kupera, mutta sen eteläpuoliskon yläpinta on epätasainen, ja päällyksessä on mainitun pienen kivikellarin laajuisen syvennyksen lisäksi myös röykkiön pohjoislaidalla syvennys, pieni.

Juha-Matti Vuorinen on huomauttanut röykkiön itäreunalla olevan ehkä kivikehää; Torsten Edgren on maininnut röykkiön alkuperäisen kivikehän olevan paikoitellen näkyvissä. Aivan selvää kehää en erottanut. En sulkisi aivan täysin pois mahdollisuutta, että tämä olisikin luonnollista lohkarpeltoa, joka olisi syntynyt matalaan painanteeseen.

Luokitusohdotus: 2

Lisäyksiä: –

9 Kairinen 2

Muinaisjäännösrekisterissä 481 01 0009 Kairinen.
Seutukaavan suojelukohde numerolla 16655 ilman nimeä.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: kivirakenteet: röykkiöt

Ajoitus: pronssikautinen?

Rauhoitusluokka: 2

Lukumäärä: 8

Peruskartat: 1044 04 LEMU

(merkitty v:n 1995 peruskarttalehdelle kahdella muinaisjäännöksen merkillä)

P = 6728 359, i = 3230 938, z = 20–35

Koordinaattiselite: p- ja i-koordinaatit muinaisjäännösrekisteristä, ne osoittavat ryhmän sisälle. Z-koordinaatti on luettu peruskartalta.

Maastomerkintä: ei ole

Pinta-ala: röykkiöiden ala

Etäisyystieto: Maskun kirkosta yli kilometri luoteeseen.

ARKISTOTIEDOT

Torsten Edgren	inv. 1958 n:olla 9 (osat A–C)	–
Juha-Matti Vuorinen	inv. 1986 (osat A–C) tunnuksilla 481-06-0401-4, 481-06-0402-5 ja 481-06-0403-6	–
Marja Sipilä & Aino Nissinaho	tark. 1995 (osat D–H)	–

INVENTOINTI 2006

Aika: 2.6.2006

Löydöt: –

Karttaotteet: n:o 4

Kuvat: KF2006:746–751

LYHYT KOHDEKUVAUS

Pieniä kiviröykkiöitä verraten lähellä piha-aluetta, laajahkolla kallioisella mäellä, jonka etelärinteeseen juurelta kulkee rautatie.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Raunioita kallioisen ja metsäisen mäen harjalla ja länsirinteellä, noin 700–1000 metriä kaakkoon (Nousiaisten puolella olevasta) Hirvijoen rautatiesillasta.

Kohteen kuvaus:

A:

Raunio, merkitty peruskartalle (1995). Tässä kivikertoja ei oikeastaan erotu missään yhtä enempää, mutta kivet ovat jokseenkin tiiviisti rinnakkain. Raunion läpimitta pohjois–etelä-suunnassa on 7,5 metriä; raunion korkeus on ehkä vain noin 20 cm:n luokkaa. Raunion yläpinta on epätasainen, ehkä alustan epätasaisuus on aiheuttanut sen. Keskellä raunioita on syvennys. Kivet ovat osaksi kulmikkaita, osaksi pyörityneitä, niitten tavallinen läpimitta on noin 15–50 cm, niitten päällä on paikoin jäkälää ja hieman sammaltakin; raunion reunoissa on kiinni kolme suurta mäntyä. Näytti, että joitakin kiviä oli siirretty raunion reunoille; siellä oli kiviä ilman samanlaista sammalpeitettä, jota niilläkin tienoilla olisi muutoin pitänyt olla. Jos näitä, ehkä hiljattainkin siirrettyjä kiviä, ei huomioitaisi, niin raunion pohja-ala olisi melkoisen epämääräinen; siirretty näköiset kivet muodostavat kuin kaarta. Raunion itälaidalla kivet näyttävät olleen pitkään paikoillaan, ja siinä

vaikuttaisi olevan jäljellä alkuperäistä kaartuvan reunan huolittelua. Ehkä etelälaidallakin on jäljellä samanlaista reunakehän jäännöstä.

Kallion pinta näyttäisi laskeutuvan raunion reunojen ulkopuolella rauniosta pois päin. Raunion ympärillä on mäntyjä enemmän kuin muita puita; katajia on siellä täällä; ja kallion pintaa peittävät sammal, jäkälä ja osaksi varpukasvillisuuskin. Irtolohkareita ei raunion ulkopuolella juuri ole näkyvissä. Rauniolta näkyy rautatielle. Tämä on Turun yliopiston arkeologian ylläpitämässä TYARKTIKA-tietokannassa tunnuksella 481-06-0403-6.

B:

Edellisestä noin 100 metriä pohjoiskoilliseen on kiviraunio tasaisella kallion pinnalla, jonka ympärillä kallio laskeutuu sekä lännen, etelän, että pohjoisen suunnalla (Edellä mainitut koordinaatit 6728 359, 3230 938 osoittavat tämän ja C:n paikkeille, suunnilleen samoin osoittaa vuoden 1995 peruskartan pohjoisempi muinaisjäännöksen merkkikin.). Raunion ulkoreunat eivät erotu niin selvään, että sen läpimittaa voisi kunnolla määrittää. Raunion kivet ovat osaksi pyöreitä, osaksi särmikkäitä; koko vaihtelee alle 10 cm:n läpimittaisesta sellaisiin, joitten vierustoilla on ehkä pikkukiviä paikoin päällekkäinkin. Tämän keskellä erottui viisi suurempaa, joitten vierustoilla on ehkä pikkukiviä paikoin päällekkäinkin. Kiviä on ehkä siirretty aarteensinnässä. Kumminkin niitten sijainneissa on pientä säännönmukaisuuttakin sikäli, että yhdessä kohti kallioalustan painanteen kohdalla on viiden keskikokoa hieman suuremman kiven muodostama kaarimainen ryhmä niin, että sen voisi varauksin otaksua olevan sijoitetun siihen tasaamaan alustan epätasaisuutta; voi olla myös niin, että nämä viisi kiveä ovat vain sattumalta sillä tavoin. Ne ovat mahdollisesti Juha-Matti Vuorisen mainitsemat viisi isoa, halkaisijaltaan 0,4–0,5 m:n kokoista kiveä, joista hän totesi muodostuvan kaaren raunion pohjoisosaan. Samasta näyttää myös Torsten Edgren kirjoittaneen mainitessaan kivikehän jäljistä raunion pohjoisosassa.

Raunion ympärillä kallion pintaa peittivät sammal ja jäkälä, ja siinä oli myös matalia puita, yleensä mäntyjä. Tämä on Turun yliopiston arkeologian osaston ylläpitämässä TYARKTIKA-tietokannassa tunnuksella 481-06-0401-4.

C:

Matala kiviraunio noin 23 metriä koilliseen edellisestä. Kiviä on siinä yhdessä tai paikoin ehkä useammassakin kerroksessa; kivet ovat jokseenkin tiiviisti rinnakkain. Raunion pohjan muoto on epämääräinen, ja sen reunat ovat niin hajanaiset, että en mitannut tästä mitään läpimittaa. Vuorinen on ilmoittanut kivien olevan hajallaan 13 X 10 m:n alueella. Tämän arviolta noin 20 cm:n korkuisen raunion yläpinta on epätasainen. Keskellä rauniota on matala laakea painanne, joka saattaa olla syntynyt kivikkoa purettaessa. Kivet ovat yleensä särmikkäitä, jotkut niistä ovat kulmiltaan pyörityneitä. Kivien koko vaihtelee alle 10 cm:n läpimittaisesta metrin läpimittaisiin; hieman jäkälää ja sammalta on niitten pinnoilla. Kallion pinta tämän raunion alla ei näyttäisi olevan kupera, vaan ehkä ennemminkin kovera. Tämä on Turun yliopiston arkeologian ylläpitämässä TYARKTIKA-tietokannassa tunnuksella 481-06-0402-5.

D:

Raunio kalliolla luoteeseen laskevassa mäenrinteessä, noin 100 metriä piha-alueesta kaakkoon ja noin 70–80 metriä röykkiöistä B ja C luoteeseen. Lounaaseen päin rauniosta rinne laskeutuu Kairistentielle päin. Raunio ei ole mäen laella eikä rinteeseen ja laen taitteen tienoilla, vaan selvästi rinteessä. Rauniossa näkyi yksi hajanainen kivikerros, jossa kivien tavallinen koko on 25–35 cm:n vaiheilla. Keskellä rauniota kasvoi nuori koivu ja muitakin puita. Lähistöllä on useita yli metrin läpimittaisia lohkarkeitä rinteessä näkyvissä. Tämän raunion keskuskohta näytti olevan kallion painanteessa. Raunion pituudeksi mittasin 7,2 metriä ja leveydeksi 4,1 metriä. Jotkin muista erillään olevat kivet huomioiden pituudeksi voisi määrittää kahdeksankin metriä. Kivet näyttivät melkoisen pyörityneiltä. Raunion kivissä on hieman jäkälää, ja niiden välissä on paikoin heinätuppaita. Raunion ympärillä on sekametsää, ja ympäristössä on varpukasvillisuutta, heinätuppaita, sammalta ja jäkälää. Tämä on kaiketi sama raunio, jonka Aino Nissinaho on selonteossaan vuonna 1995 merkinnyt numerolle 2, ja joka mitoiksi hän on ilmoittanut 8 m X 3,5 m. Vuoden 1995 selonteossa on röykkiö 2:lle ilmoitetuissa koordinaateissa selvä ristiriita tälle röykkiölle saman selonteon kartassa merkittyyn sijaintiin; tarkastellessani tätä paikan päällä tulin siihen, että lähinnä kartamerkintä pitää paikkansa, kun taas koordinaatit viittaavat virheellisesti läheiseen notkelmaan (tämä notkelma erottuu peruskarttalehdellä avokallioiden välisenä alueena).

E:

Kiviryhmä noin 100 metriä pohjoiskoilliseen B:stä ja C:stä ja saman verran itäkoilliseen D:stä. Kalliolla sellaisella kohdalla, jonka tienoilla kallion laki taittuu loivasti pohjoiseen laskeutuvaksi. Kallionhuippu, jolla tämä kiviryhmä on, on lähiympäristönsä korkein kohta. Tässä kohteessa on vain yksi kivikerta, kivet, joita on

loppujen lopuksi melkoisen vähän, ovat tavallisesti kooltaan noin 30–50 cm:n luokkaa, ne ovat osaksi hieman pyöristyneitä, osaksi hieman kulmikkaita. Kivet ovat verraten tiiviissä ryhmässä, röykkiön pohjan muoto on epäsäännöllinen; sen reuna hahmottuu kutakuinkin, mutta epäsäännöllisen muotoisena. Röykkiön pohjan läpimitta on arviolta noin 2½ metriä. Kallion pinnalla näitten kivien lähetyvillä on sammalta, jäkälää ja ruohotuppaita. Tästä heti länteen päin on länteen laskeutuvassa rinteessä kuin lohkarapeltoa, ja idän ja pohjoisen puolella on vastaavanlaista. Lähin puusto on matalia mäntyjä. Tämä kiviryhmä E on ehkä sama halkaisijaltaan 2,5 m oleva raunio, jonka Aino Nissinaho on merkinnyt numerolle 1, ja jonka hän on vuoden 1995 selonteossa ilmoittanut olevan lähipiirinsä korkeimmalla kohdalla kalliopohjalla; kiviryhmä E:n sijaintikohta vastaa melko hyvin vuoden 1995 selonteossa röykkiö 1:lle määritettyjä koordinaatteja ja kartalle tehtyä röykkiötä 1 osoittavaa merkintää.

F:

Suunnilleen sijainnissa 6728 600, 3230 950 oleva sammalen ja heinien peittämä hajanainen kiviryhmä, jossa on vain vähän kiviä, tasaisella kalliopohjalla. Sen sijaintikohdasta vain noin neljä metriä länteen on taite, jossa kallion länsirinteen yläosa liittyy tasaisempaan kallionpintaan. Raunio pohjan muoto on epämääräinen. Sen läpimitta on noin 3 metriä. Kivistä ei ole paljoakaan näkyvissä; niitten näkyvät kohdat ovat melkoisen kulmikkaita, kivistä näkyvät ovat ehkä alle ja yli 30 cm:n läpimittaisia. Päällä kasvaa suunnilleen viisimetrinen pylväskataja ja saman korkuinen mänty. Tämä on ehkä sama halkaisijaltaan noin 3 metriä oleva raunio, jonka Aino Nissinaho on merkinnyt numerolle 4, ja jolle on annettu peruskoordinaatit 6718 60, 55980 (Niissä edellisen pitäisi olla ehkä 6718 90?).

G: Kiviraunio, joka sijaitsee kalliolla noin 40 m:n päässä edellisestä kompassisuuntaan 40 astetta. Tämän raunio piteus luoteis-kaakko-suunnassa on 6,6 metriä; leveys on ehkä kolmisen metriä. Tässä on yksi hajanainen kivikerta, ja raunio pohjan muoto on epämääräinen, yläpinnan muoto ei ole säännöllinen. Kivet ovat, sikäli kuin ruohikolta ja muulta erottuu, noin 15–40 cm:n läpimittaisia; pienimmät, jotka ovat näkyvissä, ovat melkoisen pyöristyneitä. Keskellä rauniota on noin kahdeksan metrin korkuinen mänty, ja reunoilla sitä pienempiä mäntyjä. Tämän vieressä pohjoispuolella on aivan pieni kallion huippu, ja se, sekä raunio alla oleva toinen huippu ovat lähiympäristönsä korkeimmat kohdat. Kalliota ympärillä peittävät paljolti ruohotuppaat, sammal ja jäkälät. Tämä on ehkä sama raunio, jonka Aino Nissinaho on merkinnyt numerolle 3. Tulin pohtineeksi, sijaitseeko se mahdollisesti noin 30 m luoteeseen siitä paikasta, joka sille on merkitty vuoden 1995 selonteossa.

Paikanmäärittäksessä saattavat auttaa lähistöllä olevat ehkä hieman tätä selvemmin erottuvat kivilatamukset, jotka näyttävät uusilta. Rauniosta G noin kymmenen metriä pohjoiseen on kalliolla tiiviinä kasana vaihtelevan kokoisia pyöristyneitä kiviä. Niistä metri pohjoiseen on muutamalla kivellä muodostettu kaarimainen, lähinnä vaateripustimen koukun muotoinen kuvio. Molemmissa näissä kivet ovat vasta tuodun näköisiä.

H:

Raunio H on kalliolla edellisestä noin 50 metriä luoteeseen. Se on hajanainen raunio, jossa kiviä näytti olevan vain yhdessä kerroksessa. Siitä noin kymmenen metrin päässä on pihamaita kohti jyrkästi laskeutuvan rinteeseen ja tasaisen kallion päällyksen välinen taite. Kiviryhmän ympäristössä kallion pinta on osaksi sammalen ja jäkälän ja ruohotuppaidenkin peitossa; ja pieniä mäntyjä kasvaa kalliojaljastumien tuntumassa. Kiviryhmän pohjan muoto näytti epämääräiseltä. Sen kivet ovat hieman kulmikkaita, niitten tavallinen läpimitta vaihtelee hieman 40 cm:n kahden puolen; sammal ja heinikko peittivät osaksi kiviä. Heti näitten kivien pohjoispuolella on joitakin kiviä matalassa kallion painanteessa, kuin niitä olisi hieman joutunut siihen viereisestä kivikosta.

En mitannut tätä kiviryhmää; luullakseni se on sama noin 4 X 7 m:n kokoinen rikkonainen matala raunio, jonka Aino Nissinaho on merkinnyt numerolle 5, samalla hän on huomauttanut, että siinä on n. yksi kivikerta.

Luokitusehdotus: 2.

Lisäyksiä: Osista D–H on asemapiirros vuoden 1995 tarkastusselonteossa; toinen peruskartalla olevista muinaisjäännöksen merkeistä on A:n kohdalla, toinen suunnilleen B:n ja C:n kohdalla.

Kairisten suunnalta sanotaan kiviröykkiöitä tulleen hävitetyksikin. Tiedossani ei ole, missä yhteydessä niitä olisi hävitetty, enkä tiedä, missä nämä mahdollisesti hävitetyt röykkiöt olisivat sijainneet.

10 Pysäkin kallio

Muinaisjäännösrekisterissä 481 01 0010, nimi siinä: Pysäkin kallio.
Seutukaavan suojelukohde numerolla 16659 ilman nimeä.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: kivirakenteet: röykkiöt
Ajoitus: pronssikautinen?
Rauhoitusluokka: 2
Lukumäärä: 3
Peruskartat: 1044 07 RUSKO
(merkitty v:n 1995 peruskarttalehdelle kahdella muinaisjäännöksen merkillä)
P = 6722 726, i = 3231 438, z = 27,5
Koordinaattiselite: koordinaatit muinaisjäännösrekisteristä.
Maastomerkintä: ei merkintää
Pinta-ala: röykkiöiden ala
Etäisyystieto: Maskun kirkosta runsas 4 km etelään.

ARKISTOTIEDOT

Torsten Edgren	inv. 1958 (n:olla 12)	–
Juha-Matti Vuorinen	inv. 1986 (tunnuksilla 481-06-0701-7 ja 481-06-0702-8)	–
Heljä Brusila	tark. 2004	–

INVENTOINTI 2006

Aika: 8.6.2006
Löydöt: –
Karttaotteet: n:o 8
Kuvat: KF2006:761

LYHYT KOHDEKUVAUS

Kiviraunioita korkealla kalliolla aivan lähellä rautatietä.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Sijaitsee heti rautatien länsipuolella olevalla metsää kasvavalla kalliolla noin 750 m pohjoiseen rautatien ja Kustaviin menevän tien risteyksestä. Ympäristössä kasvaa harvassa mäntyjä ja katajia; kivenlohkareita ei näy erityisen runsaasti raunioitten ulkopuolella.

Kohteen kuvaus:

A:

Kolmesta rauniosta eteläisin on ehkä rakennettu kohtaan, jossa kallion päällä on ollut ohut kerros irtainta maa-ainesta. Raunion pohjan muotoa oli vaikeata hahmottaa, kun sammal peitti sen reunoja. Kivet rauniossa ovat melko pyörityneitä, ne ovat tavallisesti kooltaan 15–50 cm:n vaiheilla; kivien pinnoissa on jäkälää. Raunion yläpinta näytti hyvin epätasaiselta; ehkä siitä oli otettu kiviä johonkin tarkoitukseen. Kiviä on yhdessä tai kahdessa kerroksessa päällekkäin; raunion korkeudeksi arvioin 40 cm; sen läpimitta pohjois–etelä-suunnassa on 11,7 metriä, ja itä–länsi-suunnassa 7,0 metriä. Tämä raunio on kohdalla, missä selvästi erottuvan pohjois–etelä-suuntaisen kallionharjan pohjoispää liittyy tämän harjanteen yläpinnan kanssa samalla korkeustasolla olevaan laajempaan tasanteeseen

B:

Raunio noin 14½ metriä pohjoiseen edellisestä (mitattuna röykkiöiden toisiaan lähimpänä olevista reunoista). Sijaitsee kallionjyrkänteen reunalla. Tätä rauniota on varmaankin purettu, ja se on tullut siksi epätavallisen muotoiseksi: raunion pohja muistuttaa hieman C- tai G-kirjainta eli se on kuin osaksi avoin kaari, avoin osa on länteen päin. Tällainen muoto voi olla purkamisen tulosta, ja kiviä ei ehkä tässä ole viskottu röykkiön viereen, vaan niitä on ehkä ajettu pois johonkin käyttötarkoitukseen. Rauniossa erottui useita kivikerroksia,

kivet ovat pyöristyneitä tai kulmiltaan pyöristyneitä, niitten tavallinen koko on 20–50 cm:n tienoilla. Tämän raunion läpimitta pohjois–etelä-suunnassa on 17,4 metriä; leveyden mitta vaihtelisi riippuen mittauskohdasta. Raunion korkeus on ehkä noin 0,6 m:n luokkaa sikäli, kun sitä voi arvioida. Mainitun kaaren eteläisessä puoliskossa oli jokin selvä purkamalla tehty syvennys. Joitakin pienimpiä kiviä oli syystä taikka toisesta jäänyt hieman pohjoisemmaksi saman kaaren päälle. Kivissä ja kivien välissä on sammalta ja jäkälää. Keskellä rauniota oli mm. keskikokoinen mänty. Raunion lähettyvillä kasvoi runsaasti kieloja. Tämän raunion lähellä on sähkölinja.

C:

Hajanainen raunio suuren männyn ja pienempien puiden juurella, noin 15½ metriä edellisestä pohjoiseen (mitattuna röykkiöiden toisiaan lähimpänä olevista reunoista). Tämä on löytynyt vuoden 2004 tarkastuksessa. Läpimitta on noin neljä metriä sikäli, kun sitä saattoi määrittää; kivistä vain jotkut erottuvat paksun sammalen alta. Kivet olivat pyöreäkulmaisia, ja kivikoko oli 0,3–0,6 m sikäli kuin erottui. Raunion korkeus on ehkä noin 0,4 m:n luokkaa. Tämä on ehkä ohuen maakerroksen peittämällä loivasti kuperalla kalliopinnalla.

Luokitusehdotus: entinen luokka

Lisäyksiä:

11 Mäkelä

Muinaisjäännösrekisterissä 481 01 0011 Mäkelä.
Seutukaavan suojelukohde numerolla 16657.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: kulttipaikat: kuppikivet
Ajoitus: rautakautinen?
Rauhoitusluokka: 1
Lukumäärä: 1
Peruskartat: 1044 04 LEMU (merkitty v:n 1995 peruskarttalehdelle)
P = 6726 750, i = 3230 460, z = n. 20
Koordinaattiselite: koordinaatit luettu peruskartalta.
Maastomerkintä: muinaisjäännöksen merkkikilpi on uhrikuoppien vieressä
Pinta-ala: uhrikuopat ovat tiiviinä ryhmänä kalliiossa
Etäisyystieto: Maskun kirkosta runsas kilometri länsilounaaseen.

ARKISTOTIEDOT

Anna-Liisa Hirviluoto	tark. (vuosi 1968?)	?
Aino Nissinaho	tark. 1984	–

INVENTOINTI 2006

Aika: 29.6.2006
Löydöt: –
Karttaotteet: n:o 3 ja 18
Kuvat: –

LYHYT KOHDEKUVAUS

Uhrikuoppia pieneessä matalassa sileässä kalliopaljastumassa pihamaalla.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Sijaitsee pihamaalla noin 150 etelään risteyksestä, jossa Sopolantien alkupää liittyy Naantaliin menevään Seikeläntiehen.

Kohteen kuvaus:

Tämän löytymisestä on tietoa Hugo Lankilan tiedonannoissa Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa. Lankila on kirjoittanut, että Paavo Laineen pihamaalta oli löydetty kaksitoista uhrikivi kuoppaa, jotka Anna-Liisa Hirviluoto oli käynyt toteamassa ja valokuvaamassa.

Uhrikuoppia on omakotitalon pihalla olevassa pienialaisessa matalassa sileässä kalliopaljastumassa. Näitä olisi aiempien tietojen joko mainittu 12 tai sitten 13; löysin kymmenen kuoppaa, ja ne sijaitsevat tiiviinä ryhmänä aina kaksi rinnan, paririvinä. Kalliota ei ollut kovinkaan laajalti näkyvissä näitten kymmenen kuopan ympärillä. Kuoppien vierellä on jalan varassa rauhoituskilpi. Seutukaavaliiton vuoden 1979 suojelukohdeluettelon mukaan tästä olisi tehty tarkastuskertomus vuonna 1968, mutta sitä tai sen kopiota en löytänyt arkistoista.

Luokitusehdotus: 1

Lisäyksiä:

13 Kuusimäki

Muinaisjäännösrekisterissä 481 01 0013 Kuusimäki.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: kivirakenteet: röykkiöt

Ajoitus: rautakautinen?

Rauhoitusluokka: 2

Lukumäärä: 1

Peruskartat: 1044 07 RUSKO

(ei merkitty v:n 1995 peruskarttalehdelle)

P = 6725 200, i = 3231 400, z = 20–25

Koordinaattiselite: koordinaatit luettu peruskartalta, poikkeavat hieman muinaisjäännösrekisterissä olevista.

Maastomerkintä: ei merkintää

Pinta-ala: kivikon ala

Etäisyystieto: Maskun kirkosta vajaa 2 km etelään.

ARKISTOTIEDOT

Heljä Brusila

tark. 1990

–

INVENTOINTI 2006

Aika: 8.6.2006

Löydöt: –

Karttaotteet: n:o 8

Kuvat: KF2006:763

LYHYT KOHDEKUVAUS

Kivikko pihamaan laidalla metsäisessä rinteessä.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Sijaitsee itä-länsi-suuntaisen mäenharjanteen länsikärjessä, 18,4 m:n päässä tontin koilliskulman rajapyykistä suuntaan 210 astetta. Koordinaatit tässä poikkeavat hieman muinaisjäännösrekisteriin merkityistä.

Kohteen kuvaus:

Tämä kivikko erottuu vain vaivoin ympäristöstään. Ilman maanomistajan apua en olisi sitä varmaan löytänytkään. Sen itälaidan vieressä on soralla päällystetty pieni tasanne. Kivikko on kalliolla, sen länsipuolella rinne laskeutuu jyrkästi länteen. Kivikon läpimitta on noin 6 metriä luode-kaakko-suunnassa. Kivikon korkeus on ehkä vain noin 0,3 m:n luokkaa. Kivien tavallinen koko on 0,2–0,5 metriä, kivet ovat kulmikkaita, niitä on yhdessä kerroksessa; yksi 0,7 m:n laajuinen maakivi on kivikossa myös. Ympärillä on joitakin katajia ja mäntyjä, heinikko peittää osaksi maan pintaa.

Luokitusehdotus: –

Lisäyksiä: Ilmoittanut Pauli Inkinen niihin aikoihin, kun Turku–Rauma-moottoritien läntistä reittiä suunniteltiin sen mäen ylitse, jolla tämä kivikko on. (Vrt. seur. kohde 14!)

12 Kajamonvuori

Muinaisjäännösrekisterissä 481 01 0012 Kajamonvuori.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: puolustusvarustukset: muinaislinnat

Ajoitus: rautakautinen?

Rauhoitusluokka: I

Lukumäärä: 1

Peruskartat: 1044 07 RUSKO

(merkitty v:n 1995 peruskarttalehdelle)

P = 6725 367, i = 3235 187, z = 37,5–62,9

Koordinaattiselite: p- ja i-koordinaatit ovat muinaisjäännösrekisterin mukaiset keskikoordinaatit;

z-koordinaatit ovat luetut peruskartalta.

Maastomerkintä: taulu mäen koillisrinteen yläosassa kivivalleilla

Pinta-ala: noin 5½ hehtaaria

Etäisyystieto: Maskun kirkosta 4 km itäkaakkoon.

ARKISTOTIEDOT

Torsten Edgren	tark. 1962	–
----------------	------------	---

Juhani Kostet	tark. 1982	–
---------------	------------	---

Teija Tiitinen	hoitotoimia 1997–2006	–
----------------	-----------------------	---

INVENTOINTI 2006

Aika: 26.7.2006

Löydöt: –

Karttaotteet: n:o 9

Kuvat: KF2006:776–778; KD2006:5260–5261

LYHYT KOHDEKUVAUS

Korkea vuori, jonka itärinteen juurella kulkee tie. Lähiympäristö suurimmaksi osaksi rakentamaton.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Kajamon linnavuori rajoittuu idän puolella Kajamontiehen ja lännen puolella jonkinlaiseen laajaan vesialtaaseen. Mäen pohjoispuolella on partiolaisten maja. Mäen laki on pääosin tasaista kalliota, jonka siellä täällä rikkoo vain jokin kapea halkeama. Puusto mäen päällä on etupäässä matalaa männikköä, myös kuusia ja koivuja kasvaa. Katajia kasvaa mäellä, ja myös kanervia, jäkälää ja ruohotuppaita. Mäen alarinteillä on sekametsää.

Kohteen kuvaus:

Tästä on tullut tieto tutkijoille mv. Hugo Lankilalta, joka oli kiinnittänyt Kajamonvuoreen huomiota ollessaan siellä uskottuna miehenä maanmittausasioissa. Mäen rinteet ovat loivimmat pohjoisen ja koillisen suunnalla, ja siellä on melko selvä ja yhtenäinen kylmämuurattu matala kivivalli siinä, missä on rinteiden ja mäen päällyksen taite. Tämän vallin eteläpäässä on katkos, ja vallin keskikohdalla on harva kohta ja katkos, jonka kohdalla on muinaisjäännöksen rauhoitustaulu. Yhdessä kohtaa tämän vallirakenteen takana on kalliiossa painanne vallin suunnassa. Lähellä rauhoitustaulua on vallissa jokin neliömäinen kivirakenne (näkyvä kuvassa KF 2006:777.), ja toinen heti sen vieressä vallin ulkopuolella. Etsin mahdollisia heittokivikasoja vallin takaa, ja joitakin irtokiviä näytti olevankin heti sanotun vallin vierellä olleen painanteen vieressä, kompassisuuntaan 330 astetta rauhoitustaulusta. Mäen päälle oli joku ajattelematon retkeilijä kasannut kivillä reunustetun nuotionsijan.

Luokitusehdotus: entinen luokka

Lisäyksiä:

14 Päivärinta

Muinaisjäännösrekisterissä 481 01 0014 Päivärinta.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: kivirakenteet: röykkiöt

Ajoitus: rautakautinen?

Rauhoitusluokka: 2

Lukumäärä: 1

Peruskartat: 1044 07 RUSKO

(ei merkitty v:n 1995 peruskarttalehdelle)

P = 6725 380, i = 3231 360, z = 20–25

Koordinaattiselite: koordinaatit luettu peruskartalta, poikkeavat hieman muinaisjäännösrekisterissä olevista.

Maastomerkintä: ei merkintää

Pinta-ala:

Etäisyystieto: Maskun kirkosta vajaa 2 km etelään.

ARKISTOTIEDOT

Heljä Brusila

tark. 1990

–

INVENTOINTI 2006

Aika: 8.6.2006

Löydöt: –

Karttaotteet: n:o 8

Kuvat: KF2006:762

LYHYT KOHDEKuvaus

Kivikko pihamaan ja metsän rajakohdassa.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Kivikko pihan laidalla mäen korkeimmalla kohdalla vajan seinän vieressä, 75 metriä koilliseen Pirttimäentiellä olevasta rautatien tasoristeyksestä. Koordinaatit tässä poikkeavat hieman muinaisjäännösrekisteriin merkityistä.

Kohteen kuvaus:

Kivikko on suunnilleen mäen huipulla aivan puuvajan pohjoisseinän pohjoispuolella. Kivikon pinta on epätasainen; kivet erottuvat vain osaksi. Ne kivet, jotka ovat selvästi näkyvillä, ovat pyöristyneitä, läpimitaltaan alle ja yli puoli metriä, niissä on sammalta ja jäkälää. Kivikon pohjan läpimitta on noin 7½ metrin luokkaa. En havainnut missään kiviä selvästi päällekkäisinä kerroksina. Kivikon korkeus on ehkä vain 0,4 m:n luokkaa, keskellä sen sisällä on notkelma. Kivikon päällä on kuusi, iso mänty, nuoria puita, kantoja, sammalta, varpuja ja heinää. Metsä ympärillä on havupuuvaltaista, puut ovat osaksi pitkiäkin ja kasvavat paikoin tiheässä. Maan pinta ei ole aivan tasainen, mutta ei erityisen epätasainenkaan; ruohikkoa kasvaa pihamaan ulkopuolella. Jonkin verran isoja lohkaraita erottui rinteillä.

Tämän kohteen yhteydessä tulin ajatelleksi mahdollisuutta, että moreenimäen laelta olisi huuhtoutunut hienompaa ainesta pois niin, että huuhtoutuneen moreenin jäännös olisi saanut rauniomaisen näön.

Luokitusehdotus: –

Lisäyksiä: Ilmoittanut Päivi Michelsson niihin aikoihin, kun Turku–Rauma-moottoritien läntistä reittiä suunniteltiin sen alueen ylitse, jolla tämä kivikko on.

15 Kankaisten sorakuoppa

Muinaisjäännösrekisterissä 481 01 0015 Kankaisten sorakuoppa.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Rauhoitusluokka: 2

Lukumäärä: 1

Peruskartat: 1044 07 RUSKO

(ei merkitty v:n 1995 peruskarttalehdelle)

p = 6723 938; i = 3232 685; z = 30–40

Koordinaattiselite: Muinaisjäännösrekisterissä olevat löytökohtien väliin osoittavat koordinaatit.

(Kolme erillistä löytökohtaa sijaitsevat seuraavasti: 6723 970, 3232 620; 6724 040, 3232 800; 6723 810, 3232 800.)

Maastomerkintä: ei merkintää

Pinta-ala: ei tiedossa

Etäisyystieto: Maskun kirkosta 3½ km eteläkaakkoon.

ARKISTOTIEDOT

Heljä Brusila

tark. 19.7.1985

Asuinpaikkalöytöjä, ovat sijoitetut seuraavan tarkastuksen löytöjen (TYA 318) yhteyteen.

Aino Nissinaho

tark. 30.9.1985

Asuinpaikkalöytöjä TYA 318:1 – :3

Heljä Brusila

inv. 2004 (osana n:o 1)

–

Koekaivaus on toimitettu vuonna 1986 tämän kohteen kohdalla tai lähettyvillä. Kaivauskertomusta ei näyttänyt olevan Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa. Koekaivauksen löydökset ovat päänumerolla KM 23246.

Ehkä myös vasarakirves KM 25833 liittyy tähän yhteyteen; sillä sen on ilmoitettu löytyneen Maskun Kankaisten sorakuoppaa aukaistaessa; se on kuulunut lietolaisen Lauri Nautelan kokoelmiin.

INVENTOINTI 2006

Aika: 4.9.2006

Löydöt: KM 36124, porfyri-iskos

Karttaotteet: n:o 9

Kuvat: KF2006:792–:793

LYHYT KOHDEKUVAUS

Eteläisin edellä koordinaateilla ilmoitetuista löytökohdista (vuosien 1985 ja 1986 tarkastuskertomuksissa numerolla 1.) on ollut hiekkakuopan laidalla lähellä korkean silokallion pohjoisrinnettä. Läntisin löytökohta (vuosien 1985 ja 1986 tarkastuskertomuksissa numerolla 2.) on ollut lähellä kallion itärinnettä hiekanotto paikalla, ja sillä kohtaa on nyt alue, jossa näyttää harjoitellun jonkinlaista moottoriurheilua. Kolmas löytökohta (vuosien 1985 ja 1986 tarkastuskertomuksissa numerolla 3.) on metsämaastossa melkein pä hiekanotto paikan reunalla ja mäen itärintein juurella.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Eteläisin löytökohta sijaitsee laajan hiekkakuoppaan muodostuneen noin 400 metrin pituisen lammikon eteläpuolella kallion kupeessa. Muut löytökohdat ovat saman lammikon pohjoisrannalta nousevassa maastossa, josta on otettu hiekkaa.

Kohteen kuvaus:

Nämä löytöpaikat ovat tulleet tarkastetuksi arkeologian ja botaniikan harrastajan Tarmo Virtasen ilmoitusten ansiosta. (Tiedossa ei tosin ole, mikä olisi kaikkein varhaisin tästä muinaisjäännöksestä tallennettu löytöerä, Virtasenko löydökset vai mahdollisesti yllä mainittu vasarakirves KM 25833.) Näin tämän muinaisjäännöksen osallistuessani tarkastusmatkaan 19.7.1985, jolloin Virtanen oli paikalla oppaana. Sillä käynnillä tallennettiin ainakin yksi hiekkakivikiekko, iskoksia ja saviastian paloja. Jo silloin vaikutti, että tämä muinaisjäännös oli

niin tuhoutunut, että siitä oli enää rippeitä jäljellä kallion vierustassa. Siinä oli kuitenkin saviastian paloja melkoisen runsaasti.

Luokitusehdotus: –

Lisäyksiä:

16 Myllymäki

Muinaisjäännösrekisterissä 481 01 0016 Myllymäki.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: esihistoriallinen

Rauhoitusluokka: 2

Lukumäärä: 1

Peruskartat: 1044 07 RUSKO

(ei merkitty v:n 1995 peruskarttalehdelle)

P = 6727 208, i = 3231 436, z = 21-27

Koordinaattiselite: p- ja i-koordinaatti muinaisjäännösrekisteristä, z-koordinaatti kenttätyöselonteosta.

Maastomerkintä: ei merkintää

Pinta-ala: tämän muinaisjäännöksen suurin läpimitta lienee vähintään noin 30 metrin luokkaa

Etäisyystieto: sata metriä Maskun kirkosta pohjoisluoteeseen.

ARKISTOTIEDOT

Aino Nissinahon

koekaivaus 1985

TYA 314:1-9, asuinpaikkalöytöjä

INVENTOINTI 2006

Aika: 2.6.2006

Löydöt: -

Karttaotteet: n:o 3 ja 19

Kuvat: -

LYHYT KOHDEKUVUUS

Asuinpaikka on todettu Maskun kirkon lähellä olevasta pienestä metsiköstä, josta on joskus ajettu hiekkaa.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Sijaitsee pienen kallioisen mäen pohjoiskärjessä 100 m pohjoisluoteeseen kirkosta. Ympärillä on pieni rakentamaton metsikkö, jossa on vanha hiekkakuoppa, jonka reunoja ja pohjaa peittää pintaturve.

Kohteen kuvaus:

Tähän muinaisjäännökseen on tehty vuonna 1985 koekuoppia. Niissä on todettu asuinpaikkaan viittaavia löytöjä alueelta, jonka suurin läpimitta koekuoppien havaintojen perusteella olisi yli 20 metriä. Kahdesta koekuopasta on tavattu kivetty tulisija. Koekuopasta (jonka numero oli 14) on tavattu saviastian paloja, joiden perusteella tämä asuinpaikka on ajoitettu pronssikauden-varhaisrautakauden aikaan (Aino Nissinahon kenttätyöselonteko, s. 3.).

Luokitusehdotus: 2

Lisäyksiä: -

17 Pasunkallion lammet

Muinaisjäännösrekisterissä 481 01 0017 Pasunkallion lammet.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: muinaisjäännökset

Ajoitus: kivikautinen

Rauhoitusluokka: 2

Lukumäärä: 1

Peruskartat: 1044 07 RUSKO

(ei merkitty v:n 1995 peruskarttalehdelle)

P = 6727 790, i = 3236 715, z = 45–47,5

Koordinaattiselite: p- ja i-koordinaatti muinaisjäännösrekisteristä, z-koordinaatti luettu peruskartalta.

Maastomerkintä: ei merkintää

Pinta-ala: ei selvillä

Etäisyystieto: Maskun kirkosta runsas 5 km itään.

ARKISTOTIEDOT

Esa Laukkanen

tark. 1990

KM 26070:1–3, iskoksia, kolme saviastian palaa

Anna-Liisa Hirviluoto ja Heljä Brusila tark. 1991

–

Ehkä tähän liittyy myös vasarakirves TKHM 13514, joka on löytynyt Lankilan Itätalon hiekkakuopasta (Vuoden 1958 inventointikertomus; Aulis Oja, Maskun historia, s. 18.)

INVENTOINTI 2006

Aika: 19.5.2006

Löydöt: –

Karttaotteet: n:o 10

Kuvat: –

LYHYT KOHDEKUVAUS

Laajahko hiekanottoalue vainion ja metsäalueen rajalla hieman sivussa asuinrakennuksista.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Sijaitsee rinteessä, joka laskeutuu niin sanotun Pyhän Henrikin tien (se tiennimi näkyy peruskartalla) mutkassa oleville hiekkakuopille (eräänlaiset lammet).

Kohteen kuvaus:

Tämän kohteen havaitsi vuonna 1990 arkeologian ja paikallishistorian harrastaja Antti Kolhi Nousiaisista. Hänen havaitsemastaan kohdasta hiekkakuopan reunaleikkauksesta löytyi kolme nuorakeramiikaksi tunnistettua saviastian palaa ja iskoksia. Kahta vuotta myöhemmin on tarkastuksessa havaittu tästä kohteesta kvartsia ja palaneita kiviä, ja hiekan oli havaittu paikoin olleen heikosti värjäytynyttä. Inventointikäynnillä ei paikan päällä näkynyt mitään muinaisjäännökseen viittaavaa.

Luokitusehdotus: 2

Lisäyksiä:

18 Noopila

Muinaisjäännösrekisterissä 481 01 0018 Noopila.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Rauhoitusluokka: 2

Lukumäärä: 1

Peruskartat: 1044 07 RUSKO

(ei merkitty v:n 1995 peruskarttalehdelle)

P = 6728 244, i = 3233 511, z = 25 – 30

Koordinaattiselite: p- ja i-koordinaatti muinaisjäännösrekisteristä, z-koordinaatti on luettu peruskartalta.

Maastomerkintä: ei merkintää

Pinta-ala: ei tarkoin tiedossa

Etäisyystieto: Maskun kirkosta runsas 2 km koilliseen.

ARKISTOTIEDOT

Marja Sipilä

tark. 1991

KM 26935

(Vuoden 1991 tarkastusta koskevaan aineistoon kuuluu Marja Sipilän kirjallinen ilmoitus ja Heljä Brusilan täyttämä tarkastuslomake.)

INVENTOINTI 2006

Aika: 22.5.2006

Löydöt: –

Karttaotteet: n:o 5

Kuvat: KF2006:736

LYHYT KOHDEKUVAUS

Syvä hiekkakuoppa vainiolle laskevassa metsää kasvavan mäen etelärinteessä.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Sijaitsee 100 metriä Noopilantien ja Ylhäistentien risteyksestä itään. Löydökset on havaittu Ylhäistentien reunaan ulottuvasta hiekkakuopasta.

Kohteen kuvaus:

Ensimmäinen tieto tästä on arkeologi Marja Sipilän kirjallinen ilmoitus Turun maakuntamuseoon päiväyksellä 29.5.1991 hänen löytämistään keramiikan paloista ja iskoksista. Aiemmat löydöt ovat hiekkakuopan koillisreunasta; tämä kuoppa on mäen etelärinteessä, jossa maalaji on hienoa hiekkää. Nyt tämän hiekkakuopan reunoja ja pohjaa peittää kasvillisuus, paljolti sammal; vain harvassa kohdassa maa-ainesta oli vapaana kasvipeitteestä. Kuopan pohjalla kasvaa puita, jotkut niistä pitkiäkin. Arvioin summittaisesti kuopan läpimitaksi 30 metriä; Marja Sipilän arvion mukaan se olisi 50 metriä, ehkä hänen arvionsa on tarkempi. Havaitsin yhden suurehkon porfyryri-iskoksen tästä inventointikäynnillä hiekkakuopan ja tien reunasta, en tallentanut sitä. Tämä iskos oli peruskartalla (1995) näkyvän mutkan vieressä, kohdassa jossa Ylhäistentie kääntyy itä-länsi-suuntaisesta pohjois-etelä-suuntaiseksi, ja jossa sanottuun mutkaan yhdistyy pienempi suunnilleen mäen korkeuskäyrien suuntainen peruskartalla näkyvä kärrytie. Ylhäistentien ja kärrytien risteuksen luona on kellarikuoppa tms., jonka suun läpimitta on noin 5 metriä, ja syvyys runsas metri. Sen lähellä on tien ja pellon välillä muitakin kuoppia.

Lähistöltä huomasin yhden selvän iskoksen pellon reunasta ajotien vierestä, se oli kohdassa p = 6728 200, i = 3233 650, z = 22,5–25; epävarma iskos oli pellon reunassa kohdassa p = 6728 270, i = 3233 730, z = 27,5; katsoin molemmat mainitun hiekkakuopan tienoilla olleen asuinpaikan lähialueen hajalöydöiksi, enkä tallentanut niitä enkä merkinnyt löytökohtia erikseen karttaotteelle näkyviin.

Luokitusehdotus: 2

Lisäyksiä:

19 Kreula

Muinaisjäännösrekisterissä 481 01 0019 Kreula.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: muinaisjäännösryhmät: maarakenteet: kummut; kivirakenteet: röykkiöt

Ajoitus: rautakautinen

Rauhoitusluokka: 2

Lukumäärä: 1

Peruskartat: 1044 04 LEMU (ei merkitty v:n 1995 peruskarttalehdelle)

P = 6726 399, i = 3230 065, z = 15

Koordinaattiselite: Koordinaattiselite: p- ja i-koordinaatti muinaisjäännösrekisteristä, z-koordinaatti on kenttätyöselonteosta.

Maastomerkintä: ei merkintää

Pinta-ala: kumpujen ja röykkiön ala

Etäisyystieto: Maskun kirkosta vajaa 2 km lounaaseen.

ARKISTOTIEDOT

Aino Nissinahö

tark. 1992 (n:olla 1)

TYA 504:1–5, saviastian paloja, kuonan pala, palanut luunsiru, rautanaula, palanutta savea

INVENTOINTI 2006

Aika: 25.11.2006

Löydöt: –

Karttaotteet: n:o 3 ja 18

Kuvat: –

LYHYT KOHDEKUVAUS

Kaksi maakumpua ja kivikumpu vainion ja asfalttitien ympäröimässä pienessä viljelemättömässä saarekkeessa.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Sijaitsee 100 m koilliseen risteyksestä, jossa Sopolantien eteläinen pää on, ja samalla noin 100 m Kreulan talon pihamaalta itään. Viljelemätön saareke rajoittuu siinä Naantaliin menevän asfalttitien pohjoislaitaan, ja tämä kohde on siinä saarekkeessa.

Kohteen kuvaus:

Vuoden 1992 selonteossa kohteen osia on nimetty raunioksi sekä kummuksi 1 ja kummuksi 2. Niistä **kumpu 1:n** etelälaita on saman selonteon karttaluonnoksen (mk 1:200) mukaan noin 13–15 metriä pohjoiseen vuonna 1991 rakennetun tien pohjoisreunasta. Kummusta 1 on samalla ilmoitettu, että se on soikea, 4,5 X 5,5 m laaja ja noin 60 cm korkea. Sen tien puoleisella etelälaidalla on suurehko halkinainen siirtolohkare. Kumpu 1:n pohjoispäähän tehdystä koekuopasta oli paljastunut heti turpeen alta tiheä kiveys, jota oli jatkunut ainakin noin 55 cm:n syvyyteen. Koekuopasta oli myös havaittu tummaa maata; löytöinä oli ollut saviastian paloja, kuonan pala, palanut luunsiru, palanutta savea ja rautanaula. Kivien oli havaittu olleen rikkonaisia, mahdollisesti tulen haurastuttamia.

Kumpu 2 on todettu edellisestä noin 11 metriä pohjoiseen, ja sen oli havaittu olevan pohjaltaan vähän pyöreämpi kuin edellinen; molemmat on samalla todettu suunnilleen saman korkuisiksi. Joittenkin kumpu 2:n turvepöitteisen pinnan päällä olevien kivien on arveltu olevan siihen pellostosta nostettuja.

Muodoltaan pyöreähkön **raunio** on ilmoitettu olevan kymmenisen metriä länteen kummusta 2. Samalla tästä kivirauniosta on arveltu, että se saattaa olla peltoraunio, tai muu raunio, johon on kasattu kiviä pellostakin. En hahmottanut tässä pyöreätä rauniota, vaan minusta näytti, että tässä voisi olla kaksi–kolme rinnakkaista rauniota tai yksi, josta reunaan liittyy yksi tai kaksi suhteellisen kookasta kielekettä. Osa tässä olevista kivistä oli kooltaan hyvinkin pieniä, vaikutti, että niistä melkoinen osa olisi tuotu pellostosta. Röykkiön tai röykkiöiden kivien alla saattaa olla ohuen maakerroksen peittämä kallio?

Luokitusehdotus: entinen luokka.

Lisäyksiä: Kevyen liikenteen väylä on tarkoitus rakentaa tämän kohteen ja vuonna 1991 rakennetun tien välille, viitoitus sitä varten oli 25.11. jo valmis, ja se näytti, että tien pohjoislaita tulee noin viiden metrin päähän tämän kohteen etelälaidalla olevan halkinaisen lohkareen eteläsivusta.

20 Lammashaka

1000 00 8960

Ei entuudestaan muinaisjäännösrekisterissä.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: muinaisjäännös

Ajoitus: rautakautinen

Rauhoitusluokka: ei taida olla määritetty entuudestaan

Lukumäärä: 1

Peruskartat: 1044 04 LEMU ja 1044 07 RUSKO

(ei merkitty vuosien 1995 peruskarttalehdille)

P = 6726 560, i = 3231 060, z = 17,5

Koordinaattiselite: koordinaatit on luettu peruskartalta; ne osoittavat joittenkin kenttätyöselonteon tekstissä ja kartassa osoitettujen löydöllisten koekuoppien väliin.

Maastomerkintä: ei merkintää

Pinta-ala: ei tarkoin selvillä

Etäisyystieto: Maskun kirkosta 0,7 km lounaaseen.

ARKISTOTIEDOT

Aino Nissinahö

koekaivaus 1985

TYA 317:1-9, pääasiassa saviastian
paloja

INVENTOINTI 2006

Aika: 26.7.2006

Löydöt: -

Karttaotteet: n:o 3 ja 17

Kuvat: -

LYHYT KOHDEKuvaus

Lounaaseen kohti vainiota laskeutuvaa rinnettä.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Sijaitsee Kankaisten kartanon talousrakennusten lähellä.

Kohteen kuvaus:

Tämä kohde on havaittu Aino Nissinahön johtamassa koekaivauksessa vuonna 1985. Turun yliopiston Arkeologian oppiaineen TYARKTIKA-tietokannan merkinnöissä ei ole suljettu pois mahdollisuutta, että tämä Lammashaka olisi asuinpaikka, eikä liioin ole rajattu pois sitäkään mahdollisuutta, että se olisi kalmisto.

Luokitusehdotus: -

Lisäyksiä:

21 Haapalan torppa

1501000 291001

Ei ole entuudestaan muinaisjäännösrekisterissä

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: polttokenttäkalmisto?

Ajoitus: rautakautinen

Rauhoitusluokka: ei ole määritetty entuudestaan?

Lukumäärä: 1

Peruskartat: 1044 04 LEMU

(ei merkitty v:n 1995 peruskarttalehdelle)

P = 6726 730, i = 3230 920, z = 20–25

Koordinaattiselite: koordinaatit on luettu peruskartalta; ne osoittavat keskelle muutamia kenttätyöselonteon tekstissä ja kartassa osoitettuja koekuoppia, joista on löytöjä.

Maastomerkintä: ei merkintää

Pinta-ala: ei tarkoin tiedossa

Etäisyystieto: Maskun kirkosta 0,7 km lounaaseen.

ARKISTOTIEDOT

Aino Nissinaho

koekaivaus 1985

TYA 248:112 – 115, tasavarsisoljen katkelma, saviastian paloja

INVENTOINTI 2006

Aika: 26.7.2006

Löydöt: –

Karttaotteet: n:o 3 ja 17

Kuvat: –

LYHYT KOHDEKUVAUS

Metsittyä etelään laskeutuvaa rinnettä lähellä peltovainion pohjoislaitaa.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Sijaitsee 500 m luoteeseen Kankaisten kartanon pihasta metsän laidassa, missä on tiheä kasvillisuus. Puusto on sekalaista, kasvaa mm. pitkiä mäntyjä. Maan pinnassa erottui siellä täällä lohkaraita, joista suurimmat ovat noin 1½ m läpimitaltaan.

Kohteen kuvaus:

Tämä kohde on havaittu Aino Nissinahon johtamassa koekaivauksessa vuonna 1985. Turun yliopiston Arkeologian oppiaineen TYARKTIKA-tietokannassa tämä kohde on otaksuttu mahdolliseksi polttokenttäkalmistoksi.

Luokitusehdotus: –

Lisäyksiä:

22 Rantametsä

(05000 3962)

Ei näytä olleen muinaisjäännösrekisterissä.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: taide, muistomerkit: hakkaukset

Ajoitus: historiallinen

Rauhoitusluokka: ei määritetty entuudestaan

Lukumäärä: 1

Peruskartat: 1044 04 LEMU (ei merkitty v:n 1995 peruskarttalehdelle)

P = 6725 750, i = 3225 610, z = n. 2,5

Koordinaattiselite: koordinaatit luettu peruskartalta.

Maastomerkintä: ei merkintää

Pinta-ala: noin 0,4 X 0,6 m

Etäisyystieto: Maskun kirkosta 6 km länsilounaaseen.

ARKISTOTIEDOT

Ei tietoa tarkastuksesta arkeologisten kenttätöiden yhteydessä, mutta tämä on huomioitu kirjallisuudessa, ks. kohta ”Lisäyksiä”.

INVENTOINTI 2006

Aika: 6.9.2006

Löydöt: –

Karttaotteet: n:o 1

Kuvat: KF2006:794–797

LYHYT KOHDEKUVVAUS

Vainion laidalla olevaan silokallioon hakattuja kuvioita.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Hirviöjoen uomasta noin 150 metriä kaakkoon on vainioon rajoittuvan metsäisen mäen laidalla kallio, jonka pinnalle on hakattu kuvioita. Nämä kuviot ovat 30 metriä vuoden 1995 peruskartalle merkitystä sähkölinjan päästä kompassisuuntaan 112 astetta. Hakkausten lähellä on kalliolla niiden kanssa samalla korkeustasolla kaksi selvästi erottuvaa suurta lohkareta. Suuremman lohkaréen alarinteen puoleisesta kärjestä on 7,0 metriä suuntaan 285 hakkauksiin; toisessa lohkaréessa on 2,5 metriä pitkä suora sivu, jonka keskikohdalta hakkauksiin on 9,3 metriä suuntaan 240 astetta.

Kohteen kuvaus:

Kuviot erottuvat matalina ja epäselvinä. Niistä selvimmin erottuu risti ja sydämen muotoinen kuvio; muita kuvioita en saanut hahmotetuksi varmuudella. Alla mainitun pienpainatteen mukaan kuvioissa olisi hahmotettu ristin ja sydämen lisäksi kirkon ja kirjan kuvakin. Ristikuvion suurin ulottuvuus on 36 cm.

Luokitusehdotus: 2

Lisäyksiä: Tästä on tieto Ritva Niemelän tutkielmassa Maskun luontonimet, sivulla 62. (Ritva Niemelä: Maskun luontonimet, s. 42. Pro gradu -tutkimus. Turun yliopiston Suomen kielen laitoksen arkisto.). Siinä on mainittu, että Rantametsän kalliolle oli hakattu risti ja sydän muistoksi joen ylityksessä sattuneesta Lemun papin hukkumisesta.

Selostus ja valokuvia tästä kivihakkauksesta on Masku-Seura r. y.:n julkaisemassa pienpainatteessa ”Muistomerkkejä ja Merkillisiä Kiviä Maskussa”.

23 Kareva

Ei liene muinaisjäännösrekisterissä.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: röykkiöt

Ajoitus: varhaismetallikautinen?

Rauhoitusluokka: ei taida olla määritetty entuudestaan

Lukumäärä: 2

Peruskartat: 1044 07 RUSKO

(ei merkitty v:n 1995 peruskarttalehdelle)

P = 6723 010, i = 3233 130, z = 40-45

Koordinaattiselite: koordinaatit osoittavat röykkiöiden väliin.

Maastomerkintä: ei merkintää

Pinta-ala: ei tarkoin tiedossa

Etäisyystieto: Maskun kirkosta 4,4 km eteläkaakkoon.

ARKISTOTIEDOT

Heljä Brusila

inv. 2004 (n:olla 2)

–

INVENTOINTI 2006

Aika: en käynyt tässä inventoidessani, koska tämä oli tarkastettu hiljattain

Löydöt: –

Karttaotteet: n:o 9

Kuvat: –

LYHYT KOHDEKUVAUS

Kaksi kivirauniota kalliokumpareiden päällä 100 metrin etäisyydellä toisistaan.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Sijaitsevat 200–300 metriä valtatie 8:sta länsilounaaseen ja samalla sata metriä Maskun ja Raision välisestä rajasta pohjoiseen.

Kohteen kuvaus:

Löytynyt inventoinnissa vuonna 2004, joskin myös arkeologian harrastaja Tarmo Virtanen oli havainnut mahdollisesti samasta kohdasta röykkiön jäännöksiä jo aiemmin (sain niitten sijaintia koskevan tiedon Virtaselta keväällä 1996). Aiemmassa inventointikertomuksessa nämä kaksi kiviröykkiötä on luettu hautaröykkiöihin; läntisempi sijaitsee kumpareen eteläreunalla (6722 983, 3233 095), siihen kuuluu 1 – 3 kivikerrosta, ja sen halkaisija on noin kolme metriä. Itäisempi kiviröykkiö (6723 034, 3233 165) on kumpareen keskellä noin 100 metrin etäisyydellä edellisestä. Tästä itäisemmästä kiviröykkiöstä on jäljellä pohjaosa, ala on 3 X 2,5 metriä, kiviä on 1 – 2 kerroksessa. Tämän lähistöllä on kiviryhmiä. (Hävitetyn röykkiön sijaintikohta, jonka Tarmo Virtasen näytti peruskarttalehdeltä, oli peruskoordinaatein sanottuna 6713 67, 1562 50, eli vain hieman itään näitten sijaintikohdista.)

Luokitusehdotus: –

Lisäyksiä:

6722 983/
3233 202

24 Stenberga

Muinaisjäännösrekisterissä 481 50 0001 Stenberga.
Seutukaavan suojelukohde numerolla 16692.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: puolustusvarustukset

Ajoitus: historiallinen

Rauhoitusluokka: 1

Lukumäärä: 1

Peruskartat: 1044 04 LEMU

(ei merkitty v:n 1995 peruskarttalehdelle)

P = 6724 200, i = 3226 160, z = 2,5–15

Koordinaattiselite: p- ja i- koordinaatit ovat muinaisjäännösrekisteristä, z-koordinaatti on luettu peruskartalta.

Maastomerkintä: ei merkintää

Pinta-ala: ei tarkoin tiedossa

Etäisyystieto: Maskun kirkosta 6 km lounaaseen.

ARKISTOTIEDOT

Juhani Rinne

kaivaus 1908

KM 5216:1–45

Museoviraston Rakennushistorian osaston arkistossa on foliokokoinen kapseli ”Linnoitusten ja linnoitettujen paikkojen kartta- ym. luetteloja”, jossa on mm. 49 foliosivua pitkä suomenkielinen käsikirjoitus ”Stenberga Masku”.

Kopioita Stenbergaa käsittelevistä muistiinmerkinnöistä on samassa arkistossa mapissa, joka on otsikolla ”Museovirasto Rakennushistorian osasto LINNAT JA VARUSTETUT PAIKAT Keskiaika ja 1500-luku O–Ö”.

INVENTOINTI 2006

Aika: En tarkastanut tätä inventoinnissa, koska olin nähnyt tämän aiemmin.

Löydöt: –

Karttaotteet: n:o 1

Kuvat: –

LYHYT KOHDEKuvaus

Linna on sijainnut pienialaisella ja jyrkkärinteisellä vuorella.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Sijaitsee noin 100 m koilliseen kohdasta, jossa Ohensaaren ja Kynnysmäen välinen tie menee Maskunjoen ylitse.

Kohteen kuvaus:

Kaivauksissa on todettu 13 X 13 m:n laajuisen kivirakennuksen jäännöksiä. Vuoren päällystältä rakennusten jäännökset ovat hävinneet, vuoren vierustalla erottuu pienenä kohoumana pienellä alalla rakennuksen perustusten jäännöksiä, ne voivat olla Juhani Rinteen asemapiirroksensa merkitsemän porrastornin kohdalla (Juhani Rinne: Pyhä Henrik piispa ja marttyyri, s. 83. Suomen Kirkkohistoriallisen seuran toimituksia XXXII. Helsinki 1932.).

Luokitusehdotus: 1

Lisäyksiä:

Tämän linnavuoren länsirinteen lähetyviltä on ajoteiden risteyksen viereen teiden välille jäävään kiilaan tasamaalle tehdystä pienestä kaivannosta havaittu noin 20 cm:n läpimittainen puupaalu tai useita, noin 40 cm:n syvyydestä hiekkanekaisesta kohdasta, yli kymmenen vuotta sitten. Kuulin tästä Ismo Niemelältä (puh: 02-4327044), joka omistaa suurimman osan linnavuoresta.

Turun Sanomissa on julkaistu 26.6.1908 kirjoitus otsikolla ”Teinperin linna Maskussa”. Juhani Rinne on julkaissut tutkimustuloksia, karttapiirroksia ja valokuvia Stenbergan kaivauksista mainitussa teoksessaan ”Pyhä Henrik piispa ja marttyyri”. Myöhempiä mainintoja kirjallisuudessa on paljon; yksi uusimmista on varmaankin Kari Uotilan artikkelissa teoksessa ”Muinainen Kalanti ja sen naapurit”.

ollut sauna lähellä Kellokastarin mäeksi sanottuja mäennokkia, jotka ovat 70–100 metriä etelään Isotalon talon, jota on ennen sanottu Kaarentaloksikin, pihamaalta.

Kustaa Killinen on ilmoittanut, että pellolla Karinkylän **Uudentalon** karjapihan aidan takana seisoi puuristi, joka oli kuulunut aina uudistaa, kun vanhaksi tulee. – Kustaa Killisen käyttämää talonnimeä Uusitalo ei tältä seudulta nykyisin tunneta, mutta myös luostarilaitoksen historian kirjoittaja K. G. Leinberg on tiennyt Uudentalon ja mainitsee sen olevan sama kuin Kallentalo. Kaiketi Leinbergin tuntema Uusitalo eli Kallentalo on sama kuin Kaarentalo eli Isotalo. Leinberg on todennut myös, että Karinkylässä oli kolme taloa (K. G. Leinberg: *De finska klostrens historia*, s. 195. Helsingfors 1890.). Kustaa Killinen kirjoitti luostarin jäännöksistä: ”Ristin paikalla sanotaan olleen nunnakirkon alttari ja sentähden tahtovat talon omistajat sitä paikkaa pyhänä kunnioittaa, eivätkä ole sitä karjatarhan yhteyteen ottaneet, vaikka tarvekin olisi vaatinut. Ristin lähellä on nykyisen isännän aikana vielä ollut pitkät matkat kiviaidan tahi kivijalan kaltaista kiveystä; sellaista sanoi isäntä myöskin nykyisen pihaton tilalta paljo hävittäneensä. Paikalla on myös kasvanut paljo tuomia ja talon pieni puisto luullaan olevan luostarin puiston jäännöksiä. Rististä noin 50 sylvä etelään päin on pieni, parin kolmen sylen korkuinen mäkipunnas; siinä sanotaan luostarin kellokastarin olleen. Mäellä näkyy kivissä puran jälkiä, joista vakuutetaan, et’ eivätkä ole näiden miespolvien aikaisia; lujia tiiliä oli mäellä ollut vielä viime vuosina, niitä oli talon kellarirakennukseen käytetty. Joen itäpuolella juuri ristin kohdalla on ollut luostarin kellari; vanhat ihmiset muistavat sitä vielä haahmollansa, mutta nykyään on se hävinnyt; ainoastaan tiilen soraa näkyy pellolla sillä paikalla (katso asemapiirrosta). Kerrotaan myöskin, että kun paikkaa ennen on pelloksi tehty on siinä vanhoja hautoja tullut esiin.”

Kustaa Killisen mainitsema ja hänen asemapiirroksessaan näkyvä kellokastarin paikka lienee yllä mainittu Kellokastarin mäki. Kustaa Killisen asemapiirroksessa näkyvät kartano, puutarha ja ristin paikka ovat venäläiseen vuoden 1881 topografikarttaan vertaamalla nykyisen Isotalon pihapiirin kohdalla.

Kellokastarin mäellä huomasi nykyajan kiviporan jälkiä, mutta en havainnut muunlaisia. Kustaa Killisen mainitsemista siltä mäeltä talon kellariin tuoduista tiilistä Pentti Isotalo ei tiennyt.

Joen itäpuolella olevaa Kustaa Killisen kartalle merkittyä kellarin paikkaa tiedustelin Hannu Nylundilta, joka viljelee sitä jokirannan vainiota, joka ulottuu Rannikon eli Antintalon pihamaan etelälaitaan. Nylund näytti läheltä Antintalon pihaa kohdan, jossa oli runsaan 20 m:n läpimittaisella alueella voimakas tiilen murenien keskittymä. Pellon pinnassa näkyi siinä myös laastia nimeksi. Tarkasteluolosuhteet olivat hyvät, koska laiho ei ollut ehtinyt vielä kasvaa kovin pitkäksi. Hannu Nylund kertoi, että sillä kohtaa maasta oli noussut kiviä, kyse oli ehkä noin 20–30 cm:n läpimittaisista kivistä. Siltä kohtaa poimin vain yhden kuonan palan. Pellon pinnasta en huomannut minkäänlaista keramiikkaa. Nykyajan kuuluvia löytöjä ei sillä kohtaa juuri ollut. Yksi savipiipun varren pala lojui pellolla, en tallentanut sitä.

Koordinaatteja on tarkennettu aiemmin määritettyihin nähden.

Luokitusehdotus: II.

Lisäyksiä:

- Tien rakennuksessa oli todettu, että Isotalon pihan tienoilla savea on noin 15 m paksultti, lähellä maan pintaa on tiukempaa savea, ja syvemmillä savi on luistavaa ”niin kuin vettä”.
- Joenvarrella on Kellokastarin mäen lähellä aivan jokityrään partaalla olevassa kallionnokka selvästi ja kauaskin erottuva hakattu rengaskuvio. Lähellä Antintalossa eli entisessä Rannikon talossa asuva Antti Laiho arveli tämän rengashakkauksen liittyvän korkeusvaakituksiin.
- Maininnat nunnakirkon alttarin paikalle pystytetystä puurististä saattavat olla yhteydessä laajemmalle levinneeseen tapaan pystyttää ristejä häviöön joutuneiden temppelien sijaintipaikalle, joka on tunnettu ainakin Saksasta jo 1300-luvulta. Myöhemmin oli Trenton yleinen kirkolliskokous 1500-luvulla nimenomaisesti päättänyt, että purettujen tai sortuneiden kirkkojen ja kappelien päältätarin kohdalle tuli pystyttää kivinen risti. (Wilhelm Brockpähler: *Steinkreuze in Westfalen*, s. 144. Westfalen 1963.).

26 Nunnapolku

100000 32167

Ei ole entuudestaan muinaisjäännösrekisterissä.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: kulkuväylät

Ajoitus: keskiaikainen?

Rauhoitusluokka: ei ole määritetty entuudestaan

Lukumäärä: 1

Peruskartat: 1044 07 RUSKO ja 1044 08 KOLJOLA

(merkitty osaksi v:n 1995 Ruskon peruskarttalehdelle)

P = 6729 130, i = 3235 890, z = 30

Koordinaattiselite: Koordinaatit osoittavat kohtaa, jossa aivan tämän polun linjan vierellä on jäljempänä selostettava Nunnalähde.

Maastomerkintä: Tielinja on merkitty tarkoitusta varten painetuilla ruskeankeltaisilla teipeillä. Sanotun Nunnalähteen vierellä on opastaulu ja nähtäville asetettu tielinjalta nostetun kivilaatan kappale. Nunnalähde on yksi kulttuurimaisemareitin, ns. Raukkaan reitin kohteita (opasvihko: ”Raukkaan reitti”, kirjoittajat: Veijo Kaitanen, Juhani Kostet, Rauno Tenovuo, Perttu Koillinen.).

Pinta-ala: tielinjan ala

Etäisyystieto: Maskun kirkosta 5 km koilliseen ja itään.

ARKISTOTIEDOT

Arkistolähteitä ainakin alla mainitut Frans Leivon muistiinpanot.

INVENTOINTI 2006

Aika: 14.6.2006

Löydöt: –

Karttaotteet: n:o 10 ja 11

Kuvat: KF2006:767–:768; KD2006:5259

LYHYT KOHDEKUVAUS

Tielinja lienee paljolti nykyisten teiden alla, ja se kulkee viljelysalueilla ja metsäosuuksilla. Joitakin pihamaita on sen lähetyvillä, mutta ei kovin monia.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Sanotun Nunnapolun linjan pitäisi ulottua Nousiaisten kirkolta Turkuun. Sen perimätiedon mukaisen linjauksen on Aulis Oja esittänyt kirjallisuudessa Hugo Lankilalta saamiensa tietojen mukaan. Niitten mukaan Nunnapolun toinen pää oli Nousiaisten kirkolla, siitä polku jatkui Nousiaisten Alakylän takamaan halki, edelleen Halisojan niittylakeudelle, jossa se ylitti Nousiaisten ja Maskun rajan, siitä polku jatkui Killinvahan kautta Lankilaan, ylitti Maskunjoen Lankilan Itätalon kohdalla jatkuen Lankilan takamaata Raudun niittylakeuden kautta Ruskon pitäjään. Yksityiskohtaisempi Nunnapolun linjaus on esitetty Tauno Suomisen tekemässä pienpainatteessa ”Pyhän Henrikin tie” (Lounais-Suomen Kirjapaino Oy, 1979) linjauksen esittävä kartta siinä on mittakaavassa 1: 200 000.

Kohteen kuvaus:

Sanotun Nunnapolun linja ei erotu seudun pikkuteistä, ei vanhoilla topografikartoillakaan. Melkein koko Nunnapolun linjaksi sanotulla kohdalla on venäläisellä topografikartalla kulku-uraa, mutta se ei tällä kartalla toki näytä poikkeavalta verrattuna sille merkittyihin lukuisiin muihin ajo- tai polku-uriiin.

Selvä osoitus tämän polun merkityksestä on se, että sen ura on ollut päällystetty alavilla mailla suurilla kivilaatoilla, näitä laattoja oli tullut pellonraivauksessa muutamista kohdista esille joukoittain. Aulis Oja on katsonut, että kivilaatat edellyttävät määrätietoista rakentamista tärkeää tarkoitusta varten, joksi hänestä parhaiten sopi Pyhän Henrikin palvonnan edistämiseen tähdännyt kirkollinen propaganda. Oja tuli siihen, että Nunnapolku olisi ollut alkuperältään katolisen ajan pyhiinvaellustie, ja perusteli tätä selitystään muullakin kuin kivilaattojen asettamisella. Hän mm. kirjoitti: ”polun suunta suoraan Nousiaisista Turkuun tuo etsimättä mieleen sen, että polun toisessa päässä oli Nousiaisten kirkko, johon Suomen kansallispyhimys Pyhä Henrik oli haudattuna vuosien 1156 ja 1290 välisen ajan, toisessa päässä taas Turun tuomiokirkko, johon pyhimyksen

maalliset jäännökset siirrettiin viimeksi mainittuna vuonna”. Oja oli lisäksi sitä mieltä, että itse Nunnanpolun nimi, samoin kuin aivan sen vieressä olleen Nunnalähteen nimi selittyvät parhaiten pyhiinvaelluksilla olleista nunnista, ja Nunnanpolun varrelle kuuluva Pispännäki selittyy sillä, että pyhiinvaeltajat olivat kuvitelleet pyhimyksen liiokselleen tiellä. (Aulis Oja: Nunnanpolku Turusta Nousiaisiin. Turun historiallinen arkisto XVI. Turku 1963. Aulis Oja: Maskun historia I, sivulta 154 alkaen.)

Nunnanpolun vieressä olevan Nunnalähteeksi nimitetyn luonnonlähteen sijaintipaikka näkyy A. Hirsjärven vuonna 1963 ottamassa valokuvassa (Maskun historia I, 155.). Nykyisin samalla paikalla on kaksi sementtikaivoa. Inventoidessani kuulin 14.6. Pentti Lankilalta, että Nunnanlähde oli ollut niiden välissä, hieman lähempänä näistä kahdesta kaivosta pohjoisempaa (valokuva KF2006:768). Lankila kertoi samalla muistavansa Nunnanlähteen silmäkkeen ympärillä olleen hirsiarikon, jonka päällä oli kiilapäinen katos. Nunnanlähdeellä oli ollut sellainen ominaisuus, että siinä oli riittänyt vettä vielä niinkin kuivina kausina, että kylän talojen kaivot olivat kuivuneet. Koko kylä oli sellaisina aikoina hakenut vettä tästä lähteestä, ja sitä oli sanottu Niittylähteeksi, mutta lähellä asunut Juho Pakkanen oli tähdentänyt naapureilleen, että lähteen nimi ei ole mikään Niittylähde, vaan Nunnanlähde. Pakkanen oli selittänyt, että kaikki olivat tunteneet sen Nunnanlähteenä hänen lapsuudessaan.

Opastaulun vieressä oleva kivilaatta on kappale noin kolmimetrisestä kivilaatasta, kertoi Pentti Lankila. Hän oli tavannut sen pellostä hieman Nunnanlähdeestä pohjoiseen. Aivan tarkkaa sijaintipaikkaa hän ei muista. Laatta oli rikkoutunut kynnessä useaan otteeseen. Lankila kertoi lisäksi, että notkelmassa heti eteläpuolella olevan rinteen juurella oli ollut kaareva rivi laattakiviä. Hänen setänsä oli haudannut niitä syvemmälle, jotta ne eivät olisi haitaksi peltotöille. Rivi kaartui hieman mäenrinteen mukaisesti, sen rinteen, jonka juurella lähde opastauluineen on.

Luokitusehdotus: ei ehdotusta

Lisäyksiä:

Nousiaislainen kirjailija Hilda Huntuvuori on vuonna 1918 julkaistussa tutkielmassaan kirjoittanut tästä tielinjasta muutamia rivejä, nimittämättä sitä kuitenkaan Nunnantieksi. Mitään muutakaan erisnimeä hän ei tälle tielinjalle ole silloin maininnut, vaan on kertonut siitä ikivanhana talvitienä Turkuun. Hilda Huntuvuori totesi sen tulleen pohjoisesta ”,Sant Henrikin tien’ seuduilta” Nousiaisten kirkolle, josta se jatkui aivan asumattomia seutuja Raudun kautta Ruskon kirkolle, sieltä sitten Kaanaan kautta Turkuun. Hänen mukaansa tätä tietä oli käytetty ahkeraan vielä 1890-luvulla, vaikka se oli jo silloin tullut viljelyksien takia mutkikkaaksi. (Hilda Huntuvuori, Piirteitä keskiajan Nousiaisista. Historiallinen Arkisto XXVII, 6.). Talvitietä koskevaa perimätietoa on seudulla säilynyt vieläkin, ja sitä on myös mm. Oja julkaissut.

Jorma Reilander on varsinaissuomalaisia vanhoja tielinjoja koskevassa inventointiselonteossaan todennut, että joidenkin tietojen mukaan Maskun alueella olisi ollut myös Nunnantie, joka olisi mennyt **Maskusta Loimaalle** (Paattisten) Ikkalan kautta (Varsinais-Suomen historiallisen tieverkoston suojelu. Inventointiraportti 1977. Varsinais-Suomen seurukaavaliitto. ISBN 951-9290-20-1. Sivut 14.). Aulis Oja on vuonna 1944 ilmestyneessä Maarian pitäjän historiassa esittänyt Nunnantien linjan kuitenkin niin, että se ei kulkenut Maskun alueella (Tallgren, A. M. & Oja, Aulis, Maarian pitäjän historia. Osa I. Sivut 192 ja 194.).

Nousiaislainen kansanperinteen kerääjä Frans Leivo on merkinnyt vuonna 1932 laatimiinsa kahteen karttapiirrookseen Maskun ja Nousiaisten rajoille osan polkua, jonka hän samalla ilmoitti olevan (n. k.) nunnan polku; hänen toisella kartallaan olevan selitystekstin mukaan tämä polku meni Killuvan pellostä **Naantaliin**. Toisen karttapiirroksen selitystekstissä Leivo on maininnut nunnanpolun menneen **Naantalín luostariin** ja **alkaneen** sanotusta Killuvan pellostä. (Nämä Leivon karttapiirrookset ovat Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa Nousiaisten riippukansiossa. Ne eivät kuvioidensa, eivätkä tekstinsäkään, perusteella kuitenkaan auta määrittämään tarkasti mitään nunnan polun kohtaa.)

Aulis Ojan esittämistä johtopäätöksistä on ehkä paikallaan kritisoida hänen näkemystään, jonka mukaan paras selitys polun upottaville osuksille ladotuille kivilaatoille olisi sen liittyminen pyhimyksen palvontaan. Tällainen polun linjan vahvistaminen varmaankin palveli hyvin myös sitä, että aivan tavallisilla asioilla liikuttaessa saatiin hevoset hyvin kuljetettua ilman, että niiden kaviot upposivat upottavilla kohdilla, sellaista tarkoitusta varten varmaankin seudun talonpojat olisivat kyyenneet vahvistamaan polun linjaa yhteisvoimin oma-aloitteisestikin, tarvitsematta erityisiä pyhimyksen palvonnan puolestapuhujia aloitteentekijöiksi tienparannushankkeelle.

27 Suuri Postitie 1000 00 1504

Tämä tielinja on ainakin sen Nousiaisten alueella olevalta osalta muinaisjäännösrekisterissä tunnuksella 1000 00 1504 ja nimellä Suuri Postitie.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: kulkuväylät

Ajoitus: historiallinen aika (Turun ja Tukholman välisen postinkuljetuksen on todettu tapahtuneen vuodesta 1638 lähtien tätä kautta.)

Rauhoitusluokka: ei ole tiedossani

Lukumäärä: 1

Peruskartat: 1044 07 RUSKO

(näky tielinjana mm. vuoden 1995 peruskarttalehdellä)

P = 6724 530, i = 3232 350, z = 32,5

Koordinaattiselite: Koordinaatit osoittavat kohtaa, jossa tielinja on ulkonäöltään ehkä alkuperäisimmässä tilassa.

Maastomerkintä: Maastomerkintä: Suuren postitien linjaa on joitakin vuosia sitten merkitty erityisillä sitä tarkoitusta varten suunnitelluilla punaisiksi maalatuilla puupaaluilla.

Pinta-ala: tämä, kuten muutkin Suuren Postitien ominaisuudet on varmaankin määritetty seikkaperäisemmin alla mainittavassa inventoinnissa, jonka perusaineistoon en ole tutustunut (mainittu sivulla 22 kohtaan ”Lisäyksiä” merkityssä julkaisussa).

Etäisyystieto: Kulkee Maskun kirkon ja kellotapulin välitse.

ARKISTOTIEDOT

Anitta Lehtonen ja/tai

Tapio Hakkarainen

inv. 1989

(Suuren Postitien inventointi) Inventointi-lomakkeen pitäisi olla Varsinais-Suomen Seutu-kaavaliiton arkistossa

INVENTOINTI 2006

Aika: 24.5.2006

Löydöt: –

Karttaotteet: n:o 8, tämä on merkitty sille, mutta ei otteille 3 ja 4, joitten alueelle tämä jatkuu.

Kuvat: KF2006:754; KD2006:5251

LYHYT KOHDEKUVAUS

Vanhaa tielinjaa myöhemmän valtatie vierillä ja sen alla.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Ympäristö:

Metsäaluetta on alla mainitun kohteen osan SP03.3.02 ympärillä.

Osien SP03.3.01 ja SP03.2.01 lähin ympäristö on lähinnä pihamaita.

Osa SP03.3.06 sijoittuu eteläpäästään taloryhmään, jonka pohjoispuolella on valtatie vierellä olevaa soranottoaluetta ja vainion laitaa.

Osat SP03.3.03 ja SP03.3.04 ovat osaksi metsässä ja osaksi vainiolla, niiden lähistöllä on piha-alueitakin.

Kohteen kuvaus:

Eri osien lihavoidut tunnuksot ja nimitykset ja niitä koskevat kirjallisista lähteistä peräisin olevat tiedot ovat julkaisun ”Suuri Postitie Varsinais-Suomessa” mukaan. Siinä on sivuilla 44–45 tarkasteltu Postitien linjaukseen liittyvien siltojen ja rumpujen ikää. Yhtäkään niistä ei ole siinä todettu 1900-luvun alkua vanhemmaksi.

SP03.2.01 Kankainen (rajamerkki). Kankaisten kartanon ja Humikkalan kylän välillä rajamerkinä ollut pystykivi. Teoksen ”Suuri Postitie Varsinais-Suomessa” mukaan tästä rajapyykistä on alkuperäiskartalla nimitys Cusivaha, minkä nimen alkuperää tuntematta voisi ajatella sen oikeamman kirjoitusmuodon olevan

Kuusivaha tai miksei Kusivahakin. Etsin 23.11.2006 tätä rajamerkkiä niiltä tienoilta, joissa se näkyy Turun maakuntamuseolla ylläpidettävässä tietokannassa. En kuitenkaan havainnut mitään rajamerkillä näyttävää kiveä, tulin pohtineeksi, oliko se korvattu muulla rajamerkillä tai peitetty maansiirtotöissä, joita on tehty paikalla olevan huonekaluliikkeen toimesta. Turun maakuntamuseon ylläpitämän tietokannan mukaan tämä pyykki olisi ollut valtatie varressa suunnilleen kohdassa 6725 690, 3232 410.

SP03.3.01 tieosuus, Piuha Myllytorpantien alkupuolisko ja Vanha Myllytie ovat yhdessä osuus, jossa Suuren Postitien linja poikkeaa tiestä pt. 12259 eli Maskuntiestä. Myllytorpantien alkupää on sijainnissa: 6723 520, 3232 320, ja Vanhan Myllytien päät ovat sijainneissa: 6723 770, 3232 170; 6723 750, 3232 320. Tällä tieosuudella on vanhan tielinjan näköä varsinkin jyrkässä mutkassa, joka sijaitsee kohdassa 6723 520, 3232 360.

SP03.3.02 Jonkkustentie Aiemmassa inventoinnissa yhtenä Postitien osuutena käsitelty Jonkkustentie ei nimityksestään huolimatta sijaitse Jonkkustentie-nimisellä kadulla, vaan risteää Jonkkustentien itäpäähän kanssa. Tämä Postitien osuus kulkee nykyisen asfaltitien eli Maskuntien (n:o 12259) vierillä (Itä-länsi-suuntaisen Jonkkustentien itäisin pää on kohdassa: 6723 980, 3232 120.). Venäläisen topografikartan mukaan valtatie on siitä jatkunut nykyisin Maskuntien itäpuolella olevalle metsäalueelle. Siellä metsässä onkin vanhaa tieuraa, joka tulee Maskuntien vierelle kohdassa 6724 530, 3232 350, kuten peruskartta (1995) osoittaa. Varsinkin heti sen kohdan eteläpuolella metsän sisässä kulkevalla tieosuudella on yhäkin vanhan tien ilmettä (valokuvaliite).

SP03.3.03 Kankaisten kartanon tie ja SP03.3.04 tieraunio, Kankainen. Postitiehen liittyväksi on katsottu Kankaisten kartanoon etelästä Postitieltä johtava tie, ja pohjoisempi Kankaisista Postitielelle menevä tie. Näitten paikkeille sijoittunevat kohteet sanotuilla tunnuksilla SP03.3.03 ja SP03.3.04, niitten tarkempi erittely edellyttäisi Varsinais-Suomen Seutukaavaliiton arkistossa olevaan perusaineistoon tutustumista. Venäläiseltä topografikartalta näkyvä tieyhteys Postitieltä Kankaisiin ja takaisin Postitielelle sijoittuu siten, että sen eteläisin pää on nykyisen golfkentän portin kohdalla (eli suunnilleen kohdalla 6725 320, 3232 400), josta vanha tieura johtaa sorakuopalle; sorakuoppa on tuhonnut Kankaisiin mennyttä tietä, jota on peruskartan mukaan (1995) vainiolla jäljellä suora osuus rautatien haaran itäpuolella; siitä länteen tie on hävinnyt vainiolta; loppu on kartanon kujaa, joka tulee Postitielelle takaisin.

SP03.3.06 tieosuus, Taka-Palтта. Tämä tieosuus on Maskun kirkon ja Nousiaisten rajan välillä. Kohdassa 6729 080, 3231 350 on kunnanrajalla valtatie 8:n uuden ja vanhemman linjan välissä 200 metrin mittaisen peruskartalla (1995) näkyvän tiejakson keskikohta, sekin jakso on venäläisen topografikartan mukaan ollut valtatieta, joka on ulottunut siitä edelleen etelää kohti nykyisen valtatie 8:n länsipuolelle, missä se on ojentunut kohdasta 6728 320, 3231 530 lähes suoraan kulkien – nykykartallakin näkyviä tienpaikkoja (peruskartta 1995) noudattaen – kirkon ja kellotapulin väliin (Kohdassa ”Lisäyksiä” mainittava teos).

Luokitusehdotus: –

Lisäyksiä: Kirjallisuutta: Jaakko Masonen – Mika Hakkarainen – Anitta Lehtonen – Tapio Salminen: Suuri Postitie Varsinais-Suomessa. Turku 1990. Siinä sivuilla 23–24 on eritelty Maskusta tunnetut Suureen Postitiehen liittyvät tieosuudet, sillat, huomattavat rakennukset, rumpu ja rajamerkki.

28 Airikintie

1000 00 8971

Ei liene entuudestaan muinaisjäännösrekisterissä.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: kulkuväylät

Ajoitus: historiallinen aika

Rauhoitusluokka: ei ole tiedossa, onko määritetty entuudestaan

Lukumäärä: 1

Peruskartat: 1044 12 SAVOJÄRVI (ei merkitty v:n 1984 peruskarttalehdelle muutoin kuin joiltakin osin tieurana)

P = 6741 220, i = 3247 130, z = 70-75

Koordinaattiselite: koordinaatit osoittavat suunnilleen kohtaan, jossa venäläisen peruskartan mukaan olisi vanha tieura kääntynyt pohjoiseen nykyiselle peruskartalle merkityn tien linjan kohdalla.

Maastomerkintä: ei merkintää

Pinta-ala: tieuran ala

Etäisyystieto: Maskun kirkosta vajaa 21 km koilliseen.

ARKISTOTIEDOT

Tästä ei tietääkseni ole tutkimuslontekoja arkeologisissa arkistoissa. Matti Vakkilainen on julkaissut alla mainitussa teoksessaan maastotarkasteluihinsa perustuvaa tietoa tästä.

INVENTOINTI 2006

Aika: En käynyt tässä inventoidessani, koska olin käynyt tällä tielinjalla aiemmin.

Löydöt: –

Karttaotteet: n:o 14

Kuvat: –

LYHYT KOHDEKUVAUS

Vanha tieura metsäalueella.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto: Sijaitsee Maskuun kuuluvassa enklaavissa, Vajosuon ja Järvijoen välisellä metsäalueella.

Kohteen kuvaus:

Matti Vakkilainen on teoksessaan ”Vanhoilla valtateilla” pohtinut ajatusta, että Aurajoen suulta olisi johtanut vanha kaukoreitti Yläneen kautta Kokemäenjoelle. Hän on nimittänyt tätä ajattelemaansa reittiä Airikintieksi eli Huovintieksi. Mainitussa teoksessaan hän on (sivun 138 ensimmäinen kappale) huomauttanut Aulis Ojan pitäneen Airikintien sijaintikohtana Vajosuon ja Järvijoen välistä pitkänsoukkaa kaakkois-luode-suuntaista metsäylännettä (Aulis Oja on käsitellyt mm. Airikintietä eli Huovintietä ainakin Maarian pitäjän historiassa sivuilla 192–193.), ja samoille kohdin hän itsekin paikansi Airikintien niin, että se olisi tullut nykyisen Maskun alueelle Rajavuoren rajamerkin (inv. n:o 33) kohdalla. Vakkilainen hahmotti Airikintien kulun käyneen Maskun alueen ylitse Rajavuorelta kohti Vajosuon pohjoiskärjen lähitienoita (Vakkilainen, mt. 138 ja kartta sivulla 124.). Rajavuoren luoteispuolella, missä mainittu mäkijakso kulkee Maskun enklaavialueen ylitse, tämän mäkijakson koillispuolella on Järvijoen uoma ja lounaispuolella laaja Vajosuo. Yllä mainitut koordinaatit osoittavat kohtaan, jossa venäläisen peruskartan (XII-17) mukaan olisi vanhan tieuran mutka, jonka kaakkoispuolella tie olisi kulkenut kutakuinkin nykyisen ajotien (näkyvyyden vuoden 1984 peruskarttalehdellä) linjaa; mutkan pohjoisella puolella tie olisi topografikartan mukaan mennyt jonkin matkaa melko suoraan kohti pohjoista kohdalla, jossa ei ole tietä nykyisellä peruskartalla.

Luokitusehdotus: 2

Lisäyksiä: Vrt. jäljempänä inventointikohde n:o 30, joka saattaa kuulua tämän kanssa samaan vanhaan kaukoreittiin tai kaukoreittiverkoston.

29 Vahdon kirkkopolku

1000503972

Ei näytä olleen muinaisjäännösrekisterissä.

Seutukaavan suojelukohde numerolla 16700 ja nimellä Vahdon kirkkopolku.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: kulkuväylät

Ajoitus: historiallinen

Rauhoitusluokka: ei tiedossa, onko määritetty entuudestaan

Lukumäärä: 1

Peruskartat: 1044 07 RUSKO

(ei merkitty v:n 1995 peruskarttalehdelle muutoin kuin tielinjana)

P = 6727 560, i = 3232 340, z = 22-22,5

Koordinaattiselite: koordinaatit keskelle.

Maastomerkintä: ei merkintää

Pinta-ala: tien ala

Etäisyystieto: Maskun kirkon lähellä.

ARKISTOTIEDOT

Jorma Reilander

tark. n. v. 1977?

-

INVENTOINTI 2006

Aika: 6.6.2006

Löydöt: -

Karttaotteet: n:o 4

Kuvat: -

LYHYT KOHDEKUVAUS

Ajotie vainiolla.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Sijaitsee Kurittulan kylämaen lounaispuolelle jokivarrelle laskeutuvan vainion yläreunassa.

Kohteen kuvaus:

Hyväkuntoinen sileä ajotie. Alla mainittavan Jorma Reilanderin inventointijulkaisun mukaan tämä olisi alkuaan keskiaikainen kirkkopolun katkelma, jota olisi käytetty 1900-luvulle. Reilanderin karttaesityksen mukaan Vahdon kirkkopolun pituus olisi noin 550 metriä. Pellon ja metsän rajassa on saman lähteen mukaan ollut puisia portaita.

Luokitusehdotus: 2

Lisäyksiä: Kirjallisuutta: VARSINAIS-SUOMEN HISTORIALLISEN TIEVERKOSTON SUOJELU. Inventointiraportti 1977. VARSINAIS-SUOMEN SEUTUKAAVALIITTO. ISBN 951-9290-1. Laatinut Jorma Reilander.

30 Huovien tie

105500 8973

Ei ole entuudestaan muinaisjäännösrekisterissä.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: kulkuväylät

Ajoitus: historiallinen aika

Rauhoitusluokka: ei ole määritetty entuudestaan

Lukumäärä: 1

Peruskartat: 1044 12 SAVOJÄRVI

(Tämän Maskun alueelta tunnettu osa on kokonaisuudessaan merkitty mäenharjalle päättyvänä polkuna vuoden 1984 peruskarttalehdelle.)

P = 6739 440, i = 3244 580, z = 70

Koordinaattiselite: koordinaatit luettu peruskartalta.

Maastomerkintä: ei merkintää

Pinta-ala: tieuran ala

Etäisyystieto: Maskun kirkosta vajaa 18 km koilliseen.

ARKISTOTIEDOT

Tätä koskevia aiempia muistiinpanoja arkeologisista tutkimuksista ei taida olla arkistoituina.

INVENTOINTI 2006

Aika: en käynyt tässä inventoidessani

Löydöt: –

Karttaotteet: n:o 13

Kuvat: –

LYHYT KOHDEKUVAUS

Vanhaa tieuraa metsässä.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Tätä tieuraa on Maskuun kuuluvassa enklaavissa lyhyt osuus, jonka pohjoispää on pitäjänrajalla noin 200 metriä Leppäojan eli Lepsiojan talon pihamaasta kaakkoon.

Kohteen kuvaus:

Tästä tiestä kuulin tehtailija Konrad Lehtiseltä haastattellessani häntä 6.4.1999 Saksalan kylän historiikka varten (Mainitun haastattelun aikana Lehtinen oli 87-vuotias.). Lehtinen kertoi kuulleensa tästä mm. Järvihoen lounaispuolella kulkevasta tiestä Saksalan kylässä asuneelta August Haapaselta. Se osa tiestä, jonka Lehtinen tiesi, kulki Laaskallion rajamerkin (n:o 34) suunnalta osaksi peruskartalla (1984) näkyvää tieuraa pitkin kohti nykyisen Leppäojan pihamaan tienoita ja sitten siitä pohjoisemmaksi. Lehtisen selostaman tieosuuden pohjoisosaa ei tässä liene tarpeen kaikilta yksityiskohdiltaan selostaa; paikallaan on kuitenkin ylimalkaan todeta, että tie suuntautui Nousiaisten Takkulankulmalle Majasuon (Majasuo näkyy peruskartalla) länsipäähän, tien kulusta siitä pohjoiseen Lehtinen tiesi, että se olisi yhtynyt Pyhän Henrikin tiehen. Yläneen puolella Kivisuolla matkalaiset jatkoivat kulkuaan Pyhän Henrikin tietä myöten, Lehtinen kertoi. Lehtinen ei tiennyt osoittamallensa tielle mitään erityistä nimeä; hän oli kuullut kerrottavan **huovien** käyttäneen sitä tieuraa joskus.

Tässä Huovien tieksi nimitetty tieura kulkee Ison Vajosuon länsipuolelta samassa suunnassa kuin tämän suon itälaitaa myötäilevä Matti Vakkilaisen kuvailema Huovintien eli Airikintien linja. Laaskallion paikkeille Huovien tie ei liene päättynyt; olisi odotusten mukaista olettaa sen kulkeneen ehkä peruskartalla (1984) näkyvien Punaisen torin ja Aarikinsuon (Aarikinsuo on karttalehdellä 1044 11) ja muitten kulkukelpoisten maastonkohtien kautta Kangenmiekan suon eteläpuolelle, jossa olisi Matti Vakkilaisen kartan mukaan pitänyt myös olla Kangenmiekan etelälaitaa seuraileva Huovintien eli Airikintien linjan itä-länsi-suuntainen osuus (Vakkilainen, mt. s. 124.). Laaskallion ja Kangenmiekan suon etelärannan väliseltä noin nelikilometriseltä osuudelta Konrad Lehtinen ei kylläkään tiennyt osoittaa mitään Huovien tien kulkukohtia. Mainitun Aarikinsuon nimi voisi kuitenkin viitata siihen, että Airikintieltä olisi ajateltu kuljettavan sille suunnalle jonnekin lähelle tätä suota, joka peruskartan mukaan on verraten pienialainen ja mäkien

ympäröimä. Aarikinsuo-nimeä tässä on ainakin vaikeata selittää Matti Vakkilaisen osoittaman Huovintien eli Airikintien linjan perusteella, koska tämän linjan pitäisi olla runsaan kilometrin verran sivussa Aarikinsuosta.

Matti Vakkilaisen mukaan Turkuun vievä Huovintie eli Airikintie liittyi Yläneellä tiehen jota kutsuttiin Sant Henrikin tieksi (Vakkilainen, mt. s. 88.). Konrad Lehtisen mainitsema Pyhän Henrikin tie voitaneen samaistaa Sant Henrikin tiehen, ja voidaan todeta, että Lehtisen selostama tielinja päättyi samalle kaukoreitille, mihin Vakkilaisen selostama Huovintie eli Airikintiekin. Ehkä olisi mahdollista katsoa tässä selostetun Huovien tien uran Ison Vajosuon länsipuolella olleen rinnakkainen ura saman suon itäreunaa mahdollisesti seurailleelle Huovintien eli Airikintien osuudelle. Kun teitä ei pohjustettu, tien pohja saattoi joissakin kohdin pettää jatkuvan kulutuksen alla, jolloin saattoi olla helpompaa muuttaa tielinjaa kuin korjata entistä tietä, sellainen voisi selittää tässäkin rinnakkaiset samassa pääsuunnassa ojentuvat tieosuudet.

Luokitusehdotus: 2

Lisäksiä: Vanhat tieurat usein näyttävät nimenomaan metsäalueilla johtavan pitkien rajojen polvekkeisiin (vrt. Vakkilainen, mt., s. 126), ja niin näyttää tämäkin tieura suuntautuvan kohti Laaskalliota, missä on 1700-luvun rajamerkki.

31 Haravuori

2. kirkkoalueella

Ei liene muinaisjäännösrekisterissä entuudestaan.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: taide: muistomerkit

Ajoitus: historiallinen

Rauhoitusluokka: ei liene määritetty entuudestaan

Lukumäärä: 1

Peruskartat: 1044 04 LEMU

(ei merkitty v:n 1995 peruskarttalehdelle)

P = 6724 130, i = 3229 940, z = n. 35

Koordinaattiselite: koordinaatit maastohavainnon ja peruskarttalehden perusteella.

Maastomerkinä: ei merkintää

Pinta-ala: muistomerkin ala

Etäisyystieto: Maskun kirkosta runsas 3 km lounaaseen.

ARKISTOTIEDOT

Tästä ei taida olla arkeologisia selontekoina arkistoihin tallennettua tietoa.

INVENTOINTI 2006

Aika: En käynyt tämän muistomerkin luona inventoidessani, koska olin käynyt valokuvaamassa sen noin kahdeksan vuotta sitten (kuvia: KF2006:817–818).

Löydöt: –

Karttaotteet: n:o 7

Kuvat: –

LYHYT KOHDEKuvaus

Metsäalueella luonnonkivi, jossa on hakkauksia.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Sijaitsee harvassa metsässä kallioalueella.

Kohteen kuvaus:

Tämä merkkikivi erottuu ympäristössään kauaksi kallioisen mäen rinteeltä. Kun kävin sen lähellä 5.10.1998, sen vieressä oli puuhun kiinnitettynä selostusteksti. Kalliopinnalle oli asetettu kivillä tukemalla 105 cm korkea, 70 cm leveä ja 20 cm paksu merkkikivi, johon oli huolellisesti hakattu merkinnät

”F. A. 18²⁹/₇ 44 + 18¹/₁₀ 92”.

Luokitusehdotus: 2

Lisäyksiä:

Sanomalehti ”Aura” on 4.10.1892 kirjoittanut Maskun Kankaisten kartanon omistajan Fredrik August Wilhelm Aminoffin kuolleen saman kuun 1. päivänä metsästysretkellä sydänhalvaukseen 48 vuoden iässä, juuri siihen tämä muistomerkki liittyneekin.

Tästä on valokuva Masku-Seura r. y.:n julkaisemassa pienpainatteessa ”Muistomerkkejä ja Merkillisiä Kiviä Maskussa”. Myös Hiidenkivi-lehdessä 5/2000 julkaistussa kirjoituksessani on tätä esittävä kuva.

Maskussa on useita vastaavaan tarkoitukseen tehtyjä merkkejä 1900-luvulta. Sellaiset lienevät ajoituksensa puolesta mahdottomia muinaisjäännöksiin luettaviksi.

32 Kuhankuono

1000008975

Rajamerkki kahdeksan kunnan rajojen liittymäkohdassa, ja on saattanut tulla jo merkityksi muinaisjäännösrekisteriin niistä johonkin liittyvänä kohteena.
Seutukaavaliiton suojelukohde (Ks. **Turku** 10) tunnuksella 600.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: kivirakenteet: rajamerkit

Ajoitus: historiallinen aika

Rauhoitusluokka: tieto puuttuu

Lukumäärä: 1

Peruskartat: 1044 12 SAVOJÄRVI

(merkitty v:n 1995 peruskarttalehdelle pitäjänrajojen yhteisenä pisteenä)

p = 6745 080, i = 3250 170, z = 70.

Koordinaattiselite: koordinaatit luettu peruskartalta.

Maastomerkintä: ajan tasalla oleva tieto siitä puuttuu

Pinta-ala: rajamerkin ala

Etäisyystieto: Maskun kirkosta alle 26 km koilliseen.

ARKISTOTIEDOT

Tästä ei taida olla muita arkeologisiin kenttätöihin liittyviä selontekoja kuin lyhyt selostus Nousiaisten inventointikertomuksen sivuilla 232–233, johon tässäkin kohteen kuvaus perustuu.

INVENTOINTI 2006

Aika: en käynyt tällä kohteella inventoidessani, koska olin käynyt sillä muutamia vuosia sitten muutoin.

Löydöt: –

Karttaotteet: n:o 15

Kuvat: –

LYHYT KOHDEKUVAUS

Suuri pitäjien rajalla oleva luonnonkivi suoalueella. Kivelle on rakennettu kivistä muurattu reunus, johon on samalla liitetty myös metalliosia.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Sijaitsee kahdeksan kunnan alueiden liittymäkohdassa Savojärven kaakkoispuolella.

Kohteen kuvaus: (Tässä aiemmin laatimani Nousiaisten inventointikertomuksen mukaan)

Rajamerkki Nousiaisten koilliskulmassa Kurjenrahkan luonnonsuojelualueella kohdassa, jossa kahdeksan kunnan alueet liittyvät toisiinsa. Rajamerkille pääsee pitkospuupolkua. Nykyisen rajamerkin on valmistanut rotaryjärjestö 1960-luvulla nousiaislaisen sahanomistajan Konrad Lehtisen johdolla. Rajamerkin sitä edellinen ulkomuoto näkyy Aulis Ojan vuonna 1936 ottamassa valokuvassa, jonka hän on julkaissut Maarian pitäjän historian I osassa (s. 155) ja Nousiaisten historian I osassa (s. 31). Vanhin tieto Kuhankuono-nimisestä rajapaikasta Nousiaisten ja Maskun pitäjien rajalla on vuodelta 1381 (Oja, Nousiaisten historia I, 27.). Pitäjien rajaristeys on ollut varmuudella samalla paikalla viimeistään vuonna 1695 (Uudenmaan maanmittaustoimiston arkisto: Kuhankuonon kartta vuodelta 1695, värillinen mikrofilmi A2:47). Vuonna 1606 Kuhankuonolla oli nähtävissä silloin jo polttamalla ja hakkaamalla tärvelty nelikulmainen rajapaasi, jonka jokainen sivu oli sylen mittainen, ja johon oli valettu seitsemän kuparijuovaa kuvaamaan pitäjänrajoja. Rajapaaden oli joku sysännyt ennen vuoden 1606 rajantarkastusta alas kolmelta kannatinkiveltä, joiden päällä se oli ollut. (Rajantarkastuspöytäkirja, laadittu 16.10.1606. Kansallisarkisto, Topographica, Mynämäki.). Tätä kuvausta vastaavaa kiveä tai tunnistettavia jäännöksiä siitä ei nykyisellä Kuhankuonon rajapaikalla ole. Jos sivuutetaan epätodennäköisenä se mahdollisuus, että vuoden 1606 tarkastuspöytäkirjan mainitsema rajapaasi olisi siirretty jonnekin tai pilkottu tunnistamattomaksi, näyttäisi, että Kuhankuonon nykyinen rajapaikka olisi muu kuin vuoden 1606 pöytäkirjan tuntema Kuhankuono. Epäselvyyttä on Kuhankuonon rajapaikan sijainnista varmuudella ollutkin, siitä on riideltä kärkeä 1600-luvun lopulla ja 1700-luvulla eri pitäjien asukkaiden esittäessä ristiriitaisia väitteitä rajapaikan sijainnista. Yksi ongelma on, voidaanko nykyisellä

rajapaikalla katsoa olevan sitäkään 8 kyynärän pituista ja 5 korttelin korkuista ja saman levyistä kallionkielekettä, joka on ollut vuonna 1775 Kuhankuonolla rajamerkinä.

Luokitusehdotus: –

Lisäyksiä:

Kirjallisuutta:

Aulis Oja: Keskiajan ja 1500-luvun Maaria. Teoksessa: Maarian historia I. Tampere 1944. (Siinä sivut 154–157)

Aulis Oja: Maskun historia I. Turku 1966. (Siinä sivut 383–385).

Aulis Oja: Nousiaisten historia I. Turku 1977. (Siinä sivut 27–30; sivun 29 kuvatekstissä näkyy Teitin kartta, toisin kuin kuvateksti väittää.)

Esa Laukkanen: Kuhankuonon ympärille on mahtunut – Pitäjiä seitsemän ja enemmänkin. Pienpainatteessa: Kuhankuonon retkilukemisto. Saksalan alueen luonto ja Kuhankuonon rajakiven historiikki. Kirjapaino Kulma, Turku 2000.

Vastaavia tai lähes vastaavia rajaristeyksiä tunnetaan Suomesta tuskin muualta kuin Palsankalliolta nykyiseltä Rengon ja Hattulan rajalta. Palsankalliolla on sanottu yhtyneen seitsemän pitäjän rajojen: Lopen, Tammelan, Urjalan, Sääksmäen, Kalvolan, Hattulan ja Vanajan sekä Rengon kappelin rajat. Palsankallio on mainittu vuoden 1539 maakirjassa. (Härkätie. Hämeen Härkätien matkailuopas, s. 48.)

33 Rajavuori

100000 28.7.06

Ei liene muinaisjäännösrekisterissä.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: kivirakenteet: rajamerkit

Ajoitus: historiallinen

Rauhoitusluokka: ei ole tiedossa, onko määritetty entuudestaan

Lukumäärä: 1

Peruskartat: 1044 12 SAVOJÄRVI

(merkitty v:n 1984 peruskarttalchdelle pitäjänrajan polvekkeena)

P = 6741 050, i = 3247 290, z = 87,5

Koordinaattiselite: koordinaatit luettu peruskartalta.

Maastomerkitä: ei merkintää

Pinta-ala: rajamerkin ala

Etäisyystieto: Maskun kirkosta vajaa 21 km koilliseen.

ARKISTOTIEDOT

Tästä ei liene arkeologisten kenttätöiden yhteydessä koottua tietoa arkistoissa.

INVENTOINTI 2006

Aika: 28.7.2006

Löydöt: –

Karttaotteet: n:o 14

Kuvat: KF2006:784, KF2006:819; KD2006:5262

LYHYT KOHDEKUVAUS

Suuren kivireunuksen ympäröimä rajamerkki kalliolla.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Rajavuorella 300 m luoteeseen Vehka-Alhon talon pihasta.

Kohteen kuvaus:

Tämän rajamerkin keskuskivi on ympäröity nelikulmaisella kylmämuuratulla kivireunuksella, jonka sivut ovat pääilmansuuntien suuntaiset. Neljästä sivusta kolme on noin 3,0 m:n pituisia, läntisempi kahdesta pohjois–etelä-suuntaisesta sivusta on 2,7 m:n pituinen. Rajamerkissä on 0,5 m:n levyinen keskuskivi, jonka yläpinta on noin 0,5 metriä kivireunuksen yläpintaa ylempänä. Keskuskiveen on hakattu ”R8”. Reunus on ladottu huolella särmikkäistä kivistä, sen korkeus vaihtelee 0,5–1 metrin välillä. Reunuksen kaakkoiskulmassa on pystykivi, jota on tuettu paikoilleen. Lounaiskulmassa on ollut samoin tuettu pystykivi, joka on kaatunut. Tästä pyykistä 15,5 metriä kompassisuuntaan 30 astetta on pienempi pyykki, jossa on numero 118. Tästä pienemmästä pyykistä vajaa 7 metriä pohjoiseen on kallionharjan korkeimmalla kohdalla pieniä kiviä kahdessa itä–länsi-suuntaisessa jadassa, kiviä ei niissä ole juurikaan päällekkäin, vaan vain yhdessä kerroksessa.

Luokitusehdotus: 2

Lisäyksiä: Rajavuoren kautta kulkeva pitäjänraja on käyty ainakin maanmittari J. Lönnmarkin johdolla vuosina 1797–1798. (Pauli Ojala: Isojako Vahdon kappelissa. Opinnäyte Turun yliopiston Suomen historian laitoksen arkistossa, sivu 117.)

Tultaessa tältä Rajavuoren rajamerkistä suoraan läheiselle ajotielle on viiston kallioseinämän juurella jokin latomus (siitä valokuva KF2006:785), joka sijaitsee noin 50 metriä luoteeseen mäen korkeimmasta huipusta.

34 Laaskallio

1390003977

Ei liene muinaisjäännösrekisterissä.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: kivirakenteet: rajamerkit

Ajoitus: historiallinen

Rauhoitusluokka: ei ole tiedossa, onko määritetty entuudestaan

Lukumäärä: 1

Peruskartat: 1044 12 SAVOJÄRVI

(ei merkitty v:n 1995 peruskarttalehdelle muuna kuin rajapaikkana)

P = 6739 100, i = 3244 980, z = 80

Koordinaattiselite: koordinaatit luettu peruskartalta.

Maastomerkitä: ei merkintää

Pinta-ala: rakennelman ala

Etäisyystieto: Maskun kirkosta 18 km koilliseen.

ARKISTOTIEDOT

Tätä ei kai käsitellä arkeologissa arkistoissa olevissa kenttätöselonteissa.

INVENTOINTI 2006

Aika: En käynyt tällä inventoidessani, koska olen nähnyt tämän kohteen joitakin vuosia sitten.

Löydöt: –

Karttaotteet: n:o 13

Kuvat: –

LYHYT KOHDEKuvaus

Kalliomäellä olevalla rajapaikalla on korkea pystykivi, jonka ympärillä on kylmämuurattu kivilatomus..

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Tasaista kallioaluetta, jolla on näkyvyys kauaksi.

Kohteen kuvaus:

Rajamerkin keskuskiveen on hakattu ”J L 1798” (vai J. L. 1798)

Luokitusehdotus: –

Lisäyksiä: Laaskallion kautta kulkeva pitäjänraja on käyty ainakin vuosina 1797–1798 maanmittari J. Lönnmarkin johdolla. (Pauli Ojala: Isojako Vahdon kappelissa. Opinnäyte Turun yliopiston Suomen historian laitoksen arkistossa, sivu 117.)

35 Heinäköykky

1000 00 8978

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: kivirakenteet: rajamerkit

Ajoitus: historiallinen

Rauhoitusluokka: ei ole tiedossa, onko määritetty entuudestaan

Lukumäärä: 1

Peruskartat: 1044 11 VAHTO (merkitty v:n 1984 peruskarttalehdelle pitäjänrajan polvekkeena)

P = 6738 220, i = 3243 770, z = 80-85

Koordinaattiselite: koordinaatit luettu peruskartalta.

Maastomerkintä: ei merkintää

Pinta-ala: rajamerkin ala

Etäisyystieto: Maskun kirkosta noin 16½ km koilliseen.

ARKISTOTIEDOT

Tästä tehtyjä erillisiä tarkastuslontekoja ei taida olla missään arkistoituna.

INVENTOINTI 2006

Aika: 28.6.2006

Löydöt: -

Karttaotteet: n:o 13

Kuvat: KF2006:786-787

LYHYT KOHDEKUVAUS

Suuren kivireunuksen ympäröimä rajapyykki kalliolla sähkölinjan alla.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Sijaitsee Maskuun kuuluvan enklaavialueen eteläkulmassa, Kailassuon pohjoispäässä.

Kohteen kuvaus:

Tässä rajamerkki on ympäröity nelikulmaisella reunuksella, jonka kulmissa on pystykievet. Reunuksen korkeus vaihtelee suunnilleen rajoissa 0,2-0,5 metriä, keskuskivi kohoaa metrin verran reunuksen yläpintaa korkeammalle. Reunuksen sivujen pituus on muutoin noin 3 m:n vaiheilla, mutta yksi sivu on selvästi muita pitempi. Latomuksen päällä oli sammalta ja jäkälää. Reunuksen ympäröimässä rajamerkin keskuskivessä erottui siihen hakattu teksti "RÅ af", kirjaimet "JL" ja numerosarjat "1798 ja 193". Tästä pyykistä noin 12 metriä koilliseen on viisarikivi, jossa ei ole merkintöjä.

Luokitusehdotus: -

Lisäyksiä: Rajankäynti on tässäkin kohdassa tapahtunut vuosien 1797-1798 aikana J. Lönnmarkin johdolla (vrt. edellä inventointikohteet 33 ja 34).

36 Kiuksvuori

180000 2979

Ei liene entuudestaan muinaisjäännösrekisterissä.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: kivrakenteet: rajamerkit

Ajoitus: historiallinen

Rauhoitusluokka: ei ole tiedossa, onko määritetty entuudestaan

Lukumäärä: 1

Peruskartat: 1044 08 KOLJOLA (merkitty v:n 1995 peruskarttalehdelle rajamerkinä)

P = 6730 120, i = 3234 200, z = 67,5

Koordinaattiselite: koordinaatit luettu peruskartalta.

Maastomerkintä: ei merkintää

Pinta-ala: latomuksen ala

Etäisyystieto: Maskun kirkosta 4 km koilliseen.

ARKISTOTIEDOT

Esa Laukkanen

tark. 2003, ks. alla

–

INVENTOINTI 2006

Aika: En käynyt tällä Maskun inventoinnin vuoksi, koska olin käynyt samalla paikalla Nousiaisten inventoinnin vuoksi 18.10.2003.

Löydöt: –

Karttaotteet: n:o 5

Kuvat: –

LYHYT KOHDEKUVAUS

Ladottu rajamerkki metsässä.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Sijaitsee kallioalueella mäen päällä.

Kohteen kuvaus:

Pitäjänrajamerkki. Ilmoitti Lasse Tapani, jonka metsäalue ulottuu tähän. Rajamerkki Nousiaisten ja Maskun rajalla ja Sontamalan, Killinvahan ja Juvan kylien yhteisessä pisteessä. Rajamerkissä on 1,85 m pitkä melko epäsäännöllisen muotoinen keskuskivi, jonka leveys on noin 0,5 m, ja paksuus vain noin 0,2 m. Keskuskivi on kumollaan sille asetetuista tukikivistä huolimatta. Näitten kivien välissä näkyi lahonneen merkkipaalun jäännös. Väljästi niiden ympärille on kivilaatoista tehty kylmämuuraamalla neliömäinen reunus, jonka sivujen pituuksiksi mittasin 4,0 X 4,1 m. Reunuksen ja keskuskiven välillä on ½–1 m:n levyinen tyhjä tila. Joissakin laatoissa on jopa lähes metrisiä sivuja. Keskuskiven näkyvillä kohdilla en huomannut merkkihakkauksia tai poranjälkiä. Viisarikiviä näkyi tämän rajamerkin lähetyvillä. Rajamerkin alkuperä saattaisi selvitä vanhoista pyykkiselityksistä. Alustavasti pitäisin sitä 1700-luvulla tehtynä, koska se muistuttaa lähellä Maskun ja Vahdon välisellä pitäjänrajalla Laaskalliolla olevaa Johan Lönnmarkin vuonna 1797–1798 teettämää ja joitakin muitakin vanhoja rajapyykkeitä. Kiuksvuori on rajapaikkana keskiaikainen (Aulis Oja: Nousiaisten historia I, s. 28–29). Tämä on aluetta, jolla on magneettisia häiriöitä.

Luokitusehdotus: 2

Lisäyksiä:

37 Herranpiltinpaltta

1000 40 30 30

Ei liene muinaisjäännösrekisterissä.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: kivirakenteet

Ajoitus: historiallinen

Rauhoitusluokka: ei ole tiedossa, onko määritetty entuudestaan

Lukumäärä:

Peruskartat: 1044 07 RUSKO (ei merkitty v:n 1995 peruskarttalehdelle muuna kuin rajapaikkana)

P = 6728 480, i = 3235 290, z = n. 40

Koordinaattiselite: koordinaatit on luettu peruskartalta.

Maastomerkintä: tieto puuttuu

Pinta-ala: tieto puuttuu

Etäisyystieto: Maskun kirkosta 4 km itäkoilliseen.

ARKISTOTIEDOT

Tätä ei kai käsitellä arkeologissa arkistoissa olevissa kenttätyöselonteissa.

INVENTOINTI 2006

Aika: En käynyt tässä inventoidessani.

Löydöt: –

Karttaotteet: n:o 10

Kuvat: –

LYHYT KOHDEKuvaus

Valokuvista katsottuna ja sanotun sijaintikohdan perusteella tämä olisi kookkaalla kivireunuksella varustettu vanha kylänrajamerkki.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Sijaintipaikaksi on sanottu Juvan, Killinvahan ja Lankilan kylien alueiden yhtymäkohta.

Kohteen kuvaus:

Alla mainitun pienpinnatteen sekä Maskun historian valokuvien mukaan tässä on keskellä pystykivi ja sen ympärillä neliömäinen reunus.

Luokitusehdotus: –

Lisäyksiä: Tästä on valokuva ja selostus Masku-Seura r. y.:n julkaisemassa pienpinnatteen ”Muistomerkkejä ja Merkillisiä Kiviä Maskussa” sekä Aulis Ojan Maskun historian sivulla 157.

38 Golf-kenttä

1056 = 0 39 B 1

Ei taida olla entuudestaan muinaisjäännösrekisterissä.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: maarakenteet: kuopat
 Ajoitus: historiallinen
 Rauhoitusluokka: ei liene määritetty entuudestaan
 Lukumäärä: 2
 Peruskartat: 1044 07 RUSKO
 (ei merkitty v:n 1995 peruskarttalehdelle)
 P = 6725 350, i = 3232 370, z = 30–35
 Koordinaattiselite: koordinaatit on luettu peruskartalta.
 Maastomerkinä: ei merkintää
 Pinta-ala: kuopanteitten ala
 Etäisyystieto: Maskun kirkosta noin 2 km eteläkaakkoon.

ARKISTOTIEDOT

Heljä Brusila tarkastus 2000 –

INVENTOINTI 2006

Aika: 29.6.2006
 Löydöt: –
 Karttaotteet: n:o 8
 Kuvat: –

LYHYT KOHDEKUVAAUS

Kaksi umpeen kasvanutta loivasti suppilomaista kuoppaa kangasmaalla viiden metrin päässä toisistaan.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Sijaitsevat noin kymmenen metriä itään golfkentän pysäköintialueen eteläkärjestä asfalttitien ja pysäköintialueen välillä.

Kohteen kuvaus:

Huomioitu muinaisjäännöksenä Tarmo Virtasen ilmoituksen perusteella. Pienempi kuoppa on viiden metrin päässä isommasta pohjoiseen. Suppiloista suurempi on suustaan noin viiden metrin läpimittainen ja noin 1½ metrin syvyinen. Sen seinämiä peittävät kasvit; jotakin puujätettä on viskattu tähän kuoppaan. Suuri honka kasvaa tämän suuremman kuopan reunalla. Pienempi kuoppa on suusta noin 1½ metrin laajuinen ja ½ metriä syvä. Myös tämän kuopan seinämiä peittävät kasvit.

Luokitusehdotus: 2

Lisäyksiä:

Tulisijan jäännöksen molemmilla puolilla on hiekkakuopan reunalla suuren männyn kanto. Nämä kaksi kantoa ovat noin viiden metrin etäisyydellä toisistaan. Niiden juuret sitovat hieman kuopan seinämää niin, että tulisijan jäännös ei liene vaarassa pudota alas minkään suuremman maakimpaleen lohkeamisen vuoksi, mutta kiviä ja maata voinee vähitellen valua tulisijan jäännöksestä alas.

Luokitusehdotus: 2

Lisäyksiä: Tämän tulisijan tutkiminen pelastuskaivauksella olisi suotavaa, koska se voi murentua kuoppaan omia aikojaan. Keskustelin maanomistajan kanssa puhelimesta 4.7.2006. Tuolloin maanomistaja totesi, kun oli kuullut minulta tämän löydöksen sijainnista, että hän ei ota maata siltä kohdalta.

Aiemmin tunnettu Noopilan esihistoriallinen asuinpaikka (18) on tästä noin 400 metriä etelään.

40 Kailassuo

1000 003932

Ei ole entuudestaan muinaisjäännösrekisterissä.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: valmistuspaikat: tervahaudat

Ajoitus: historiallinen

Rauhoitusluokka: ei määritetty entuudestaan

Lukumäärä: 1

Peruskartat: 1044 12 SAVOJÄRVI

(ei merkitty v:n 1984 peruskarttalehdelle)

P = 6738 560, i = 3243 870, z = 82,5

Koordinaattiselite: koordinaatit luettu peruskartalta.

Maastomerkitä: ei merkintää

Pinta-ala: muutamia neliömetrejä

Etäisyystieto: Maskun kirkosta runsas 17 km koilliseen.

ARKISTOTIEDOT

Ei ole.

INVENTOINTI 2006

Aika: 28.7.2006

Löydöt: Ei kokoelmiin tallennettavia löytöjä.

Karttaotteet: n:o 13

Kuvat: KF2006:788--:791

LYHYT KOHDEKUVAUS

Kaivanto hiekkamaan kohoumalla metsänlaikutusalueella.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Sijaitsee lähellä kohtaa, jossa tien varrella on hiekkakuoppa Maskuun kuuluvan enklaavin lounaisrajalla.

Tervahaudasta noin 50 metriä länteen oli kalliolla peuranmetsästäjien katettu koppi.

Kohteen kuvaus:

Tämä löytyi inventoinnissa. Karkean hiekkamaan kohoumaan on kaivettu loivan suppilomainen kuoppa, jonka reunoilla näkyy hieman hiiltä. Kuopassa oli myös palamisessa syntynyttä karstaa, siitä lohjenneen kimpaleen valokuvasin (KF2006:790--:791). Kuopan pyöreää suuta kiertää matala valli, jonka korkeimmilta kohdilta mittasin suun läpimitaksi 5,0 metriä. Valli katkeaa koillisen suunnassa, jossa suppilomaiseen kuoppaan liittyy metrin pituinen haarake. Kuopan syvyys on noin 1 metri. Maaperä on erittäin karkeata hiekkaa, ja siksi reunat ovat varmaankin loiventuneet valumisen vuoksi, ja yhä vastaisuudessaakin hiekkaa valunee.

Luokitusehdotus: 2 (Maskusta tervahautoja ei taideta tuntea muita kuin tämä; Turun lähiympäristössä tervahaudat näyttävät olevan harvinaisia ylipäänsäkin.)

Lisäyksiä:

41 Etutalo

Ei ole ollut muinaisjäännösrekisterissä.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: muinaisjäännös

Ajoitus: kivi- ja/tai pronssikautinen

Rauhoitusluokka: ei ole määritetty entuudestaan

Lukumäärä: 1

Peruskartat: 1044 07 RUSKO

(ei merkitty v:n 1995 peruskarttalehdelle)

P = 6728 020, i = 3232 440, z = 22,5

Koordinaattiselite: keskikoordinaatit, määritetyt peruskartalta.

Maastomerkintä: ei merkintää

Pinta-ala: ainakin 20 X 30 m

Etäisyystieto: Maskun kirkosta 1,3 km koilliseen.

ARKISTOTIEDOT

Ei ole.

INVENTOINTI 2006

Aika: 25.9. ja 27.9.2006

Löydöt: KM 36122:1-:9, 36100

Karttaotteet: n:o 4 ja 21

Kuvat: KF2006:814

LYHYT KOHDEKUVAUS

Kaakkoon laskeutuvaa peltoa pihamaan vierellä.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Sijaitsee Halisojantie 19:ssä olevan Etutalon pihamaan vierustalla. Maalaji hienoa kivetöntä hiekkakerrosta.

Kohteen kuvaus:

Kesällä 2006 Etutalon pellolla oli ollut noin 25 X 25 m laaja perunamaa, jonka luoteisreuna oli ollut noin 10 metriä asuinrakennuksen päädyssä kaakkoon. Nostettaessa siitä perunaa oli lähellä asuva Seppo Hämäläinen löytänyt kivikirveen perunamaan kaakkoislaidalta. Käydessäni paikalla 25.9. osoittivat Etutalossa asuvat veljekset Urho ja Oiva Etupalta kivikirveen löytökohdan. Samoilta tienoilta havaitsin pellostä kaksi hiekkakivihiointia ja joukon kvartsi- ja porfyryri-iskoksia, joista tallensin noin puolet, sekä porfyryriytimen (karttaote n:o 21).

Luokitusehdotus: 2

Lisäyksiä: Maanviljelijä Urho Etupalta on löytänyt Etutalon vainiolta reikäkiven puolikkaan (kohdasta, jonka koordinaatit ovat: p = 6728 800, i = 3232 280, z = 22,5), ja sen löytöpaikan läheltä hän on joskus veljensä Oivan kanssa havainnut paikan, jossa oli pidetty tulta (se löydös on havaittu kutakuinkin kohdasta, jonka koordinaatit ovat: p = 6728 780, i = 3232 360, z = 22,5-25.). Historiantutkija Aulis Oja, joka kirjoitti Maskun historian, oli käynyt katsomassa sitä löydöstä, ja hän oli pitänyt sitä raudansulatuspaikkana. Oja oli valokuvannut tätä löytöä. (Ks. jäljempänä Haikko 1 ja Haikko 2, niistä toinen on esitelty irtolöytöpaikkana ja toinen sijainniltaan tarkasti paikantamattomana kohteena.)

T1 Sunhill

Muinaisjäännösrekisterissä 481 00 0001 Sunhill.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: kivirakenteet: kiviaidat

Ajoitus: ajoittamaton

Rauhoitusluokka: 2

Lukumäärä: 1

Peruskartat: 1044 04 LEMU (ei merkitty v:n 1995 peruskarttalehdelle)

P = 6724 560, i = 3228 310, z = 15-20

Koordinaattiselite: koordinaatit peruskartalta, ne poikkeavat hieman muinaisjäännösrekisterissä olevista.

Maastomerkitä: ei merkintää

Pinta-ala: kivilatomuksen ala

Etäisyystieto: Maskun kirkosta noin 4 km lounaaseen.

ARKISTOTIEDOT

Aino Nissinaho

inv. 1992 (n:o:lla 2)

INVENTOINTI 2006

Aika: 6.9.2006

Löydöt: -

Karttaotteet: n:o 7

Kuvat: -

LYHYT KOHDEKuvaus

Kivivalli jyrkässä mäenrinteessä.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Tämä kivivalli sijaitsee lähellä Seikelän koulua. Katsottaessa koulun ohi menevältä Aarrentieltä valli on Aarrentien mutkasta haarautuvan Antinkujan oikealla puolella Antinkujan alkupäästä luettuna ensimmäisen talon ja jyrkän mäenrinteen välissä. Koordinaatteja on tarkennettu muinaisjäännösrekisterissä oleviin nähden. Valli on metsää kasvavan jyrkästi etelään laskeutuvan mäenrinteen laidassa. Ympäriällä on runsaasti epätasaisia kalliopaljastumia, joista osa on pieniä kallionnokia. Rinteen puusto on mäntyvaltaista, kasvaa myös katajia, pihlajia ja koivuja. Sammalta, ruohoa, sananjalkoja kasvoi vallin lähellä.

Kohteen kuvaus:

Kivivalli, joka on noin 25 metrin pituinen, on ladottu rinteeseen vaihtelevan kokoisista kivistä. Jokin yli metrinkin läpimittainen kivi on vallin osana. Kivien tavallinen läpimitta lienee yli 20 cm. Kivikerroksia on paikoin viisikin, vallin korkeus on silmämääräisesti arvioiden suurimmillaan lähes metrin luokkaa. Länsipäästään valli liittyy kallioseinämään, vastakkainen pää on kiinni pienen kallionnokan kyljessä. Vallissa on länsipäässä noin viiden metrin mittainen suora osa, sitten valli kääntyy hieman vastapäivään, että käännöskohtaan tulee noin 135 asteen kulman muodostava polveke; käännöksen jälkeen vallissa on suora itä-länsi-suuntainen noin 20 metrin pituinen osuus, jonka itäpäässä valli on arviolta viiden metrin matkalla ehkä rikkonaista, kumminkin se on siinä matalimmillaan, ja tämä matala osuus liittyy vallin päässä kallionnokkaan. Vallin vierustassa ylärinteen puolella ei ole ainakaan mitään leveätä tasannetta, ehkä siellä voi katsoa olevan leveydeltään alle metristä noin kahteen metriin levyisen tasapohjaisen kohdan vallin ja rinteen jyrkän nousun välillä. Vallin vierusta alarinteen puolella laskeutuu jyrkästi vallilta, varsinkin yhdessä kohdassa, jossa valli kulkee matalan rinteestä kohoavan kallionnokan ylitse.

Havaitsin Aarrentien mutkan sisäkaarteessa noin 20 metriä Aarrentiestä kiukaan, mahdollisesti riihen kiukaan jäännöksen. Sen ulkokuorena oli porakiviä, sisällä ja ulkona vierustoilla oli palaneita kiviä. Tämä kiukaan jäännös sijaitsi ehkä alle 100 metrin päässä kivivallista kohdassa, jonka koordinaatit ovat: 6724 450, 3228 360.

Luokitusehdotus: -

Lisäyksiä: -

T2 Pakattulan Myllyvuori

Muinaisjäännösrekisterissä 481 00 0002 Pakattulan Myll[yvuori].

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: muinaisjäännös

Ajoitus: avoin

Rauhoitusluokka: 2

Lukumäärä:

Peruskartat: 1043 06 NAANTALI (ei merkitty v:n 1997 peruskarttalehdelle)

P = 6719 010, i = 3225 830, z = 3-5

Koordinaattiselite: p- ja i-koordinaatit on luettu peruskartalta, z-koordinaatti on arvioitu läheisen meren rannan korkeuden perusteella.

Maastomerkitä: ei merkintää

Pinta-ala: näkyvien rakenteitten ala

Etäisyystieto: Maskun kirkosta noin 10 km lounaaseen.

ARKISTOTIEDOT

Heljä Brusila	tark. 1987	–
Esa Laukkanen	tark. 1997	–
Esa Laukkanen	lisäys tarkastus- selontekoon 1998	–

INVENTOINTI 2006

Aika: En käynyt tässä inventoinnin aikana, koska olin käynyt em. tarkastuksen vuoksi tässä aiemmin.

Löydöt: –

Karttaotteet: n:o 6

Kuvat: –

LYHYT KOHDEKuvaus

Meren rannalla olevan jyrkkärinteisen vuoren juurella on kaksi suurta kivirakennelmaa ja kalliokirjoitus.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Tämä kohde on venevalkaman ja vapaa-ajan asumuksen lähetyvillä.

Kohteen kuvaus:

Heljä Brusila on tarkastanut 24.9.1987 sijainnista 6709 00, 554 52 kaunokirjoituksen tapaista vaikeasti luettavaa kirjoitusta aivan ajotien reunasta nousevan kalliopaljastuman kupeesta, heti tien yläpuolelta. Kirjoitus oli ollut neljään riviin järjestettynä. Käydessäni samoilla tienoilla vuonna 1997 en ollut lukenut sitä koskevaa tarkastusselontekoa, kalliiossa näin kirjoituksen, mutta se ei luullakseni välttämättä ollut sama kivihakkaus, jonka Heljä Brusila on tarkastanut. Tuolloin merkitsin muistiin mittoja kallion juurella olleista kivirakenteista, joista tein tarkastusselontekooni kuuluvan asemapiirroksen. Tässä oli näkyvillä epämääräisen muotoinen, mutta huolella ladottu noin kymmenen metrin pituinen korkeahko kylmämuurattu kivirakenne, ja sen lähellä kiviaitaa kuin suuren T-kirjaimen muodossa, aitaa oli joittenkin kymmenien metrien pituudelta. Rakenteitten alimmaksi sijaintikorkeudeksi arvioitiin silmämääräisesti ehkä 3-5 nykyisen merenpinnan yläpuolella. Niitten pitäisi olla paikalla, jolla on vielä 1940-luvulla ollut merimiehen asumus (Tiedossani ei ole, onko siinä mahdollisesti asunut juuri sama merimies, josta on maininta alla.).

Luokitusehdotus:

Lisäyksiä:

Lähellä on Härmälän rotkon nimellä tunnettu kallion rotko, joka on korkeutensa vuoksi paikallinen nähtävyyshanke. Masku-Seura r. y.:n julkaisemassa pienpainatteessa ”Muistomerkkejä ja Merkillisiä Kiviä Maskussa” on tähän kohteeseen liittyvää tietoa. Kivihakkauksen tekijäksi on siinä arveltu ammattimaista kivenhakkaajaa Frans Aaltoa (1873-1960), joka oli ollut merillä.

Tulkoon tässä korjatuksi aiemmassa selonteossani oleva väärän käsityksen antava virheellinen nimitys viertotie, siinä pitäisi olla rinnetie. Se tie on johtanut muistitiedon mukaan mäellä olleelle myllylle.

Tällä niemellä on ollut Pankkarin torppa jo 1830-luvulla. (Ritva Niemelä: Maskun luontonimet, s. 85. Pro gradu -tutkimus. Turun yliopiston Suomen kielen laitoksen arkisto.).

T3 Kukkulinna

1000008985

Ei ole ollut muinaisjäännösrekisterissä.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: kulttipaikat: kuppikivet (kuppikallio)
 Ajoitus: rautakautinen?
 Rauhoitusluokka: ei tiedossa, onko määritetty entuudestaan
 Lukumäärä: 1
 Peruskartat: 1044 04 LEMU
 (ei merkitty v:n 1995 peruskarttalehdelle)
 P = 6726 020, i = 3227 580, z = 10-15
 Koordinaattiselite: koordinaatit luettu peruskartalta.
 Maastomerkintä: ei merkintää
 Pinta-ala: kuopparyhmän ala
 Etäisyystieto: Maskun kirkosta 4 km länteen.

ARKISTOTIEDOT

Tästä ei taida olla aiempia muistiinmerkintöjä arkeologisista tarkastuksista, mutta Ritva Niemelän alla mainitussa tutkimuksessa on tieto tällä kohtaa kalliossa havaituista pikku syvennyksistä.

INVENTOINTI 2006

Aika: 26.5.2006
 Löydöt: –
 Karttaotteet: n:o 2
 Kuvat: KF2006:739–740

LYHYT KOHDEKUVAUS

Syvennyksiä avokalliossa, jonka reunasta on louhittu kiveä tien kaarteesta.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Kallio, jossa syvennykset ovat, on aivan Alistalon ja Ylistalon pihamaiden välissä Alistalon aitan vieressä tilusrajan vaiheilla.

Kohteen kuvaus:

Ritva Niemelän em. tutkimuksessa on Kukkulinna-paikannimen selostuksessa sivulla 26 seuraavasti: ”Kiv. Ylistalon vanhan kellarin vieressä oleva kupera, sileäpintainen kallio, josta erottuvat muutamat pikku syvennykset, historiallisesti arvokkaat uhrikivet ...”. (Ritva Niemelä: Maskun luontonimet. Pro gradu - tutkimus. Turun yliopiston Suomen kielen laitoksen arkisto.) Kalliossa erottuu joitakin syvänteitä, jotka ovat mahdollisesti uhrikuoppia.

Luokitusehdotus: 2

Lisäyksiä:

T4 Muuntajanmäki

Ei liene ollut entuudestaan muinaisjäännösrekisterissä.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: muinaisjäännös?

Ajoitus: ?

Rauhoitusluokka: ei tiedossa, onko määritetty entuudestaan

Lukumäärä: 1

Peruskartat: 1044 07 RUSKO

(ei merkitty v:n 1995 peruskarttalehdelle)

P = 6726 740, i = 3232 940, z = 15-20

Koordinaattiselite: koordinaatit luettu peruskartalta.

Maastomerkintä: luonnonsuojeluyhdistys on asettanut lähelle muuntajaa opastaulun otsikolla "MUUNTAJANMÄEN KETO"

Pinta-ala: ehjää mäen lakea on tässä jäljellä ehkä muutamia aareja.

Etäisyystieto: Maskun kirkosta ½ km kaakkoon.

ARKISTOTIEDOT

Irtolöytöjä 1967	KM 17272:1-3, Saviastian paloja, naula, palanutta luuta
Irtolöytöjä 1969	TYA 12:1-3, rautanaula, hiottu kiviesine, savitiivistettä
Koekaivaus 1985	TYA 316:1, rautaesine (joka ei ole rautakaudelta?)

INVENTOINTI 2006

Aika: 12.5.2006

Löydöt: -

Karttaotteet: n:o 3

Kuvat: -

LYHYT KOHDEKUVAUS

Hiekanotossa useasta kohdasta jyrkästi leikattu mäki, joka rajoittuu vainioon.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Sijaitsee viljelemättömällä saarekkeella noin 100 m itään Maskunjokeen Karevansuolta laskevan puron suusta. Tätä Muuntajanmäkeä on ennen nimetty Myllymäeksi, koska sillä on ollut Humikkalan talojen tuulimyllyjä.

Kohteen kuvaus:

Ensimmäiset tästä kokoelmiin tulleet löydöt on tallentanut arkeologian harrastaja Antti Lonki. Mäellä on suuri pohjaltaan suorakaiteen muotoinen muuntajarakennus. Juuri sen rakennuksen länsipuolella, missä kasvaa paksuja mäntyjä, on ehkä jäljellä kaivamatonta maan pintaa joittenkin aarien alalla, siinä maan pinta viettää selvästi muuntajalle päin. Lännempänä on umpeen kasvanut hiekanottopaikan reunaleikkaus. Heinikko peittää maan pintaa mäntyjen alla. Katajia kasvaa tässä. Tämä alue, mistä hiekkaa ei näy ajetun, ulottuu pohjoisen suuntaan rajapyykille, jonka ympäristö on kaivettu hiekkakuopaksi lännen, pohjoisen ja idän puolelta. Pyykistä noin 10 metriä suunnilleen pohjoiseen on kaivo, jonka ympäristö on ehkä äskettäin tasattu. Kaivosta hieman joelle päin on tasaamaton matala töyräs aivan vainion reunan vierellä. Kaivetusta kohdasta kohoava noin aarin laajuinen töyräs on hieman pyykin ja kaivon välisen linjan länsipuolella, siinä töyräessä näkyi vanhoja paalun tai paalun harusten kiinnitysrautoja. Tämän töyrään reunat olivat paikoin vailla kasvillisuutta, niissä ei näkynyt mainittavaa, ei liioin kaivon ympäristössä. Vesakkoa oli vasta raivattu mäeltä hieman.

Luokitusehdotus: 2

Lisäyksiä:

T5 Hotovaha 1

Ei liene ollut entuudestaan muinaisjäännösrekisterissä.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: röykkiöt

Ajoitus: avoin

Rauhoitusluokka: ei tiedossa, onko määritetty entuudestaan

Lukumäärä: 1

Peruskartat: 1044 07 RUSKO

(ei merkitty v:n 1995 peruskarttalehdelle)

P = 6727 020, i = 3236 000, z = 32,5–35

Koordinaattiselite: koordinaatit luettu peruskartalta.

Maastomerkitä: ei merkintää

Pinta-ala: röykkiön ala

Etäisyystieto: Maskun kirkosta 4½ km itään.

ARKISTOTIEDOT

Heljä Brusila

tark. 1998

–

INVENTOINTI 2006

Aika: 19.5.2006

Löydöt: –

Karttaotteet: n:o 10

Kuvat: KF2006:735

LYHYT KOHDEKUVAUS

Kiviröykkiö vainiolle pistävän viljelemättömän niemekkeen tyven keskikohdalla, melko tasaisella maalla.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Sijaitsee kärrytien pohjoispuolella noin 15 metriä länteen peruskartalla näkyvästä vainion kulmauksesta ja 25 metriä itään vainion pitkästä pohjois–etelä-suuntaisesta laidasta. Röykkiön etelä–lounaispuolella on ehkä neljännешеhtaarin kokoisella alueella pensaikkoo. Ympärillä kasvoi nuoria havu- ja lehtipuita, oli myös varpukasvillisuutta.

Kohteen kuvaus:

Tämä röykkiö on tullut tietoon Arvo Turtan ilmoituksen perusteella. Röykkiö on etelään loivasti laskeutuvalla maapohjalla. Pituus on suunnilleen itä–länsi-suunnassa 6,0 metriä; leveyttä on vaikeata määrittää, se lienee 2–3 m:n luokkaa, korkeus on ehkä noin 0,3 metriä. Kivien tavallinen läpimitta on arviolta noin 25–35 senttimetriä. Röykkiön kivet ovat jonkin verran väljästi vierekkäin, mutta kuitenkin siksi tiiviisti, että erottuvat röykkiönä, muodoltaan lähinnä soikeana. Röykkiön lounaislaidalla kivikko on kuin kaivellun näköinen. Sammal peitti tämän röykkiön kiviä lukuun ottamatta niiden korkeimpia kohtia. Useimmat kivet ovat kulmiltaan pyörityneitä, ohuesti jäkälää oli niissä päällä. Röykkiön yläpinta näytti hieman epäsäännöllisen kuperalta.

Luokitusehdotus: 2

Lisäyksiä: Aiemman tarkastuslonteon mukaan lähellä olisi peltoon viettävässä metsänreunassa maakuoppa 60–70 m:n päässä sanotusta röykkiöstä lounaaseen. Paikan päällä havaitsin, että röykkiöstä lounaaseen 60–70 m:n päässä maa on tasaista, ja siellä ei ollut selviä maakuoppia. Läheisestä mäen rinteestä havaitsin kuopan, joka oli röykkiöstä koilliseen.

T6 Hotovaha 2

Ei liene ollut entuudestaan muinaisjäännösrekisterissä.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: röykkiöt

Ajoitus: avoin

Rauhoitusluokka: ei tiedossa, onko määritetty entuudestaan

Lukumäärä: 1

Peruskartat: 1044 07 RUSKO

(ei merkitty v:n 1995 peruskarttalehdelle)

P = 6727 430, i = 3236 010, z = 35-40

Koordinaattiselite: koordinaatit luettu peruskartalta.

Maastomerkintä: ei merkintää

Pinta-ala: röykkiön ala

Etäisyystieto: Maskun kirkosta 4½ km itään.

ARKISTOTIEDOT

Heljä Brusila

tark. 1998

INVENTOINTI 2006

Aika: 19.5.2006

Löydöt: -

Karttaotteet: n:o 10

Kuvat: KF2006:734

LYHYT KOHDEKUVAUS

Epämääräinen pieni kiviröykkiö pellon ympäröimässä pienessä viljelemättömässä saarekkeessa.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Sijaitsee alle 100 metriä länteen suuresta siirtolohkareesta, jonka kohdalle on peruskartalle merkitty nimi Hotovaha. Noin kolme metriä tästä röykkiöstä etelään on pieni pellostä siirrettyjen kivien kasa. Heinää kasvaa röykkiön ja pellon välillä olevissa viljelemättömissä kohdissa.

Kohteen kuvaus:

Tämä röykkiö on tullut tietoon Arvo Turtan ilmoituksen perusteella. Röykkiössä on jäkälän peittämiä kiviä, ne ovat kauttaaltaan pyöristyneitä; tässä röykkiössä on keskellä pienempiä, noin 0,1-0,2 m:n läpimittaisia kiviä, reunoilla on suurempia, noin 0,4-0,5 m:n läpimittaisia. Kivistä en huomannut tulen haurastuttamia kohtia. Röykkiön korkeus ei juuri ylitä 0,5 metriä; röykkiön luoteislaita on noin metrin läpimittaista maakiveä vasten, ja tässä röykkiössä näytti sen lounaan puoleinen laita olevan osaksi röykkiön keskustaa korkeampi. Kaksi noin 25 cm:n läpimittaista koivua on röykkiön itäreunalla, ja niiden juurelle on nostettu hieman ojasta tai muualta maata. Oksia ja kariketta oli tämän röykkiön päällä. Röykkiön pohjan muoto ja läpimitta eivät tarkalleen erottuneet. Heljä Brusila on arvioinut tämän röykkiön läpimitaksi 2,5 X 2 metriä.

Luokitusehdotus: 2

Lisäyksiä:

T7 Nummila

Ei ole ollut muinaisjäännösrekisterissä.

1000008995

masku

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: muinaisjäännös?

Ajoitus: esihistoriallinen

Rauhoitusluokka:

Lukumäärä: 1

Peruskartat: 1044 08 KOLJOLA (ei merkitty v:n 1995 peruskarttalehdelle)

P = 6732 080, i = 3238 020, z = 37,5

Koordinaattiselite: koordinaatit osoittavat kolmen porfyryri-iskoksen löytöpaikkaa.

Maastomerkintä: ei merkintää

Pinta-ala: ei tarkoin selvillä

Etäisyystieto: Maskun kirkosta 8 km koilliseen.

ARKISTOTIEDOT

Ei ole.

INVENTOINTI 2006

Aika: 9.10.2006

Löydöt: KM 36123:1-:5

Karttaotteet: n:o 12

Kuvat: -

LYHYT KOHDEKUVAUS

Iskoslöytöjä tasaiselta vainiolta.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Löydökset ovat hiekkapelloilta Nummilan pihamaan ja Maskarojan uoman väliltä.

Kohteen kuvaus:

Tämä on lähellä Nousiaisten ja Maskun rajaa, ja kävin paikalla jo inventoidessani Nousiaisten aluetta syksyllä 2003. Silloin havaitsin Nummilan pellon lähellä olleesta perunakoneen nostamien kivien kasasta porfyyriseen iskentäytimen. Silloin en tarkastellut näitä seutuja tarkemmin, ja pidin mahdollisena, että ydin on peräisin Maskun puolella olevasta vainiosta. Käydessäni uudelleen paikalla tarkasteluolosuhteet olivat erinomaiset; vainiolta oli nostettu perunaa, jota siinä oli kasvanut, siinä oli myös ollut jonkin verran maissia kasvamassa. Sateet olivat huuhtoneet pellon pintaa niin, että siitä oli verraten helppoa erottaa pikkukiviä. Tarkastelin vainiota huolellisesti, koska otaksuin siinä voivan olla asuinpaikan. Tallensin kaikki löytämäni iskokset ja yhden hiekkakiven palan, mitä pidin hioimena. Saviastian paloja ei löytynyt.

Luokitusehdotus: 2; on mahdollista, että nämä iskoslöydöt olisivat merkkeinä paikasta, jolla olisi työskennelty tai ehkä asuttu meren rannalla. Ranta ajoittuisi noin vuoteen 4000.

Lisäyksiä:

T8 Ristivuori

Ei liene ollut entuudestaan muinaisjäännösrekisterissä.

100000 6997

merk. nyl.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: kivirakenteet: latomukset

Ajoitus: avoin

Rauhoitusluokka: ei tiedossa, onko määritetty entuudestaan

Lukumäärä: 1

Peruskartat: 1044 04 LEMU

(ei merkitty v:n 1995 peruskarttalehdelle)

P = 6722 440, i = 3229 387, z = 50

Koordinaattiselite: koordinaatit aiemman tarkastuselonteon mukaan.

Maastomerkintä: ei merkintää

Pinta-ala: latomuksen ala

Etäisyystieto: Maskun kirkosta noin 6 km lounaaseen.

ARKISTOTIEDOT

Heljä Brusila

tark. 2005

—

INVENTOINTI 2006

Aika: En käynyt tällä inventoidessani, koska tämä oli tarkastettu noin vuotta aiemmin.

Löydöt: —

Karttaotteet: n:o 7

Kuvat: —

LYHYT KOHDEKUVAUS

Vaatimaton kivikehä kallioalueella.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Sijaitsee metsäalueella Raisiosta Kustaviin menevän tien ja Maskusta Naantaliin menevän tien välillä. Tämä kivikehä on havaittu avoimen kalliokukkulan lakialueelta.

Kohteen kuvaus:

Löytynyt tarkastuskäynnillä 2005. Heljä Brusila on maininnut havaintonansa tuolta tarkastuskäynniltä, että kalliokukkulan lakialueella tässä oli kalliokumpareen päällä pyöreähkö, matala, noin 1,9 metrin läpimittainen kivikehä. Kiviä kehässä oli ollut yhdessä kerroksessa, kehän keskellä oli kasvanut sammalta ja jäkälää.

Luokitusehdotus: —

Lisäyksiä: Suomen Museo XIII:ssä on vuonna 1906 kirjoitettu sivuilla 70–71 tästä Ristivuoresta: Siinä julkaistut Emil Yleniukselta saadut tiedot kertovat seuraavaa:

- Johonkin Ristivuorella olleeseen honkaan oli ollut uurrettuna risti, ja siitä vuoren oli arveltu saaneen nimensäkin.
- Ristivuoren kautta oli kulkenut polku, niin sanottu Pitkänrannan polku.
- Ristivuorella oli kerrottu nähdyn kummituksia.
- Ristivuorella oli ollut joitakin jälkiä, joita kansa oli sanonut jättiläisten tekemiksi.

T9 Mätäspuoli

Ei liene ollut muinaisjäännösrekisterissä.

ei mitään löytöä

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: kulttipaikat: kärkejäpaikat

Ajoitus: historiallinen

Rauhoitusluokka: ei liene määritetty

Lukumäärä: 1

Peruskartat: 1044 04 LEMU (ei merkitty v:n 1995 peruskarttalehdelle)

P = 6724 700, i = 3226 500, z = n. 5-10

Koordinaattiselite: koordinaatit osoittavat mäen keskelle.

Maastomerkinä: ei ole?

Pinta-ala: muutama hehtaari

Etäisyystieto: Maskun kirkosta noin 5½ km länsilounaaseen.

ARKISTOTIEDOT

Tästä ei taida olla arkeologisista tutkimuksista peräisin olevaa arkistoinen, mutta Aulis Oja on huomionnut historiallisista asiakirjoista merkinnän käräjien pidosta.

INVENTOINTI 2006

Aika: en käynyt tällä mäellä inventoidessani

Löydöt: –

Karttaotteet: n:o 1

Kuvat: –

LYHYT KOHDEKUVAUS

Vainion ympäröimä kalliomäki tien vierellä.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto:

Sijaitsee noin 700 metriä koilliseen kohdasta, jossa Ohensaarentie ylittää Maskunjoen.

Kohteen kuvaus:

Pienialainen mäki, jota ympäröivä vainion pinta on alle viiden metrin korkeudella meren pinnasta. Aulis Oja on käsitellyt Maskun historiassa sivuilla 44–45 tätä, todeten siinä, että Maskun käräjät tiedetään istutun 31.8.1444 poikkeuksellisesti ”Mätäspuolessa Ajosenpään luona”. Ritva Niemelä on tutkielmassaan ja sen karttaesityksessä paikantanut Mätäspuolen, ja hän on todennut sillä olevan muitakin nimiä, niistä yksi oli **Marjamäki**, harvemmin käytetty rinnakkaisnimi taas oli **Kurjenvuori** (Ritva Niemelä: Maskun luontonimet, s. 71. Pro gradu -tutkimus. Turun yliopiston Suomen kielen laitoksen arkisto.).

Luokitusehdotus: –

Lisäyksiä: Mätäspuolella on poltettu 1800-luvulla helavalkeita (Niemelä, mt., s. 27.).

Irtainten muinaisesineiden löytöpaikkoja

481040001 Parviila

Tämä on ainoa muinaisjäännösrekisteriin tähän mennessä merkitty Maskun irtolöytöpaikka, ja on siinä tunnuksella 481040001, sijaintieto on: p = 6723 670, i = 3232 871, z = 30. Siitä on löytynyt kivikirves, jonka sijoituspaikka ei ole tiedossani. Heljä Brusila on ilmoittanut tästä löytöpaikasta tarkempia tietoja tarkastuslomakkeella päiväyksellä 28.7.1993 ja tielinjan inventointikertomuksessa, joka on Turun maakuntamuseon arkistossa (signumilla TM Arkeologia 94). Käydessäni paikalla 6.9.2006 maanpintaa peitti tiheä kuloheinä, joka oli vallannut siellä olevan kasvimaan. (Karttaote n:o 9)

KM 3674:1 Kurittulan koski

Kivitaltta KM 3674:1 on löytynyt Kurittulan koskesta vuonna 1899. Kurittulan koskeksi on sanottu koskea Kurittulan kylämäestä suoraan etelään peruskartalle (1995) merkityn Koskelan asuinrakennuksen kohdalla (Ritva Niemelä: Maskun luontonimet, s. 91. Pro gradu -tutkimus. Turun yliopiston Suomen kielen laitoksen arkisto.).

KM 3699:2 Wallinin paja

Pronssikirveen KM3699:2 löytösuhteista on sanottu Kansallismuseon luettelossa seuraavasti: "Löytynyt Noopilän talon vanha isäntä Johan Fredrik noin 10 vuotta sitten 'pajan perustuksesta', 5 metr. Kurittulaan vievän Kylätien itäpuolella ja noin 25 m erillään eteläpuolella olevasta Vähä-Äähälä-nimisestä talosta, noin ½ kyynärrä syvältä, paikasta, jolla vieläkin paja sijaitsee ei löytynyt luuta eikä siinä liioin roukkiotakaan ollut". Löytöpaikan sijainti karttalehdellä 1044 07 RUSKO: p = 6727 790, i = 3232 480, z = 20 (karttaote n:o 21). Paja on nyt museona. Kävin sen tienoilla 6.6.2006. Pajan vierellä olevia pellonreunoja oli mahdollista osaksi tarkastella, niistä en erottanut mitään muinaisjäännökseen viittaavaa. Lähellä tämän pronssikirveen löytöpaikkaa on inventoinnissa numerolla 41 tarkastettu muinaisjäännös; voidaan ajatella, että tämä kirveslöytö olisi aivan tämän muinaisjäännöksen piiristä tallennettu.

KM 4391 Valkamäen luola

Keskiaikainen hopea-aarre KM 4391, joka oli löytynyt tiu'un sisältä Kalelan virkatalon metsästä Valkamäen luolasta noin kilometrin päässä Kalelan talosta. Tiukua on arveltu lehmänkelloksi (P. Sarvas artikkelissaan Suomen Museossa 1975.), mutta on myös esitetty, että se olisikin kirkollisiin tarkoituksiin käytetty käsikello (Turkka Aaltonen "Arkeologia Nyt!" -lehdessä n:o 5/2006 sivulla 26.). Löytöpaikan koordinaatit eivät ole selvillä. On luultavaa, että juuri tämän aarteen löytöpaikka on merkitty Museoviraston arkeologian arkistossa olevalle irralliselle karttapiirrokselle, jolla on otsikkona "Jäljennös Johan Lindbergin tekemästä kartasta v^{lta} 1853. esittävä Valkamäen ympäristöineen Kallelan maalla Maskun pitäjässä." Kartalle on merkitty löytöpaikka, mutta sillä ei ole ilmoitettu, mikä oli löytö. Kävin sen kartan esittämällä paikalla, jossa on metsäistä rinnettä, mutta siellä ei mikään luola erottunut selvästi louhikosta, jota oli siellä rinteessä yleisesti. (Karttaote n:o 7.)

KM 17031 Kaiturin sorakuoppa

Kaksi vasarakirvestä, molemmat numerolla 17031, löytyneet Pakaisten kylästä Kaiturin talon maalla sijaitsevasta sorakuopasta. Tähän liittyviä kysymyslehtiä on Museoviraston arkeologian osaston arkistossa, niistä 14/6 1966 täytetyssä on karttamerkintä löytöpaikasta. Sen perusteella löytöpaikan sijainti peruskarttalehdellä 1044 08 KOLJOLA olisi: p = 6730 580, i = 3237 630, z = 40-45. Kävin paikalla 29.5.2006, mitään muinaisjäännökseen viittaavaa en havainnut. Ilmoitetun löytöpaikan ympäristö on metsää, jossa on matalia vanhoja hiekkakuoppia. (Karttaote n:o 11.)

KM 13400 Pappilarakennus

Rautainen keihäänkärki KM 13400 on löydetty pappilan rakennuksen alta. Maskun pappila on aivan kirkon lähellä; pappilarakennuksen koordinaatit ovat: p = 6727 110, i = 3231 380, z = 20.

KM 31563 Kelhoinen

Pohjalainen kivikirves KM 31563 on löytynyt peltotöissä peruskarttalehdellä 1044 04 LEMU (1995). Löytöpaikka: p = 6722 110, i = 3225 840, z = 10–15 (karttaote n:o 1). Ainakin Turun maakuntamuseolla on tätä koskeva täytetty irtolöytölomake. (Museoviraston luettelossa olevat x- ja i-koordinaatit viittaavat kallioalueelle; Turun maakuntamuseolla olevalla 10.11.1998 täytetyllä lomakkeella löytöpaikan on mainittu olleen Kelhoisten päärakennuksesta 50 m etelään, ja sama asia on siinä osoitettu piirroksella.) Löytöpaikka on ollut noin 5 metriä meren pinnan alla kivikauden päättyessä. En käynyt paikalla inventoidessani.

KM 34410 Hammarinkallio

Pieni määrä iskoksia, jotka ovat numerolla 34410, on löytynyt Hammarinkallio-nimisen mäen läheltä Nousiaisten Alakylän metsälohkon ja Maskun rajan tienoilta. Löytöpaikan oli havainnut Jukka Sainio. Ei ole aivan selvää, onko tämä löytöpaikka Maskun vai Nousiaisten puolella, siitä syystä se on huomioitu Nousiaisten inventoinnissa ja huomioidaan tässäkin. Löytöpaikan sijainti on: p = 6732 220, i = 3236 960, z = 45–50 (Peruskartta 1044 08 KOLJOLA), se kuuluu Tappurin (Nousiaisten puolella) tai Odensaaren (Maskun puolella) kylään. Kävin tässä 9.10.2006, ja tarkastelin löytökohtaa pikaisesti. Aiemmin olin käynyt samalla kohtaa Nousiaisten inventoinnin yhteydessä 16.10.2003, ja selostus seuraavassa on silloisten muistiinmerkkien perusteella.

Iskoksia oli löytynyt metsäautotien ulkokaarteesta hiekkaiselta etelään laskevalta rinteeltä. Muita asuinpaikan tunnusmerkkejä ei ole havaittu. Vinosti tien vastakkaisella puolella on jyrkkäseinäinen kallio. Löytökohdalla oli siinä käydessäni vain vähän maanpintaa vapaana kasvillisuudesta. Maanpinta on melko tasaista, puusto on ympärillä kuusivaltaista metsää. (Karttaote n:o 12)

KM 36099 Haikko 1, reikäkiven katkelma

Maanviljelijä Urho Etupalta on löytänyt reikäkiven puolikkaan KM 36099 pellolta noin 60 m pohjoiseen kohdasta, jossa peltotie liittyy Haikon vainiolla olevan suurimman viljelemättömän saarekkeen pohjoiskärkeen. Hän ja hänen veljensä Oiva osoittivat löytökohdan niin tarkasti kuin oli mahdollista vainiolla paikan päällä 27.9.2006.

Löytöpaikan sijainti peruskartalla 1044 07 RUSKO on: p = n. 6728 800, i = n. 3232 280, z = 22,5 (Karttaote: n:o 4). Löytöpaikalla ja sen ympäristössä on tasaista savipeltoa, jota juuri kynnettiin, kun kävin paikalla. En havainnut mitään löydöksiä; tarkasteluolosuhteet eivät olleet erityisen hyvät, kun sade ei ollut päässyt vielä huuhtomaan kyntövilujen pintaa. Läheltä kohdasta p = 6728 780, i = 3232 360, z = 22,5–25 on havaittu maan alainen rakenne (Siitä on lyhyt selostus tarkemmin paikantamattomien kohteiden kuvailun yhteydessä.).

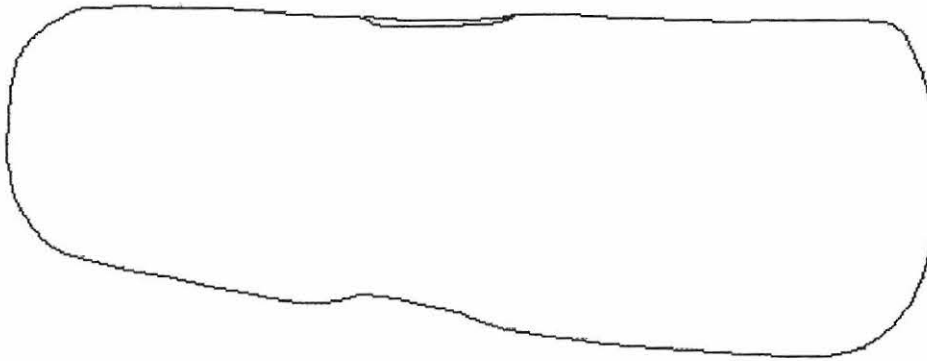
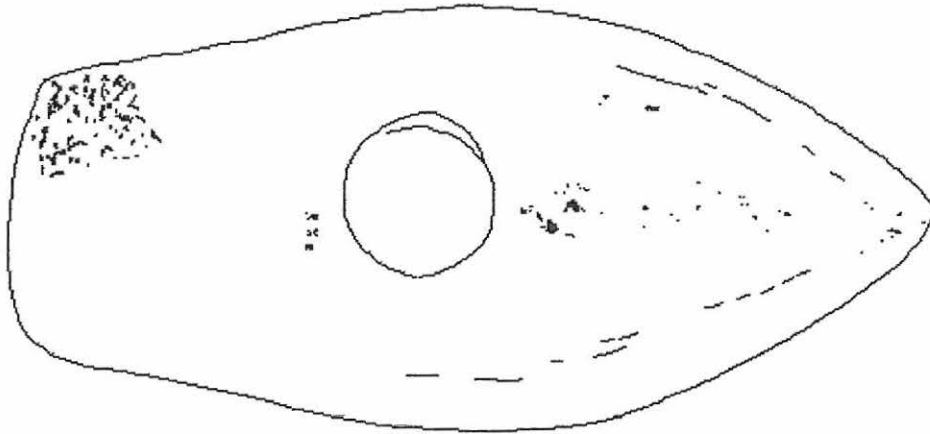
TYA 315 Kullanmäki

Kurittula, Kullanmäki. Turun yliopisto on tehnyt koetutkimuksia Kurittulan Kullanmäellä 1980-luvulla. Silloin koekuopitetulla alueella on palamattoman luun ja mahdollisten iskosten löytöpaikkojen sijainti kohdassa: p = 6727 900, i = 3232 620, z = 25–33 (karttaote n:o 4). Samalta alueelta on toisesta kohtaa (p = 6727 860, i = 3232 620, z = 33) löytynyt iskos, ja sillä kohtaa tai sen vierellä lienee nyt uusi omakotitalo. En käynyt tässä inventoidessani.

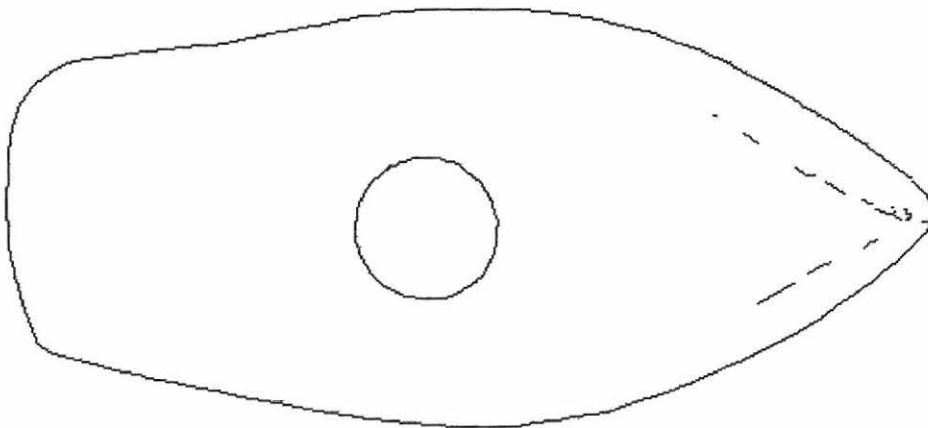
TYA 319:1–2 Pietilä

Pakainen, Pietilä. Kaksi kivitalttaa. Aino Nissinaho on tarkastanut näitten löytöpaikan 1985. Löytöpaikan

Jokipellosta löytnyt kirves

Piirroksset
mittakaavassa
1:1.

Kirveen pituus on 124 mm, leveys 50 mm ja paksuus 37 mm. Silmän läpimitta on 20 mm. Valmistusaines on jotakin tummaa kivilajia, jossa erottuu vaaleampia pilkkuja ja juonteita. Teränsuu ei ole tarkalleen varsireiän suunnassa. Kanta on päältä pyöreä. Pinta on hiottu yli alan lukuun ottamatta yhtä lohkopintaa kantapuolella, joka on merkitty piirrokseen.

sijainti p = 6729 560, i = 3236 400, z = n. 35 (karttaote n:o 11). Kävin löytöpaikalla 24.5.2006. Pietilässä asuva Esko Salminen sanoi esineiden löytyneen pellon laidasta pihan läheltä. Pelto oli savimaata ja siinä oli paljon kivenmurikoita. Mitään muinaisjäänökseen viittaavaa en havainnut.

N:otta Jokipelto

1000009007

Pakaisten Isontalon Jokipellosta löydetty kivikirves. Mainittu Aulis Ojan kirjoittamassa Maskun historiategoksessa sivulla 18. Kivikirvestä on toistaiseksi säilytetty Isossatalossa. Tiedustelin sen löytöpaikan sijaintia Marja-Leena Pakkaselta 26.7.2006. Hän näytti Jokipellon sijainnin Isontalon pihalta katsoen ja samalla osoitti sen sijainnin peruskartalta. Jokipeltoa rajoittaa kaakossa Maskunjoki, luoteessa metsälohkon itälaita ja ajotie, muilla suunnilla tilusraja, joka näkyy vuosien 1984 ja 1995 Ruskon peruskarttalehdillä; Jokipellon pohjoiskulma on sijainnissa: p = 6728 910, i = 3236 660.

Jokipellosta löytnyt kirves on ollut säilytettävänä Isossatalossa, sitä on pidetty pitkään kellon painona. Tämä kivikirves toimitettaneen Isostatalosta julkisiin kokoelmiin piakkoin. Koska tämän kirveen tyypistä ei ollut tarkkoja tietoja ennestään saatavilla, valokuvasin tätä kirvestä (otokset KF2006:779–782) ja tein siitä muistiinmerkin ja piirroksia (sivulla 88). Piirrokseni ja niihin liittyvät muistiinmerkinnät voivat tulla tämän selostuksen yhteyteen liitetyiksi.

Kävelin Jokipellon länsireunalla 1.6.2006. En havainnut siellä merkkejä muinaisjäänöksestä. Metsän laidassa oli merkkejä hävinneestä asumuksesta. Keskustellessani 26.7.2006 Marja-Leena Pakkasen kanssa hän kertoi tiedettävän, että siinä pellon laidassa oli ollut asuinrakennus. Kysytyäni tästä asumuksesta käytettyä nimeä, hän pohdiskeli, oliko sillä erityistä nimeä ollutkaan.

Jokipellosta löytyneen kirveen pituus on mittaukseni mukaan 124 mm, leveys 50 mm ja paksuus 37 mm. Kirveen silmän halkaisija oli 20 mm. Kirveen pinta oli hiottu yli alansa lukuun ottamatta yhtä kannan sivussa olevaa lohkopintaa. Kirveen kiviaines on väriltään tummaa, vaaleampien suonien ja pilkkujen kirjavoimaa. Kanta on päältä pyöreä. Silmän ja teränsuun pituussuunta poikkesivat toisistaan, mutta vain hieman.

N:otta Kaituri, Karjankallio, iskos

ei mitään muinaisjäänöksestä.

Havaitsin tästä 29.5.2006 suurehkon porfyryri-iskoksen laikutetulta taimikkoalueelta. Muita löydöksiä ei laikuissa erottunut. Tarkasteluolosuhteet olivat hyvät. Löytöpaikan sijainti p = 6730 220, i = 3237 240, z = 45 (karttaote n:o 11).

N:otta Lammikon vierus Kaiturissa,

ei mitään muinaisjäänöksestä.

Havaitsin tästä laikutetulta alueelta 16.6.2006 hyvää kvartsiainesta olevan terävsärmäisen kvartsin palan, joka on todennäköisesti iskos. Muita löydöksiä ei laikuissa erottunut. Tarkasteluolosuhteet olivat hyvät. Löytöpaikan sijainti: p = 6729 700, i = 3236 840, z = n. 40 (karttaote n:o 11).

N:otta Laulainen, Pitäjänmetsä

ei mitään muinaisjäänöksestä.

Havaitsin 14.6.2006 tästä suurehkon porfyryri-iskoksen laikutetulta alueelta. Muita löydöksiä ei laikuissa erottunut. Tarkasteluolosuhteet olivat hyvät. Löytöpaikan sijainti: p = 6738 920, i = 3244 330, z = 67,5 (karttaote n:o 13).

N:otta Hirvijoki, ruuhen löytöpaikka

1000009009

Yksipuinen ruuhi on havaittu Hirvijoen uomasta Maskun ja Nousiaisten rajalla, kun vesi on ollut tavallista matalammalla. Löytöpaikan ovat tarkastaneet 23.9.1982 Heljä Brusila ja Matias Aho. Ruuha ei ainakaan silloin ole nostettu; sen siirtäminen ja käsittely aiheuttaisivat varmaankin verratonta suurta kustannuksia. Tarkastuksesta on selonteko. Löytöpaikan sijainti on p = 6728 440, i = 3230 030, z < 5 (karttaote n:o 4). En käynyt tässä inventoidessani.

N:otta Kalliorinne, reikäkirveen löytöpaikka (1982) 1000009010

Kirveen löytöpaikan Kalliorinteen talon maalla ovat tarkastaneet 23.9.1982 Heljä Brusila ja Matias Aho. Tarkastuksesta on selonteko, jossa on reikäkirvestä esittäviä piirroksia. Löytöpaikan koordinaatit: p = 6725 080, i = 3229 830, z = 5 (karttaote n:o 7). En käynyt tässä inventoidessani.

N:otta Nälkänummi, taltan katkelma 1000009011

Opettaja Tuula Pakkaselta kuulin 18.4.1996, että hän oli joskus löytänyt kivitaltan katkelman tien ja hiekanottoaivan vierestä Maskun Nälkänummelta. Hän oli myös havainnut teräväreunaisen porfyirikimpaleen ja suuremman porfyyrin palan hiekasta, joka oli ajettu Nälkänummelta. Taltan katkelman löytöpaikan sijainti on suunnilleen: p = 6730 430, i = 3237 640, z = 40–45 (karttaote n:o 11). Kävin siinäkin inventoidessani, mutta en havainnut löytöjä. Mainitun taltan, katkelman joka lienee edelleen löytäjällä, näin 18.4.1996, siinä erottui sivussa varttamisuraa.

Huomattavia paikannimiä

Linnavuori, Kurittula. Linnavuoren huippu näkyy peruskarttalehdellä RUSKO 1044 07 kohdassa: $p = 6728\ 260$, $i = 3232\ 320$, $z = 79,7$. Ritva Niemelän arvion mukaan Kurittulan Linnavuori olisi ollut muinoin vartio- ja merkkitulipaikkana. Hän on pohtinut mahdollisuutta, että sieltä olisi lähetty tulimerkkejä Kajamon linnavuorelle. Myös Timo Havia on käsitellyt tätä, tässä ei ole käytettävissä tarkempaa tietoa hänen päätelmistään. (Ritva Niemelä: Maskun luontonimet, s. 48. Pro gradu -tutkimus. Turun yliopiston Suomen kielen laitoksen arkisto. Timo Havia: Varsinais-Suomen merellinen vartiointi- ja hälytysjärjestelmä esihistoriallisen ajan lopussa ja keskiajalla. Suomen historian pro gradu -tutkielma. Turun yliopisto Huhtikuu 1981.) Linnavuoren nimi näkyy vuoden 1995 peruskarttalehdellä. Kävin 26.5. Linnavuorella, joka on kaksihuippuinen mäki, toisella mäenharjalla on vesitorni ja masto, joiden juurelle näytti ajetun täytemaata. Kalliopaljastumia ei ollut monessakaan paikassa näkyvissä. Vallituksia tai muita vanhan näköisiä rakenteita en Linnavuorella havainnut.

Valkiavuori, Ajosenpää. Ritva Niemelä on tutkielmassaan otaksunut, että Ajosenpään tienoilla oleva Valkiavuori olisi ollut muinoin paikka, josta olisi voitu antaa tulimerkkejä. Myös Timo Havia on edellä mainitussa tutkielmassaan käsitellyt tätä, tässä ei ole käytettävissä tarkempaa tietoa hänen päätelmistään. (Ritva Niemelä: Maskun luontonimet, s. 71. Pro gradu -tutkimus. Turun yliopiston Suomen kielen laitoksen arkisto.) Tämän Valkiavuoren korkein kohta sijaitsee peruskarttalehdellä LEMU 1044 04 kohdassa: $p = 6725\ 200$, $i = 3225\ 660$, $z = 15$. Valkiavuoren nimi ei näy vuoden 1995 peruskarttalehdellä.

Kaasavuori. Kaasavuori-nimi liittyy Papinluodossa olevaan kohtaan suunnilleen sijainnissa $p = 6722\ 540$, $i = 3221\ 830$, $z = \leq 20$, peruskarttalehdellä LEMU 1044 04. Ritva Niemelä on arvellut tutkimuksessaan, että Kaasavuorella olisi todennäköisesti ollut jonkinlainen muinainen vartioaika, josta olisi annettu tulimerkkejä mantereelle päin. (Ritva Niemelä: Maskun luontonimet, s. 38. Pro gradu -tutkimus. Turun yliopiston Suomen kielen laitoksen arkisto.) Kuuluu Ohensaareen maarekisterissä. (Jostakin syystä Timo Havia ei näytä huomioineen edellä mainitussa tutkielmassaan tätä, vaikka onkin viitannut siinä useassa otteessa Ritva Niemelän tutkimukseen.) Kaasavuoren nimi ei näy vuoden 1995 peruskarttalehdellä.

Vartmäki (Linnavuori), Ristimäki, vuoden 1995 LEMUN peruskarttalehdellä on tätä osoittava nimi **Vartijavuori**, ja Vartijavuoren laki on suunnilleen sijainnissa $p = 6723\ 930$, $i = 3228\ 030$, $z = 49,1$. Teoksessa ”Suomen Muinaislinnat” on Hjalmar Appelgren (sivulla 52) käsitellyt Ristimäen kylän lähellä olevaa Linnavuorta eli Vartmäkeä. Hän on arvellut paikannimiin viitaten, että Vartmäki eli Linnavuori olisi ollut linnoitettu vartioaika Ristimäen ja Karinkylän välillä olleen muinaisen salmen suulla (Väinö Voinmaan Hist. Arkisto XXXIV:ssä olevan referoinnin mukaan.). Ritva Niemelä on tuntenut tämän paikannimen muodossa **Varttivuori** (Ritva Niemelä: Maskun luontonimet, s. 72. Pro gradu -tutkimus. Turun yliopiston Suomen kielen laitoksen arkisto.), Aulis Oja ja Timo Havia ovat käyttäneet nimeä muodossa **Vartiovuori** (Timo Havia: Varsinais-Suomen merellinen vartiointi- ja hälytysjärjestelmä esihistoriallisen ajan lopussa ja keskiajalla. Suomen historian pro gradu -tutkielma. Turun yliopisto Huhtikuu 1981; Aulis Oja: Maskun historia, s. 48.).

Vuojonkallio, joka nimi viitanee gotlantilaisiin. Nimi on vanha, se mainitaan jo vuoden 1693 asiakirjoissa. (Ritva Niemelä: Maskun luontonimet, s. 72. Pro gradu -tutkimus. Turun yliopiston Suomen kielen laitoksen arkisto. Niemelä viittaa Qvistin tutkimukseen ”Finlands marknader och ...”). Peruskartalla (1044 07 RUSKO 1995) Vuojonkallio on merkitty nimellä **Piiksvuori** vajaa kaksi kilometriä Maskun kirkosta itäkaakkoon.

Kirkkorvo, ’kirkkonotkelma’. On merkitty peruskartalle 1044 07 RUSKO (1995) noin 4½ km itään Maskun kirkosta. Sitä lähellä asuva Milja Lunden näytti 30.5.minulle Kirkkorvossa sijaitsevan erityisen suuren ja teräväharjaisen siirtolohkareen. Tulin pohtineeksi, että Kirkkorvo-nimen määriteosa olisi johtuisi kirkon näköisestä jättiläiskivistä. (Muutama kilometri koilliseen on Koljolan peruskarttalehdellekin merkittynä Nousiaisten ja Vahdon rajalle Kappelvaha, joka on sekini kirkon näköinen siirtolohkare.)

Sijainniltaan varmistamattomia muinaisjäännöksiä koskevia tietoja

Kasapori,

Ritva Niemelä on pohdiskellut edellä mainitussa tutkielmassaan Hujalan kylään liittyvän Kasapori-paikannimen sijaintia, ja hän on sijoittanut sen todennäköisyyssyillä Matomäen korkeille kallioille. Kustaviin menevän tien lounaispuolelle vuoden 1995 peruskarttalehdelle LEMU on merkitty Hevonpäänmäki, ja siitä etelään jatkuvan mäkijakson harjanteilla Hujalan kylän alueella Kasapori olisi. Myös Timo Havia on käsitellyt Kasaporia edellä mainitussa tutkielmassaan sivulla 126; hänen kartallaan Kasapori on kylläkin kilometrin verran mainitusta Hevonpäänmäestä länsiluoteeseen. (Ritva Niemelä: Maskun luontonimet, s. 25. Pro gradu -tutkimus. Turun yliopiston Suomen kielen laitoksen arkisto. Timo Havia: Varsinais-Suomen merellinen vartiointi- ja hälytysjärjestelmä esihistoriallisen ajan lopussa ja keskiajalla. Suomen historian pro gradu -tutkielma. Turun yliopisto Huhtikuu 1981.)

Lunda

Ei ole muinaisjäännösrekisterissä.

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: pitäisi olla kulttipaikka: uhrilehto

Ajoitus: ristiretkiaika

Rauhoitusluokka: ei ole määritetty

Lukumäärä: 1

Sijaintia ei tunneta

TUTKIMUSKERTOMUS

Kohteen kuvaus:

Paikallishistoriantutkimuksessa on useaan otteeseen käsitelty Paavi Gregorius IX:n kirjettä vuodelta 1232, joka käsittelee maaomaisuuden luovuttamista Nousiaisten seurakunnalle. Kirjeessä Lundaksi mainittu Maskun maa on tutkimuksessa katsottu vanhaksi uhrilehdoksi, jollaisena se olisi otettu kirkon haltuun hieman varhaisemman paavin kirjeen nojalla. (Aulis Oja, Maskun historia. Turku 1966, 38–40.) Tämä Lunda on useaan otteeseen koetettu paikantaa tarkemmin: näkemyksiänsä sen sijaintikysymyksestä ovat kirjallisuudessa esittäneet ainakin Jalmari Jaakkola, Juhani Rinne, Tor Carpelan, Aulis Oja ja Mauno Koski.

Juhani Rinne päätteli Lundan olleen nykyinen **Ohensaari**; Jalmari Jaakkola arveli Lundan olleen Maskun **Kakkaraisten tienoilla**. (Oja, mt. 1966, 40.) Tor Carpelan katsoi Lundan olleen Ohensaaren maalla ja mainitsi samalla, että muutaman kivenheiton päässä Ohensaaren säteristä sijaitsevalta **Karhumäeltä** havaittua kiveä olivat tutkijat tarkastelleet uskoen voivansa päätellä sen uhrikiveksi. Aivan kiven vieressä oli lähde, joka oli kuivunut. (Tor Carpelan, Ägarföljden för Odensaari i Masku. Genos 1935. Helsingfors 1935., 160.) Kansallismuseon pääluettelon marginaalissa on numeron 9519:35 yhteydessä marginaalissa maininta, että Ella Kivikoski oli kesällä 1934 toimittanut Karhuvuoren alueella pienen tuloksettoman koekaivauksen. Paikalta on löydetty neljä saviastian palaa mainitulla numerolla 9519:35, siten kaivaus ei ollut suinkaan tulokseton. (Karhuvuoren lähteestä tarkemmin tässä esittelyssä jäljempänä.)

Aulis Oja katsoi Lundan kuuluneen jakokuntaan, jossa olivat Villilän, Immalan, Mäksmäen ja Sopolan maat (Oja, mt. 42). Oja näyttää pitäneen tiukasti kiinni ajatuksesta, että suomalaisiin muinaispitäjiin oli kuulunut **vain yksi hiideksi nimitetty uhrilehto**; (Oja, mt. 33–34; Aulis Oja: Maskun ”Lunda”. Kalevalaseuran vuosikirja 41. Helsinki 1961. 170.). Todettuaan vanhoista Villilän kylän aluetta esittäivistä vuosien 1702 ja 1777 kartoista paikannimet Hiidenpelto ja Hiidentauстан pelto, hän katsoi saaneensa siitä todisteen, että niitten lähellä olisi ollut Maskun uhrilehto, jonka hän sitten samaisti vuoden 1232 asiakirjan tuntemaan Lundaan. (Oja, mt. v:lta 1966, 40–41.)

Mauno Koski julkaisi vuonna 1967 havaintojansa paikalta, jonka katsoi kuuluneen Lundaan. Nämä havainnot koskevat mäkeä, joka on mainittujen vuosien 1702 ja 1777 kartoilla esiintyvien **Hiisi-nimien** vieressä. (Mauno Koski: Itämerensuomalaisten kielten hiisi-sanue. Semanttinen tutkimus I. Turun yliopiston julkaisuja. Sarja C. Osa 5. Forssa 1967., 120.).

Em. Karhumäen seudusta käytettävissäni oli vuonna 1998 tekemiäni muistinmerkintöjä, ja en käynyt siellä nyt inventoimassani. Sain vuonna 1998 tietää Pável Carpelanilta, että Ohensaaren kartanon lähellä sijaitsevan kalliomäen laidassa on aika-ajoin kuivunut lähde, ja siellä on sanottu olleen uhrilehdon paikka. Mainittu lähde oli rehevässä metsikössä peruskartalle merkityn Karhuvuoren pohjoislaidalla olevassa tasapohjaisessa maan pinnan syvänteessä. Lähteen sijaintikohta on: p = 6723 740, i = 3224 370, z = 5–10. Pável Carpelan kertoi siinä lähteessä olleen vettä viimeksi joskus keväisin. Aivan tämän lähteen vierellä erottui matalaan kumpareeseen kaivettu rengasmainen ura, jonka keskellä oli laakea kivi. Kaivetusta kohdasta oli tullut esille runsaasti kiviä.

Mainitussa Tor Carpelanin artikkelissa on lisäksi joitakin tietoja Karhumäen ympäristön paikannimistä. Artikkelista käy selville, että vanhoille Ohensaaren kartoille on Karhumäen lähelle merkitty paikannimet Kyrkbacken ja Stallbacken. Tor Carpelan myös mainitsi artikkelissaan Karhumäen lähellä olevan Karhula-niminen muonamiesrakennuksen (Carpelan, mt. 160.). Karhula-niminen työläisasunto on sijainnut vähän matkaa Ohensaaren kartanosta. Tämän asunnon paikan sijaintikohta on: p = 6723 560, i = 3224 370.

Ne maastonkohdat, mitkä liittyvät Ojan ja Kosken toteamiin Hiisi-nimiin, sijaitsevat kuutisen kilometriä itäkoilliseen Karhuvuoren ympäristöstä. Ojan julkaiseman karttaotteen ja sitä selittävän tekstin mukaan hänen tietämänsä Hiisi-nimet ovat liittyneet kohoavalle kallioiselle mäkialueelle, joka kohoaa Maskunjoen eteläpuoliselta tasaiselta peltovainiolta ja jolle tulee Villiläntie joen yli Sopolasta. Ojan mukaan itse uhrilehto lienee sijainnut harjanteella, jossa on ollut tuulimyllyjä. (Oja mt. v:lta 1966, 41.) Näitten tuulimyllyjen sijaintipaikalla on nyt pihamaa. Inventoimassani kävin tällä pihamaalla 7.6.; tarkastelimme maanomistajan kanssa siellä olevia laajahkoja silokallioita; niistä ei havaittu mitään hakkauksia. Pihamaan pohjoislaitaa kiertävän ajotien takana on suuri lähteen silmäke. Lähteen pohjoispuolelta kulkeva kylänraja jakaa mäki-aluetta niin, että aivan sen pohjoisin kärki on Villilän rekisterikylää, ja suurin osa mäki-alueesta on Immalaa.

Mauno Koski on vuonna 1967 osana laajaa tutkimustansa esittänyt havaintojaan näistäkin Villilän ja Immalan kylänrajan lähetyvillä olevista maastonkohdista; niihin oli liittynyt Hiisi-nimiä, joista yksi oli *Hiirempellomäki*. Tämä Hiirempellomäki oli hänen mukaansa länsireunaltaan jyrkkä, korkea ja osaltaan louhikkoreunainen; ja mäen pohjoisreunakin oli jyrkkä, mutta ei louhikkoinen. Mäen korkeimmalla kohdalla oli tasaista maaperää, jolla oli kehän muotoisena ryhmänä noin puolen metrin korkuisia kiviä. Kosken mukaan paikka oli osoitettavissa samaksi Lundaksi, joka on mainittu paavin kirjeessä 1232, ja hän samasti sen myös piispa Tuomaan kirjeessä vuonna 1234 mainittuun maahan. (Koski mt., 120, 173–174; negatiiveissa on valokuva sen sivulla 203 olevasta kuvasta, KF2006:822.) Kosken julkaisema valokuva Hiidenpellonmäen lakitasanteen kivimuodostelmasta näytti paikan päällä tekemäni tarkastelun mukaan kuvatus sijainnissa: p = 6725 260, i = 3230 410, z = 17,5. Kivien sijainnit ja niiden koot ja muodot vastasivat valokuvasta erottuvia yksityiskohtia myöten näkymää sillä kohtaa. (Inventointikäynnilläni 7.6.2006 ottamani valokuvat ovat arkistoidut tunnuksilla: KF2006:755–:757; KD2006:5252–:5253) Mielestäni tässä kiviryhmä ei kuitenkaan ole kovin selvästi kehän muotoinen; sitä en voinut päällisin puolin tarkastellen katsoa rakenteeksi, vaan mielestäni se voisi pikemminkin olla luonnonmuodostuma. Näitten kivien sijaintiympäristö on männikköä, ja siinä maan pintaa peittää sammal ja heinikko. Joitakin katajia ja pihlajia kasvaa lähetyvillä. Tasainen avokallionnokka on heti kiviryhmän lounaispuolella; muutoin samoilla tienoilla ei ole paljoonkaan avokalliota eikä lohkaraita; maan pinta on laajalti melko tasaista. Tätä kiviryhmää lähin pellonreunan mutka on noin 40 metrin päässä länteen näistä kivistä. (Tein tästä kiviryhmästä asemapiirroksen mahdollisia vertailuja varten., mutta sitä en sitten katsonut tarpeelliseksi piirtää puhtaaksi.) Lähelle näitä kiviä on tehty koeokuoppia Aino Nissinahon johdolla 1984, kun Maskussa oli eri rautakauden kohteissa tehty inventointia ja koeokuopitusta. Tältä mäeltä ei oltu koeokuopista havaittu mitään erityistä. Koeokuoppien itäpuolelta oli mäeltä havaittu kosteikko, josta Aino Nissinaho on pohdiskellut kenttätyöselonteossaan, että se voisi olla sopiva paikka uhrilehdolle, jos Villilässä mikä.

Tämän selostetun mäki-alueen keskikohdalla on notkelmassa Päivärinteen ja Välipellon talojen pihamaiden välissä metsässä kohta, jossa peltovainio näyttää ulottuneen joskus mäki-alueen poikki. Tämän entisen pellon pohjoispuolella on etelään laskeutuvassa rinteessä joitakin umpeen kasvaneita pieniä kuopanteita.

Haikko 2

Ei ole ollut muinaisjäännösrekisterissä.

*ks. Haikko
maasto*

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: muinaisjäännös

Ajoitus: avoin

Rauhoitusluokka: ei ole määritetty entuudestaan

Lukumäärä: 1

Peruskartat: 1044 07 RUSKO (ei merkitty v:n 1995 peruskarttalehdelle)

P = n. 6728 780, i = n. 3232 360, z = 22,5–25

Koordinaattiselite: sijainti merkitty löytäjien ilmoituksen mukaan; löydös oli kyntökerroksen alapuolella näkymättömissä, kun paikkaa tarkasteltiin, ja aivan metrintarkkaa sijaintia ei ollut mahdollista määrittää.

Maastomerkitä: ei merkintää

Pinta-ala: suunnilleen neliometri

Etäisyystieto: Maskun kirkosta vajaa 2 km pohjoiskoilliseen.

ARKISTOTIEDOT

Aulis Oja

tark. v. ?
(tästä ei ehkä ole
tullut valokuvia tai
selontekoa mihinkään
arkistoon)

INVENTOINTI 2006

Aika: 27.9.2006

Löydöt: –

Karttaotteet: n:o 4:n alue, mutta tämän sijaintimerkintää ei ole sillä karttaotteella

Kuvat: KF2006:815

LYHYT KOHDEKUVAUS

Peltovainiota lähellä metsän reunaa.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto:**

Löytöpaikka on kutakuinkin 40-50 metriä, ehkä noin 45 metriä, kompassisuuntaan 326 astetta kivipyypistä, joka on vuoden 1995 peruskarttalehdellä näkyvässä vainion mutkassa. Pyykin koordinaatit ovat osapuilleen: p = 6728 740, i = 3232 390. Koillisen suunnassa pellon reuna oli noin 34 metrin päässä löytöpaikasta.

Kohteen kuvaus:

Paikan näyttäneet Urho ja Oiva Etupaltilta olivat joskus havainneet sieltä kyntökerroksen alapuolelta hiiltä ja niiden yhteydestä nyrkinkokoisia kiviä noin metrin alalta. Kivikon muoto oli ollut pyöreähkö, sen päällyksen pinta oli ehkä ollut hieman kupera, hiekka oli ollut sen paikkeilla punertavaksi palanutta, ja kivet olivat olleet tulen haurastuttamia. Maskun historian kirjoittanut Aulis Oja oli saanut tietää tästä paikasta ja oli käynyt sitä katsomassa. Hän oli ottanut valokuvia tästä löydöksestä, josta oli arvioinut sen olevan raudansulatuspaikka.

Luokitusehdotus:

Lisäyksiä: Lähellä on kaksi pohjaltaan suorakaiteen muotoista kuoppaa. Niitten alkuperä ei ole tiedossa. Yksi vastaavanlainen on Urho ja Oiva Etupaltan kertoman mukaan ollut heidän tekemällään peltoraiviolla, ja sen kohdalla on toistuvasti näkynyt peltotöissä hiiltä tai nokea. Metsäsaarekkeessa lähellä makasiinia sijainnissa p = 6728 620, i = 3232 320, z = 27,5 on kuoppa, jonka pituus oli arviolta noin 1,7 metriä ja leveys noin 1,3 metriä, sen pohjalla oli vettä, kun kävin paikalla 2.12.2006. Jyrkässä mäen rinteessä oli hieman isompi kuoppa aivan lähellä vainion reunaa. Tämän kuopan laajuus oli arviolta 1,5 X 2,5 metriä. Se sijaitsee suunnilleen kohdassa p = 6728 580, i = 3232 200, z = 25. Sen luona on ollut peltoraiviolle jäänyt kuoppa.

Muinaisjäänöksiä muistuttavia tai vaillinaisesti tunnettuja kohteita

Pappilan mäen riimukirjaimet

Lähellä Maskun pappilaa, arviolta noin 75 metriä pappilarakennuksen etuovesta pohjoiseen, on silokalliossa riimukirjoitus suunnilleen sijainnissa: p = 6727 150, i = 3231 440. Riimukirjaimia on noin 1,7 metriä korkean ja noin 4 metriä pitkän rapakiveä olevan siirtolohkareen pohjoispuolella vaakasuorassa kalliopinnassa. Riimut ovat noin 10 cm itään kalliossa näkyvästä pitkästä halkeamasta. Tämä halkeama suunnilleen sivuaa eteläpäässään mainitun siirtolohkareen länsilaitaa. Näitten riimujen tekijäksi on sanottu Maskun kappalaisen poikaa Ossian Rosengreniä (1853-1877).

Tästä hakkauksesta pappilan suuntaan pappilan ja tämän välillä on yhdessä paadessa selvästi näkyvänä siihen hakattu numero, 1836, ellei 18361? Tämän paaden sanotaan olevan hävinneen pappilan aitan kivijalkakiviä. (Selostus ja valokuvia molemmista näistä kivihakkauksesta on Masku-Seura r. y.:n julkaisemassa pienpainatteessa ”Muistomerkkejä ja Merkillisiä Kiviä Maskussa”).

Haikko 3

Aino Nissinahon on maininnut vuoden 1984 kenttätöitä koskevassa selonteossaan 4 X 4 metrin suuruisesta kiviröykkiöstä Haikossa. Tämä röykkiö oli havaittu metsäsaarekkeen kaakkoiskulmasta Kurittulan linnavuoren ja Mätikän väliseltä peltoaukealta eli Haikosta. Selonteon tekstin mukaan se metsäsaareke oli läntisin niistä, joita tällä peltoaukealla oli, vastaavasti selontekoon liittyvä kartta osoittaa paremminkin peltoaukeaman saarekkeista itäisimpään. Aino Nissinahon ilmoittamia tietoja vastaavan kiviröykkiön havaitsin 2.12.2006 Haikon itäisimmän saarekkeen kaakkoiskulman läheltä. Sen sijaintipaikka on kutakuinkin p = 6728 460, i = 3232 450, z = 22,5. Otaksuin tämän röykkiön olevan se, josta vuoden 1984 kenttätöiden selonteossa on mainittu, tosin sillä varauksella, että en ole nähnyt sitä esittäviä vuonna 1984 otettuja valokuvia, jotka saattaisivat varmentaa asian. Ainakaan muuta Aino Nissinahon ilmoittamia tietoja vastaavaa kiviröykkiötä en Haikosta löytänyt edes tiedustelemalla röykkiöistä Urho ja Oiva Etupaltalta, joilla on viljelystä siellä.

Päätelin tämän röykkiön alustavasti joko kivennostossa kootuksi tai luonnonmuodostumaksi. Nämä kivet olisi voitu luullakseni hyvin ajaa nykyisen ajotien suunnalta kivireellä sijaintipaikallensa, joka on matalan, kapean ja loivasti kohoavan mäenharjan reunalla. Oiva Etupaltalta kuulin, että juuri siinä saarekkeen kärjessä, jossa tämä kiviröykkiö on, oli joskus vuosikymmeniä sitten tehty perustustöitä talousrakennukselle, jota siihen ei kuitenkaan oltu rakennettu, sota-ajan tultua sotkemaan suunnitelmia.

Ohensaaren kartanon pihan seutu

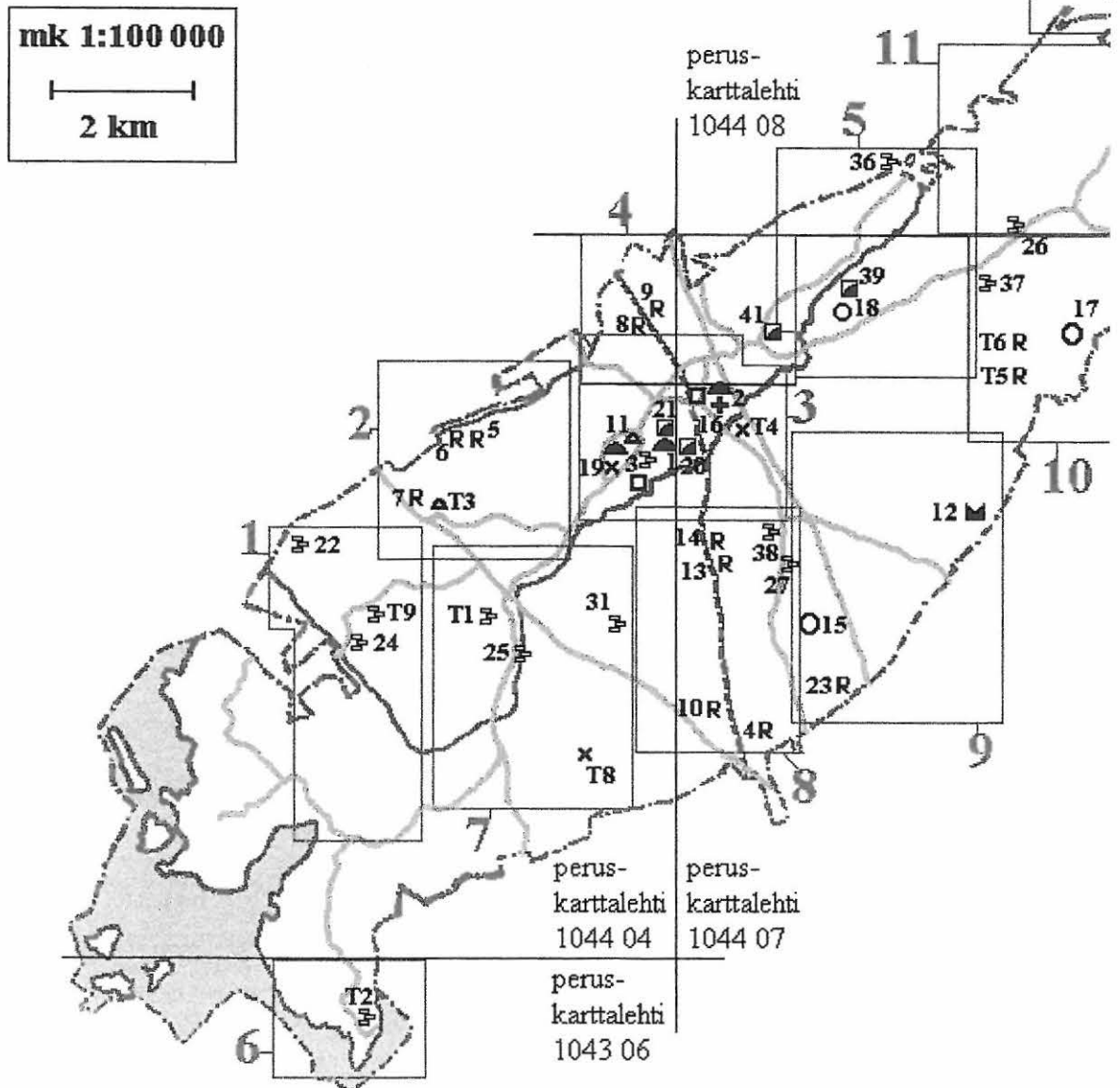
Kuulin 6.5.1995 Agneta Santalaiselta (omaa sukua Carpelan), että Ohensaaren kartanon pihan lähetyvillä oli Juhani Rinne kaivanut siellä ollutta kumpua tai röykkiötä. Arkistoista en ole löytänyt sellaista kaivausta koskevia merkintöjä. Kumpu tai röykkiö oli ollut, mikäli muistan kuulemani oikein, aivan lähellä Ohensaaren kartanon pihaa ja talousrakennuksia peruskartalla näkyvän ajotien varrella. Tiedossani ei ole, totesiko Rinne paikalta kaivauksessa jonkin muinaisjäänöksen.

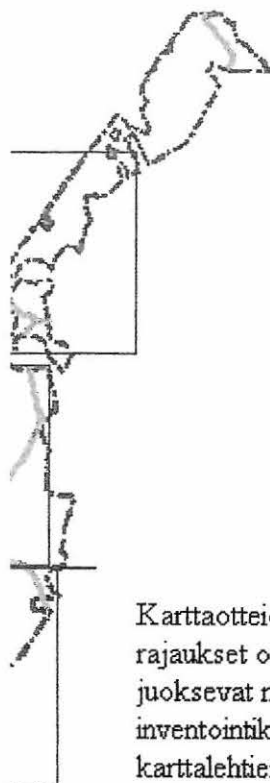
Kirkkovuori

Inventoinnin aikana sain kaksikin ilmoitusta Kirkkovuorella sijaitsevista kivikoista (Kirkkovuori on merkitty karttalehdelle 1044 08 KOLJOLA, ruutuun 3236/6731). Käydessäni Kirkkovuorella huomasin, että siellä oli

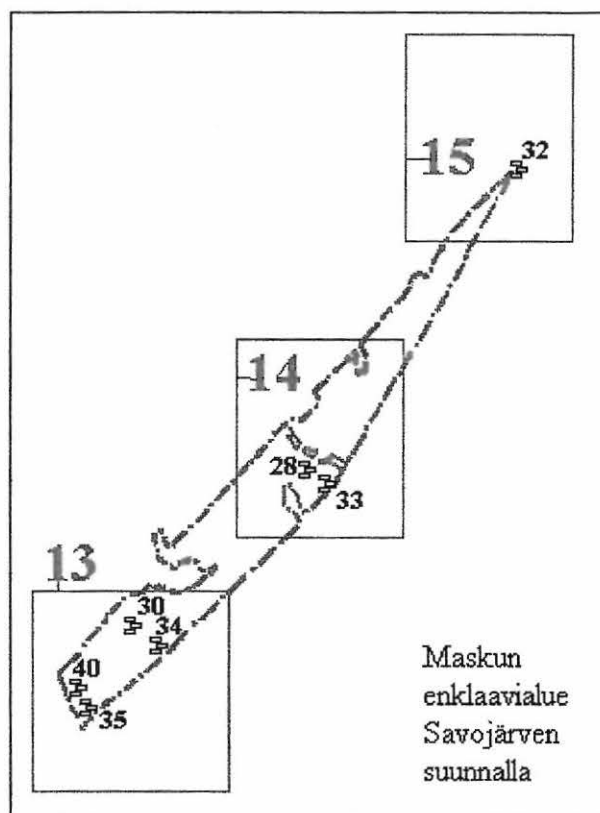
luonnollista lohkarpeltoa, johon jotkut aarteenetsijät olivat kaivaneet joskus syvennyksiä. Mitään hautaraunioita en Kirkkivuorelta havainnut.

Yleiskartta
 KIINTEITÄ MUINAISJÄÄNNÖSIÄ
 ja niiksi oletettavia kohteita
 Maskussa

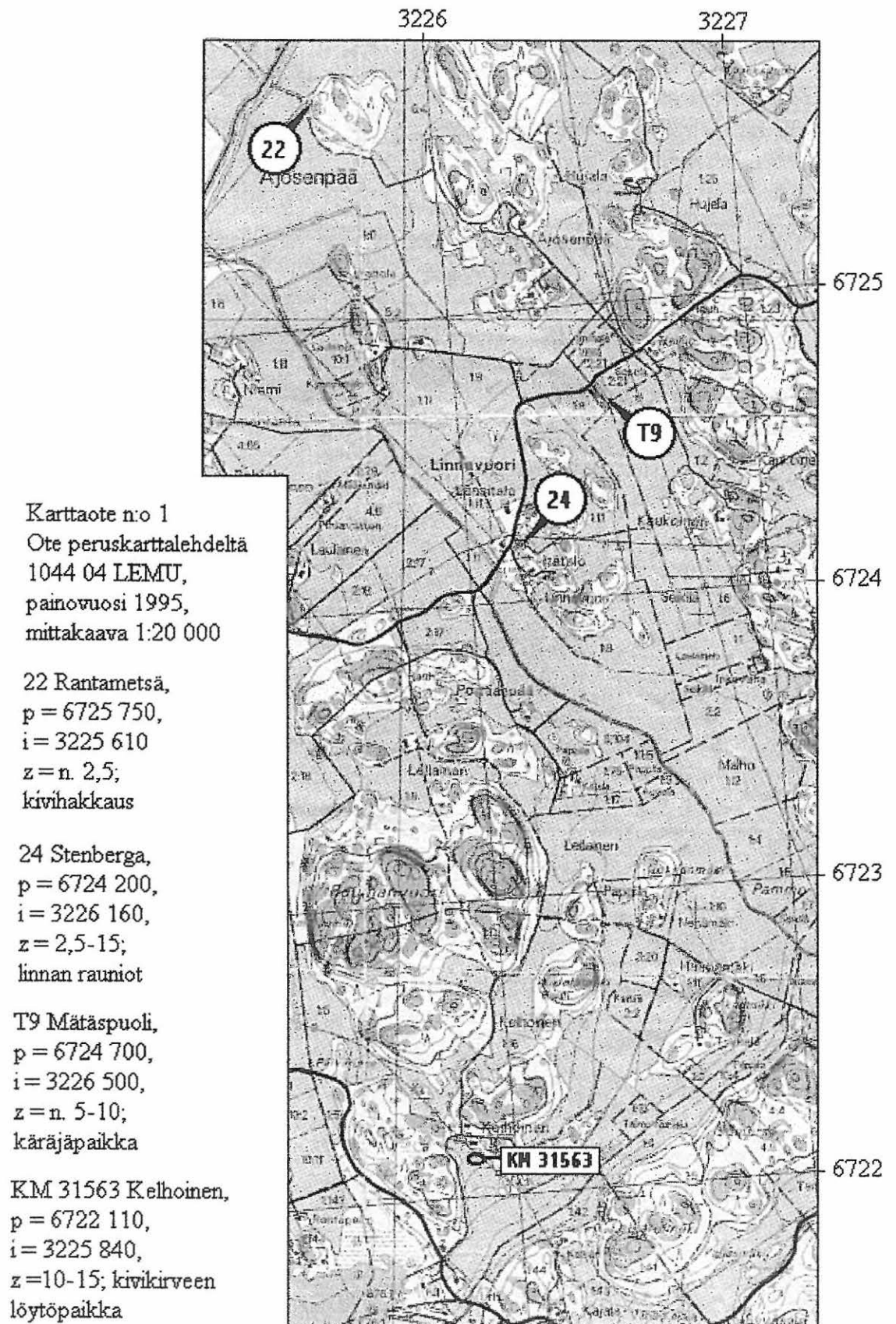
Karttaotteiden n:o 1-15 rajaukset osoitettu, muut juoksevat numerot ovat inventointikohteiden ja karttalehtien numeroita. T-kirjain osoittaa epävarmat muinaisjäännökset, ts. tentatiivikohteet.

Maskun enklaavialue Savojärven suunnalla

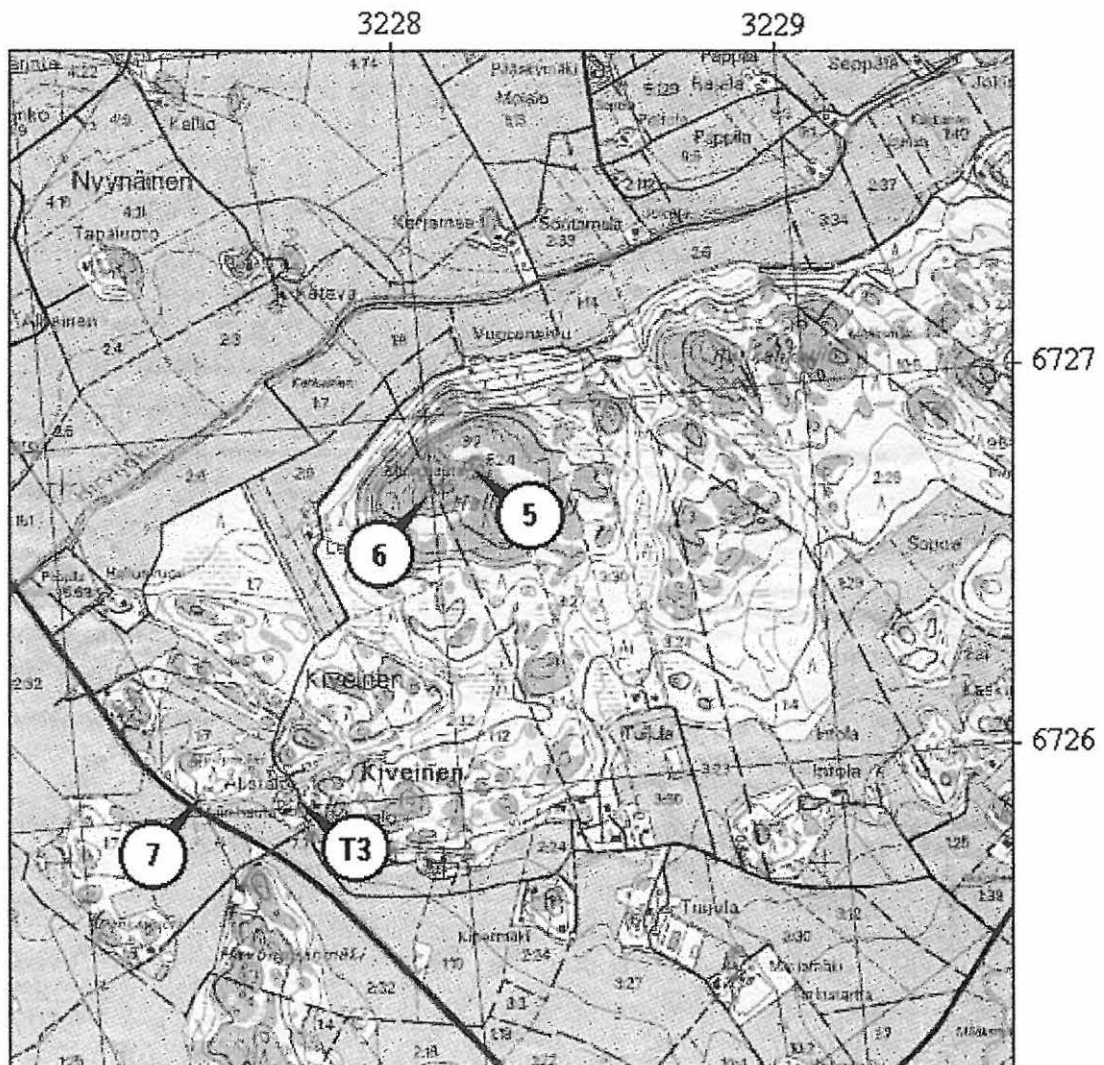
- joki
- - - kunnanraja
- tie
- || rautatie
- + kirkko

- kivikautinen asuinpaikka
- pronssi- tai rautakautinen asuinpaikka
- ▲ uhrikuppeja kalliolla
- R kiviroykkiö tai -roykkiöryhmä
- muinaislinna
- ▲ rautakautinen kalmisto
- esihistoriallinen muinaisjäännös, jonka tyyppi ei ole selvinnyt
- ⊞ historiallinen muinaisjäännös tyyppiä erittelemättä
- × muinaisjäännös, jonka ajoitus ja tyyppi epäselvä

Karttaote n:o 2

Ote peruskarttalehdeltä 1044 04 LEMU, painovuosi 1995, mittakaava 1:20 000

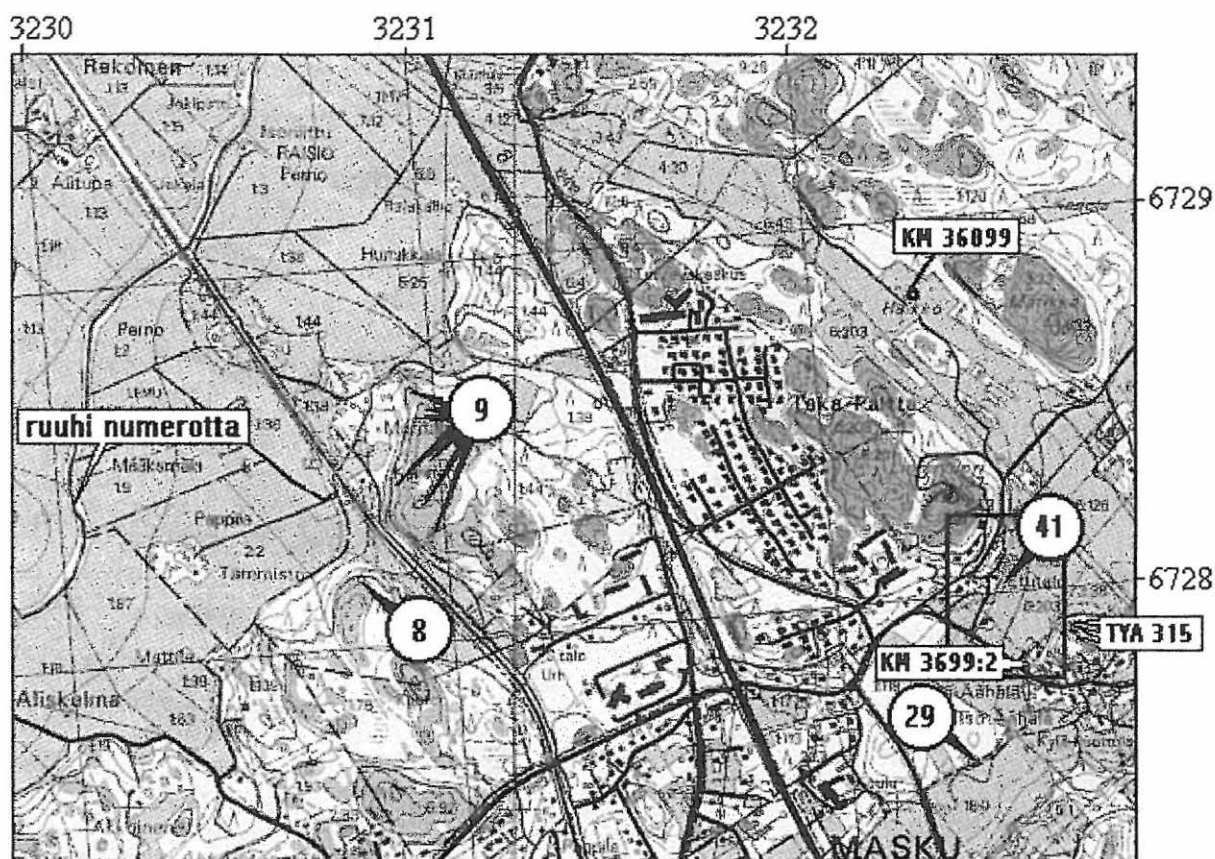

- 5 Vuorensivu, p = 6726 869, i = 3228 108, z = 52; kivirakenteet - röykkiöt
- 6 Hallusvuori, p = 6726 810, i = 3227 992, z = 45; muinaisjäännösryhmät: kivirakenteet - röykkiöt ja lähteet
- 7 Alistalo, p = 6726 067, i = 3227 321, z = 15; kivirakenteet - röykkiöt
- T3 Kukkulinna, p = 6726 020, i = 3227 580, z = 10-15; kulttipaikat - kuppikivet (kuppikallio)

Karttaote n:o 4

Ote peruskarttalehdiltä 1044 04 LEMU ja 1044 07 RUSKO, molempien painovuosi 1995 ja mittakaava 1:20 000

Tässä on rajauksella osoitettuna karttaote n:o 21:n alue.

8 Kairinen 1, p = 6728 203, i = 3230 773, z = 25; kivirakenteet - röykkiöt

9 Kairinen 2, p = 6728 359, i = 3230 938, z = 20-35; kivirakenteet - röykkiöt

29 Vahdon kirkkopolku, p = 6727 560, i = 3232 340, z = 22-22,5; kulkuväylä
historialliselta ajalta

41 Etutalo, p = 6728 020, i = 3232 440, z = 22,5; muinaisjäännös, esihistoriallinen

KM 3699:2 Wallinin paja, p = 6727 790, i = 3232 480, z = 20; pronssikirveen löytöpaikka

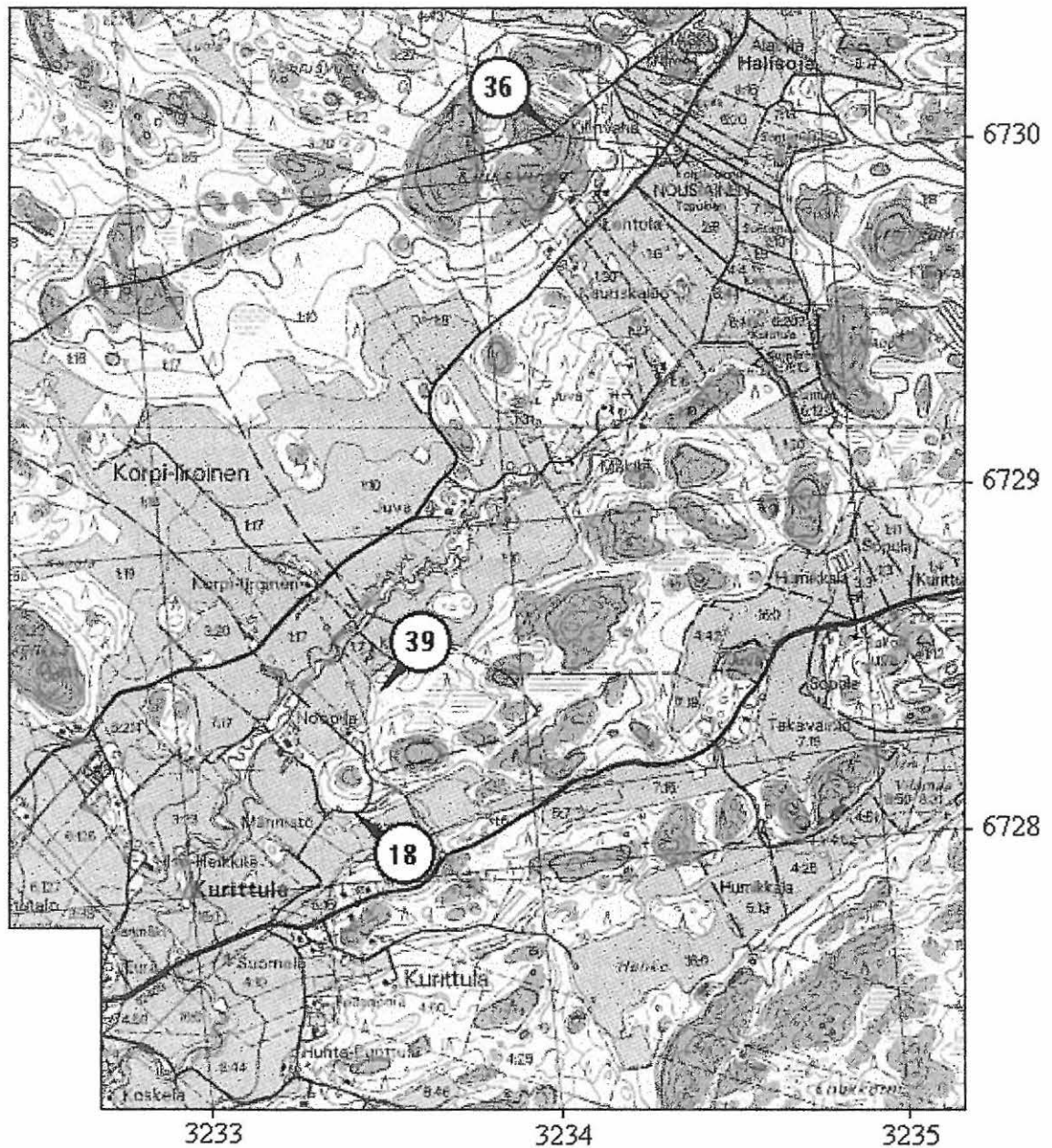
KM 36099 Haikko 1, p = n. 6728 800, i = n. 3232 280, z = 22,5; reikäkiven katkelman
löytöpaikka

TYA 315 Kullanmäki, p = 6727 860, i = 3232 620, z = 25-33; iskoksen tai iskosten ja
palamattoman luun löytöpaikka

N:otta Hirvijoki, p = 6728 440, i = 3230 030, z = <5; ruuhen löytöpaikka

Karttaote n:o 5

Ote peruskarttalehdiltä 1044 08 KOLJOLA ja 1044 07 RUSKO, molempien painovuosi 1995 ja mittakaava 1:20 000

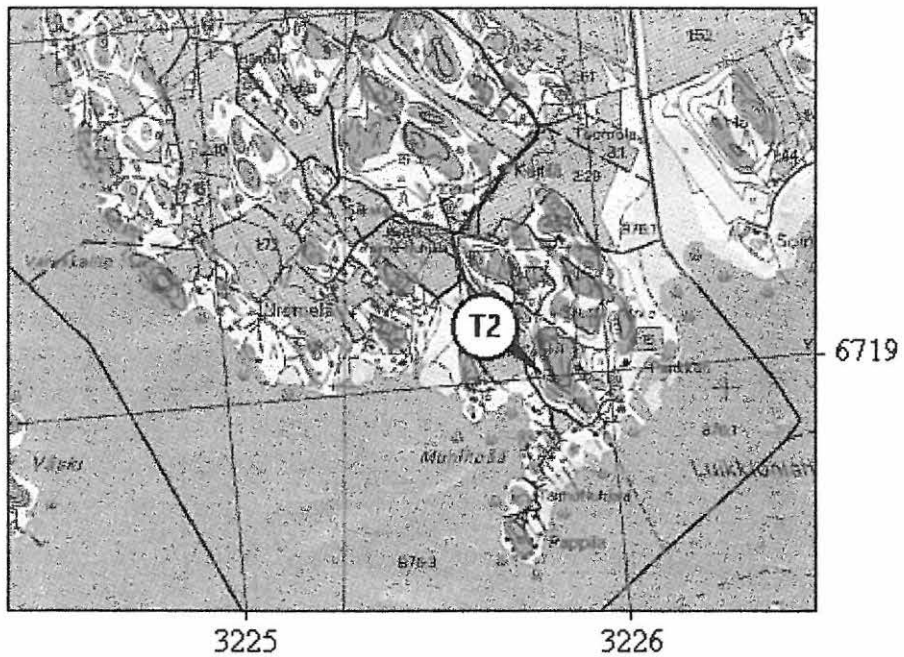
18 Noopila, p = 6728 244, i = 3233 511, z = 25-30; asuinpaikat

36 Kiuksvuori, p = 6730 120, i = 3234 200, z = 67,5; kivirakenteet - rajamerkit

39 Korpi-liroisten hiekkakuoppa, p = 6728 540, i = 3233 570, z = 25; työpaikat - tulisijat

Karttaote n:o 6

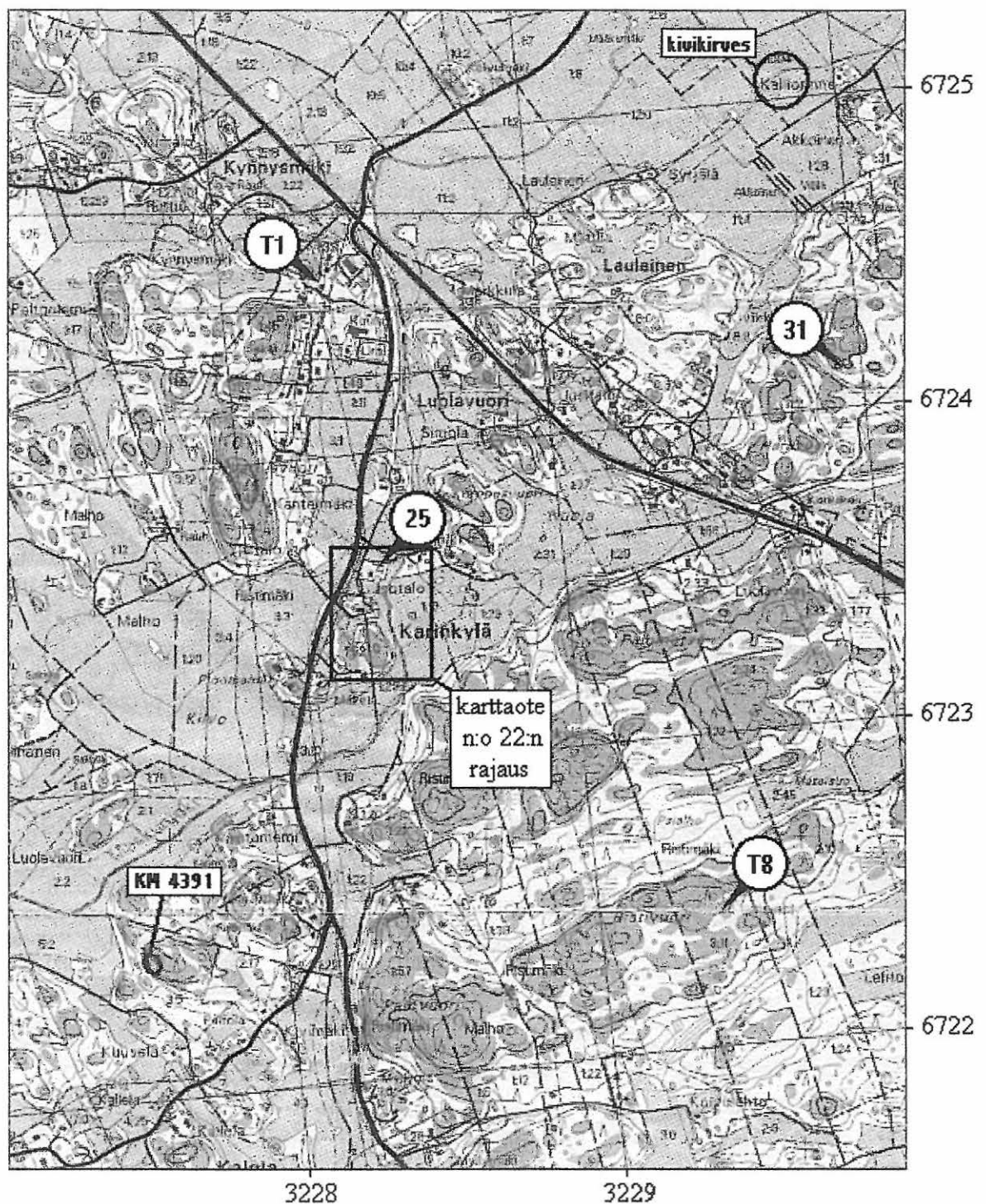
Ote peruskarttalehdeltä 1043 06 NAANTALI, painovuosi 1997, mittakaava 1:20 000

T2 Pakattulan Myllyvuori, p = 6719 010, i = 3225 830, z = 3-5; tunnistamaton muinaisjäännös

Karttaote n:o 7

Ote peruskarttalehdeltä 1044 04 LEMU, painovuosi 1995, mittakaava 1:20 000

25 Karinkylä, Isotalo, p = 6723 640, i = 3228 410, z = n. 4; kirkkorakenteet - luostarin jäännökset

31 Haravuori, p = 6724 130, i = 3229 940, z = n. 35; muistomerkit

T1 Sunhill, p = 6724 560, i = 3228 310, z = 15-20; kivirakenteet - kiviaidat

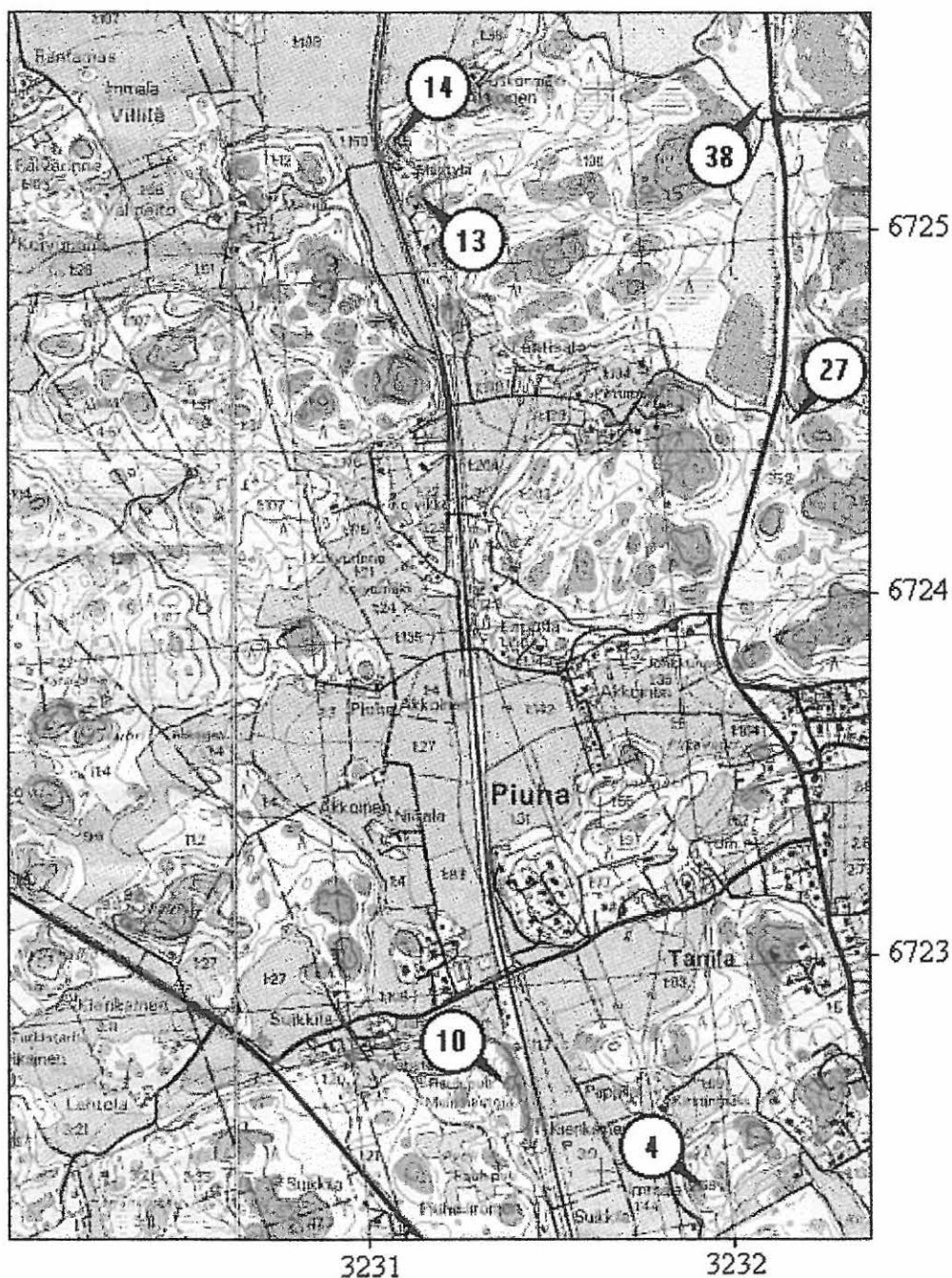
T8 Ristivuori, p = 6722 440, i = 3229 387, z = 50; kivirakenteet - latomukset

KM 4391 Valkamäen luola, p = ?, i = ?, z = ?; aarteen löytöpaikka

N:otta Kalliorinne, p = 6725 080, i = 3229 830, z = 5; reikäkirveen löytöpaikka

Karttaote n:o 8

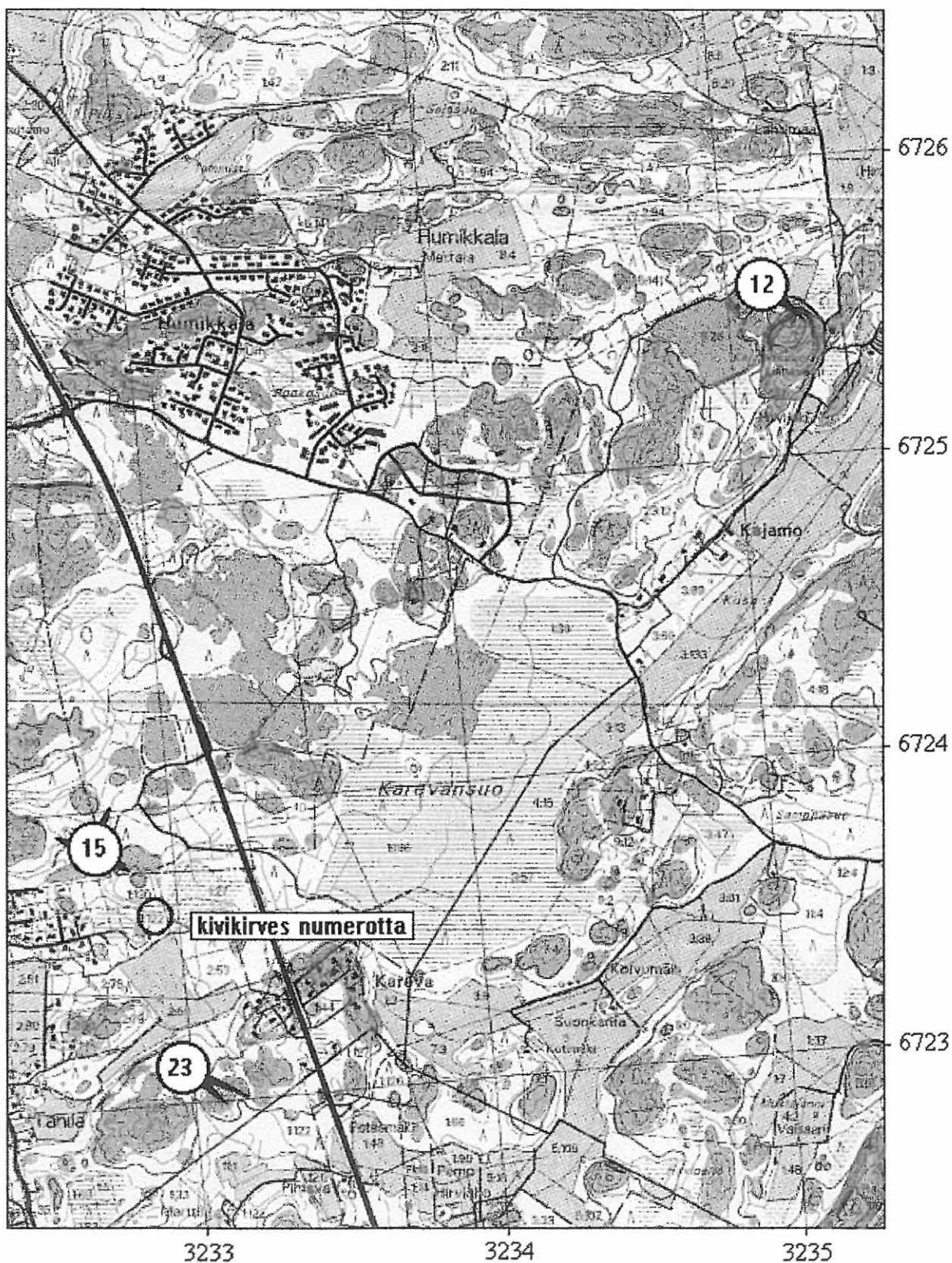
Ote peruskarttalehdiltä 1044 04 LEMU ja 1044 07 RUSKO, molempien painovuosi 1995 ja mittakaava 1:20 000

- 4 Salomäki, p = 6722 389, i = 3231 930, z = 30; kivirakenteet - röykkiöt
 10 Pysäkin kallio, p = 6722 726, i = 3231 438, z = 27,5; kivirakenteet - röykkiöt
 13 Kuusimäki, p = 6725 200, i = 3231 400, z = 20-25; kivirakenteet - röykkiöt
 14 Päivärinta, p = 6725 380, i = 3231 360, z = 20-25; kivirakenteet - röykkiöt
 27 Suuri Postitie, p = 6724 530, i = 3232 350, z = 32,5; kulkuväylät
 38 Golf-kenttä, p = 6725 350, i = 3232 370, z = 30-35; maarakenteet - kuopat

Karttaote n:o 9

Ote peruskarttalehdeltä 1044 07 RUSKO, painovuosi 1995, mittakaava 1:20 000

12 Kajamonvuori, p = 6725 367, i = 3235 187, z = 37,5-62,9; puolustusvarustukset -
muinaislinnat

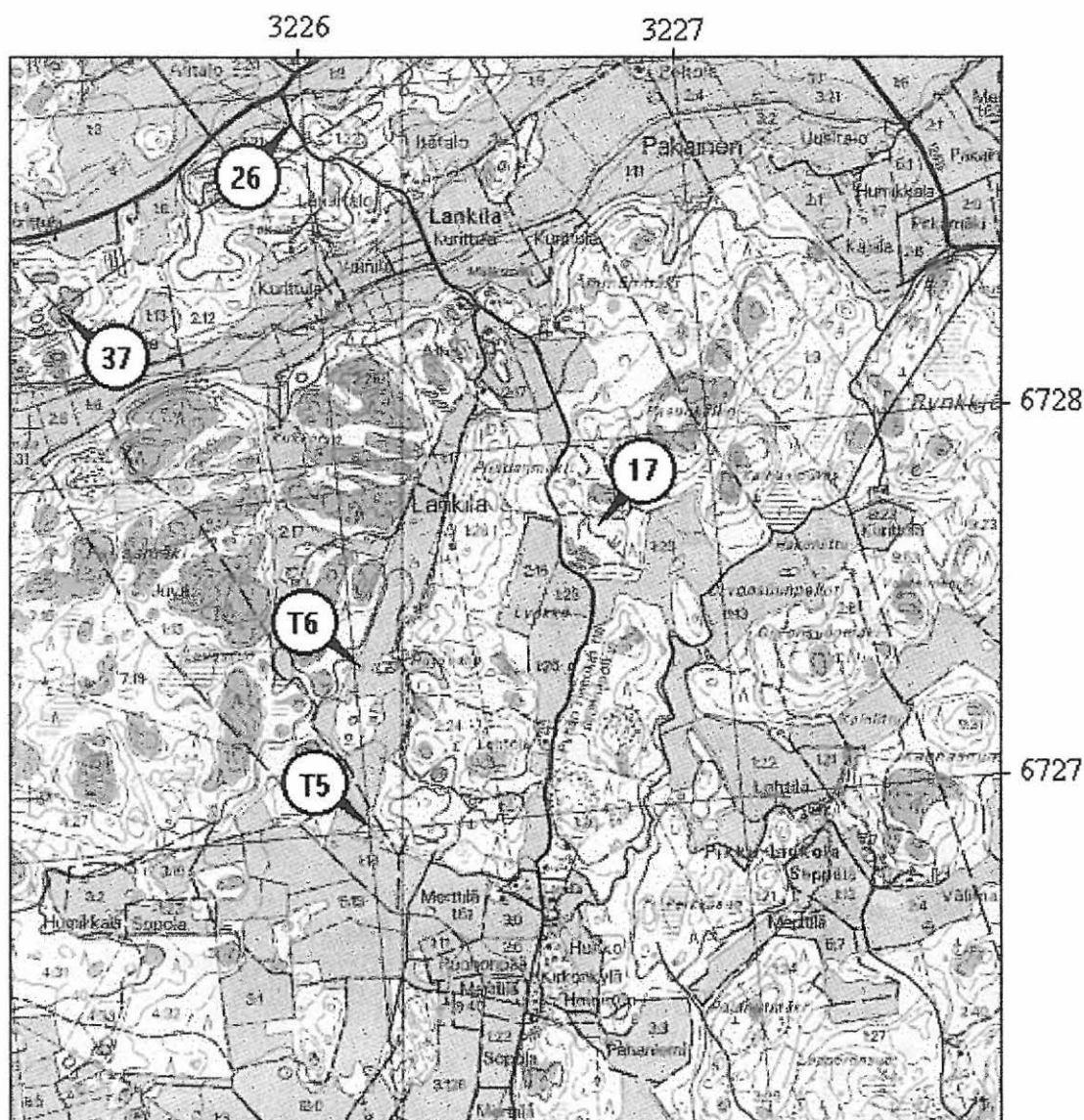
15 Kankaisten sorakuoppa, p = 6723 938, i = 3232 685, z = 30-40; asuinpaikat

23 Kareva, p = 6723 010, i = 3233 130, z = 40-45; kivrakenteet, røykkiöt

N:otta Parviila, p = 6723 670, i = 3232 871, z = 30, kivikirveen löytöpaikka

Karttaote n:o 10

Ote peruskarttalehdeltä 1044 07 RUSKO, painovuosi 1995, mittakaava 1:20 000

17 Pasunkallion lammet, p = 6727 790, i = 3236 715, z = 45-47,5; asuinpaikat

26 Nunnapolku, ks. myös karttaote n:o 11

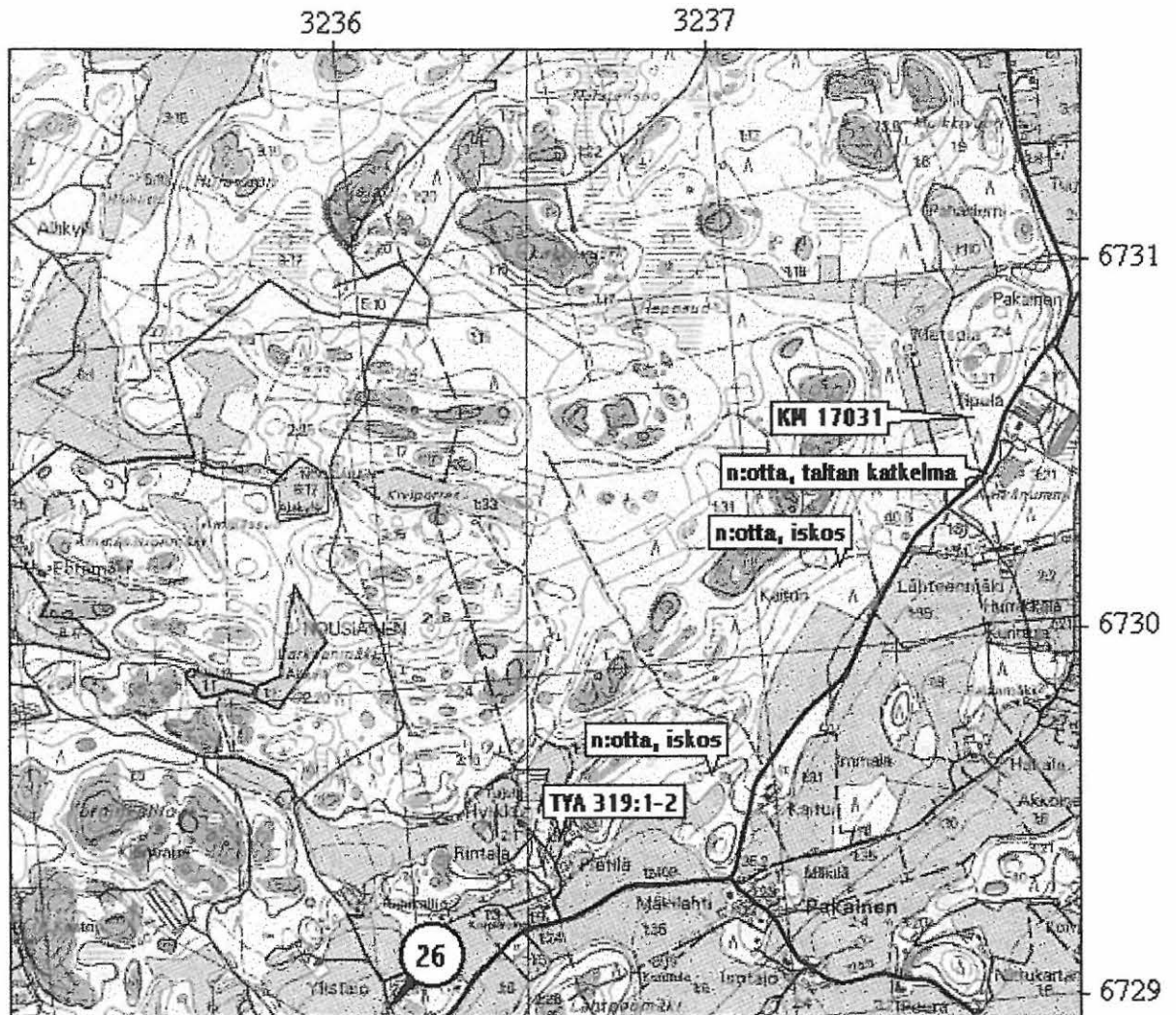
37 Herranpiltinpalta, p = 6728 480, i = 3235 290, z = n. 40; rajamerkit

T5 Hotovaha 1, p = 6727 020, i = 3236 000, z = 32,5-35; kivirakenteet, röykkiöt

T6 Hotovaha 2, p = 6727 430, i = 3236 010, z = 35-40; kivirakenteet, röykkiöt

Karttaote n:o 11

Ote peruskarttalehdeltä 1044 08 KOLJOLA, painovuosi 1995, mittakaava 1:20 000

26 Nunnapolku, p = 6729 130, i = 3235 890, z = + 30; kulkuväylä, (ks. myös karttaote n:o 10)

KM 17031 Kaiturin sorakuoppa, p = 6730 580, i = 3237 630, z = 40-45; kahden vasarakirveen löytöpaikka

TYA 319:1-2 Pietilä, p = 6729 560, i = 3236 400, z = n. 35; kahden kivitaltan löytöpaikka

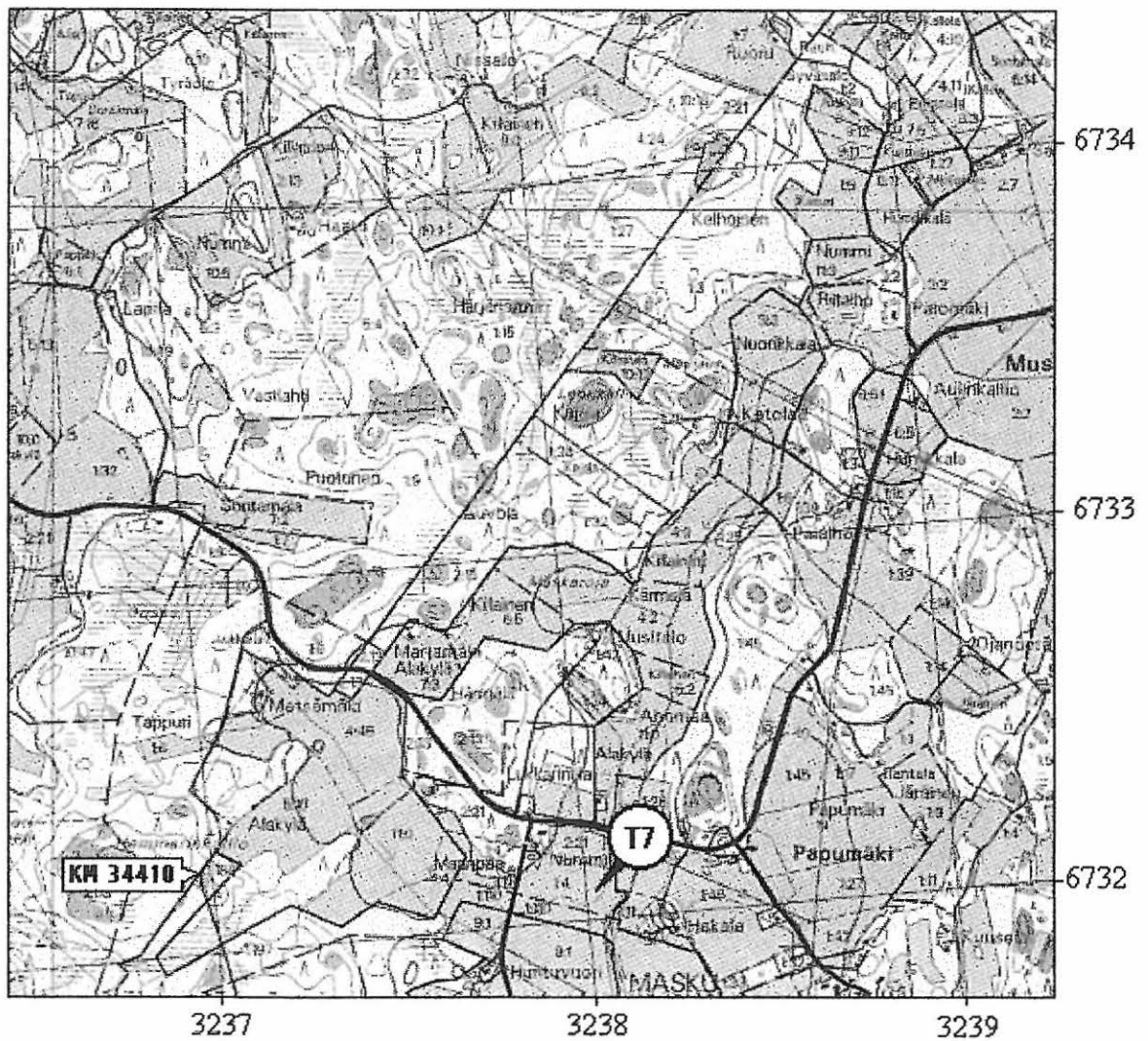
n:otta Nälkänummi, p = 6730 430, i = 3237 640, z = 40-45; taltan katkelma

n:otta Karjankallio, p = 6730 220, i = 3237 240, z = 45; iskoksen löytöpaikka

n:otta Lammikon vierus Kaiturissa, p = 6729 700, i = 3236 840, z = n. 40; iskoksen löytöpaikka

Karttaote n:o 12

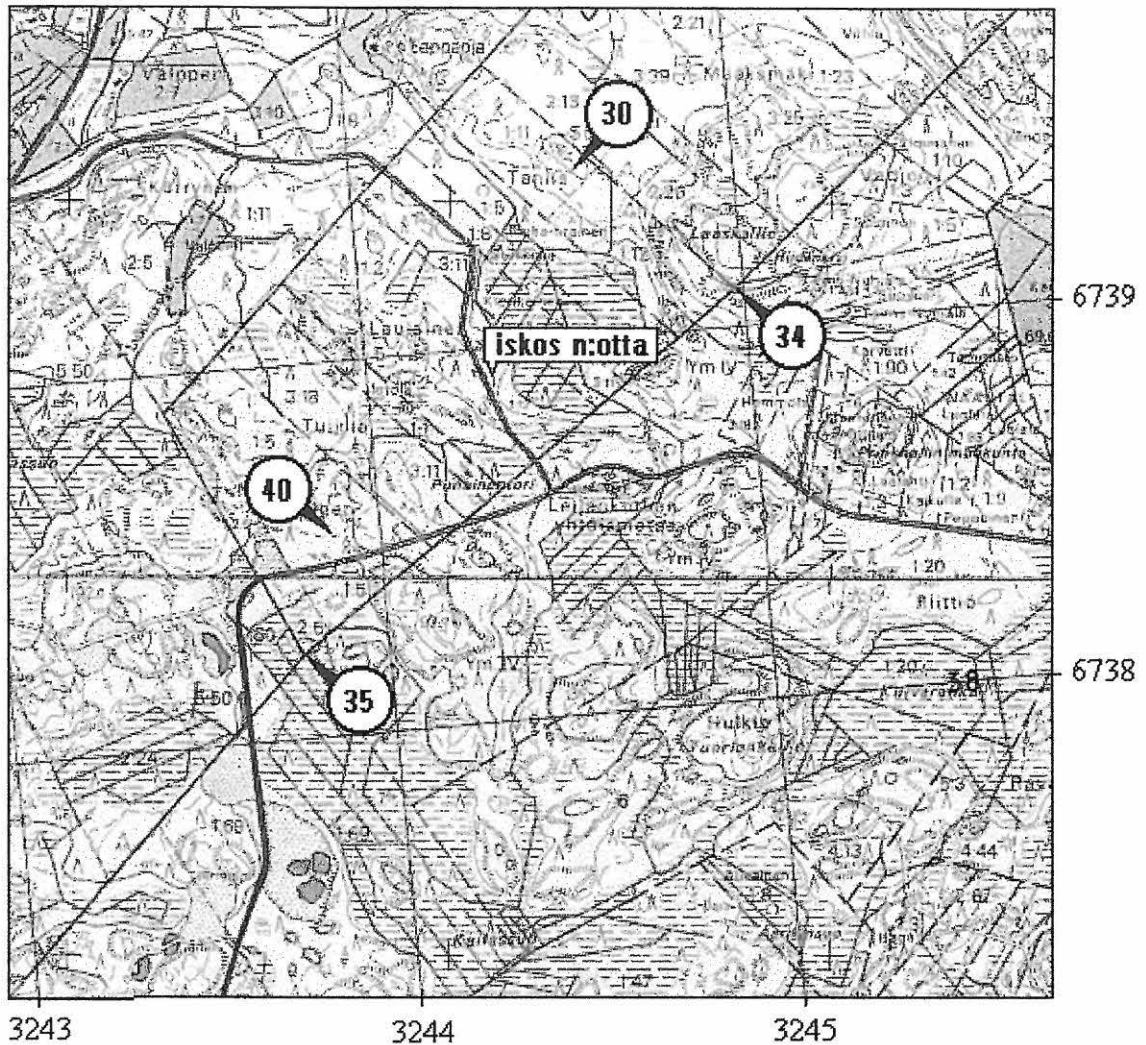
Ote peruskarttalehdeltä 1044 08 KOLJOLA, painovuosi 1995, mittakaava 1:20 000

T7 Nummila, p = 6732 080, i = 3238 020, z = 37,5; muinaisjäännös? (iskosten löytöpaikka)
 KM 34410 Hammarinkallio, p = 6732 220, i = 3236 960, z = 45-50; iskosten löytöpaikka

Karttaote n:o 13

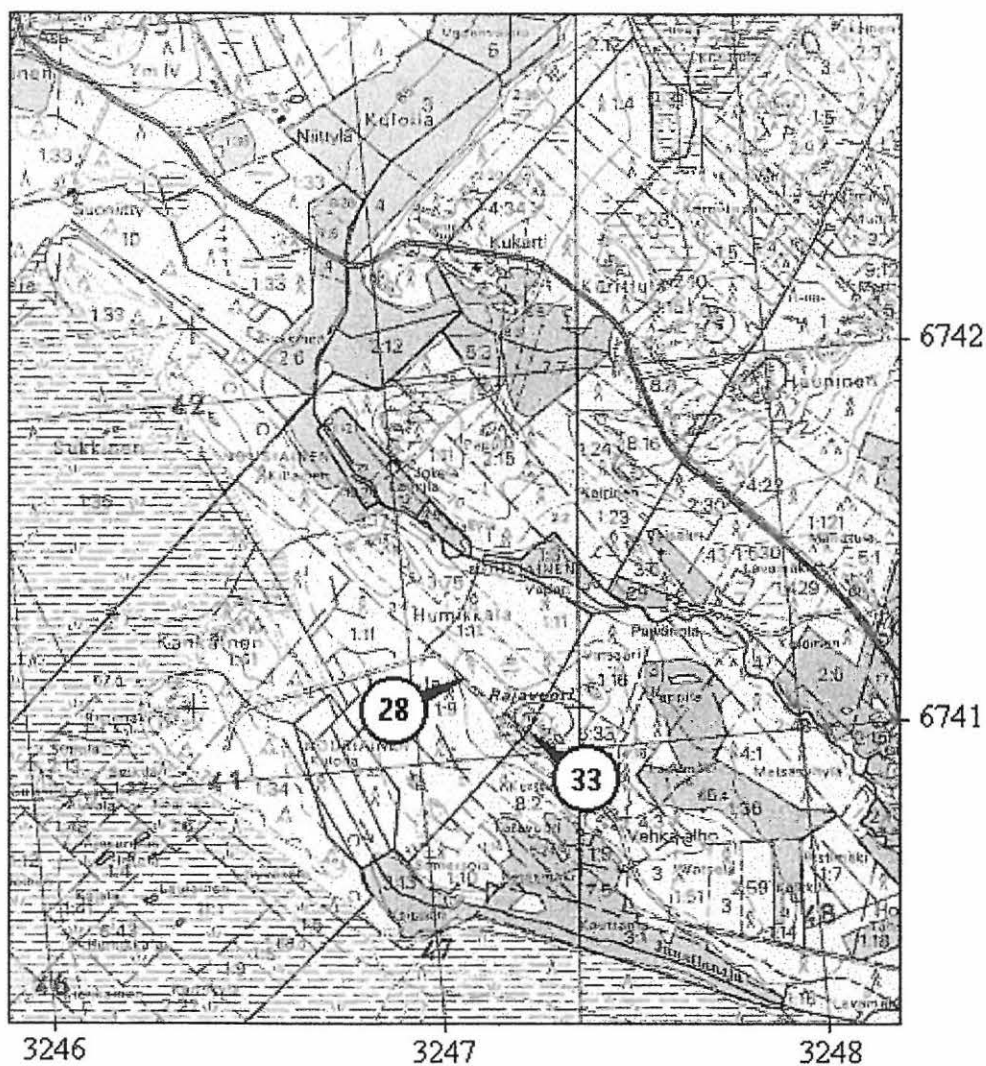
Ote peruskarttalehdiltä 1044 12 SAVOJÄRVI ja 1044 11 VAHTO, molempien painovuosi 1984 ja mittakaava 1:20 000

- 30 Huovien tie, p = 6739 440, i = 3244 580, z = 70; kulkuväylät
 34 Laaskallio, p = 6739 100, i = 3244 980, z = 80; rajamerkit
 35 Heinäköykky, p = 6738 220, i = 3243 770, z = 80-85; rajamerkit
 40 Kailassuo, p = 6738 560, i = 3243 870, z = 82,5; tervahauta
 n:otta Pitäjänmetsä, p = 6738 920, i = 3244 330, z = 67,5; porfyryri-iskoksen
 löytöpaikka

Karttaote n:o 14

Ote peruskarttalehdelta 1044 12 SAVOJÄRVI, painovuosi 1984, mittakaava 1:20 000

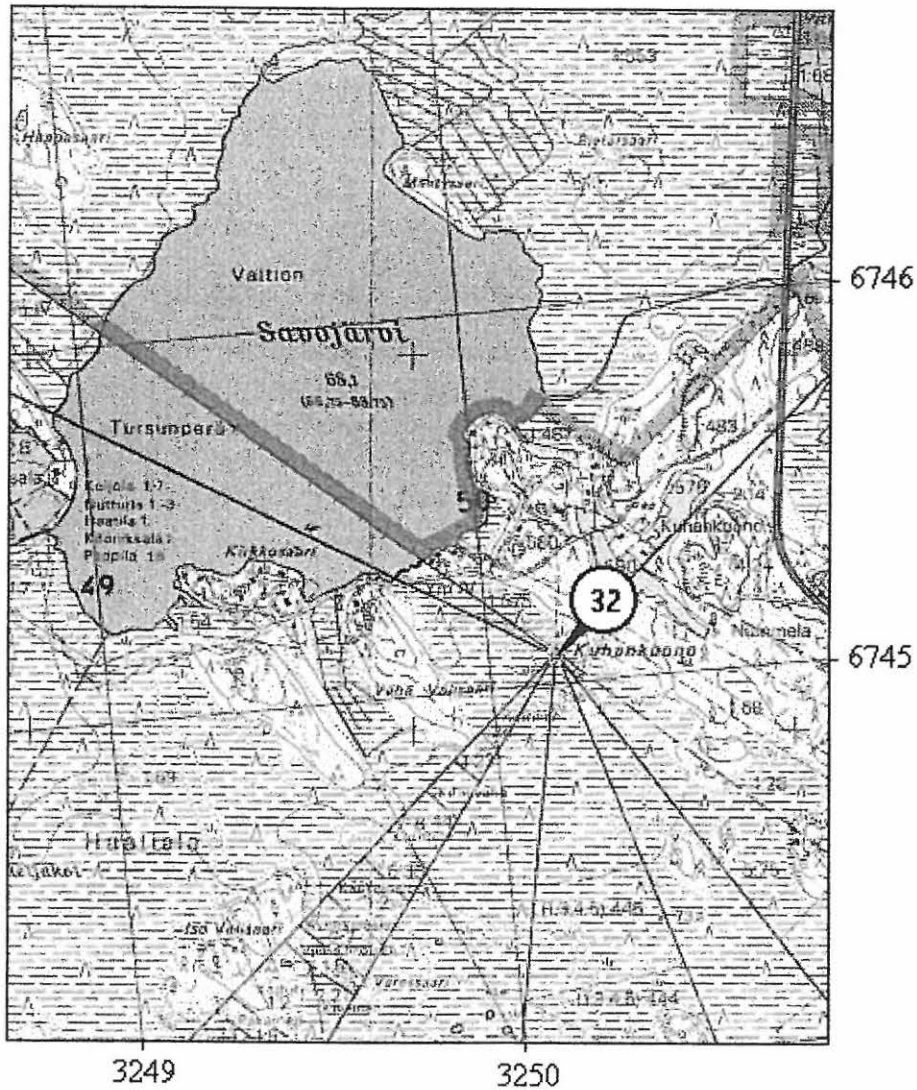

28 Airikin tie, p = 6741 220, i = 3247 130, z = 70-75; kulkuväylä

33 Rajavuori, p = 6741 050, i = 3247 290, z = 87,5; rajamerkki

Karttaote n:o 15

Ote peruskarttalehdeiltä n:o 1044 12 SAVOJÄRVI, painovuosi 1984, mittakaava 1:20 000

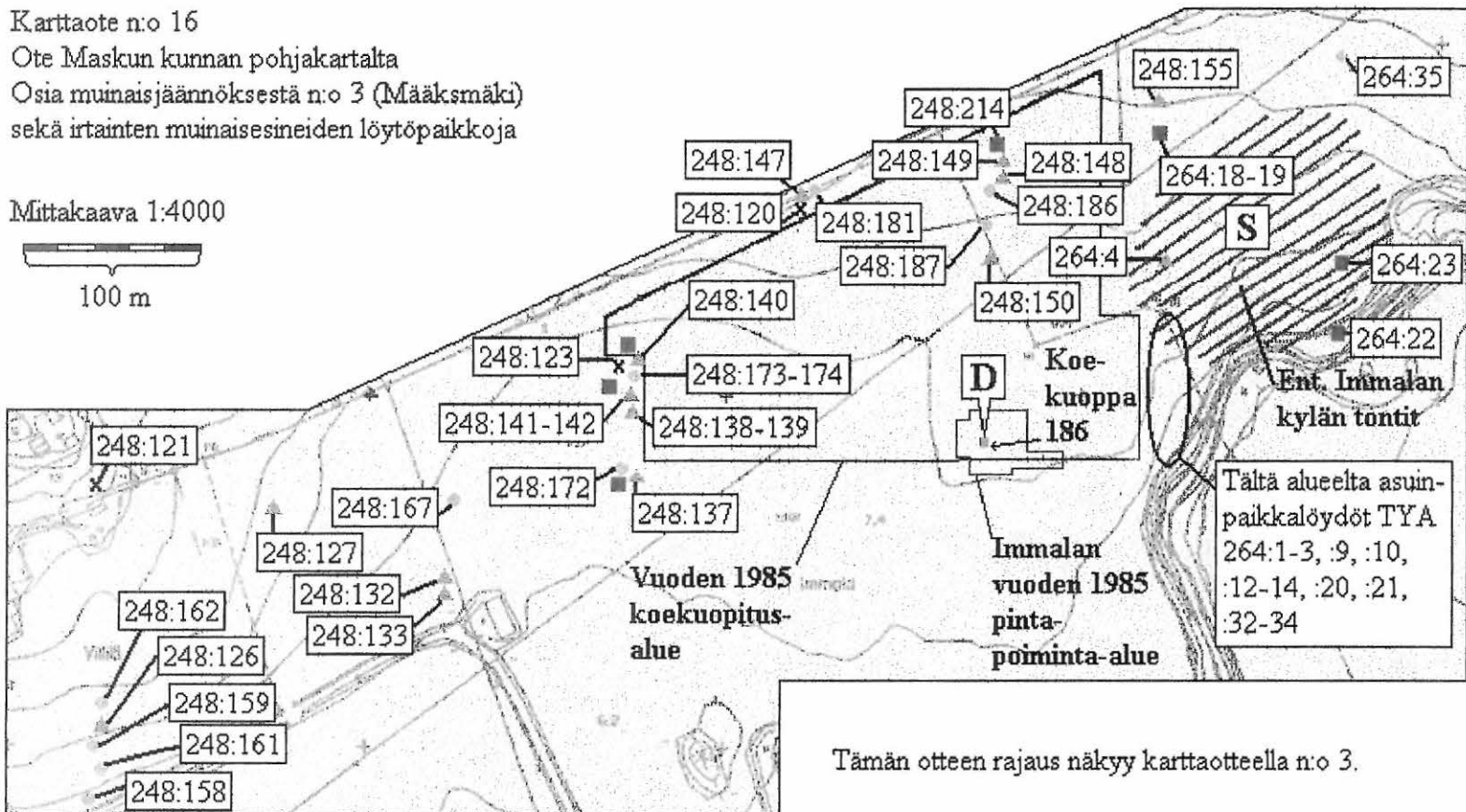
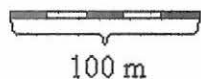
32 Kuhankuono, p = 6745 080, i = 3250 170, z = 70; rajamerkki

Karttaote n:o 16

Ote Maskun kunnan pohjakartalta

Osia muinaisjännöksestä n:o 3 (Määksmäki)
sekä irtainten muinaisesineiden löytöpaikkoja

Mittakaava 1:4000

Kirjaintunnukset viittaavat selostuksiin tekstissä

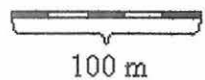
▲ keramiikkaa	× esine
● piitä	■ rautakuonaa

248: = Turun yliopiston Arkeologian oppiaineen kokoelmien päännumero 248, sille kuuluvat löytölajien tilastokartamerkit ovat Aino Nissinahon karttojen mukaisesti.

Karttaote n:o 17
Ote Maskun
kunnan pohjakartalta

Muinaisjäännökset
n:o 1 (Kalmuhaka), 20
Lammashaka ja 21
Haapalan torppa sekä
irtainten muinaisesineitten
löytöpaikkoja

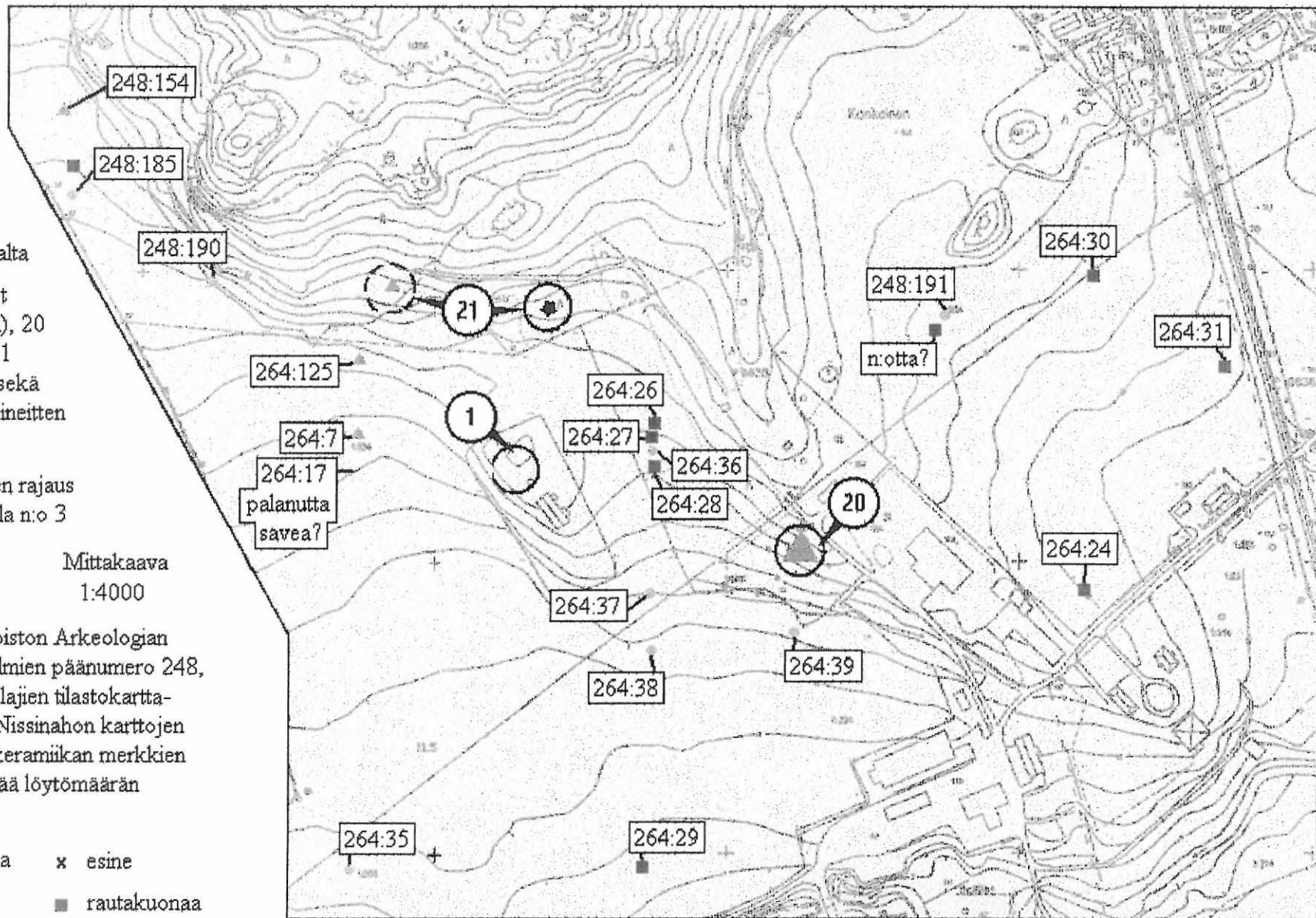
Tämän karttaotteen rajaus
näkyvyy karttaotteella n:o 3

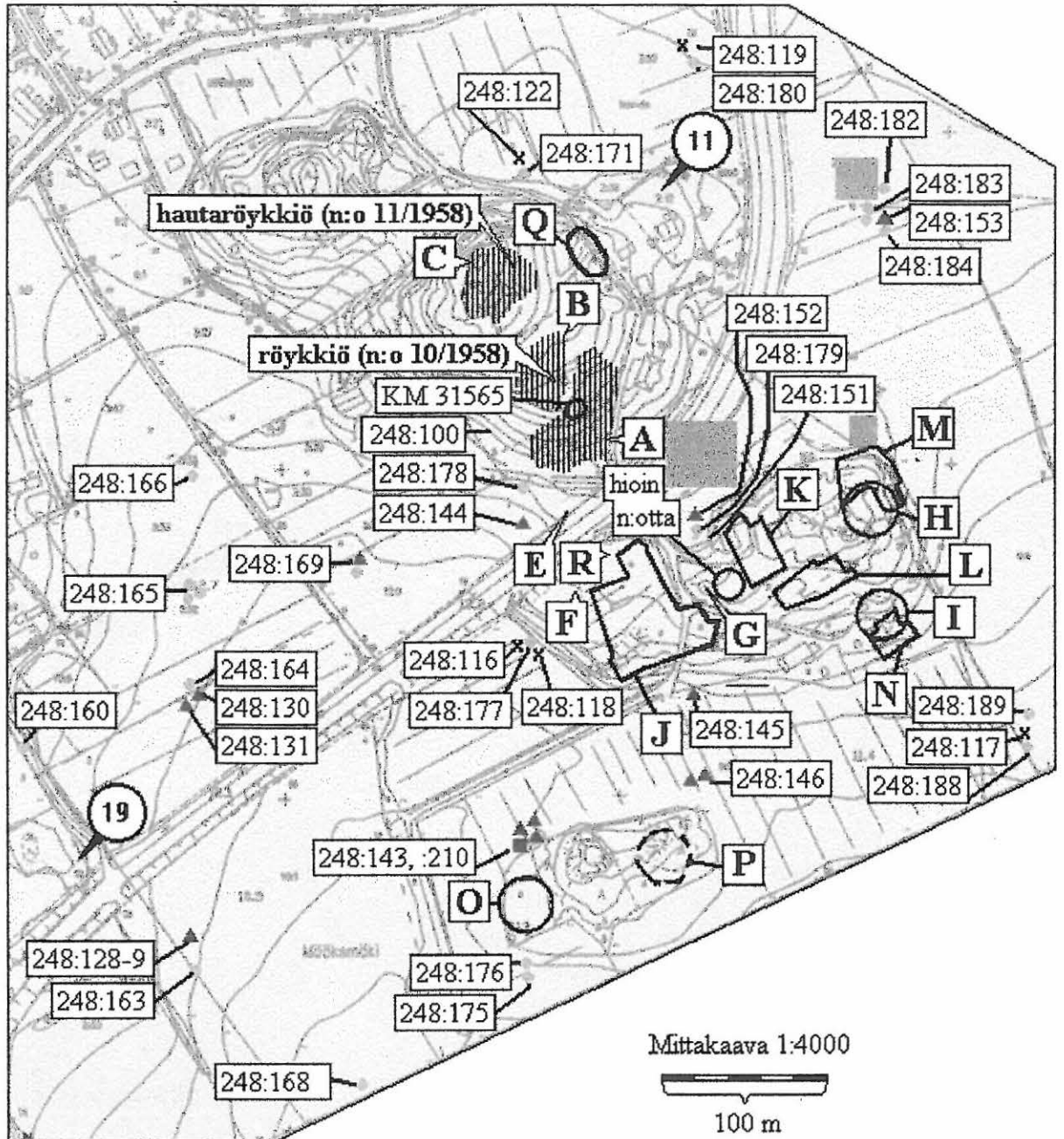

Mittakaava
1:4000

248: = Turun yliopiston Arkeologian
oppiaineen kokoelmien päänumero 248,
sille kuuluvat löytölajien tilastokartta-
merkit ovat Aino Nissinahon karttojen
mukaisesti; tässä keramiikan merkkin
koon vaihtelu esittää löytömäärän
vaihtelua.

▲ keramiikkaa	x esine
• puita	■ rautakuonaa

Karttaote n:o 18

Ote Maskun kunnan pohjakartalta. Oteen rajaus näkyy karttaotteella n:o 3.

Kiinteät muinaisjäännökset n:o 11 (Mäkelä), 19 (Kreula), osia muinaisjäännöksestä n:o 3 (Määksmäki) sekä irtainten muinaisesineiden löytöpaikkoja

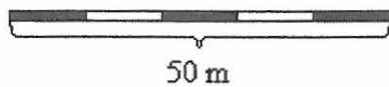
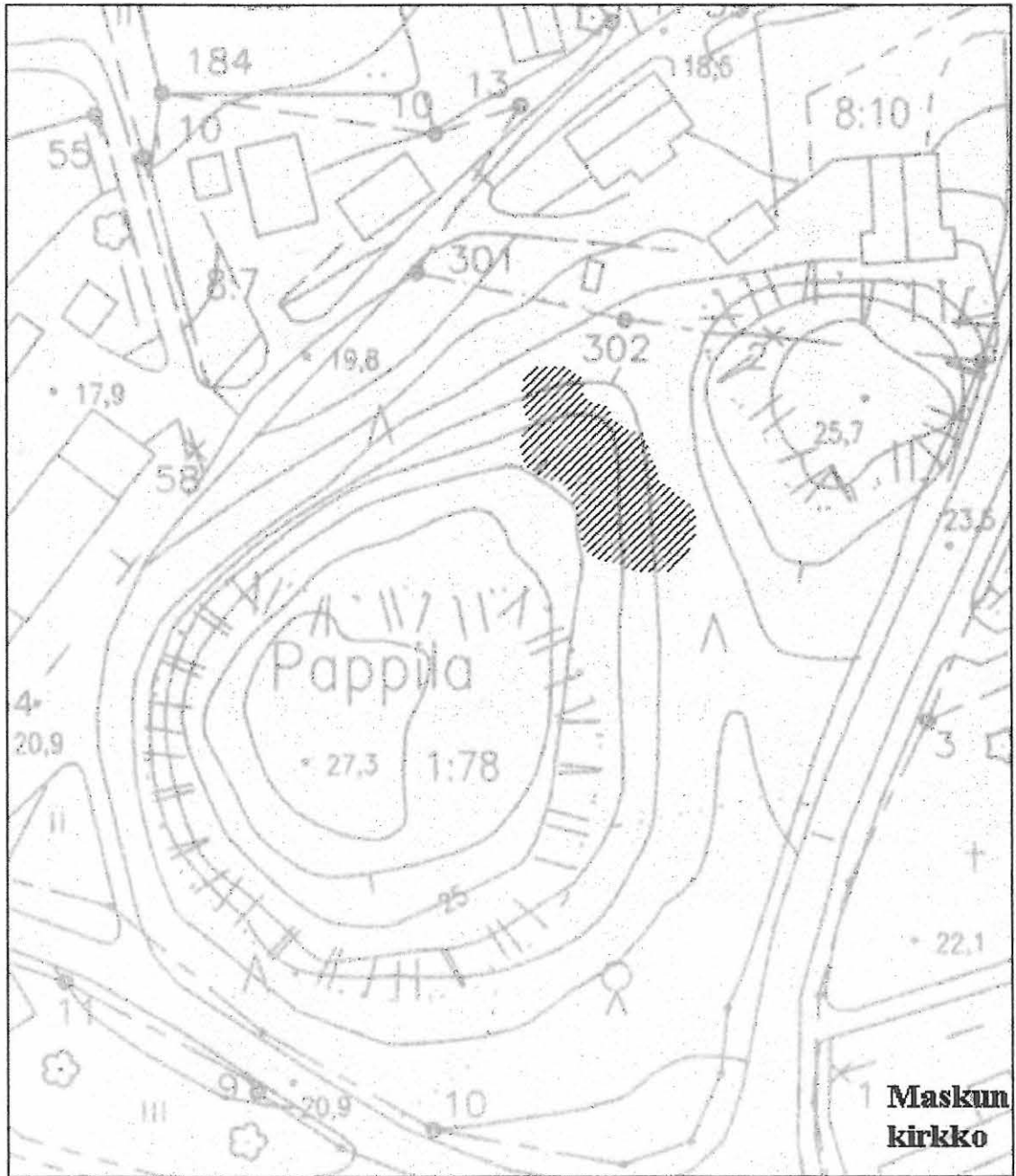
Kirjaintunnukset viittaavat selostuksiin tekstissä.

248: = Turun yliopiston Arkeologian oppiaineen kokoelmien päänumero 248, sille kuuluvat löytölajien tilastokarttamerkki ovat Aino Nissinahon karttojen mukaisesti; tässä rautakuonan merkkien koon vaihtelu esittää löytömäärän vaihtelua.

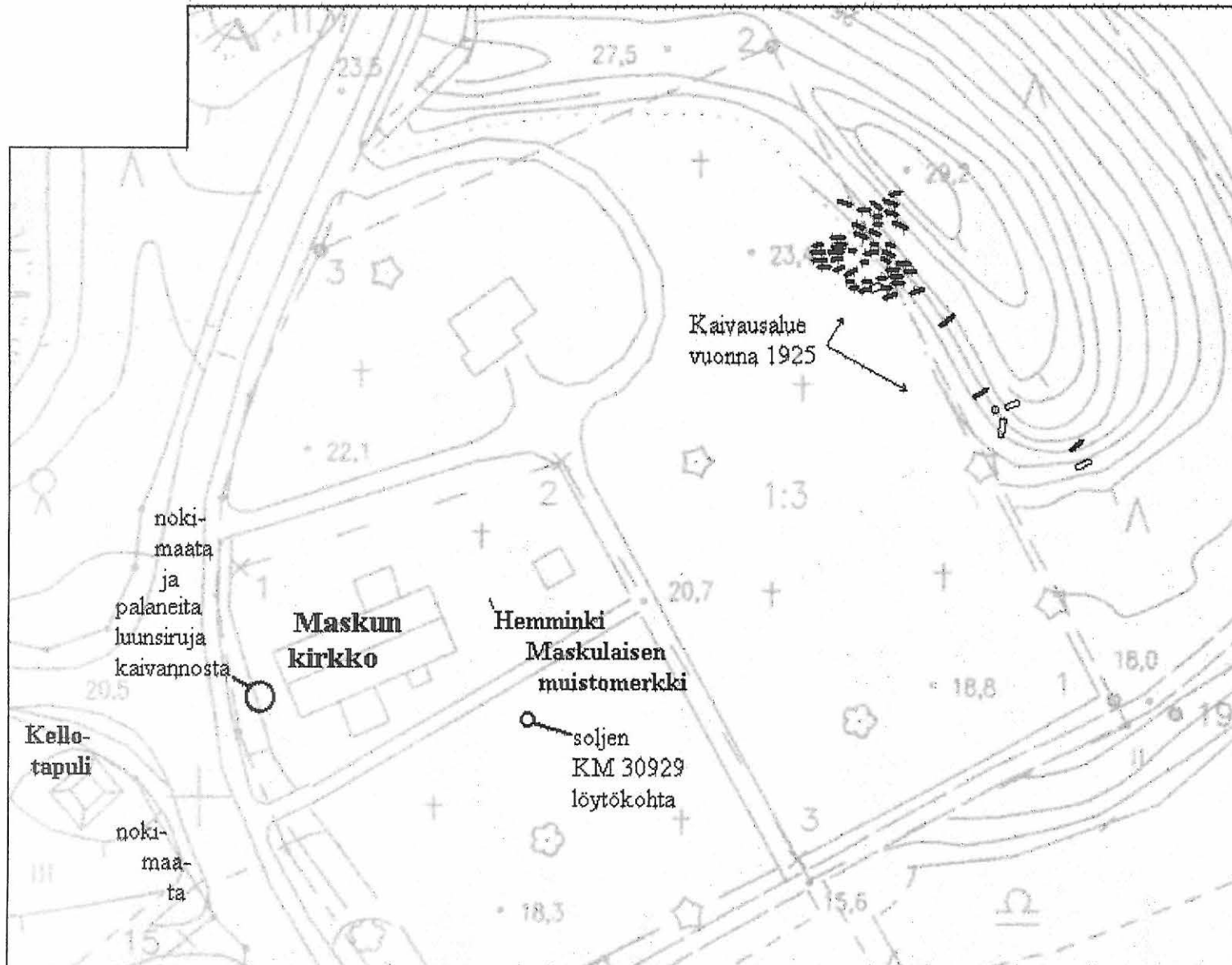
▲ keramiikkaa	× esine
● puita	■ rautakuonaa

Karttaote n:o 19, Myllymäen esihistoriallinen asuinpaikka (n:o 16)
 Ote Maskun kunnan pohjakartalta, tässä vinoviivoitettuna alue, jolta on asuinpaikkaan
 liittyviä löytöjä tai rakenteita koekuopista.

Tämän otteen rajaus näkyy karttaotteelta n:o 3.

Mittakaava 1:1000

Karttaote n:o 20

Ote Maskun kunnan pohjakartalta

Mittakaava tässä 1:1000.

50 m

 Vuonna 1925 tatkitut hautakuopat kaivauksen yleiskartan mukaan

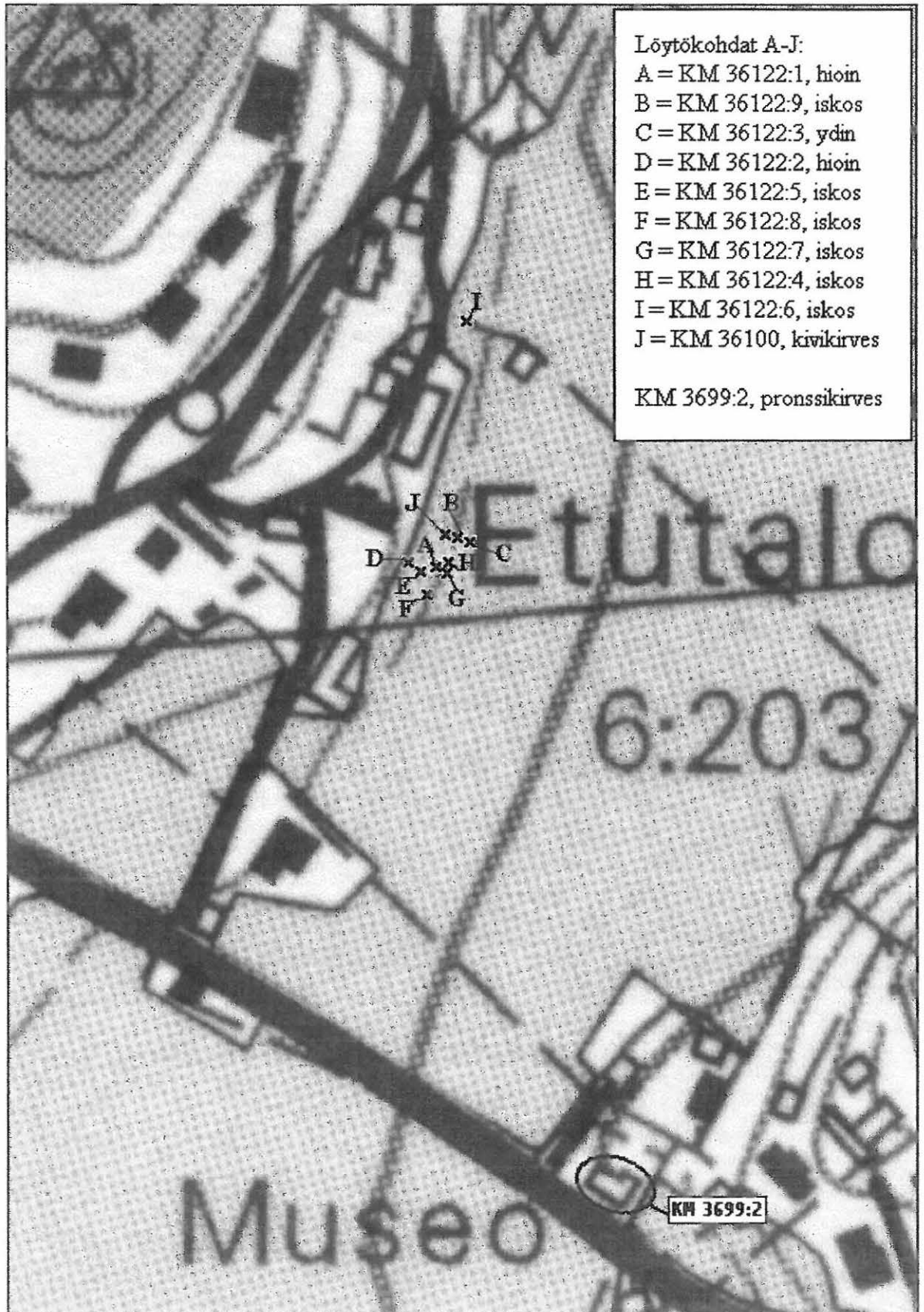
Vuonna 1999 tarkastatun röykkiön sijaintikohta on tämän karttaotteen oikean alakulman tienoilla; tarkempi sijainti ei ole tätä laadittaessa selvillä.

Tämän karttaotteen rajaus näkyy karttaotteella n:o 3.

Karttaote n:o 21

Löytöpaikkoja Etutalon pihamaan lähetyvillä (löytökohdat A-J ovat inventointikohteessa n:o 41)

Tämän karttaotteen rajaus on esitetty karttaotteella n:o 4.

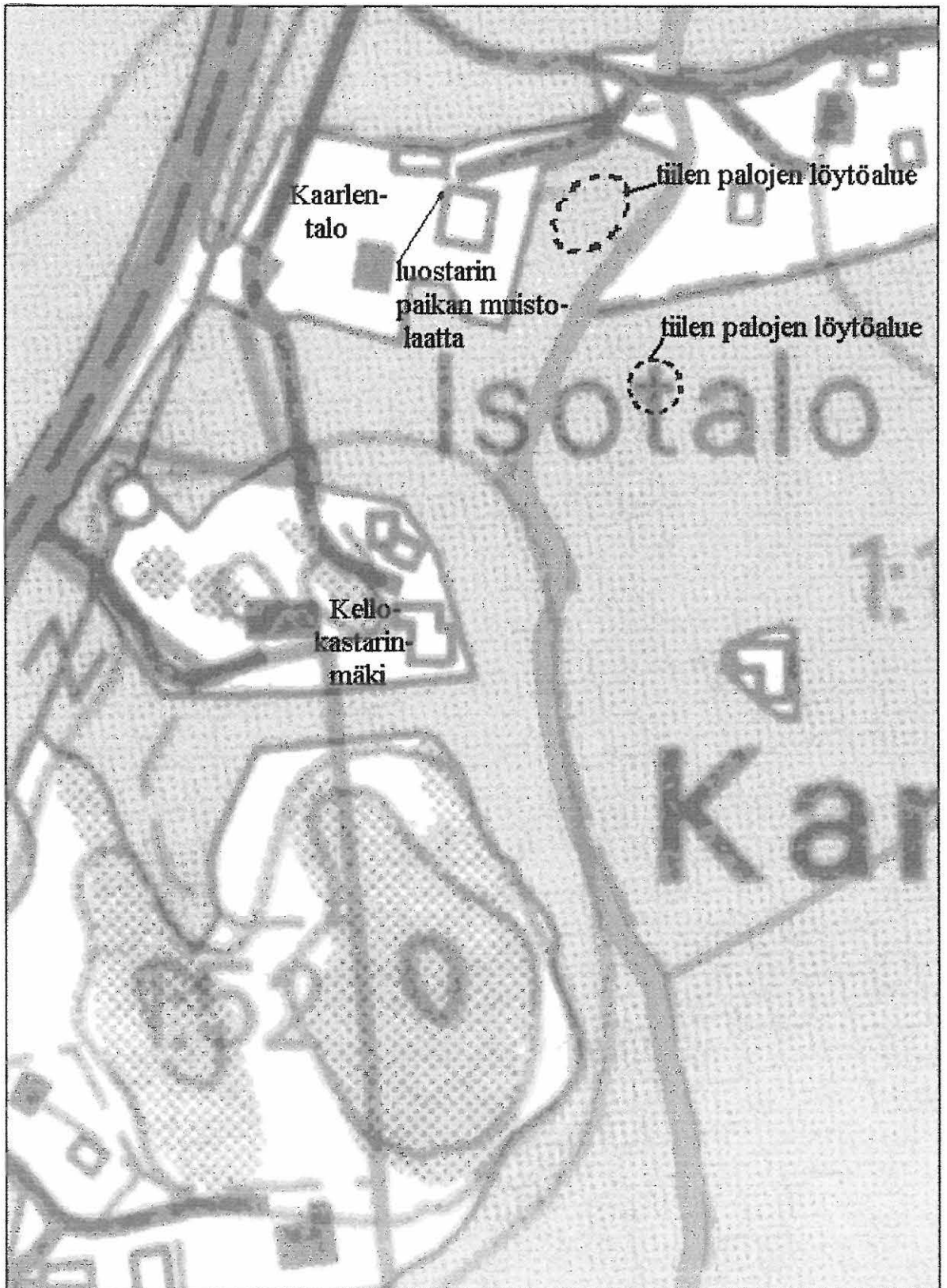
100 m

Mittakaava 1:2000

Karttaote n:o 22

Karinkylän luostarin sijaintipaikan löytökohtia, paikannimiä ja muistokilven sijainti.

Tämän karttaotteen rajausta näkyy karttaotteella n:o 7.

100 m

Mittakaava 1:2000

Luettelo inventoinnin negatiiveista

Negatiivit Turun maakuntamuseon valokuva-arkistossa tunnuksilla KF2006:734– KF2006:768, KF2006:771, KF2006:776–KF2006:797, KF2006:814– KF2006:815, KF2006:817–KF2006:824.

Kuvaajana kaikissa Esa Laukkanen.

Negatiivi-numero	Inventointi-kohde n:o	Kuvaus	Suunta, josta kuvattu	Päivämäärä
KF2006:734	Masku T6	Hotovaha 2, kiviröykkiö	etelä	19.5.
KF2006:735	Masku T5	Hotovaha 1, kiviröykkiö		19.5.
KF2006:736	Masku 18	Noopilan asuinpaikka	kaakko	22.5.
KF2006:737	Masku 39	Korpi-Iiroisten hiekkakuoppa, tulisijan jäännös	kaakko	22.5.
KF2006:738	Masku 39	Korpi-Iiroisten hiekkakuoppa, tulisijan jäännös lähikuvassa	kaakko	22.5.
KF2006:739	Masku T3	Kukkulinna, kallio, jossa on mahdollisia uhrikuppeja.	pohjoinen	26.5.
KF2006:740	Masku T3	Kukkulinna, yksi mahdollisista uhrikupeista, sen vieressä on kuvassa kameran linssinsuojus.	itä	26.5.
KF2006:741	Masku 6	Hallusvuori, röykkiö A		30.5.
KF2006:742	Masku 6	Hallusvuori, röykkiö B		30.5.
KF2006:743	Masku 6	Hallusvuori, Hallusvuoren lähteen tienoilta. Näytetyn lähteen paikka lähikuvassa.		30.5.
KF2006:744	Masku 6	Hallusvuori, Hallusvuoren lähteen tienoilta. Tässä näkyy kokonaisuudessaan suuri lohkar, jonka reunan alta lähteen paikka näytettiin.	pohjoinen	30.5.
KF2006:745	Masku 8	Kairinen 1, kiviröykkiö	pohjoinen	2.6.
KF2006:746	Masku 9	Kairinen 2, röykkiöryhmän osa G	länsi	2.6.
KF2006:747	Masku 9	Kairinen 2, röykkiöryhmän osa D	pohjoinen	2.6.
KF2006:748	Masku 9	Kairinen 2, röykkiöryhmän osa E	etelä	2.6.
KF2006:749	Masku 9	Kairinen 2, röykkiöryhmän osa B. Kuvan vasemmassa alakulmassa näkyy viiden kiven muodostama kaartaa hieman muistuttama ryhmä.	luode	2.6.
KF2006:750	Masku 9	Kairinen 2, röykkiöryhmän osa C.	lounas	2.6.
KF2006:751	Masku 9	Kairinen 2, röykkiöryhmän osa A.	itä	2.6.
KF2006:752	Masku 3	Määksmäki 3, osassa C oleva silmäkivellinen hautaraunio	kaakko	6.6.
KF2006:753	Masku 3	Määksmäki, osassa C oleva silmäkivellinen hautaraunio	koillinen	6.6.
KF2006:754	Masku 27	Suuren Postitien linjaa. Kuva otettu kohdasta: p = 6724 500, i = 3232 360.	pohjoinen	6.6.

Negatiivi-numero	Inventointi-kohde n:o	Kuvaus	Suunta, josta kuvattu	Päivämäärä
KF2006:755	Masku n:otta	Kiviryhmä kohdassa: p = 6725 260, i = 3230 410. Tätä on esitelty tekstissä Lundan kohteen selostuksessa, tarkemmin paikantamattomien kohteiden yhteydessä.	kaakko	7.6.
KF2006:756	Masku n:otta	Sama selostus kuin edellisessä otoksessa.	kaakko	7.6.
KF2006:757	Masku n:otta	Sama selostus kuin edellisessä ja sitä edellisessä otoksessa.	etelä	7.6.
KF2006:758	Masku 4	Salomäki, röykkiö.	etelä	8.6.
KF2006:759	Masku 4	Salomäki, röykkiö.	koillinen	8.6.
KF2006:760	Masku 4	Salomäki, röykkiö.	etelä	8.6.
KF2006:761	Masku 10	Pysäkin kallio, röykkiö B.	pohjoinen	8.6.
KF2006:762	Masku 14	Päivärinta, röykkiö.	länsi	8.6.
KF2006:763	Masku 13	Kuusimäki, röykkiö.	koillinen	8.6.
KF2006:764	Masku 25	Karinkylä, Isotalo. Karinkylän Isotalon navetan seinässä oleva luostarin paikan muistokilpi.	länsi	12.6.
KF2006:765	Masku 25	Karinkylä, Isotalo. Karinkylän luostarin paikkaa esittelevä kulttuurimaisemareitin opastaulu.	länsi	12.6.
KF2006:766	Masku 25	Karinkylä, Isotalo. Luostarin sijaintipaikan tienoita: peltoa kohdalta, jossa on runsaasti tiilen siruja ym.	pohjoinen	12.6.
KF2006:767	Masku 26	Nunnapolku. Tässä näkyy sen linjan vierellä olevan Nunnalähteen muistokilven viereen kiinnitetty kivilaatan kappale, joka on löytynyt pellostaa polun linjalta.		14.6.
KF2006:768	Masku 26	Nunnapolku. Nunnalähteen sijaintipaikka.	kaakko	14.6.
KF2006:771	Masku 3	Määksmäki. Kivihioin, joka on löytynyt läheltä karttaotteilla näkyvien Määksmäen osien G, K ja L rajakohdan tienoita. Löytäjän hallussa.		26.6.
KF2006:776	Masku 12	Kajamonvuori. Muinaislinnan vallin pohjoispäätä.	etelä	26.7.
KF2006:777	Masku 12	Kajamonvuori. Kivivallia läheltä muinaislinnan opaskilpeä. Tässä kivien sijainnissa näytti olevan jotakin merkkiä erityisestä järjestyksestä, mitä en muualla vallissa havainnut.		26.7.
KF2006:778	Masku 12	Kajamonvuori. Muinaislinnan laen reunalla olevan pisimmän yhtenäisen kivivallijakson eteläpäätä.	lounas	26.7.
KF2006:779-782	Masku	Pakaisten Isotalon Jokipellostaa löytynyt reikäkirves. Säilytetään talossa, josta se on aiottu toimittaa julkisiin kokoelmiin. Sama, joka on mainittu Aulis Ojan Maskun historiassa sivulla 18.		26.7.
KF2006:783	Masku 3	Määksmäki, osassa B oleva röykkiö, johon kuuluu muinaisjäännöksen kilpi (kilpi näkyy kuvassa).	länsi	26.7.
KF2006:784	Masku 33	Rajavuori, rajamerkki.	itä	28.7.
KF2006:785	Masku	Kiviryhmä edellisessä otoksessa näkyvän rajamerkin lähellä.	länsi	28.7.
KF2006:786	Masku 35	Heinäköykky. Rajamerkki.	kaakko	28.7.

Negatiivi-numero	Inventointi-kohteen:o	Kuvaus	Suunta, josta kuvattu	Päivämäärä
KF2006:787	Masku 35	Heinäköykky. Rajamerkki.	kaakko	28.7.
KF2006:788	Masku 40	Kailassuo. Tervahauta.	koillinen	28.7.
KF2006:789	Masku 40	Kailassuo. Tervahauta.	etelä	28.7.
KF2006:790	Masku 40	Kailassuo. Karstaa edellisissä kuvissa näkyvän tervahaudan pohjalta.		
KF2006:791	Masku 40	Sama selitys kuin edellisessä otoksessa.		
KF2006:792	Masku 15	Eteläisin Maskun sorakuoppiin kuuluvista tunnetuista kolmesta löytöpaikasta. Sijaitsee kohdassa: 6723 810, 3232 800; on peruskartalla (1995) näkyvän altaan reunalla. Maaleikkaus viettää vasemmalle altaalle.	länsi	6.9.
KF2006:793	Masku 15	Yksi Maskun sorakuoppiin kuuluvista tunnetuista kolmesta löytökohdasta. Sijaitsee kohdassa: 6723 970, 3232 620.	kaakko	6.9.
KF2006:794	Masku 22	Kallio, johon on hakattu kuvioita. Kuvattu alarinteestä ajotieltä.	luode	6.9.
KF2006:795	Masku 22	Kallio, johon on hakattu kuvioita. Kuvattu siirtolohkareen päältä ylärinteestä. Rullamitan pyöreä kotelo on hakkausten kohdalla kuvan keskiosassa.	kaakko	6.9.
KF2006:796	Masku 22	Kallio, johon on hakattu kuvioita. Kuvattu siirtolohkareen päältä ylärinteestä. Rullamitan pyöreä kotelo on hakkausten kohdalla kuvan keskiosassa.	kaakko	6.9.
KF2006:797	Masku 22	Kallio, johon on hakattu kuvioita. Rullamitan pyöreä kotelo on hakkausten kohdalla kuvan keskeltä hieman etuoikealle.	kaakko	6.9.
KF2006:814	Masku 41	Etutalon pihan vieressä olevan esihistoriallisen muinaisjäännöksen kohta.	kaakko	27.9.
KF2006:815	Masku	Vainiota Etutalon tilan maalla kohdassa, josta on joskus havaittu maanalainen kivetty rakenne. Kenttäläpio näkyy kohdalla, josta Urho ja Oiva Etupaltilta totesivat rakenteen tulleen esille. Se kohta kynnettiin tarkastuksen aikana; merkkejä rakenteesta ei tullut viilujen kääntyessä esille. (Löydöstä on selostettu inventointikertomuksen kohteen n:o 41 kuvauksen kohdassa "Lisäyksiä".)	luode	27.9.
KF2006:817	Masku 31	Muistomerkki Haravuoren maastossa. Reprokuva. Alkuperäisen otoksen on kuvannut Esa Laukkanen 5.10.1998.		31.10.
KF2006:818	Masku 31	Muistomerkki Haravuoren maastossa. Reprokuva. Alkuperäisen otoksen on kuvannut Esa Laukkanen 5.10.1998.		31.10.
KF2006:819	Masku 33	Rajavuoren rajamerkki. Reprokuva. Alkuperäisen otoksen on kuvannut Esa Laukkanen 3.5.2000.		31.10.
KF2006:820	Masku n:otta	Muistomerkki vuonna 1918 Maskussa valtatievarrella lähellä puhelinkeskusta murhatulle. Tässä tämä muistomerkki on aiemmalla paikallaan, josta se on sittemmin siirretty. Vuoden 1984 Ruskon karttalehdellä on muistomerkin karttamerkki tämän silloisen sijaintipaikan kohdalla ruudussa 6726/3232. Nykyinen sijaintipaikka ei kovin paljoa poikkea edellisestä. Reprokuva. Alkuperäisen otoksen on kuvannut Esa Laukkanen 3.9.1998.		31.10.

Negatiivi-numero	Inventointi-kohde n:o	Kuvaus	Suunta, josta kuvattu	Päivämäärä
KF2006:821	Maskun:otta	Kiisanpirtin ravintolan pihan laitaan siirretty muistomerkki vuonna 1918 Maskussa valtatievarrella murhatulle. Tämä muistomerkki on noin puolen kilometrin päässä edellisessä otoksessa näkyvästä kaakkoon. Reprokuva. Alkuperäisen otoksen on kuvannut Esa Laukkanen 21.2.1998.		31.10.
KF2006:822	Maskun:otta	Tässä on reprokuvassa sama aihe kuin edellä tässä luettelossa olevissa ruuduissa KF2006:755-:757, tässä ruudussa näkyy kuva, joka on Mauno Kosken teoksessa ”Itämerensuomalaisten kielten hiisi-sanue”.		31.10.
KF2006:823	Maskun:otta	Kivipylväs vanhan Porin-tien varrella Maskussa. Tämän arvellaan olleen merkinä taloille kuuluneiden kunnostamisosuuksien rajamerkinä silloin, kun teiden kunnossapito oli talollisten vastuulla. Tämä merkki on siirretty tässä näkyvältä sijaintipaikaltaan vähän matkan päähän, kevyen liikenteen väylän rakentamisen tieltä. Sijaintikohta: 6724 820, 3232 400. Reprokuva. Alkuperäisen otoksen on kuvannut Esa Laukkanen 29.5.2000.		31.10.
KF2006:824	Maskun:otta	Kivipylväs lähellä edellisessä otoksessa olevaa. Tämäkin on vanhan Porin-tien varrella Maskussa, ja tämänkin pylvään on arveltu olleen talollisten vastuulla olleiden kunnostamisosuuksien rajamerkinä. Tämä merkki ei ole enää aivan samalla sijaintipaikalla, kuin tässä kuvassa, vaan on edellisessä otoksessa näkyvän tavoin tullut siirretyksi kevyen liikenteen väylän rakentamisen tieltä. Sijaintikohta: 6725 220, 3232 430. Reprokuva. Alkuperäisen otoksen on kuvannut Esa Laukkanen 29.5.2000.		31.10.

Luettelo inventoinnin diapositiiveista

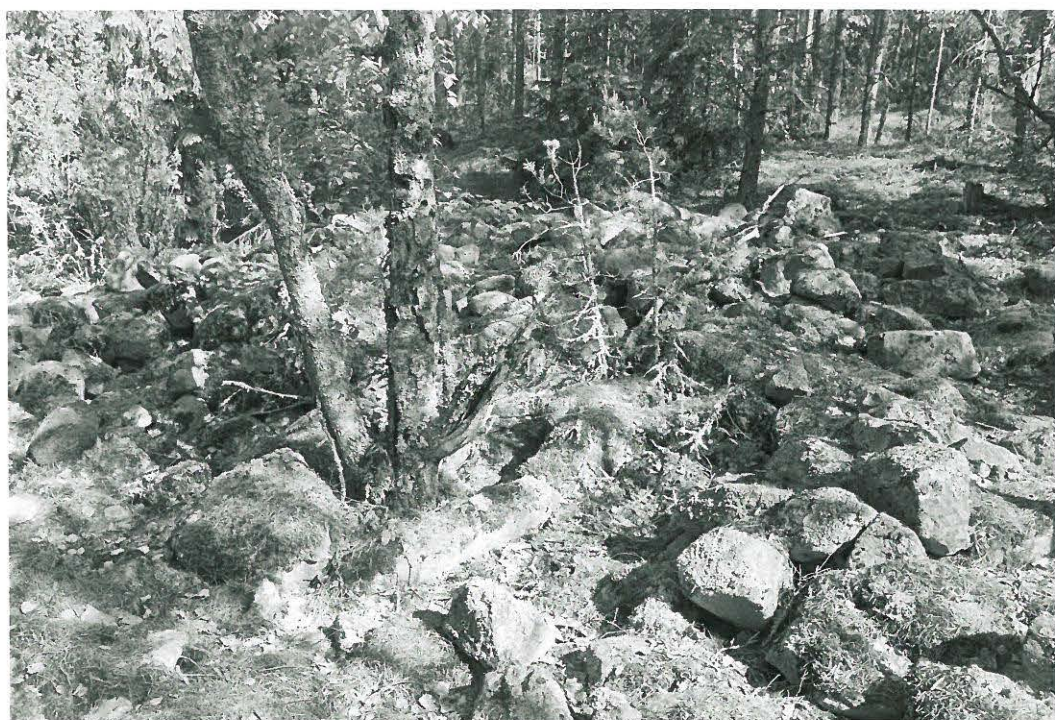
Tunnuksilla **KD2006:5247–5263** Turun maakuntamuseon valokuva-arkistossa.

Kuvaajana kaikissa Esa Laukkanen.

Positiivi-numero	Inventointi-kohde n:o	Kuvaus	Suunta, josta kuvattu	Päivämäärä
KD2006:5247	5	Yksi kiviröykkiö (A) Vuorensivun röykkiöryhmässä Hallusvuoren alueella.	etelä	30.5.
KD2006:5248	5	Vuorensivun röykkiöryhmää Hallusvuoren alueella; etualalla röykkiö (B) ja sen takana on toinen (C). Oikeanpuoleisessa puunrungossa etualalla on siihen kiinni naulattu pitkä rima.	länsi	30.5.
KD2006:5249	3	Määksmäki. Kiviröykkiö pihamaalla (Kohteen n:o 3 osassa C).	itä	6.6.
KD2006:5250	3	Määksmäki. Kiviröykkiö pihamaalla (Kohteen n:o 3 osassa C).	pohjoinen	6.6.
KD2006:5251	27	Suuren Postitien linjaa Maskuntien ja Pirttimäentien risteyksen luona. Kuvattu kohdasta: p = 6724 520, i = 3232 360.	pohjoinen	6.6.
KD2006:5252	–	Hiidenpellonmäen lakitasannetta ja sillä oleva kiviryhmä Immalan ja Villilän kylien rajalla niillä tienoilla, missä Mauno Koski on arvellut Maskun Lundan sijainneen. Kuvattu kohdassa: p = 6725 260, i = 3230 410.	kaakko	7.6.
KD2006:5253	–	Sama selitys kuin edellisessä otoksessa.	kaakko	7.6.
KD2006:5254	4	Salomäen kiviröykkiö.	lounas	8.6.
KD2006:5255	4	Salomäen kiviröykkiön keskuskohtaa. Puun tyven etupuolella näkyy mahdollisen paasiarkun laita, toinen mahdollinen laita on kuvassa ylempänä, päätykivi oikealla, mutta ne eivät erotu hyvin.	etelä	8.6.
KD2006:5256	25	Hävinneen luostarin paikan muistokilpi Karinkylässä Isontalon navetan seinässä.	länsi	12.6.
KD2006:5257	25	Luostarin sijaintikohdalta Karinkylässä. Kuvassa etualalla näkyy kohta, jossa pellon pinnassa on loiva laaja kohouma, ja jossa esiintyy mm. tiilen siruja.	pohjoinen	12.6.
KD2006:5258	25	Rengashakkaus kalliolla Maskunjoen länsirannalla lähellä Kellokastarinmäkeä. Tämän rengashakkauksen arvellaan liittyvän johonkin korkeusvaakitukseen.	länsi	12.6.
KD2006:5259	26	Nunnanlähteen merkkikilpi ja sen takana vanhalta kulku-uralta pellostä nostettu kivilaatan kappale Nunnapolun vierellä.		14.6.
KD2006:5260	12	Kajamonvuori. Muinaislinnaan kuuluvan matalan kivivallin pohjoispää.	etelä	26.7.
KD2006:5261	12	Kajamonvuori. Muinaislinnaan kuuluvan matalan kivivallin pohjoispäätä vuoren laelta kuvattuna.	lounas	26.7.
KD2006:5262	33	Rajavuoren rajamerkki.	kaakko	28.7.
KD2006:5263	6	Hallusvuori, röykkiö (A).	kaakko	26.10.

KF 2006:742. Hiidenkiuas Hallusvuorella. Inv. kohde 6B.

KF 2006:758. Tanila, Salomäki. Hajotetun hiidenkiukaan keskiosaa. Kuvan keskivaiheilla näkyvästä puuntyvestä etualalle ja takaviistoon oikealle erottuu paasiarkun laittaa. Inv. n:o 4.

KF 2006:738. Korpi-liroinen. Hiekkakuopan laidalta vajonnut turve ja maa osaksi peittävät tulisiijan jäännöksen, josta löytyi inventoinnissa esihistoriallisiksi ajoitettavia saviasiastian paloja. Inv. n:o 39.

KF 2006:778. Kajamonvuoren muinaislinnan kivivallia. Inv. n:o 12.

KF 2006:752. Tämä kiviryhmä Mäksmäellä on katsottu rautakautiseksi silmäkivelliseksi hautaraunioksi. Inv. kohde 30.

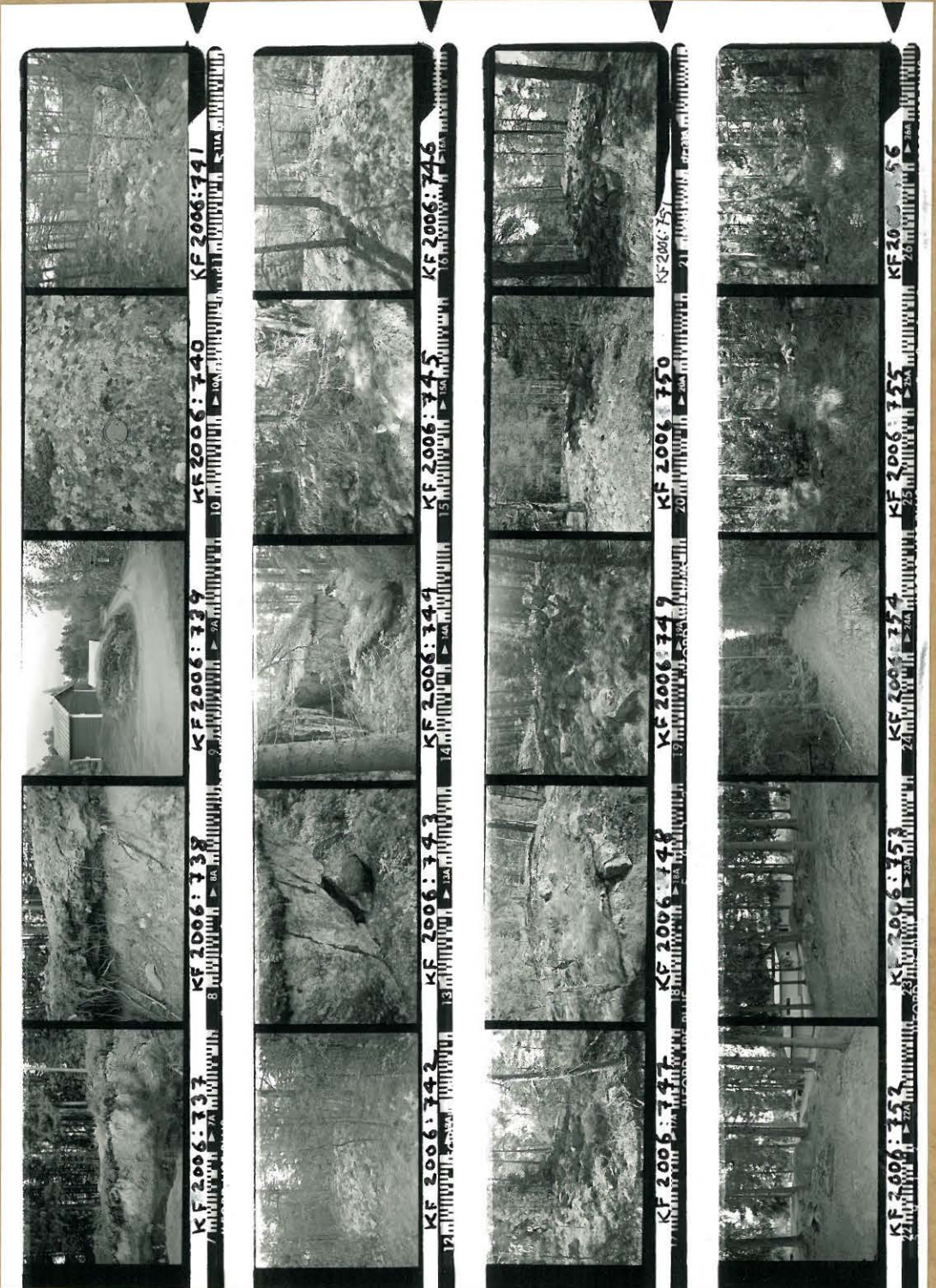
KF 2006:766. Peltoa Karinkylän luostarinpaikan ja Maskunjoen välillä. Keskellä etualalla on aluetta, jossa peltomaassa on runsaasti tiilen siruja ym. Taustalla keskellä Kellokastarinmäki. Inv. n:o 25.

O: k.:
 KF 2006: 767
 Inv. kohde n:o 26,
 Nunnapolku.
 Ikivanhalta
 polku-uralta on
 havaittu riviin
 ladottuja kivi-
 laattoja, joista
 yhdestä lohjen-
 nut kappale on
 tässä näytteille
 asetettuna.
 Laatta on sijoit-
 tettu Nunnaläh-
 teen nimellä
 tunnetun retkei-
 lynähtävyys-
 kohteen viereen.

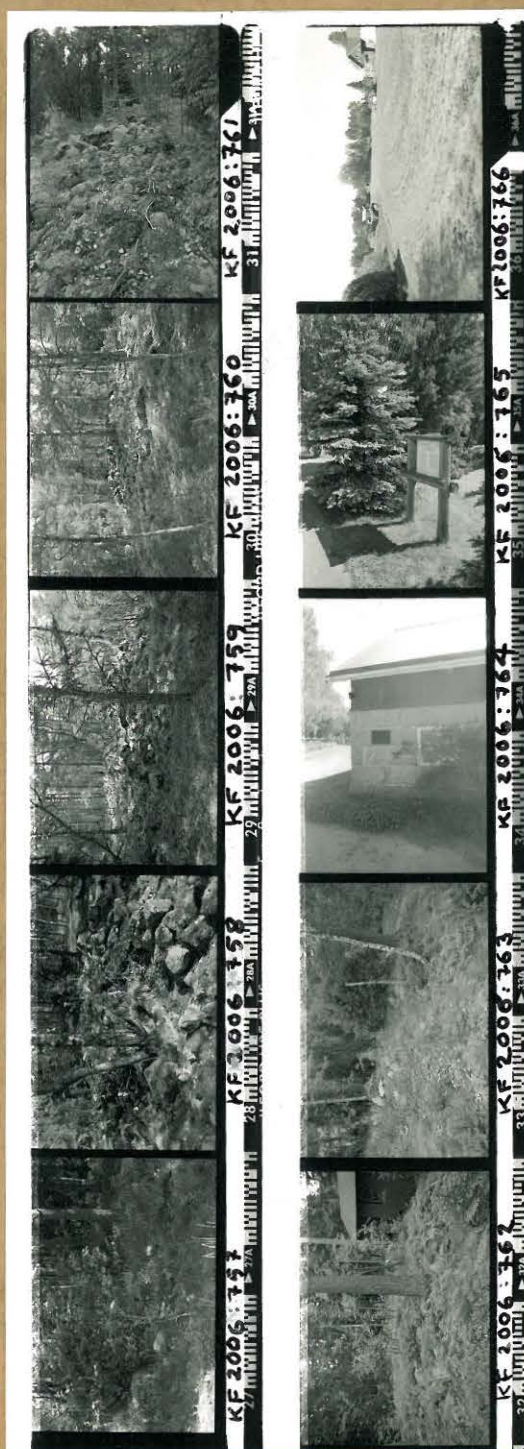
Alla:
 KF 2006: 754
 Suuren Postitien
 linjaa, Inv. n:o
 27.

Negatiiviluettelossa mainittuja otoksia

Negatiiviluettelossa mainittuja otoksia

Negatiiviluettelossa mainittuja otoksia

Luettelo inventointinumerolle merkityistä kohteista peruskarttalehdittäin

PK-lehti n:o	Inv. n:o 2006	Paikannimi	Tyyppi	Ajoitus	p	i	z
1043 06	T2	Pakattulan Myllyvuori	muinaisjäännös	historiallinen aika	6719 010	3225 830	3–5
1044 04	1	Kalmuhaka	hautapaikat: hautakummut	rautakautinen	6726 616	3230 879	15–20
1044 04	3	Määksmäki	muinaisjäännösryhmät: – hautapaikat: hautaröykkiöt, polttokenttäkalmistot – kivirakenteet: latomukset – tunnistamattomia muinaisjäännöksiä – asuinpaikat: kylänpaikat	rautakautinen ja historiallinen	6726 584	3230 344	n. 20–25
1044 04	5	Vuorensivu	kivirakenteet: röykkiöt	pronssikautinen	6726 869	3228 108	52
1044 04	6	Hallusvuori	muinaisjäännösryhmät – kivirakenteet: röykkiöt ja lähteet	moniperiodinen: pronssikautinen ja historialliseen aikaan kuuluva	6726 810	3227 992	45
1044 04	7	Alistalo	kivirakenteet: röykkiöt	epävarma	6726 067	3227 321	15
1044 04	8	Kairinen 1	kivirakenteet: röykkiöt	pronssikautinen?	6728 203	3230 773	25
1044 04	9	Kairinen 2	kivirakenteet: röykkiöt	pronssikautinen?	6728 359	3230 938	20–35
1044 04	11	Mäkelä	kulttipaikat: kuppikivet	rautakautinen	6726 750	3230 460	n. 20
1044 04	19	Kreula	maarakenteet: kummut; kivirakenteet: röykkiöt	rautakautinen	6726 399	3230 065	15
1044 04	21	Haapalan torppa	polttokenttäkalmisto?	rautakautinen	6726 730	3230 920	20–25
1044 04	24	Stenberga	puolustusvarustukset	historiallinen aika	6724 200	3226 160	2,5–15
1044 04	25	Karinkylä, Isotalo	kirkkorakenteet: luostarin jäännökset	keskiaikainen	6723 640	3228 410	n. 4
1044 04	31	Haravuori	taide, muistomerkit	historiallinen aika	6724 130	3229 940	n. 35
1044 04	T1	Sunhill	kivirakenteet: kiviaidat	?	6724 560	3228 310	15–20
1044 04	T3	Kukkulinna	kulttipaikat: kuppikivet (kuppikallio)	rautakautinen?	6726 020	3227 580	10–15
1044 04	T8	Ristivuori	kivirakenteet: latomukset	?	6722 440	3229 387	50
1044 04	T9	Mätäspuoli	käräjäpaikka?	historiallinen	6724 700	3226 500	n. 5–10
1044 07	2	Humikkala	hautapaikat	rautakautinen	6727 181	3231 624	30

1044 07	4	Salomäki	kivirakenteet: röykkiöt	pronssikautinen	6722 389	3231 930	30
1044 07	10	Pysäkin kallio	kivirakenteet: röykkiöt	pronssikautinen?	6722 726	3231 438	27,5
1044 07	12	Kajamonvuori	puolustus- varustukset: muinaislinnat	rautakautinen?	6725 367	3235 187	37,5– 62,9
1044 07	13	Kuusimäki	kivirakenteet: röykkiöt	rautakautinen?	6725 200	3231 400	20–25
1044 07	14	Päivärinta	kivirakenteet: röykkiöt	Rautakautinen?	6725 380	3231 360	20–25
1044 07	15	Kankaisten sorakuoppa	asuinpaikat	Kivikautinen	6723 938	3232 685	30–40
1044 07	16	Myllymäki	asuinpaikat	esihistoriallinen	6727 208	3231 436	21–27
1044 07	17	Pasunkallion lammet	asuinpaikat	kivikautinen	6727 790	3236 715	45– 47,5
1044 07	18	Noopila	asuinpaikat	kivikautinen	6728 244	3233 511	25–30
1044 07	20	Lammashaka	?	rautakautinen	6726 560	3231 060	17,5
1044 04	22	Rantametsä	taide, muistomerkit, hakkaukset	historiallinen	6725 750	3225 610	n. 2,5
1044 07	23	Kareva	kivirakenteet: röykkiöt	varhaismetalli- kautinen?	6723 010	3233 130	40–45
1044 07 1044 08	26	Nunnapolku	kulkuväylät	keskiaikainen?	6729 130	3235 890	30
1044 07	27	Suuri Postitie	kulkuväylät	historiallinen aika	6724 530	3232 350	32,5
1044 07	29	Vahdon kirkkopolku	kulkuväylät	historiallinen aika	6727 560	3232 340	22– 22,5
1044 07	37	Herranpiltin- paltta	kivirakenteet: rajamerkit	historiallinen aika	6728 480	3235 290	n. 40
1044 07	38	Golf-kenttä	maarakenteet: kuopat	historiallinen aika	6725 350	3232 370	30–35
1044 07	39	Korpi-Iiroisten hiekkakuoppa	työpaikat: tulisijat	esihistoriallinen	6728 540	3233 570	25
1044 07	41	Etutalo	asuinpaikat	kivi- ja/tai pronssikautinen	6728 020	3232 440	22,5
1044 07	T4	Muuntajanmäki	muinaisjäännös?	?	6726 740	3232 940	15–20
1044 07	T5	Hotovaha 1	kivirakenteet: röykkiöt	?	6727 020	3236 000	32,5– 35
1044 07	T6	Hotovaha 2	kivirakenteet: röykkiöt	?	6727 430	3236 010	35–40
1044 08 1044 07	26	Nunnapolku	kulkuväylät	keskiaikainen?	6729 130	3235 890	30
1044 08	36	Kiuksvuori	kivirakenteet: rajamerkit	historiallinen aika	6730 120	3234 200	67,5
1044 08	T7	Nummila	muinaisjäännös?	esihistoriallinen	6732 080	3238 020	37,5
1044 11	35	Heinäköykky	kivirakenteet: rajamerkit	historiallinen aika	6738 220	3243 770	80–85
1044 12	28	Airikintie	kulkuväylät	historiallinen aika	6741 220	3247 130	70–75
1044 12	30	Huovien tie	kulkuväylät	historiallinen aika	6739 440	3244 580	70
1044 12	32	Kuhankuono	kivirakenteet: rajamerkit	historiallinen aika	6745 080	3250 170	70
1044 12	33	Rajavuori	kivirakenteet: rajamerkit	historiallinen aika	6741 050	3247 290	87,5
1044 12	34	Laaskallio	kivirakenteet: rajamerkit	historiallinen aika	6739 100	3244 980	80
1044 12	40	Kailassuo	valmistuspaikat: tervahaadat	historiallinen aika	6738 560	3243 870	82,5

Maanomistustietoja

1 Kalmuhaka OMISTAJATIEDOT

Rekisterikylä: Kankas eli Kankainen (415)
 Tila: Kankainen, RN:o 1:240 (481-415-0001-0240)
 Omistaja: Stiftelsen för Åbo Akademi
 Osoitteet:
 Lisätietoja:

2 Humikkala eli Humikkalan Pappilan Myllymäki OMISTAJATIEDOT

Rekisterikylä: Pappila (435)
 Tila: Pappila, RN:o 1:83 (481-435-0001-0083)
 Omistaja: Maskun seurakunta
 Osoite: Maskuntie 73, 21250 MASKU
 Lisätietoja:

3 Määksmäki OMISTAJATIEDOT

Alue Määksmäki,
 Rekisterikylät: Määksmäki (432), Immala (408) ja Kankainen (415)
 Tilat: Aasakallio, RN:o 8:1 (481-432-0008-0001);
 Saavutus RN:o 8:7 (481-432-0008-0007);
 Mäntysyrjä, RN:o 12:0 (481-432-00012-0000);
 Kalliomäki, RN:o 8:5 (481-432-0008-0005);
 Pihlajamäki, RN:o 9:6 (481-432-0009-0006);
 Immala, RN:o 1:107 (481-408-0001-0107);
 Kankainen, RN:o 1:240 (481-415-0001-0240)
 Omistajat:
 Aasakallion: Pekka Juhani Venäläinen ja Terttu Helena Venäläinen;
 Saavutuksen: Juha Pekka Kankaristo ja Marina Susanna Korpialho;
 Mäntysyrjän: Ismo Arto Einari Kallio ja Marja-Leena Kallio;
 Kalliomäen: Kari Pekka Ahonen ja Marjo Hannele Peurla-Ahonen;
 Pihlajamäen: Maskun kunta;
 Immalan ja Kankaisten: Stiftelsen för Åbo Akademi.
 Osoitteet: Venäläisten: Määksmäentie 21, 21250 MASKU;
 Juha Pekka Kankariston ja Marina Susanna Korpialhon: Määksmäentie 27, 21250 MASKU;
 Kallioitten: Määksmäentie 33, 21250 MASKU;
 Kari Pekka Ahosen ja Marjo Hannele Peurla-Ahosen: Määksmäentie 40, 21250 MASKU.
 Lisätietoja:

4 Salomäki OMISTAJATIEDOT

Rekisterikylä: Tanila (443)
 Tila: Kotimetsä, RN:o 2:59 (481-443-0002-0059)
 Omistaja: Marko Salonen
 Osoite: Syrjätie 2, 21220 RAISIO
 Lisätietoja:

5 Vuorensivu OMISTAJATIEDOT

Rekisterikylä: Tuijula (444)
 Tila: Vuorensivu, RN:o 3:2 (481-444-0003-0002)
 Omistajat: Unto Olavi Lerkki ja Raija Maritta Lerkki
 Osoite: Luojuntie 115, 21270 NOUSIAINEN
 Lisätietoja: Puhelinluettelossa on Unto ja Raija Lerkin numeron yhteydessä osoitetietona ”Lemu Karjamaa”;
 Karjamaan talo Luojuntie 115:ssa on Lemun kunnassa, vaikka postiosoitteessa on Nousiainen, talo on aivan
 Nousiaisten ja Lemun rajalla.

6 Hallusvuori OMISTAJATIEDOT

Rekisterikylä: Kiveinen (421)

Tila: Ylistalo, RN:o 2:36 (481-421-0002-0036)
Omistajat: Taisto Juhani Toivonen ja Arja Hannele Toivonen
Omistajien osoite: Kiveinen, 21250 MASKU
Lisätietoja:

7 Alistalo OMISTAJATIEDOT
Rekisterikylä: Kiveinen (421)
Tila: Alistalo, RN:o 1:7 (481-421-0001-0007)
Omistajat: Hannu Aarne Uolevi Karsio ja Perttu Jouni Antero Karsio
Osoitteet: Hannu Aarne Uolevi Karsion: Kiveistentie 126, 21250 MASKU;
Perttu Jouni Antero Karsion: Lukkarintie 4, 21250 MASKU
Lisätietoja:

8 Kairinen 1 OMISTAJATIEDOT
Rekisterikylä: Kairinen (411)
Tila: Meritalo, RN:o 1:48 (481-411-0001-0048)
Omistajat: Seija Irmeli Kairinen ja Jarmo Juhani Koslonen
Molempien omistajien osoite: Kairistentie 78, 21250 MASKU
Lisätietoja:

9 Kairinen 2 OMISTAJATIEDOT
Rekisterikylä: Kairinen (411)
Tila: Pohjatalo, RN:o 1:54 (481-411-0001-0054)
Omistajat: Seija Irmeli Kairinen ja Jarmo Juhani Koslonen
Molempien omistajien osoite: Kairistentie 78, 21250 MASKU
Lisätietoja:

10 Pysäkin kallio OMISTAJATIEDOT
Rekisterikylä: Piuhan Iiroinen (436)
Tila: Piuhaniiroinen, RN:o 1:110 (481-436-0001-0110)
Omistajat: Matti Juhani Salonen ja Marko Juhani Salonen
Osoitteet: Marko Juhani Salosen: Syrjätie 2, 21220 RAISIO
Lisätietoja: Tieto toisen omistajan osoitteesta puuttui käytetystä tietokannasta.

11 Mäkelä OMISTAJATIEDOT
Rekisterikylä: Määksmäki (432)
Tila: Mäkelä, RN:o 2:12 (481-432-0002-0012)
Omistaja: Maila Meeri Marketta Laine
Osoite: Määksmäentie 16, 21250 MASKU.

12 Kajamonvuori OMISTAJATIEDOT
Rekisterikylä: Humikkala (405)
Tilat: Kajamo, RN:o 9:30 (481-405-0009-0030) ja Krouvila, RN:o 23:152 (481-405-0023-0152)
Omistajat: Kajamon: Linnavuoren Eräkeskus Oy, Krouvilan: Klaus Kouvola
Osoitteet: Klaus Kouvolan: Läntinen Rantakatu 37 B 20, 20100 TURKU
Lisätietoja:

13 Kuusimäki OMISTAJATIEDOT
Rekisterikylä: Kankas eli Kankainen (415)
Tila: Kuusimäki, RN:o 1:168 (481-415-0001-0168)
Omistajat: Seppo Vesa Tapani Virtanen ja Brita Anneli Jaakkola
Osoite: Pirttimäentie 206, 21250 MASKU
Lisätietoja: (Vuoden 1990 tarkastusselonteon mukaan olisi määräala tilasta Mäntylä 1:153)

14 Päivärinta OMISTAJATIEDOT
Rekisterikylä: Kankas eli Kankainen (415)
Tila: , RN:o 1:152 (481-415-0001-0152)
Omistajat: Seppo Juhani Michelsson ja Päivi Marjatta Michelsson
Molempien osoite: Pirttimäentie 190, 21250 MASKU
Lisätietoja:

15 Kankaisten sorakuoppa OMISTAJATIEDOT
Rekisterikylä: Kankas eli Kankainen (415)
Tila: Järvi-Kankainen, RN:o 1:244 (481-415-0001-0244)
Omistaja: Ståfast Oy Ab
Osoitteet:
Lisätietoja:

16 Myllymäki OMISTAJATIEDOT
Rekisterikylä: Pappila (435)
Tila: Pappila, RN:o 1:83 (481-435-0001-0083)
Omistaja: Maskun seurakunta
Osoite: Maskuntie 73, 21250 MASKU
Lisätietoja:

17 Pasunkallion lammet OMISTAJATIEDOT
Rekisterikylä: Lankila (426)
Tila: Rauhakka, RN:o 1:29 (481-426-000-00)
Omistajat: Arvo Johannes Turta ja Vuokko Kaarina Turta
Omistajien osoite: Lankilantie 215, 21250 MASKU
Lisätietoja:

18 Noopila OMISTAJATIEDOT
Rekisterikylä: Kurittula (423)
Tila: Noopila, RN:o 7:15 (481-423-0007-0015)
Omistajat: Oiva ja Tuula Noopila
Osoite: Noopilantie 64, 21250 MASKU
Lisätietoja:

19 Kreula OMISTAJATIEDOT
Rekisterikylä: Sopola (439)
Tila: Kreula, RN:o 2:33 (481-439-0002-0033)
Omistajat: Teljo ja Selma Sopola
Osoite: osoitetietoja ei löytynyt käytetyistä tietokannoista; vuoden 1992 selonteossa Sopoloitien lähiosoitteeksi on merkitty Sopola, asuinkunnaksi Masku.
Lisätietoja:

20 Lammashaka OMISTAJATIEDOT
Rekisterikylä: Kankas eli Kankainen (415)
Tila: Kankainen, RN:o 1:240 (481-415-0001-0240)
Omistaja: Stiftelsen för Åbo Akademi
Osoitteet:
Lisätietoja:

21 Haapalan torppa OMISTAJATIEDOT
Rekisterikylä: Kankas eli Kankainen (415)
Tila: Järvi-Kankainen, RN:o 1:244 (481-415-0001-0244)
Omistaja: Ståfast Oy Ab
Osoitteet:
Lisätietoja:

22 Rantametsä OMISTAJATIEDOT
Rekisterikylä: Ajosenpää (401)
Tila: Ajosenpää, RN:o 6:4 (481-401-0006-0004)
Omistaja: Asko Ajosenpää
Osoite: Ajosenpääntie 61, 21250 MASKU
Lisätietoja:

23 Kareva OMISTAJATIEDOT
Rekisterikylä: Tanila (443)

Tila: Honkala, RN:o 1:44 (481-443-0001-0044)
Omistaja: Raija Muurinen (vuoden 2004 inventointikertomuksen mukaan)
Osoite: Peltolantie 75, 21250 MASKU
Lisätietoja:

24 Stenberga OMISTAJATIEDOT
Rekisterikylä: Linnavuori (429)
Tilat: Etula, RN:o 1:10 (481-429-0001-0010); Länsitalo, RN:o 1:18 (481-429-0001-0018)
Omistajat: Etulan, Ismo ja Kaarina Niemelä; Länsitalon: Tiina Nylund-Jokinen.
Osoitteet: Niemelöitten: Ohensaarentie 271, 21250 MASKU;
Tiina Nylund-Jokisen: Ohensaarentie 255, 21250 MASKU.
Lisätietoja:

25 Karinkylä, Isotalo OMISTAJATIEDOT
Rekisterikylä: Karinkylä (416)
Tilat: Isotalo, RN:o 1:29 (481-416-0001-0029);
Hannula, RN:o 1:19 (481-416-0001-0019);
Myllymäki, RN:o 4:0 (481-416-0004-0000)
Omistajat: Isotalon: Pentti Kalevi Isotalo ja Leila Marjatta Isotalo;
Hannulan: Hannu Tapani Nylund;
Myllymäen: Isto Kalevi Isotalo ja Mari Johanna Kaleva
Osoitteet: Pentti Kalevi Isotalon ja Leila Marjatta Isotalon: Rannikontie 3, 21250 MASKU;
Hannu Tapani Nylundin: Lähteenmäentie 40, 21250 MASKU;
Isto Kalevi Isotalon ja Mari Johanna Kalevan: Kellokastarintie 6, 21250 MASKU.
Lisätietoja:

26 Nunnapolku OMISTAJATIEDOT
Rekisterikylä: ainakin Killinvahan kylä (420)
Tila:
Omistajat:
Omistajien osoite:
Lisätietoja: kun kyse on tielinjasta, siihen liittyviä maanomistajia saattaa olla monia.

27 Suuri Postitie OMISTAJATIEDOT
Rekisterikylä: Kankas eli Kankainen (415)
Tila: Järvi-Kankainen, RN:o 1:244 (481-415-0001-0244)
Omistaja: Ståfast Oy Ab
Osoitteet:
Lisätietoja:

28 Airikintie OMISTAJATIEDOT
Rekisterikylät: Humikkala (405) ja Immala (408)
Tilat: Perälä, RN:o 3:4 (481-405-0003-0004); Akkonen, RN:o 1:9 (481-408-0001-0009)
Omistajat: Perälän: Latvala; Akkosten: Rauni Valdemar Haapa-alho
Osoitteet: Haapa-alhon: Käpytie 2 E 146, 20810 TURKU
Lisätietoja: Latvalan osoitetta ei ollut käytetyissä tietokannoissa.

29 Vahdon kirkkopolku OMISTAJATIEDOT
Rekisterikylä: Kurittula (423)
Tila: Iso-Äähälä, RN:o 18:2 (481-423-0018-0002)
Omistaja: Esa Juhani Äähälä
Osoite: Kurittulantie 103, 21250 MASKU
Lisätietoja:

30 Huovien tie OMISTAJATIEDOT
Rekisterikylät: Tanila (443) ja Yhteismetsät (874)
Tilat: Tuomela, RN:o 1:11 (481-443-0001-0011) ja Leijankorven yhteismetsä, RN:o 1:0
(481-874-0001-0000)
Omistaja: Tuomelan: Ilpo Koivisto ja Leena Kaarina Koivisto
Osoite: (Koivistojen) Soratie 10, 21310 VAHTO.

Lisätietoja: Ym. osoitetieto uusimman puhelinluettelon perusteella (puh: 02-2576139). Leijankorven yhteismetsän omistajien osoitetta ei ollut käytettävissä tietokannassa.

31 Haravuori OMISTAJATIEDOT

Rekisterikylä: Laulainen (427)
Tila: Mattila, RN:o 11:4 (481-427-0011-0004)
Omistaja: Sisko Tuulikki Kouvola
Osoite: osoitetietoja ei ollut käytetyissä tietokannoissa
Lisätietoja:

32 Kuhankuono OMISTAJATIEDOT

Alue: Kurjenrahkan kansallispuisto. Rekisterikylät: useita ja eri kunnissa
Tiloja: useita
Omistaja: Suomen valtio / Metsähallitus
Osoitteet:
Lisätietoja:

33 Rajavuori OMISTAJATIEDOT

Rekisterikylät: Humikkala (405) ja Immala (408) sekä Vahdon puolella Kerttula
Tilat: Perälä, RN:o 3:4 (481-405-0003-0004); ehkä myös Akkonen, RN:o 1:9 (481-408-0001-0009)
Omistajatietoja ei tästä tarvittane, koska kohde on rajamerkki tilusrajalla.

34 Laaskallio OMISTAJATIEDOT

Rekisterikylä: Sopola (439) ja Yhteismetsät (874) sekä Vahdon puolella Soininen ja toinen kylä, jonka nimi ei ollut kokonaisuudessaan mahtunut tietokannan kenttään, se nimi alkaa ”Taimon yksinäis...”.
Tilat: ?, RN:o 2:31 (481-439-0002-0031) ja Leijankorven yhteismetsä, RN:o 1:0 (481-874-0001-0000)
Omistajatietoja ei tästä tarvittane, koska kohde on rajamerkki tilusrajalla.

35 Heinäköykky OMISTAJATIEDOT

Rekisterikylät: Kiveinen (421) ja Nousiaisten puolella Valpperi ja Vahdon puolella Vahdon kylä.
Tila: Rintala I, RN:o 2:5 (481-421-0002-0005)
Omistajatietoja ei tästä tarvittane, koska kohde on rajamerkki tilusrajalla.

36 Kiuksvuori OMISTAJATIEDOT

Rekisterikylät: Juva (410) ja Killinvaha (420) sekä Nousiaisten puolella Sontamala
Tilat: Lehtola, RN:o 1:6 (481-410-0001-0006); Halisoja, RN:o 1:6 (481-420-0001-0006)
Omistajatietoja ei tästä tarvittane, koska kohde on rajamerkki tilusrajalla.

37 Herranpiltinpaltta OMISTAJATIEDOT

Rekisterikylät: Juva (410), Killinvaha (420) ja Lankila (426)
Tilat: Kalliometsä, RN:o 1:12 (481-410-0001-0012); Alistalo, RN:o 1:8 (481-420-0001-0008); Länsitalo, RN:o 2:26 (481-426-0002-0026)
Omistajatietoja ei tästä tarvittane, koska kohde on rajamerkki tilusrajalla.

38 Golf-kenttä OMISTAJATIEDOT

Rekisterikylä: Kankas eli Kankainen (415)
Tila: Kankainen, RN:o 1:240 (481-415-0001-0240)
Omistaja: Stiftelsen för Åbo Akademi
Osoitteet:
Lisätietoja:

39 Korpi-Iiroisten hiekkakuoppa OMISTAJATIEDOT

Rekisterikylä: Korpi-Iiroinen
Tila: Korpi-Iiroinen RN:o 1:19 (481-422-0001-0019)
Omistaja: Teppo Aulio
Osoite: Halisojantie 164, 21250 MASKU
Lisätietoja:

40 Kailassuo OMISTAJATIEDOT

Rekisterikylä: Kiveinen (421)
Tila: Reunala I, RN:o 1:5 (481-421-0001-0005)
Omistaja: Aarne Alarik Karsio
Osoite: osoitetietoja ei ollut käytetyissä tietokannoissa
Lisätietoja:

41 Etutalo OMISTAJATIEDOT

Rekisterikylä: Kurittula (423)
Tilat: Etutalo, RN:o 6:216 (481-423-0006-0216), Takamaa, RN:o 6:127 (481-423-0006-0127)
Molemmilla tiloilla samat omistajat
Omistajien osoite: Urho & Oiva Etupaltta, Halisojantie 19, 21250 MASKU
Lisätietoja:

T1 Sunhill OMISTAJATIEDOT

Rekisterikylä: Seikilä (438)
Tila: RN:o 1:37
Omistajat: Petri Matias Luoma-Keturi ja Päivi Tuulikki Luoma-Keturi
Molempien osoite: Antinkuja 3, 21250 MASKU
Lisätietoja:

T2 Pakattulan Myllyvuori OMISTAJATIEDOT

Rekisterikylä: Härmälä (406)
Tila: Hovimäki, RN:o 8:0 (481-406-0008-0000)
Omistaja: Oiva Johannes Hovi
Osoite: Hovitie 11, 21500 PIIKKIÖ
Lisätietoja:

T3 Kukkulinna OMISTAJATIEDOT

Rekisterikylä: Kiveinen (421)
Tila: Alistalo, RN:o 1:7 (481-421-0001-0007)
Omistajat: Hannu Aarne Uolevi Karsio ja Perttu Jouni Antero Karsio
Osoitteet: Hannu Aarne Uolevi Karsion: Kiveistentie 126, 21250 MASKU;
Perttu Jouni Antero Karsion: Lukkarintie 4, 21250 MASKU
Lisätietoja:

T4 Muuntajanmäki OMISTAJATIEDOT

Rekisterikylä: Humikkala (405)
Tilat: Maskun muuntoasema, RN:o 6:6 (481-405-0006-0006);
Rapuoja RN:o 23:108 (481-405-0023-0108);
Myllymäki RN:o 6:47 (481-405-0006-0047)
Omistaja: Rapuoja ja Maskun muuntoasema kuuluvat Maskun kunnalle; Myllymäen omistajatietoja ei ollut käytetyissä tietokannassa.
Osoitteet:
Lisätietoja:

T5 Hotovaha 1 OMISTAJATIEDOT

Rekisterikylä: Juva (410)
Tila: Raudunperä, RN:o 1:14 (481-410-0001-0014)
Omistajat: Arvo Johannes Turta ja Vuokko Kaarina Turta
Omistajien osoite: Lankilantie 215, 21250 MASKU
Lisätietoja:

T6 Hotovaha 2 OMISTAJATIEDOT

Rekisterikylä: Lankila (426)
Tila: Hotovaha, RN:o 2:24 (481-426-0002-0024)
Omistajat: Arvo Johannes Turta ja Vuokko Kaarina Turta
Omistajien osoite: Lankilantie 215, 21250 MASKU
Lisätietoja:

T7 Nummila OMISTAJATIEDOT

Rekisterikylä: Maanpää (431)

Tilat: Kaksi Sannanen-nimistä tilaa, RN:ot 1:4 (481-431-0001-0004) ja 2:21 (481-431-0002-0021)

Molempien tilojen omistaja: Vesa Henrik Virtanen

Osoitteet: Vahdontie 571

Lisätietoja: Omistajan lähiosoite on luettu Maskun osoitekartalta; se saattaa kuulua postinjakelussa Nousiaisten alueeseen, joten postinumero olisi 21270 (NOUSIAINEN).

T8 Ristivuori OMISTAJATIEDOT

Rekisterikylä: Syväsalu (441)

Tila: Syväsalu, RN:o 3:1 (481-441-0003-0001)

Omistaja: Lauri Kaarlo Syväsalu

Osoite: ?

Lisätietoja: käytetyissä tietokannoissa oli kaksi eri osoitetta, joista jompikumpi saattaa olla vanhentunut.

T9 Mätäspuoli OMISTAJATIEDOT

Rekisterikylät: Sopola (439), Linnavuori (429) ja Seikilä (438)

Tilat: Vainio I, RN:o 2:21 (481-439-0002-0021);

Itätalo RN:o 1:8 (481-429-0001-0008);

Isolohko RN:o 1:6 (481-438-0001-0006)

Omistajat: Vainio I:n: Leo Kalevi Seikola ja Ritva Tuulikki Seikola;

Itätalon: Sami Laaksonen;

Isolohkon: Hemmo ja Ritva Saarinen.

Osoitteet: Sami Laaksonen: Ohensaarentie 268, 21250 MASKU;

Saaristen: Intolantie 31, 21250 MASKU.

Käytetyssä tietokannassa ei ollut Seikoloitten osoitetta, mutta puhelinluettelossa on Leo ja Ritva Seikolan numero ja osoitetietona "Masku Kaukoistent".

Lisätietoja: